

Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba
Republike Austrije 18, Zagreb
www.zzpugz.hr

Nacrt prijedloga

Izvješća o stanju u prostoru Grada Zagreba 2005. – 2009.

- nije službeni dokument! -

Zagreb, listopad 2010.

U skladu sa zakonskom obvezom, Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba je 2010. godine izradio Izvješće o stanju u prostoru Grada Zagreba za razdoblje od 2005. do 2009. godine.

Kako je prije upućivanja Izvješća u postupak donošenja na snagu stupio Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 114/2010., 141/2010.), potrebno je izraditi novo Izvješće u skladu s odredbama bitno izmijenjenog Pravilnika. Zakonski rok za donošenje novog Izvješća je dvije godine od stupanja Pravilnika na snagu, to jest listopad 2012.

S obzirom na stupanj dovršenosti Izvješća i vrijednost podataka koji se u njemu iznose, kao i na razmjerno dugo razdoblje do donošenja novog Izvješća, odlučeno je staviti ga na raspolaganje javnosti kao neslužbeni dokument.

**Naziv elaborata: Izvješće o stanju u prostoru
Grada Zagreba 2005 – 2009.**

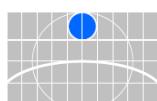
Izrađivač: Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba

Stručni tim:

Mirela Bokulić Zubac, dipl.ing.arh.
Maja Bubrić, građ.tehn.
Damir Ćuk, prom.tehn.
Ivica Fanjek, dipl.ing.arh.
Niko Gamulin, dipl.ing.arh.
Boris Gregurić, dipl.ing.arh.
Kristina Kiš Bonačić, dipl.ing.arh.
Ivan Lončarić, prof. geogr. i pov.
Jasna Magdić, dipl.ing.arh.
Višnja Marinković, daktilograf
Nives Mornar, dipl.ing.arh.
Jasmina Nađ, dipl.ing.agr.
Stjepan Nikolić, dipl.ing.kult.teh.
Larisa Nukić,
Ana Marija Rajčić, dipl.ing.arh.
Lidija Sekol, dipl.ing.arh.
Jasmina Sirovec-Vanić, dipl.ing.arh.
Sanja Šerbetić-Tunjić, dipl.ing.arh.
Dubravko Širola, dipl.ing.prom.
Ivana Vojnić Rogić, dipl.ing.biolog.
Dubravka Žic, dipl.ing.arh.

Ravnatelj Zavoda: Ivica Fanjek, dipl.ing.arh.

Zagreb, listopad 2010.

Sadržaj:

Predgovor

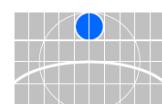
1.Uvod

- 1.1. Općenito**
- 1.2. Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09)**
- 1.3. Prethodni dokumenti**
- 1.4. Sadržajni okvir**

2. Razvoj i uređenje Grada

- 2.1. Opća obilježja**
- 2.2. Polazišta u planiranju razvoja i prostornog uređenja**
- 2.3. Strateški razvojni projekti**
 - 2.3.1. Sava – priobalni prostor
 - 2.3.1.1. Sanacija Jakuševca – Sustav gospodarenja otpadom
 - 2.3.1.2. Centralni uredaj za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba (CUPOVZ)
 - 2.3.1.3. Sveučilišna bolnica Blato
 - 2.3.1.4. Vodne stepenice na Savi
 - 2.3.1.5. Bundek
 - 2.3.1.6. Savica
 - 2.3.1.7. Jarun
 - 2.3.1.8. Zagrebačke terme
 - 2.3.1.9. Hipodrom
 - 2.3.2. Revitalizacija povijesnog središta
 - 2.3.2.1. Gornji Grad
 - 2.3.2.2. Donjogradski blokovi
- 2.4. Stanovanje**
 - 2.4.1. Gradnja stambenih naselja
 - 2.4.2. Bespravna gradnja

- 2.5. Prometna i komunalna infrastruktura**
 - 2.5.1. Uvod
 - 2.5.2. Analiza stanja i trendova prostornog razvoja na temelju obveznih prostornih pokazatelja o stanju u prostoru
 - 2.5.2.1. Polazišta
 - 2.5.2.2. Realizirano
 - 2.5.2.3. Nadgradnja
 - 2.5.2.4. Zbirni pokazatelji – promet
 - 2.5.2.5. Zbirni pokazatelji – Komunalna infrastruktura
 - 2.5.3. Analiza provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata
 - 2.5.3.1. Prometna infrastruktura
 - 2.5.3.2. Komunalna infrastruktura
 - 2.5.4. Ocjena stanja
 - 2.5.4.1. Prometna infrastruktura
 - 2.5.4.2. Komunalna infrastruktura
 - 2.5.5. Prijedlog za unapređenje prostornog razvoja s planom aktivnosti za naredno razdoblje

2.5.5.1. Prometna infrastruktura

2.5.5.2. Komunalna infrastruktura

2.6. Očuvanje i zaštita vrijednosti graditeljske i kulturne baštine i krajobraznih i prirodnih vrijednosti

2.6.1. Polazišta

2.6.2. Analiza stanja i trendova prostornog razvoja

2.6.2.1. Evidencija realiziranih obveza na temelju prostornih pokazatelja, provedbe dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata

2.6.2.2. Ocjena stanja

2.6.3. Prijedlog za unapređenje prostornog razvoja

2.6.3.1. Polazišta održive obnove i zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i vrijednosti graditeljske kulturne baštine

2.6.3.2. Plan aktivnosti i prijedlog prostornih pokazatelja

2.6.3.3. Sudionici

2.7. Parkovni i pejsažni prostori

2.7.1. Polazišta

2.7.2. Analiza planiranih javnih zelenih površina

2.7.3. Uređeni parkovni prostori

2.7.3.1. Park Bundek

2.7.3.2. Park Vukovarska – HBZ

2.7.3.3. Park Martinovka

2.7.3.4. Dubravkin put

2.7.4. Natječaji

2.7.4.1. Provedeni javni arhitektonsko - urbanistički natječaji za uređenje javnog parka

2.7.4.2. Utvrđeni Programi za javne arhitektonsko - urbanističke natječaje za idejno rješenje uređenja parka

2.7.5. Upravljanje javnim zelenim površinama

2.7.6. Zaključak

2.8. Groblja

2.8.1. Realizirani projekti

2.7.2. Plan aktivnosti za sljedeće četverogodišnje razdoblje

2.9. Uređenje grada

2.9.1. Uređenje trgova i javnih površina

2.9.2. Tržnice

2.9.3. Kiosci

2.9.4. Gradnja spomenika

2.9.5. Urbana oprema

3. Stanovništvo

3.1. Demografska kretanja

3.1.1. Prirodno kretanje stanovništva

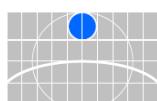
3.1.2. Migracijsko kretanje stanovništva

3.2. Populacijska politika

3.2.1. Ciljevi populacijske politike

3.2.2. Mjere populacijske politike

4. Društvene djelatnosti

4.1. Predškolski odgoj

- 4.1.1. Sustav predškolskog odgoja
- 4.1.2. Ocjena stanja
- 4.1.3. Kapitalna ulaganja u sustavu predškolskog odgoja
- 4.1.4. Prijedlog mjera za unapređenje stanja
- 4.1.5. Plan aktivnosti za iduće četverogodišnje razdoblje

4.2. Osnovno školstvo

- 4.2.1. Sustav osnovnog školstva
- 4.2.2. Ocjena stanja
- 4.2.3. Kapitalna ulaganja u objekte osnovnoškolskih ustanova
- 4.2.4. Prijedlog mjera za unapređenje stanja
- 4.2.5. Plan aktivnosti za iduće četverogodišnje razdoblje

4.3. Srednje školstvo

- 4.3.1. Sustav srednjeg školstva
- 4.3.2. Kapitalna ulaganja u objekte srednjoškolskih ustanova
- 4.3.3. Ocjena stanja
- 4.3.4. Prijedlog mjera za unapređenje stanja u prostoru
- 4.3.5. Plan aktivnosti za iduće četverogodišnje razdoblje

4.4. Sveučilište

- 4.4.1. Znanstveno – učilišni kampus Borongaj
- 4.4.2. Muzička akademija

4.5. Građevine i sadržaji kulture

- 4.5.1. Kapitalna ulaganja u kulturi
- 4.5.2. Planirana ulaganja u sljedećem razdoblju
- 4.5.3. Prijedlog mjera za unapređenje stanja

4.6. Športske građevine

- 4.6.1. Kapitalna ulaganja u športske objekte
- 4.6.2. Ocjena stanja
- 4.6.3. Planirane investicije u sljedećem razdoblju
- 4.6.4. Prijedlog mjera za unaprjeđenje stanja

4.7. Zdravstvena i socijalna skrb

- 4.7.1. Kapitalna ulaganja u sustavu zdravstvene i socijalne skrbi
- 4.7.2. Ocjena stanja
- 4.7.3. Prijedlog za unapređenje stanja u prostoru
- 4.7.4. Planirana ulaganja u sljedećem razdoblju

4.8. Građevine vjerske namjene

- 4.8.1. Ocjena stanja
- 4.8.2. Natječaji i programi za građevine vjerskih zajednica
- 4.8.3. Planirana ulaganja u sljedećem razdoblju
- 4.8.4. Prijedlog mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru

5. Gospodarstvo

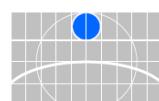
5.1. Općenito

- 5.1.1. Osnovni pokazatelji
- 5.1.2. Ocjena stanja

5.2. Energetika

- 5.2.1. Razdoblje 2008. - 2009.
- 5.2.2. Prijedlog za unaprjeđenje prostornog razvoja
- 5.2.3. Plan aktivnosti za naredno četverogodišnje razdoblje

5.3. Obrt, malo i srednje poduzetništvo

- 5.3.1. Dodjela poticajnih finansijskih sredstava
 - 5.3.1.1. Dodjela kredita poduzetnicima
 - 5.3.1.2. Depoziti finansijskim institucijama
 - 5.3.1.3. Dodjela jamstava poduzetnicima
 - 5.3.1.4. Subvencioniranje kamata na poduzetničke kredite
 - 5.3.1.5. Dodjela potpora inovatorima radi pripreme inovacija za Poduzetničko korištenje
 - 5.3.1.6. Dodjela potpora tradicijskim, deficitarnim, proizvodnim obrtima i obrtima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom
 - 5.3.1.7. „ECDL“ - om do posla
 - 5.3.1.8. Dodjela interventnih sredstava poduzetnicima
- 5.3.2. Gradnja poduzetničke infrastrukture
 - 5.3.2.1. Razvojna agencija Zagreb. TPZ d.o.o.
 - 5.3.2.2. Clusterom do konkurentnog proizvoda
 - 5.3.2.3. Poduzetničke zone
 - 5.3.2.4. Prijedlog mjera za unaprjeđenje stanja

5.4. Turizam

- 5.4.1. Ocjena stanja
 - 5.4.1.2. Smještajni kapaciteti
- 5.4.2. Ciljevi turističkog razvoja
- 5.4.3. Ulaganja u proteklom razdoblju
- 5.4.4. Prijedlog mjera za unaprjeđenje stanja

5.5. Poljoprivreda

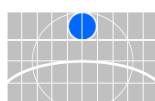
- 5.5.1. Ocjena stanja
- 5.5.2. Negativni učinci na tlo
- 5.5.3. Poljoprivreda u prostornim planovima
 - 5.5.3.1. Prostorni plan Grada Zagreba
 - 5.5.3.2. Generalni urbanistički plan grada Zagreba
- 5.5.4. Projekti
- 5.5.5. Manifestacije

5.6. Šumarstvo

- 5.6.1. Ocjena stanja
- 5.6.2. Plan aktivnosti i prijedlog mjera za unaprjeđenje stanja
- 5.6.3. Šumarstvo u planovima prostornog uređenja
 - 5.6.3.1. Prostorni plan Grada Zagreba
 - 5.6.3.2. Generalni urbanistički plan grada Zagreba

5.7. Gospodarenje otpadom

- 5.7.1. Uvod
- 5.7.2. Dokumenti
 - 5.7.2.1. Pregledi važnijih dokumenata na razini RH i Grada Zagreba
 - 5.7.2.2. Gospodarenje otpadom u dokumentima prostornog uređenja
- 5.7.3. Ocjena stanja
 - 5.7.3.1. Komunalni otpad
 - 5.7.3.2. Primarna reciklaža
 - 5.7.3.3. Glomazni otpad
- 5.7.4. Plan gradnje građevina sustava gospodarenja otpadom
 - 5.7.4.1. Postrojenje za termičku obradu otpada
 - 5.7.4.2. Centar za gospodarenje otpadom

6. Okoliš

6.1. Zrak

- 6.1.1. Praćenje i ocjena stanja
- 6.1.2. Planirane mjere i aktivnosti za unaprjeđenje stanja

6.2. Voda

- 6.2.1. Uvod
- 6.2.2. Ocjena stanja
 - 6.2.2.1. Podzemne vode
 - 6.2.2.2 Površinske vode i voda za piće
- 6.2.3. Realizirani projekti
 - 6.2.3.1. Zaštita od štetnog djelovanja voda
 - 6.2.3.2. Pročišćavanje otpadnih voda
 - 6.2.3.3. Planirana kapitalna ulaganja u sljedećem izvještajnom razdoblju
- 6.2.4. Prijedlozi za unaprjeđenje prostornoga razvoja

6.3. Eksploatacija i istraživanje mineralnih sirovina

- 6.3.1. Ocjena stanja u prostoru
- 6.3.2. Prijedlozi za unapređenje prostornoga razvoja

6.4. Seizmičko, geotehničko i inženjerskogeološko zoniranje

- 6.4.1. Ocjena stanja u prostoru
- 6.4.2 Prijedlozi za unaprjeđenje prostornoga razvoja

6.5. Biološka raznolikost

- 6.5.1. Općenito
- 6.5.2. Popis glavnih tipova staništa u Gradu Zagrebu

6.6. Ekološka mreža

- 6.6.1. Općenito
- 6.6.2. Popis područja ekološke mreže u Gradu Zagrebu

6.7. Zaštita okoliša i prirode

- 6.7.1. Prostorni planovi kao instrumenti zaštite okoliša
- 6.7.2. Propisi iz područja zaštite okoliša i prirode
- 6.7.3. Drugi dokumenti
- 6.7.4. Komunikacija s javnošću
- 6.7.5. Prijedlog za unaprjeđenje stanja

7. Prostorni dokumenti

7.1. ZagrebPLAN

7.2. Strateški dokumenti prostornog uređenja

- 7.2.1. Prostorni plan područja posebnih obilježja Park prirode Medvednica

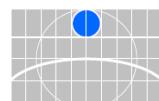
- 7.2.2. Prostorni plan Grada Zagreba

7.3. Generalni urbanistički planovi

- 7.3.1. Generalni urbanistički plan grada Zagreba
- 7.3.2. Generalni urbanistički plan Sesveta

7.4. Dokumenti prostornog uređenja - pregled

- 7.4.1. Programi za izradu prostornih planova od 2006 - 2009. godine
- 7.4.2. Prijedlozi odluka o donošenju planova od 2006 - 2009. godine
- 7.4.3..Odluke o donošenju dokumenata prostornog uređenja i Odluke o donošenju izmjena i dopuna Odluka o donošenju dokumenata prostornog uređenja od 2006 - 2009. godine

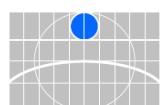
- 7.4.4..Ispravci Odluka o donošenju dokumenata prostornog uređenja od 2006 - 2009. godine.
- 7.4.5.. Utvrđeni Programi za provedbu urbanističko – arhitektonskih natječaja od 2005. godine do 30.05.2009. godine
- 7.4.6. Druga dokumentacija i studije

8. Ostalo

- 8.1. Odluke o uređenju grada**
- 8.2. Povjerenstvo za ocjenu arhitektonske uspješnosti**
- 8.3. Ostali propisi**

9. Zaključci i preporuke

10. Suradnja

Predgovor

Proteklo razdoblje je vrijeme intenzivne planerske i graditeljske aktivnosti pretežito izvan gradskog središta. U Zagrebu se grade stambene, poslovne, vjerske i športske građevine, škole, vrtići, trgovački centri, uređuju parkovi i igrališta, i konstantno se ulaže u poboljšanje infrastrukture. Grade se nove, i rekonstruiraju desetljećima neodržavane prometnice, unapređuje se komunalna opremljenost grada, rade se magistralni komunalni zahvati i dr. Grad je, u sadržajnom smislu, opet „prešao preko Save“ gradnjom pratećih sadržaja, koji ne privlače samo građane Novog Zagreba, nego i cijelog grada i regije. Na desnoj obali Save dovršen je Muzej suvremene umjetnosti, uređen je park Bundek, sagrađena je Arena Zagreb i trgovački centar Avenue Mall sa sklopom kina, tako da Novi Zagreb sve manje sliči nekadašnjoj spavaonici.

Značajne su promjene i u stanogradnji, nakon razdoblja stagnacije, grade se nova stambena naselja, sa novim načinima subvencioniranja gradnje prema POS - u i zagrebačkom modelu gradnje, a u veće i zahtjevниje stambene, poslovne i stambeno poslovne projekte upuštaju se i privatni investitori.

Istovremeno s građevinskom ekspanzijom izvan strogog centra grada, središnji gradski prostori istaknute lokacije preostale industrijske baštine (Paromlin, Badel, Gredelj, Zagrepčanka), te bremeniti projekti Maksimirski stadion i Sveučilišna bolnica u Blatu i dalje čekaju neko „svoje“ vrijeme. Njima se mogu pridružiti i projekt cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, dovršenje projekata denivelacije željezničke pruge u središnjem dijelu grada, sustav integralnog javnog prometa, žičara na Medvednicu, te projekt uređenja rijeke Save i priobalja (od savske luke i uređenja inundacija i priobalja i zaštite preostalih savskih parkova, do iskorištenja termalnih voda, regulacije i uređenje zagrebačkih potoka).

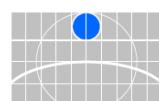
Hrvatska je na pragu ulaska u Europsku uniju. Ubrzano prilagođavanje hrvatskih zakona europskoj pravnoj stečevini u prostornom kontekstu znači jasno usmjerjenje prema održivosti, prema uravnoteženom razvoju, zaštiti prirode, štednji resursa i brizi za generacije koje dolaze poslije nas.

Djelotvorna zaštita vodonosnika i bioraznolikosti kao integralnih vrijednosti prostora, a ujedno i temeljnih vrijednosti na kojim počiva održivi razvoj su polazišta koje mogu unaprijediti kvalitetu života Zagrepčana i doprinijeti ljepoti zagrebačkog urbanizma.

Odrednice održivog razvoja zacrtane prostorno planskim dokumentima nove generacije traže dodatne instrumente (i reviziju postojećih) za očuvanje resursa, manju potrošnju energije, manju emisije stakleničkih plinova, manji ekološki otisak, ali i jaču političku volju.

Činjenica da smo opet nakon razdoblja rasta ušli u recesiju trebala bi utjecati na buduće planove i izbor mjera za njihovo provođenje, koji će poticati i nagrađivati štednju i ekonomičnost kao glavne premise održivosti.

Zadatak je ovog Izvješća da sagleda stanje u prostoru u proteklom razdoblju od 2005. – 2009. godine i ukaže na moguća poboljšanja i pravce razvoja u sljedećem razdoblju.

1. Uvod

1.1. Općenito

Izrada Izvješća o stanju u prostoru Grada Zagreba za četverogodišnje razdoblje (u dalnjem tekstu Izvješće) kao osnovnog dokumenta praćenja stanja u prostoru, propisana je člankom 38 Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09). U odnosu na prethodne dokumente praćenja stanja u prostoru mijenja se institucionalni i sadržajni okvir Izvješća.

U Gradskom poglavarstvu reorganizacija poslova vezanih za prostorno planiranje započinje 2005. godine kada se izdvajaju poslovi strateškog planiranja i povjeravaju novoosnovanom Gradskom uredu za strategijsko planiranje i razvoj Grada. Temeljem spomenutog zakona 1.4.2008. godine Gradski zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba prestaje s radom, većina djelatnika prelazi u Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, a s preostalim djelatnicima osniva se Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba ustrojen kao javna ustanova.

2009. godine formiran je Sektor za postupak izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, koji preuzima poslove vezane uz vođenje procedure izrade i donošenja prostornih i urbanističkih planova. Iste godine osniva se i Ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj.

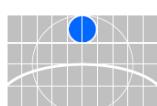
Osim Zakona o prostornom uređenju i gradnji koji direktno utječe na sadržaj Izvješća, Hrvatski Sabor u proteklom četverogodišnjem razdoblju donio je još nekoliko dokumenta od bitnog značenja za prostorni razvoj: Strategiju održivog razvitka Republike Hrvatske (NN 30/09), Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 153/09), Zakon o vodama (NN 153/09) Zakon o zaštiti od buke (NN 30/09), Nacionalnu strategiju i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti (NSAP, NN br. 81/99 i NN br. 143/08), Zakon o zaštiti okoliša (NN 110/07) i Zakon o zaštiti prirode (NN 70/05, NN 139/08).

1.2. Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09)

Sukladno odrednicama navedenog zakona sa 01.04.2008. godine počinje s radom Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba, osnovan kao javna ustanova. Zavodu je u opisu poslova:

- izrada i praćenje provođenja dokumenata prostornog uređenja razine Grada Zagreba,
- izrada izvješća o stanju u prostoru,
- vođenje registra podataka u okviru informacijskog sustava prostornog uređenja,
- priprema polazišta za izradu, odnosno stavljanje izvan snage prostornih planova užih područja,
- izdavanje mišljenja u postupku izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja u skladu sa ZPUG - om,
- izrada prostornog plana uređenja Grada i urbanističkih planova uređenja i
- obavljanje stručno analitičkih poslova iz područja prostornog uređenja ako mu izradu tih planova, odnosno obavljanje poslova povjeri Ministarstvo ili Gradsko poglavarstvo.

Kao jedan od temeljnih ciljeva nove regulative zakonodavac je istaknuo „uspostavu prostornog uređenja s preciznim utvrđivanjem načina dostavljanja podataka i

registrovima koji će osiguravati pouzdane i pravodobne podatke i informacije na temelju kojih će biti moguće redovito izvješćivanje o stanju u prostoru“.

Izvješće o stanju u prostoru sadrži analizu stanja i trendova prostornog razvoja na temelju obveznih prostornih pokazatelja o stanju u prostoru, analizu provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata te ocjenu stanja i prijedloge za unapređenje prostornog razvoja s planom aktivnosti i prijedlogom prostornih pokazatelja za naredno razdoblje.

Sadržaj izvješća, obvezne prostorne pokazatelje i druge zahtjeve u vezi s praćenjem stanja na području prostornog uređenja propisuje ministar pravilnikom (čl. 47 - 5 Zakona).

U ovoj fazi pripreme dokumenta još uvijek nema naznaka o donošenju pravilnika kojim se definira sadržaj Izvješća, obvezni prostorni pokazatelji i drugi zahtjevi u vezi s praćenjem stanja na području prostornog uređenja, a informacijski sustav prostornog uređenja Grada Zagreba (ISPU) je u nastajanju. Stoga je pri izradi Izvješća djelomično preuzeta struktura dokumenta izrađenog za razdoblje do 2005. godine.

1.3. Prethodni dokumenti

1.3.1. Izvješće o stanju u prostoru Grada Zagreba za razdoblje 2003 – 2005. godine (Sl. gl. 06/05, 10/06, 14/06, 18/06, 04/07, 07/07 i 12/07) i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Zagreba za razdoblje 2005. - 2009. godine
Temeljem Zakona o prostornom uređenju (NN 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) Gradska skupština Grada Zagreba prihvatile je Izvješće o stanju u prostoru Grada Zagreba za razdoblje 2003 – 2005. godine, Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Zagreba za razdoblje 2005. - 2009. godine i analize dijela Izvješća po obvezama iz prostornih planova, koji su stupili na snagu nakon donošenja Izvješća.

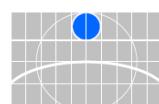
1.3.2. Izvješće o stanju okoliša Grada Zagreba (Sl. gl. 12/06)

Bitan dokument iz kojeg se mogu iščitati podaci o stanju u prostoru je Izvješće o stanju okoliša Grada Zagreba (Sl. gl. 12/06), izrađeno slijedom obveze proizašle iz Zakona o zaštiti okoliša (NN 82/94, 128/99). S obzirom na proteklo trogodišnje razdoblje i utjecaj stanja okoliša na stanje u prostoru neke teme se nužno preklapaju te su izdvojene i u ovom Izvješću.

1.4. Sadržajni okvir

Odrednicama novog zakona Izvješće i Program mjera zamjenjuje jedan dokument – Izvješće o stanju u prostoru. Iako se sadržajno radi o sličnim dokumentima, bitna razlika je uvođenje prostornih pokazatelja u cilju mjerljivosti i usporedbenosti rezultata, vjerojatno na tragu europske prakse. S obzirom da još nema pravilnika kojim će se definirati sadržaj izvješća, prostorni pokazatelji i dr., kao što je već spomenuto ovo Izvješće je strukturirano po uzoru na prethodni dokument.

Tijekom 2009. godine u očekivanju Pravilnika kojim bi se definirala sadržajna struktura Izvješća Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba (u dalnjem tekstu: Izrađivač) zatražio je od gradskih upravnih tijela i zavoda, kao i ostalih sudionika u prostornom uređenju da dostave materijale iz njihove nadležnosti. Sugerirana je podjela podataka u četiri grupe: planirani i realizirani projekti, ocjena stanja, prijedlog za unapređenje prostornog razvoja i plan aktivnosti za naredno četverogodišnje razdoblje. U cilju prohodnosti i čitljivosti dokument je podijeljen na devet poglavlja. U prvom uvodnom poglavlju obrazložen je pravni i institucionalni okvir izrade dokumenta, navedeni su prethodni dokumenti i obrazložena je sadržajna struktura

dokumenta. Slijedi tematsko poglavlje 2. Razvoj i uređenje Grada po segmentima: strateški i razvojni projekti, stanovanje, prometna i komunalna infrastruktura, graditeljska i kulturna baština, parkovno i pejsažno zelenilo, groblja i uređenje grada. Nadalje slijede poglavlja: 3. Stanovništvo, 4. Društvene djelatnosti, 5. Gospodarstvo, 6. Okoliš, 7. Prostorni dokumenti 8. Ostalo, i kao posljednje deveto poglavlje Zaključci i preporuke.

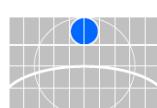
1.5. Europski zajednički pokazatelji*

U ovoj fazi rada na Izvješću „prva generacija“ europskih pokazatelja korištena je kao usmjeravajući predložak i ilustracija za mjerjenje učinka gradskih aktivnosti i praćenje napretka u razvoju naših lokalnih pokazatelja održivosti u budućnosti.

Europska komisija, Europska agencija za okoliš i Stručna grupa¹ za zaštitu okoliša u gradovima inicirali su 1999. godine razvoj zajedničkog skupa pokazatelja za mjerjenje i praćenje razvoja održivosti u gradovima širom Europe. Cilj nove inicijative je mjerjenje pomaka prema održivosti razvojem cijelovitih pokazatelja koji će očrtati interakciju između socijalnog, okolišnog i ekonomskog aspekta i osigurati objektivne i usporedive informacije.

A	GLAVNI POKAZATELJI (obvezni)	Princip ² br.					
		1	2	3	4	5	6
br.	Pokazatelj						
1	Zadovoljstvo građana lokalnom zajednicom <i>Opće zadovoljstvo građana različitim obilježjima gradske uprave</i>	✓	✓		✓	✓	✓
2	Lokalni doprinos globalnoj promjeni klime <i>Emisija CO₂</i>	✓		✓	✓	✓	
3	Lokalna pokretljivost i prijevoz putnika <i>Dnevni prijevoz putnika, udaljenosti i načini prijevoza</i>	✓		✓	✓	✓	✓
4	Dostupnost javnih otvorenih površina i osnovnih usluga <i>Pristup građana obližnjim javnim zelenim površinama i osnovnim uslugama</i>	✓		✓		✓	✓
5	Kakvoća zraka <i>Broj dana sa zadovoljavajućom kakvoćom zraka</i>	✓				✓	✓
B	DODATNI POKAZATELJI (proizvoljni)						
br.	Pokazatelj	1	2	3	4	5	6
6	Prijevoz djece do škole i natrag <i>Načini prijevoza koje koriste djeca za putovanje od kuće do škole</i>	✓		✓	✓	✓	
7	Održivo upravljanje lokalne vlasti i privatnih poduzeća <i>Udio javnih i privatnih organizacija koje usvajaju i koriste procedure kontrole društva i okoliša</i>			✓	✓	✓	
8	Onečišćenje bukom <i>Udio populacije izložen visokim razinama buke u okolišu</i>	✓				✓	✓
9	Održivo gospodarenje zemljom <i>Održivi razvoj, obnova i zaštita zemlje i terena unutar gradske uprave</i>	✓		✓		✓	✓
10	Proizvodi koji promoviraju održivost <i>Proizvodi sa znakom zaštite okoliša, organski proizvedeni proizvodi ili proizvodi sa slobodnog tržišta u ukupnom prometu</i>	✓		✓	✓	✓	

¹ Stručnu grupu za zaštitu okoliša pokrenula je Europska komisija 1991. godine kako bi uzela u obzir načine na koje bi se u urbanističke planove uklopila zaštita okoliša.

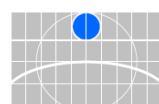

Zadatak joj je i savjetovati kako da Komisija razvija dimenziju gradskog okoliša unutar politike okoliša samih zajednica.

² Faktori održivosti temeljni za odabir pokazatelja (principi održivosti)

1. Jednakost i društvena uključenost (pristup svih građana temeljnim uslugama npr. školovanje, zaposlenje, zdravlje, smještaj, obuka, prijevoz)
2. lokalno upravljanje/jačanje/demokracija (učešće svih nivoa zajednice u lokalnom planiranju i procesu donošenja odluka)
3. lokalno/globalni odnosi (zadovoljavanje lokalnih potreba lokalno, od proizvodnje do potrošnje i odstranjivanja otpada; zadovoljavanje potreba koje se ne mogu zadovoljiti na lokalnoj razini)
4. lokalno gospodarstvo (poklapanje lokalnih vještina i potreba s mogućnošću zaposlenja i drugim mogućnostima tako da se na najmanji mogući način ugrožavaju prirodni resursi i okoliš)
5. zaštita okoliša (usvajanje sistema eko - pristupa; smanjenje upotrebe prirodnih resursa i tla, smanjenje proizvodnje otpada i emisije zagađivača, kako bi se povećala biološka raznolikost)
6. kulturno nasljeđe/kakvoća sagrađenog okoliša (zaštita, očuvanje i obnavljanje povijesnih, kulturnih i arhitektonskih vrijednosti kao što su građevine, spomenici, kulturni događaji; povećanje i čuvanje privlačnosti i funkcionalnosti prostora i građevina)

*izvor: „European Common Indicators (ECI)“ Towards a Local Sustainability Profile, Final Project Report, 2003., prepared by Ambiente Italia Research Institute, Milano
<http://www.sustainable-cities.org/indicators>

2. Razvoj i uređenje Grada

2.1. Opća obilježja*

Grad Zagreb je smješten na $45^{\circ}49'$ sjeverne geografske širine i $15^{\circ}59'$ istočne geografske dužine. S obzirom na reljefnu raznolikost nadmorska visina varira od 122 m na Zrinjevcu, preko 158 m na Gornjem Gradu, pa do čak 1.035 m kolika je visina Sljemeđa, najvišeg vrha planine Medvednice koja se pruža sjevernom granicom Grada Zagreba. Prosječne temperature se kreću od 20°C u toplom do 1°C u hladnom dijelu godine što Zagreb čini ugodnim mjestom za život.

Površina Grada obuhvaćena Generalnim urbanističkim planom iznosi 220 km^2 , dok mu je ukupna površina $641,35 \text{ km}^2$. Površina šumskog zemljišta je $231,83 \text{ km}^2$, a poljoprivrednog $284,46 \text{ km}^2$. Zagrebački holding d.o.o. – podružnica Zrinjevac održava $0,6 \text{ km}^2$ parkova, odnosno ukupno $13,7 \text{ km}^2$ travnatih površina. Kroz Zagreb u duljini od oko 30 km protječe rijeka Sava u koju se na zapadnom rubu grada ulijeva rijeka Krapina. U Savu se također slijeva i dvadesetak potoka koji se spuštaju južnim padinama Medvednice. Uz Savu se nalaze i jezera Jarun, Bundek i Savica koja građanima služe za odmor i rekreatiju.

Prema zadnjem popisu stanovništva iz 2001. godine u Zagrebu je živjelo 779145 stanovnika, a procjena za 2009. (788850) ukazuje na polagani porast broja stanovnika. Žena ima više od muškaraca ($53,5:46,5\%$). Prosječna gustoća naseljenosti iznosi 1.215 st/km^2 . prema nacionalnom sastavu Zagreb je prilično homogen grad - $91,94\%$ su Hrvati. Broj kućanstava je 275.464 u kojima živi prosječno 2,8 stanovnika. Ukupno ima 312.902 stana ($641,3 \text{ stana/km}^2$) od kojih je 83,3% u privatnom vlasništvu.

Godišnje se u Zagrebu potroši $63.078.000 \text{ m}^3$ vode ili 231 l/st dnevno . Godišnja potrošnja električne energije je $2.847.000 \text{ MWh}$, a godišnja potrošnja plina $396.781.000 \text{ m}^3$. Komunalnog otpada se tijekom godine odloži 387.927 tona ili 490 kg/st . U Gradu Zagrebu su registrirana 414.353 motorna vozila. Javnim gradskim prijevozom se godišnje preveze 298.603.000 putnika, a promet u Zračnoj luci Zagreb je dosegaо $2.192.453$ putnika godišnje.

2008. godine je zabilježen dolazak 705.165 turista koji su ostvarili 1.182.917 noćenja, odnosno prosječno 1,8 noćenja po turistu. Najveći smještajni kapacitet imaju 43 zagrebačka hotela koji raspolažu sa 6.514 ležaja.

Iste godine u Zagrebu je bilo 421.585 zaposlenih osoba, stopa nezaposlenosti je iznosila 6,2%, a BDP je iznosio 12.908€/st . Uvezeno je robe u vrijednosti $17.995.334.000 \text{ USD}$, dok je izvezeno $5.004.474 \text{ USD}$. Prosječna plaća je iznosila 6.145 kuna ($853,5 \text{ €}$).

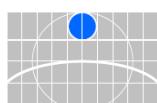
Ukupni prihod gradskog proračuna za 2008. godinu iznosio je $7\ 431\ 521\ 000 \text{ kuna}$.

*podaci Statističkog ljetopisa Grada Zagreba 2009.

2.2. Polazišta u planiranju razvoja i prostornog uređenja Grada

Polazišta u planiranju razvoja i prostornog uređenja Grada definirana su u važećim dokumentima prostornog uređenja (Prostornom planu Grada Zagreba, Generalnom urbanističkom planu grada Zagreba i Generalnom urbanističkom planu Sesveta) i nisu se promjenila u odnosu na prethodno Izvješće i izmjene i dopune navedenih dokumenta, a to su:

- održivi razvoj grada Zagreba usklađen s regijom;
- čuvanje identiteta grada kroz očuvanje povijesnih i prirodnih vrijednosti; posebice cjelina Gornjeg i Donjeg Grada

- čuvanje krajobraznih makrocjelina Medvednice, podsljemenskog područja; priobalja Save i Vukomeričkih gorica,
- unapređivanje sustava urbanog uređenja, gospodarenja gradskim prostorom i ukupne urbane reprodukcije grada i to posebno otkupom i uređenjem zemljišta za potrebe stanovanja i ostale gradske funkcije, planskim otkupom zemljišta uz važne gradske poteze;
- osiguravanje sustava gospodarenja otpadom, koridora prometnica i komunalne infrastrukture;
- poboljšanje urbane mreže i komunikacijskih sustava, posebice javnog prometa;
- uključivanje grada u donošenje zakona i podzakonskih akata vezanih za problematiku prostornog planiranja i uređenja.

2.3. Strateški razvojni projekti

Strateški razvojni projekti u dokumentima dolaze pod različitim imenima. Spominju se temeljni projekti u unapređenju stanja u prostoru grada, projekti važni za ukupni razvoj grada, važna pitanja razvoja Zagreba, kapitalni projekti i sl. Za potrebe ovog Izvješća, svi ti projekti u pokušaju sistematiziranja podijeljeni su u dvije grupe: Sava i Revitalizacije povijesnog središta. Vrijeme za pripremu i realizaciju strateških razvojnih projekata ne može se ograničiti na četverogodišnje razdoblja, tako da su navedene i faze izrade projekta ili dokumentacije.

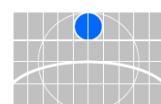
2.3.1. Sava – priobalni prostor

Ocjena stanja:

Prelaskom grada preko Save na njezino južno zaobalje i gradnjom obrambenih nasipa, rijeka je, svojim kanaliziranim koritom, kojem je glavna svrha što brže provesti vodu nizvodno od grada, postala svojevrsna barijera koja dijeli grad na dva dijela. Tijekom vremena rađale su se brojne ideje o urbanističkoj integraciji vrijednog prostora dužine cca 30 km priobalja u gradsko tkivo, međutim, većinom su do današnjih dana ostale nerealizirane.

Proteklo razdoblje na prostoru uz Savu karakterizira niz pojedinačnih investicija (sanacija odlagališta Jakuševec, dovršenje Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda - CUPOVZ, dovršenje Domovinskog i Jankomirskog mosta, uređenje Bundeka) s obje strane njezinog priobalja, uz izostanak cjelovitog rješenja i interveniranja u hidrotehničkom i oblikovnom uređenju korita, nasipa i bližeg priobalja.

U međuvremenu je Republika Slovenija pokrenula projekt korištenja energetskog potencijala rijeke Save koji obuhvaća gradnju pet hidroelektrana i čija je realizacija pred dovršetkom. Realizacija tog projekta dovest će do dodatnog smanjenja količina suspendiranog i vučenog nanosa koji rijeka taloži tako da se intenzivira proces erozije dna korita i pada vodostaja. S obzirom da rijeka Sava ima ključnu ulogu u prihrani zagrebačkog vodonosnika i okolnih jezera vodom, ovaj proces ima negativnu ulogu u padu razine vodnog lica jezera i vodocrpilišta.

Slika. Lokacije intervencija na prostoru uz Savu

Svi važni gradski komunalni, energetski i rekreacijski zahvati direktno su vezani uz Savu i njezino priobalje, što ukazuje da je rijeka Save glavni strateški razvojni projekt Zagreba. Uredbom o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07) rijeka Sava cijelim svojim tokom na području Hrvatske proglašena je važnim područjem za divlje svojte i stanišne tipove, kao dio nacionalne ekološke mreže.

2.3.1.1. Sanacija Jakuševca – Sustav gospodarenja otpadom

Sanacija Jakuševca

18. studenoga 1998. sklopljen je Ugovor o zajmu između Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i ZGOS - a, trgovackog društva u vlasništvu Grada, u svrhu sanacije odlagališta Prudinec/Jakuševac. 4. lipnja 2007. počela je zadnja faza sanacije Jakuševca. Za četiri godine bit će dovršeno uređivanje dviju ploha koje se prostiru na 11 hektara.

Planirano zatvaranje odlagališta Prudinec u Jakuševcu kontinuirano se odgađa, odlagalište se i dalje proširuje, sanira i dovozi novi otpad. Planirana nova godina zatvaranja odlagališta je 2012.

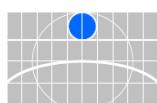
Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom

U ovom času nema jasno definiranog rješenja za otpad u vrijeme zatvaranja Jakuševca 2012. godine. Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom je u formi prijedloga Programa, sa upitnim rješenjem lokacije za centar gospodarenja otpadom i postrojenja za termičku obradu otpada. **Hitne mjere smanjenja količine otpada i definiranje i pokretanje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom bi trebao biti prioritetni zadatak.** (detaljnije u poglavljiju gospodarenje otpadom)

Postrojenje za termičku obradu otpada – PTOO

Svrha gradnje PTOO - a je termička obrada komunalnog otpada s reciklažom energije i mulja iz Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. Prostornim planom Grada Zagreba (SGGZ 02/06) određena je lokacija za gradnju PTOOZ - a Žitnjak - Istok, neposredno uz CUPOVZ. Nadležno Ministarstvo donijelo je rješenje kojim je namjeravani zahvat PTOOZ ocijenjen kao prihvatljiv za okoliš uz primjenu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša. Izrađena je dokumentacija za ishođenje lokacijske dozvole. (detaljnije u poglavljiju Gospodarenje otpadom)

2.3.1.2. Centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba (CUPOVZ)

Koncesionar Zagrebačke otpadne vode d.o.o. financira projekt, upravlja Uređajem i nakon 28 godina predaje ga Gradu na upravljanje. U ožujku 2004. pušten je u rad mehanički dio pročišćivača, a u kolovozu 2007. i završni četvrti stupanj biološkog dijela pročišćivača; Domovinski most je službeno otvoren u svibnju 2007. Na Uređaj treba priključiti kanalizaciju Novog Zagreba.

2.3.1.3. Sveučilišna bolnica Blato

1986. započela je izgradnja nove gradske bolnice na lokaciji Blato. Gradnja je prekinuta 1993. godine, a 1998. godine Odlukom Vlade RH prihvaćen je Program za nastavak gradnje kompleksa Sveučilišne bolnice. Program prenamjene kompleksa Sveučilišne bolnice Zagreb sadržavao bi tri prostorne i funkcionalne cjeline: - Zdravstveni program - Program preseljenja određenih bolnica - Komercijalni program. U listopadu 2007. Grad je donio Zaključak o nastavku gradnje, a u pripremi je sporazum između Grada i Vlade RH.

Davno započeta gradnja Sveučilišne bolnice obustavljena je u fazi grubih građevinskih radova i njena sudsudina je još uvijek neizvjesna. Sigurno da je odluka o velikoj rekonstrukciji i dogradnji bolnice na Rebru blokirala njen dovršenje na dulji rok, ali neke detaljnije studije o isplativosti djelomičnog dovršenja ili prenamjene sigurno će trebati uskoro donijeti i razmotriti.

2.3.1.4. Vodne stepenice na Savi

Cilj projekta je gradnja objekata koji bi omogućili proizvodnju električne energije, stabilizaciju vodoopskrbnog sustava Zagreba, bolje iskorištenje prigradskog zemljišta za poljoprivredu, stanogradnju i druge svrhe, te obranu od visokih voda Save. Izrađene su Prethodna studija izvodljivosti uređenja i korištenja rijeke Save od granice s Republikom Slovenijom do Rugvice (2003. Elektroprojekt) i Studija izvodljivosti HE Podsused.

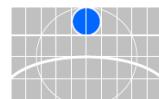
Ideja vodilja o korištenju vodnog potencijala rijeke Save u energetskom smislu kao i u definiranju njenog stalnog vodnog lica rezultirala je prijedlogom gradnje manjih brana na nekoliko lokacija na širem području grada, međutim, izostalo je usuglašavanje stavova što nam rijeka Sava znači s oblikovnog, hidrološkog i gospodarskog motrišta te se kao prihvatljivije rješenje razmatrala izgradnja vodenih pragova. Ako će se graditi brane tada treba objediniti gradnju brana i novih mostova preko Save, čime bi se postigle uštede i jednostavnija rješenja.

2.3.1.5. Bundek

Koliki je potencijal savskog priobalja i njegov značaj za grad pokazalo je uređenje jezera Bundek 2005..godine koje je ponovno postalo omiljeno okupljalište građana. Bundek je pozornica za niz koncertnih događanja od nastupa Zagrebačke filharmonije do koncerata zabavne i rock glazbe. Prepoznajući želju i potrebu građana za zabavom i razonodom na otvorenom prostoru, Grad polako upotpunjuje program i drugim atraktivnim sadržajima poput Rujanfesta i međunarodnog festivala vatrometa.

2.3.1.6. Savica

Jedinstveno močvarno stanište usred Zagreba zaštićeno kao ornitološki rezervat, dio je ekološke mreže grada Zagreba temeljem Uredbe o proglašenju ekološke mreže (NN 109/07). Područje s bogatom i jedinstvenom florom i faunom, jezerima i starim rukavcima ujedno je i latentna ekološka opasnost naročito vodocrpilišta Petruševec. Prekinuti su dogовори oko čišćenje dijela jezera od gudrona, rafinerijskog otpada, koji

se godinama tamo odlagao. Treba propisati obvezu sanacije gudrona i rokove izvršenja kako bi se prišlo uređenju cijelog kompleksa i njegovom uključivanju u turističku ponudu grada s ograničenim načinom korištenja u cilju zaštite i poznavanja biološke raznolikosti. Ujedno u postupku izmjene i dopune urbanističkih planova razmotriti manji pomak prometnice nastavka Vatikanske ulice i mosta kako bi se što manje zadiralo novim prometnim koridorima u sam zaštićeni prostor budućeg parka.

2.3.1.7. Jarun

Najveći športski centar u gradu udaljen samo 4 km od njegovog središta, zauzima površinu od 240 ha od čega 75 ha čine vodene površine. U planu je gradnja i uređenje autokampa, tenis centra sa šest teniskih terena, novih terena za odbojku na pijesku i polivalentnog igrališta, uređenje postojećih objekata i terena, kao i gradnja novih. Na osnovu Projekta Upravljanja vodnim režimom i kakvoćom vode jezera izrađen je elaborat isplativosti ustupanja radova, te je odabrana opcija kupovine stroja za izmuljivanje koji je nabavljen i u funkciji je od ljeta 2005.

Još nije postignut dogovor o ravnoteži rekreativskih, sportskih i ugostiteljskih sadržaja. Pritisak da se stalno ugrađuju novi prateći sadržaji u prostor Jaruna i time stalno smanjuje integritet prirodne izvorne prisavske komponente smanjiti će se jedino ako se osigura sadržajno proširenje Jaruna na zapad – prema Jankomiru i Podsusedu.

2.3.1.8. Zagrebačke terme

Rekreativne površine uz Savu koje se spominju već više godina kao kupalište uz započetu Sveučilišnu bolnicu s obzirom na izdašna izvorišta tople vode, sadržaj su koji je u rangu megaprojekata grada Zagreba koji imaju potencijal da bitno unaprijede njegovu poziciju u mreži evropskih gradova većih od milijun stanovnika.

Takav bi sadržaj i u skromnijem obliku bio neophodan gradu, (jer je skoro nezamislivo da milijunski grad nema barem jedno takvo kupalište) ali njegova gradnja, ili barem priprema nije bila pokrenuta zadnjih 10 godina, od kada su se prve ideje o tom sadržaju pojavile u GUP – u.

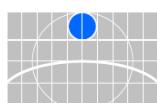
Prema Idejnom programsko urbanističkom rješenju Športsko rekreativske zone u Zagrebu, koje je prihvatilo Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba krenulo se u realizaciju projekta. Za realizaciju i gradnju Športsko rekreativske zone (termalnog kupališta) odabrana je lokacija zapadno od nedovršene Sveučilišne bolnice Zagreb u Novom Zagrebu, lokacija Blato. Potpisano Pismo namjere radi oživotvorenja Projekta između Grada i INA - Industrija nafte d.d. U tijeku su pregovori s INA - om o konkretnom modelu privatizacije projekta.

2.3.1.9. Hipodrom

Slična situacija je i sa hipodromom koji u svom privremenom obliku životari cijeli niz godina. Gradnja odgovarajućih tribina, staze i pripadajućih ugostiteljskih i klupskih prostorija sigurno bi bili novi sadržaji u gradu koji bi privukli veliki broj građana, kao što je to slučaj u svim gradovima u širem okruženju.

Plan aktivnosti:

- Izraditi prostorni plan područja posebnih obilježja koji obuhvaća rijeku Savu s neposrednim priobaljem a na temelju liste specijalističkih studija koje pokrivaju zaštitu rijeke, potoka, vodonosnika, bioraznolikosti, integraciju alternativnih nemotoriziranih oblika prometovanja, poželjne načine korištenja slobodnog

vremena kako bi se riješila dilema da li Savu koristiti kao građevinsko područje što je trend od 2006. godine bilo za ambiciozne stambene poslovne ili infrastrukturne projekte ili od preostalih dijelova učiniti mrežu otvorenih parkovnih površina koja će povezivati sve dijelove grada.

- Stručna ocjena projekta uređenja Save u hidrotehničkom, i eventualno energetskom smislu u cilju zaštite Zagreba i okolice od visokih voda.
- Zabrana šljunčarenja, sanacija divljih deponija te saniranje gudrona na Savici uz prijedlog mjera kako neutralizirati postojeća zagađenje podzemlja u cilju zaštite svih ili barem najizdašnijih vodocrpilišta te vodonosnika
- Zatvaranje sustava gospodarenja otpadom definiranjem lokacije centra za gospodarenje otpadom, definiranjem lokacije energane na otpad i konačnom sanacijom i zatvaranjem odlagališta Prudinec. (vidi poglavlje gospodarenje otpadom)
- Razmotriti i razvijati turistički potencijal prostora uz rijeku pažljivim planiranjem ugostiteljskih, rekreativnih, zabavnih i ostalih sadržaja tako da se ne ometa mir okolnoga stanovanja i zaštićenih prostora.

2.3.2. Revitalizacija povijesnog središta

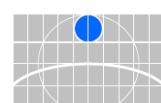
Slika. Pogled na Gornji Grad

2.3.2.1. Gornji grad i Kaptol

Ocjena stanja:

O revitalizaciji Gornjeg Grada govori se već preko 30 godina, napravljeno je nekoliko planova i projekata, svi građani to osjećaju i vide kao problem, ali značajnijih pomaka nije bilo. Broj stanovnika Gornjeg Grada je konstantno u padu, a raste broj gradskih i državnih službenih institucija. Jedini park na Griču koji je već godinama zatvoren i Vranicanijeva poljana na kojoj se sporadično vrše arheološka istraživanja nedostupni su građanstvu i turistima. U zadnjih par godina zatvoreno je oko 5 ugostiteljskih objekata. Svakako treba napomenuti negativni trend obnova i prenamjena postojećih objekata za potrebe državnih institucija (palača u Demetrovoj ulici, Ustavni sud, palača Jelačić i dr.). Problem parkiranja stanara je riješen, ali tranzitni promet preko Ilijskog trga i Mesničke prema sjevernim dijelovima grada ponovno postaje problem sve dok se neće riješiti novi pristup preko Šestinskog dola.

Obnova pročelja i krovišta gornjogradskih objekata je akcija koja je već polučila vidljive rezultate i možemo očekivati, ukoliko se ta akcija nastavi, pravu senzaciju i

jednu novu prezentaciju grada. Pojedini objekti bljesnuli su u svom izvornom obliku, kao i unutarnja dvorišta pojedinih palača u Demetrovoj i Opatičkoj ulici.

Prijedlog mjera za unapređenje stanja:

Najveći pomak u revitalizaciji Gornjeg Grada trebao bi pokrenuti Grad Zagreb, aktivirajući svoje prostore za turističku i ugostiteljsku namjenu. U prvom redu radi se o otvaranju nove Gornjogradske kavane (terase) na Markovom trgu. U tu svrhu mogao bi se aktivirati dio prizemlja zgrade Gradske skupštine, ili već 20 godina napušten objekt Markov trg 9, u okviru kojeg bi trebalo ponovo otvoriti ljetni koncertni prostor. Također treba otvoriti i kultna mjesta nekadašnjeg omladinskog klupskega života Mali i Veliki Lap. Od većih i svakako neophodnih sadržaja na Gornjem Gradu treba ponovo pažljivo razmotriti program gradnje novih javnih sadržaja – možda hotela na Vranicanijevoj livadi, lokacija koja je ekskluzivna i u europskim razmjerima. Programom bi svakako trebalo omogućiti održavanje manjih kongresa (150 - 200 sudionika), sa dvoranom i za manje komorne koncerne. Također, treba predvidjeti i mogućnost preseljenja Državnog hidrometeorološkog zavoda u novu zgradu, primjerenu toj državnoj instituciji, i prenamjenu objekta. Za značajnije aktiviranje privatne inicijative u revitalizaciji Gornjeg Grada treba i dalje poduzimati odgovarajuće mјere kao što je projekt uređenja dijela podzemnih tunela Gornjeg grada u Muzej osjeta i cijeloviti projekt uređenja zelenih površina prema Radićevoj ulici i Ilici.

Izgradnja građevina izvan mjerila, odnosno prezahtjevni sadržaji ograničenog načina korištenja, kao što su zgrada Sabora i Vlade ukazuju da se stare greške ne trebaju ponavljati te da revitalizacija Gornjeg grada treba ići u smjeru da se Gornji grad reafirmira kao mjesto ugodno za stanovanje i rad, da se poštuje mjerilo i strukturalna različitost srednjovjekovnog grada te da se prekine trend transformacija u mujejsko upravni prostor sa ili bez naoružane prismotre. Garaža Tuškanac izgrađena 2009. i uklanjanje asfalta s nekih prometnica samo su naznake novih mjerila i parcijalnih pristupa revitalizaciji Gornjeg grada.

2.3.2.2. Donjogradski blokovi

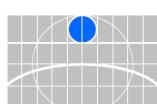
Ocjena stanja:

Polazišta za planiranje razvoja i prostornog uređenja povijesne urbane cjeline kao što su Gornji grad i Kaptol i Donji grad, su prvenstveno zaštita i očuvanje, odnosno zaštita, uređivanje i dogradnja, tj. održavanje identiteta grada. Obnova povijesnih urbanih cjelina se ne temelji na profitu od same lokacije (nekontroliranom), iako je konačan profit – a to je uređeni grad s očuvanim nasljeđem – za sve ogroman.

Zasad je jedini dokument koji pokušava definirati postupke u povijesnoj donjogradskoj cjelini Generalni urbanistički plan grada Zagreba, koji je po svom sadržaju puki regulacijski dokument, stoga treba izraditi plan intervencija u donjogradskom prostoru.

U Donjem gradu dobro je očuvana blokovska matrica, s prepoznatljivim i kvalitetnim uličnim zgradama, mrežom ulica i trgova. Problemi su posebno izraženi u svezi s uređenjem donjogradskih dvorišta. Unutrašnjost zagrebačkog donjogradskog bloka u nekim slučajevima je zapuštena, izgrađenost je prevelika, a kvaliteta, održavanje i načini korištenja nedostojni samog središta grada.

GUP kao stručni dokument čiji je cilj unapređivanje okoliša i zaštita identiteta europskog povijesnog grada kao što je Zagreb, omogućava obnovu donjogradskog

bloka i omogućava novu gradnju, ali u funkciji obnove i uređenja, bez negativnih posljedica po stanovanje i ostale afirmirane sadržaje bloka.

Intervencije na uličnim kućama su kontrolirane od Zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode i kroz dokumente prostornog uređenja, a GUP-om grada Zagreba, propisana je obvezna provedba arhitektonskih natječaja.

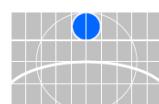

Slika. Donjogradski blokovi

Dosadašnji organizacijski modeli uređenja blokova

Detaljno uređenje grada propisano je samo Generalnim urbanističkim planom. PUP Donji grad izrađen 1989. godine nikada nije bio donesen, ali je 2007. godine poslužio za propisivanje programskih smjernica za izradu 16 detaljnih planova uređenja za donjogradske blokove i to:

1. DPU Dalmatinska-Frankopanska-Deželićeva-Medulićeva
2. DPU Deželićeva - Primorska – Krajiceva - Krajiška
3. DPU Ilica – Medulićeva – Deželićeva – Kačićeva
4. DPU Ilica – Frankopanska – Dalmatinska – Medulićeva
5. DPU Ilica - Gundulićeva – Varšavska – Frankopanska
6. DPU Ilica – Preobraženska – Preradovićev trg - Varšavska –Gundulićeva
7. DPU Trg bana Jelačića – Praška – Teslina – Gajeva
8. DPU Berislavićeva – Gajeva – Hebrangova – Preradovićeva
9. DPU Trg bana Jelačića – Petrinjska – Amruševa – Praška
10. DPU Cesarčeva – Kurelčeva – Jurišićeva – Trg bana Jelačića
11. DPU Martićeva - Tomašićeva – Trg žrtava fašizma – Smičiklasova
12. DPU Kršnjavoga – Kačićeva – Jukićeva
13. DPU Kršnjavoga – Savska – Jukićeva – Pierottijeva
14. DPU Hebrangova – Preradovićeva – Žerjavićeva – Gundulićeva
15. DPU Vlaška – Šubićeva – Martićeva – Derenčinova
16. DPU Bornina – Erdödyeva – Branimirova – Domagojeva

Na ovaj je način zamijenjen stav iz 2003. godine da se Donji grad može kontrolirati sa samo 13 urbanističko-arhitektonskih natječaja za pojedine blokove i 2 detaljnija plana, odnosno iz 2006. godine kada je za isto područje propisano provođenje 7 natječaja i 2 detaljnija plana s tim da je Gradskom zavodu za zaštitu spomenika kulture i prirode dano pravo: „drugačije interpretacija urbanističkih pravila“ kroz postupak izrade konzervatorskih podloga za ukupno 11 donjogradskih blokova. Dok su planovi uz Branimirovu ulicu doneseni a gradnja uvelike dovršena potaknuto natječajem uređena je garaža i ploha Kvaternikovog trga i proveden je natječaj za Ban centar- blok: Cesarčeva – Kurelčeva – Jurišićeva – Trg bana Jelačića. U tijeku je izgradnja u bloku „Kino Zagreb“ tzv „cvjetni prolaz“ prema donesenom DPU-u Ilica – Preobraženska – Preradovićev trg - Varšavska –Gundulićeva iz 2008. godine.

Projekt uređenja bloka „Kino Zagreb“ ujedno je svojevrsni test kojim bi trebali dobiti odgovor na pitanje. „mogu li urbani designeri preuzeti ulogu dosadašnjih urbanista te kroz model gradskog projekta ponuditi kreativna i efikasna rješenja uređenja zagrebačkih blokova bez proceduralnih sputavanja koja se vežu uz izradu i donošenje urbanističkih planova?“.

Ovaj projekt mogao je biti pilot projekt cijelovite revitalizacije jednog donjogradskog bloka sa ciljem da se potakne što veći broj vlasnika da zajednički pristupe uređenju bloka.

Projekt je izazvao izrazite negativne stavove građana u svakom pogledu , od odnosa prema kulturnom naslijeđu, gradu, građanima, sistemu odlučivanja i načinu interpretacije do tehničkih uvjeta realizacije, a naročito rješenja kolnog pristupa na račun pješačke zone i dimenzioniranja garaže.

Postupak je još u tijeku a ostaje otvorenim čitav niz pitanja na koja treba odgovoriti u slijedećim izmjenama GUP-a grada Zagreba no nedostaje cijelovita analiza dosega – uporabne vrijednosti dosadašnjih postupaka i akata kojima se promišlja ovaj prostor kako bi se predložio prihvatljiviji model revitalizacije Donjeg grada.

Cijelovite analize blokova ili cjeline Donjeg grada viđene su 1967, 1989. međutim u praksi se koristi metoda interpolacije novih ili zamjenskih građevina putem lokacijskih dozvola, dakle detaljnije se propituje samo vlasnička parcela.

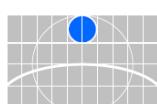
Obveza provedbe natječaja za uličnu arhitekturu proizašla je iz GUP-a 2003. godine, a od 2008 traži se analiza nedovršenih blokova kroz izradu DPU-a i izradu prometne studije, odnosno provođenje kompletног postupka gradskog projekta kada je to planom posebno određeno.

Procedura je uspješnija kada postoji utvrđena međusobna odgovornost sudionika: vlasnika, investitora, projektanta te uprave i kada se uspostavi ravnoteža u odnosu potencijala prostora i privatnih i gradskih interesa.

Prijedlog mjera za unapređenje stanja:

Procedura obnove trebala bi biti sljedeća:

- Izraditi adekvatnu dokumentacijsku pripremu obnove i konkretni plan obnove s utvrđenim ciljevima obnove, s poznatim sudionicima/izvršiteljima, rokovima i sredstvima (gradska sredstva, privatnici - banke, u kontekstu ulaska Hrvatske u Europsku uniju možda i sredstva iz drugih izvora). Partnerstvo s privatnim poduzetnicima je dio procesa obnove, ali po precizno i unaprijed (od Grada) utvrđenim programima moguće gradnje.
- Za donjogradski blok prije svega prirediti „analizu stanja“ s ciljevima obnove i uputama za realizaciju projekta.

- Projekt obnove, sa što manje nepoznanica i sa jasno i javno definiranim ciljevima, karakteristika je modernog europskog grada kakav je ili bi trebao biti Zagreb.
- Provedbom takve procedure izbjegle bi se nejasnoće i nesporazumi izazvani gradnjom u bloku na Cvjetnom trgu (mjerilo, planirani volumeni, kapacitet garaže i posebno ulaz u garažu i usurpacija pješačke zone za privatne potrebe, što je sve izazvalo niz prosvjeda velike grupe građana) i gradnjom tzv. „Ban centra“ u bloku Cesarčeva – Kurelčeva (preveliki volumen koji zaklanja izuzetno vrijednu vizuru na najstarije povijesne dijelove grada, kao i namjena – za luksuzne stanove umjesto hotela najviše kategorije u neposrednom kontaktu s kompleksom katedrale i Starom Vlaškom, koji gradu nedostaje) koje su prvenstveno planirane na premissi „nova gradnja kao izvor za isključivo novi profit“.
- „Zagrebačko mjerilo i mjesto“ treba očuvati kao povijesnu baštinu, prije svega kroz uređenje blokova (uz potrebna rušenja) bez nove, odnosno uz strogo kontrolirane nove gradnje, kako po namjeni tako i po kapacitetima/volumenu.

2.4. Stanovanje

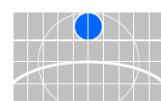
2.4.1. Gradnja stambenih naselja

Ocjena stanja:

Jedna od najznačajnijih promjena u gradskom prostoru u proteklom razdoblju je gradnja novih stambenih naselja. Stagnacija stanogradnje karakteristična za Zagreb i Hrvatsku devedesetih godina 20. stoljeća, prestaje početkom milenija kada oživljava gospodarska aktivnost, mijenja se regulativa i liberalizira mogućnost planiranja stambenih naselja.

Generalni urbanistički plan grada Zagreba i Generalni urbanistički plan Sesveta, osim na neizgrađenom prostoru otvorili su mogućnost planiranja novih dijelova grada na prostorima bivših vojarni, skladišta i tvorničkih pogona. Transformacija namjene i korištenja prostora podrazumijeva obveznu provedbu urbanističkog natječaja i izradu detaljnijeg plana. Prvi puta nakon Domovinskog rata započinje organizirana gradnja stambenih naselja. Vlada Republike Hrvatske preko Ministarstva graditeljstva pokreće program Poticane stanogradnje (POS), a Grad Zagreb, odnosno Zagrebački Holding program Zagrebačkog modela stanogradnje. Osim institucionalno pokrenutih programa, po prvi put u novom društveno ekonomskom okviru kao investitor gradnje stambenih naselja pojavljuje se privatni sektor, uz potporu jake građevinske operative.

Izrada prostorne dokumentacije za gradnju stambenih naselja odvijala se je u dvije faze: prva je izrada programa i provedba urbanističko – arhitektonskog natječaja nakon koje slijedi izrada programa za plan i procedura donošenja urbanističkog plana uređenja (UPU) ili detaljnog urbanističkog plana (DPU).

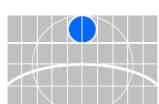
Slika: naselje Sopnica - Jelkovec

Većim dijelom izgrađena stambena naselja na temelju detaljnijeg urbanističkog plana (DPU ili UPU) u proteklom razdoblju su: dovršenje naselja Špansko – Oranice, Vrbani III, Sopnica – Jelkovec, Farma Sesvetski Kraljevec – naselje Iver i prostor omeđen Ulicom Ljudevita Posavskog, Zavrtnicom, Branimirovom i Ulicom Crvenog Križa.

Tablica. Osnovni pokazatelji o naseljima izgrađenim na temelju detaljnih planova.

NAZIV PLANA	POVRŠI NA (ha)	PLANIRANI BROJ STANOVNIKA	PLANIRANA GUSTOĆA NASELJENOSTI
DPU stambenog naselja na lokaciji bivše vojarne Špansko - Oranice	19, 0	4.758	250
DPU Sopnica - Jelkovec	33, 2	8.199	246
DPU Farma Sesvetski Kraljevec - Iver	13, 5	3.990	304
UPU Vrbani III	21, 3	5.700	267
UPU Ulica LJ. Posavskog – Zavrtnica – Branimirova – Crvenog križa	3, 9	2.205	565

Prijedlog mjera za unapređenje stanja:

- podizanje kvalitete stanovanja u postojećim naseljima;
- revitalizacija postojećih stambenih naselja sa prioritetima obnove i rekonstrukcije (stambena naselja nastala pedesetih i šezdesetih godina, energetski neučinkovita, narušenih fizičkih svojstava građevina – Borongaj, Zapruđe, Folnegovićevo naselje ...);
- uređenje javnih prostora zagrebačkih naselja sa prioritetima obnove i uređenja parkovnog i pejsažnog prostora;
- analiza postojećih središta naselja i prostora za okupljanje u stambenom susjedstvu sa prijedlogom uređenja postojećih i novih, javnih prostora, pješačkih zona i sl.
- kod gradnje novih naselja (ili dijelova naselja) prije gradnje stambenih građevina osigurati gradnju prateće infrastrukture (komunalna infrastruktura, prateći sadržaji)

2.4.2. Bespravna gradnja

Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07) na nov način (u odnosu na prethodni zakon) uređuje akte i dozvole na temelju kojih se može graditi. Zakon donosi smanjenje broja dozvola (upravnih akata) za građenje i uporabu građevina i uvođenje novog akta na temelju kojega se može graditi. Postupak izdavanja novog akta, tj. rješenja o uvjetima građenja ima za cilj jednostavnije i brže izdavanje dokumentacije od dosadašnjeg izdavanja lokacijske odnosno građevinske dozvole. Zakon, također razlikuje akte na temelju kojih se može pristupiti građenju od akata koji se izdaju za građevine koje su već izgrađene u svrhu njihove „legalizacije“. Tema „legalizacije“ iščitava se u člancima Zakona u poglavljiju 3.5. Ostali posebni slučajevi (građenja) kojima se diferenciraju građevine izgrađene na građevnoj čestici bez rješenja o uvjetima građenja odnosno potvrde glavnog projekta. U prvom slučaju izdaje se rješenje o izvedenom stanju, a u drugom potvrda izvedenog stanja. Osnovni uvjet za dobivanje rješenja o izvedenom stanju je da je izvedeno stanje zgrade u skladu s prostornim planom temeljem kojeg se izdaje rješenje o izvedenom stanju odnosno s konačnom lokacijskom dozvolom u slučaju izdavanja potvrde o izvedenom stanju.

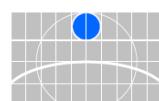
Prostorno planskom dokumentacijom (PPGZ, GUP grada Zagreba, GUP Sesveta) omogućeno je izdavanje rješenja o izvedenom stanju u građevinskom području odnosno zonama stambene i mješovite namjene na području Ježdovca, Branovečine, Lektršćice, Oporovca, Miroševca, Resničkog gaja, starog naselja Sveta Klara, Svetе Klare - Burićevo 2, Horvatovog naselja, Blata, Botinca, Vrinica, VII Retkovca, Kozari Boka, Kozari Puteva, Struga, Bogdana, Žitnjaka, Petruševca i Sesveta. Drugim riječima omogućena je „legalizacija“ građevina GBP - e do maksimalno 400 m^2 , do planom definirane maksimalne visine, te ukoliko imaju pristup na javno - prometnu površinu prema postojećem stanju izvedenosti pristupnog puta i rezervacijom proširenja postojeće prometne površine prema mogućnostima prostora.

Prema podacima Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju Grada, komunalne poslove i promet do izrade ovog Izvješća je izdano cca 50 rješenja odnosno potvrda o izvedenom stanju.

2.5. Prometna i komunalna infrastruktura

2.5.1. Uvod

Zagreb teži stalnom poboljšanju kvalitete života i višim urbanim i komunalnim standardima stanovništva iz dana u dan. Osnovni cilj prostornog uređenja je interaktivnim prostornim planiranjem i procjenom mogućih utjecaja ostvariti

ravnomjeran prostorni razvoj grada usklađen s gospodarskim, društvenim i okolišnim polazištima, a na način kojim se osigurava između ostalog i odgovarajući prometni (osobito javni prijevoz i nemotorizirani promet) i komunalni sustav.

Komunalni i prometni infrastrukturni sustavi su jedan od ključnih premlisa u osiguranju razvoja Grada, jer oni na različite načine utječe na postizanje ciljeva definiranih planovima prostornog uređenja grada. Uključivanje Hrvatske u europske integracije traže od Zagreba visok standard urbane - infrastrukturne opremljenosti, te dobru povezanost unutar sebe, s neposrednom okolinom - okolnim županijama, s ostalim prostorima u Hrvatskoj i njihovim središnjim gradovima, te s glavnim gradovima i gospodarskim središta drugih država.

2.5.2. Analiza stanja i trendova prostornog razvoja na temelju obveznih prostornih pokazatelja o stanju u prostoru

2.5.2.1. Polazišta

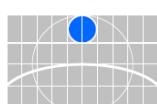
Polazišta u sastavljanju programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Zagreba za razdoblje 2005. – 2009 godine u području prometa i dalnjim dopunama (SGGZ 6/05, 10/06, 14/06, 18/06, 4/07, 7/07, 12/07) bila su:

- unapređenje javnoga gradskog prijevoza putnika tramvajima, autobusima i željeznicom;
- unapređenje nemotoriziranog oblika kretanja;
- povećanje propusne moći prometne mreže i razine usluge na njima;
- povećanje sigurnosti svih sudionika u prometu;
- povećanje uvjeta kretanja osoba s teškoćama na javnim prostorima;
- smanjenje nedostataka u razvoju prometne infrastrukture;
- smanjiti prometovanje motoriziranog oblika kretanja u gradu, te njegov nepovoljan utjecaj na okoliš (smanjenje količine ispušnih plinova, buke, devastacije ambijenta i dehumanizacije prostora).

2.5.2.2. Realizirano

U promatranom razdoblju realizirani su sljedeći kapitalni projekti u funkciji unapređenja stanja u prometnom sustavu i prostoru:

1. Dovršena denivelacija raskrižja Slavonske av. – Heinzelove - Radničke ceste;
2. Rekonstruirana Radnička cesta do Koledovčine;
3. Izgrađen Domovinski most sa pristupnim prometnicama;
4. Dograđen Jankomirski most za kolnik sa dvije prometne trake;
5. Izgrađena Branimirova ulica od Držićeve do Zavrtnice;
6. Rekonstruiran je Kvaternikov trg, te izgrađena garaža sa 354 parkirališnih mjesata;
7. Rekonstruirana je Škorpikova ulica od „raskrižja sa kružnim tokom“ do Samoborske;
8. Izgrađena I faza Sveučilišne aleje (rekonstruirana Ulica Ivana Lučića);
9. Rekonstruirana Ljubljanska (Zagrebačka) avenija od Selske do Ulice Sviljković;
10. Gradnja deniveliranog raskrižja Savska Opatovina - Ljubljanska av.;
11. Izgrađena podzemna garaža Tuškanac sa 465 parkirališnih mjesata;
12. Denivelirano raskrižje Slavonske av. i Ulice Ljudevita Posavskog;
13. Rekonstruiran Podsusedski most;
14. Rekonstruiran jugoistočni vijadukt Mosta mladosti;
15. Izvršen popravak tramvajskih pruga (Horvaćanska, Maksimirška, Ulica Medveščak..);

16. Izvanredno održavanje sljedećih županijskih i lokalnih cesta grada, a značajnih za funkcioniranje prometnog sustava:

- L10074: Prilaz G.Deželića od Kačićeve do Frankopanske;
- Ž1019: Vončinina;
- L10117: Bukovačka od G.Bukovca do Oboja;
- Ž1026: Zvonimirova od Šubićeve do Heinzelove;
- L10108: Bundek od Trumbićeve do Mosta mladosti;
- Ž1038: SR Njemačke od Av. V. Holjevca do Bundeka;
- Ž1040: Jadranska avenija - nadvožnjak Lučko - vijadukt Sava - Odra;
- L10034: Vrapčanska od Bottierijeve do Ilice;
- Ž 1039: Sarajevska (rekonstrukcija i spoj sa Vatikanskom);
- Ž1048: Sljemenska cesta;
- Ž1015: Boškovićeva, Hebrangova;
- Ž1033: Avenija M. Držića od Mosta mladosti do Slavonske avenija;
- L10019: Ježdovečka cesta;
- L10044: Baštjanova od Selske ceste do Drvinja;
- Ž1015: Prilaz baruna Filipovića;
- L10014: Sutinska vrela;
- Ž1032: Ulica Hrvatske bratske zajednice - proširenje zapadnog kolnika;
- Ž1015: Žerjavićeva, Trenkova, Hatza;
- Ž1050: Bauerova ulica;
- L10088: Martićeva;
- Ž1051: Oporovečka;
- Ž1010: Dankovečka u dijelu;
- L10041: Rudeška,
- L10106: Trnjanska
- L10014: Podsusedska aleja,
- L10043: Metalčeva,

17. Ostvaren program obnove sustava prijevoza putnika, te je nabavljeno do sada cca. 130 niskopodnih tramvaja uz kontinuiranu obnovu autobusnog voznog parka (cca.214) sukladno ekološkim kriterijima;

18. Pripremne aktivnosti realizacije uspostavljanje automatskog sustava upravljanja prometom (AUP);

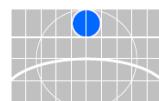
19. Pripremne aktivnosti realizacije gradnje vlaka prilagođenog za gradski - prigradski promet.

2.5.2.3. Nadgradnja

U promatranom razdoblju uz izrađenu tehničku dokumentaciju za niz projekata rekonstrukcije postojećih prometnica i gradnje novih izrađene su sljedeće studije, održani sljedeći znanstveni skupovi i provedeni sljedeći značajni natječaji za promet grada:

Znanstveni skupovi

- pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i Poglavarstva Grada Zagreba u lipnju 2006. održan je znanstveni skup sa temom „Prometna problematika grada Zagreba“,
- u organizaciji Gradskog poglavarstva Grada Zagreba i Hrvatskog inženjerskog saveza u suradnji s Akademijom tehničkih znanosti Hrvatske, SECON HDGK i

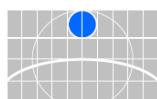
Sveučilištem u Zagrebu u veljači 2008 održan je znanstveni skup sa temom "Razvitak Zagreba".

Studije

- Urbanističko - prometna studija sjeverne tangente izrađena je u srpnju 2006.. Naručitelj je Grad Zagreb putem Građevinskog fakulteta u Zagrebu, a izrada je bila povjerena Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu i Institutu građevinarstva Hrvatske iz Zagreba;
- Studija izvodljivosti i opravdanosti cestovnog tunela kroz Medvednicu i pratećih objekata iz listopada 2006.. Studiju je izradio Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu;
- Prostorno - prometna studija cestovno - željezničkog sustava šireg područja Grada Zagreba koju su izradili IGH, zagrebački Građevinski, Arhitektonski i Prometni fakultet, Institut prometa i veza te željezničko projektno društvo u 2008.. Studiju su naručili Ministarstvo prometa, HAC, Grad Zagreb i Zagrebačka županija, HŽ i Hrvatske ceste. Riječ je o studiji kojom je prvi put objedinjeno prometno rješenje Grada Zagreba i njegove okolice, a uključuje cestovni, željeznički i tramvajski promet te uvođenje metroa. Grad bi trebao imati do 2030. novu južnu obilaznicu i sjevernu tangentu, nekoliko linija metroa, novu laku gradsku željeznicu. Podignuli bi se i mostovi Bundek i Vrapče te rekonstruirao rotor Remetinec. Studija obuhvaća gradnju, rekonstrukciju i produženje velikog broja gradskih ulica i avenija, što bi u konačnici trebalo rezultirati učinkovitijim prometom i javnim prijevozom u Gradu Zagrebu;
- Studija o utjecaju na okoliš rekonstrukcije Žičare Sljeme s gradnjom nove donje stanice (Gračani Dolje) iz siječnja 2009.. Studiju je naručio Zagrebački holding, podružnica ZET, a izradila ECOINA d.o.o. iz Zagreba;
- Studija rješavanja problema parkiranja u središtu grada Zagreba iz rujna 2007.. Studiju je naručio Gradski ured za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, a izradio Fakultet prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu.

Natječaji:

- u organizaciji Gradskog poglavarstva Grada Zagreba i Hrvatskog društva građevinskih konstruktora (HDGK) provedeni su natječaji za izradu:
 - o idejnog projekta mosta Jarun (2007.);
 - o mosta Bundek (2008.)
- u organizaciji Zračne luke Zagreb, K+P Architekten und stadtplaner GmbH (Munchen, Njemačka), Društva arhitekata grada Zagreba (DAZ) i Udruženja hrvatskih arhitekata (UHA) proveden je međunarodni, pozivni natječaj za idejno rješenje novog putničkog terminala Zračne luke Zagreb (2008).

Slika. Realizirani kapitalni projekti u proteklom razdoblju

2.5.2.4. Zbirni pokazatelji - promet

Promjene u prometnom sustavu grada uz naprijed nabrojeno vidljive su i iz sljedećih podataka, konkretnih pokazatelja unapređenja stanja u prostoru:

Tablica. Zbirni pokazatelji stanja prometne infrastrukture

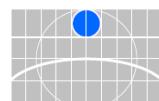
	2005.	2009.
Broj parkirnih mesta u podzemnim garažama	983	2560
Broj parkirnih mesta pod zonskom naplatom Zagrebparkinga	~9773	~24174
Dužina biciklističkih staza /km/	146	>200
% korisnika bicikla kao prijevoznog sredstva	<5	>7
Dužina nerazvrstanih cesta /km/	~1345	~1445
Dužina županijskih javnih cesta /km/	322, 5	314, 0
Dužina lokalnih javnih cesta /km/	379, 2	383, 6
Dužina tramvajske pruge /km/	116	116

2.5.2.4. Zbirni pokazatelji - Komunalna infrastruktura

Komunalnu infrastrukturu grada Zagreba čine sljedeći konkretni pokazatelji:

Tablica. Zbirni pokazatelji stanja komunalne infrastrukture

Sustav	Elementi sustava	Mjerna vrijednost sustava
Vodoopskrbni sustav:	vodoopskrbna mreža vodosprema	~2264 km. 33 kom.
Sustav odvodnje:	magistralni kolektori	~205 km

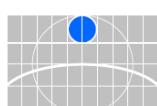
	kanalska mreža	~1601 km								
Telekomunikacijski sustav	DTK mreža	~280 km								
Energetski sustav	javna rasvjeta: - instalirana snaga - rasvjjetna mjesta - svjetiljke	~20 MV ~82000 kom. ~123000 kom.								
	plinska mreža: - VT plinovodi - ST plinovodi - NT plinovodi - PMRS	~158 km ~820 km ~1908 km ~5 kom								
Razdioba energenata u Gradu Zagrebu u neposrednoj potrošnji prema sektorima potrošnje:										
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Sektor</th> <th>Dio potrošnje (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>OPĆA POTROŠNJA</td> <td>60%</td> </tr> <tr> <td>PROMET</td> <td>26%</td> </tr> <tr> <td>INDUSTRIJA</td> <td>14%</td> </tr> </tbody> </table>			Sektor	Dio potrošnje (%)	OPĆA POTROŠNJA	60%	PROMET	26%	INDUSTRIJA	14%
Sektor	Dio potrošnje (%)									
OPĆA POTROŠNJA	60%									
PROMET	26%									
INDUSTRIJA	14%									

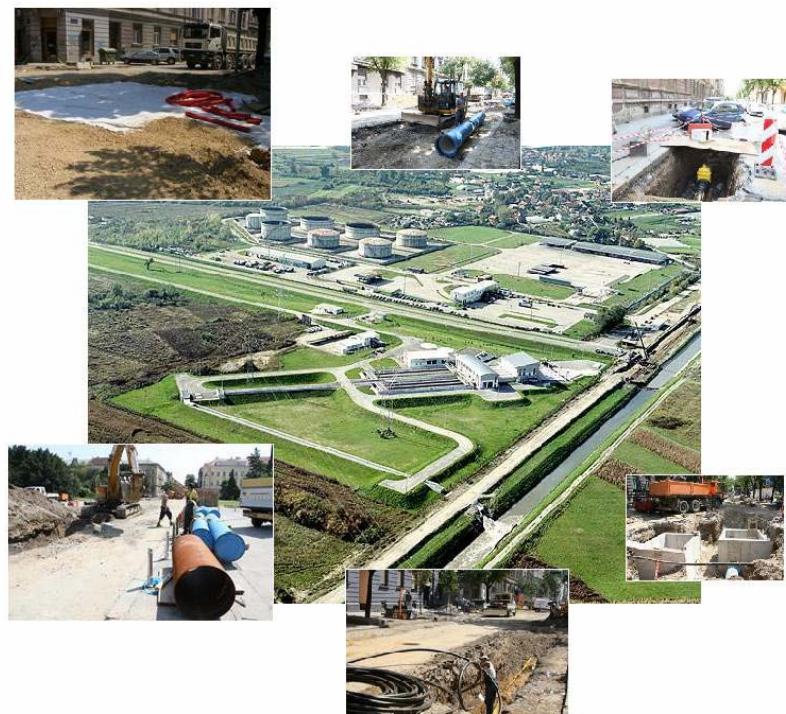
U promatrano razdoblju, a u sklopu izvanrednog održavanja javnih županijskih i lokalnih cesta grada, kao i izvršenih nerazvrstanih cesta također je izmijenjena i popravljana kompletan komunalna infrastruktura. Konkretno, na području Gradske četvrti Gornja Dubrava izvedeno je 10 km rasvjete, rekonstruirano preko 50 km plinovoda, preko 2,5 km vodovoda uz gradnju prepumpne stanice u Velikom vrhu, a u Gradskoj četvrti Brezovica izgrađeno 185 km kanalizacijske mreže, 184 km vodovoda i uređene - asfaltirane ceste u dužini od 100 km.

Hrvatska elektroprivreda d.d. po raznim segmentima rada (toplinarstvo, termoelektrane, prijenosni sustav) realizirala je niz kapitalnih projekata: zamijenjeni su magistralni vrelvodni cjevovodi na području južne Trešnjevke, Vrbiku, Cvjetnom naselju i Novom Zagrebu, kapitalni projekti u sklopu pogona TE - TO Zagreb i EL - TO Zagreb, postavljeno, izgrađeno i ugrađeno 217 kom. TS 10 (20) 0, 4kV, 2 kom. TS 110/10 (20)kV, 645 km O, 4 kV kabela, 1385 km 10 (20) kabela, te 60 km zračnih vodova.

Gradska plinara Zagreb d.o.o. je u proteklom razdoblju realizirala niz kapitalnih projekata na unapređenju plinoopskrbnog sustava, a između ostalog: VTP Jadranski most, STP - a Male Mlake, Sveti Klare, Buzina, Blata, Lučkog, dijela Sesveta, dijela Dubrave, dijela Trešnjevke sjever i jug, dijela Črnomerca, te NTP - e Brezja, dijela Dubrave, Trešnjevke sjever, a uz provođenje kontinuirane rekonstrukcije postojeće plinovodne mreže.

U sklopu centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba u rujnu 2007. pušten je u funkciju i posljednji (četvrti) stupanj biološkog pročišćavanja i obrade mulja. U proteklom razdoblju u sklopu pripremne faze projekta vodnih stepenica na rijeci Savi izrađena je prethodna studija izvodljivosti uređenja i korištenja rijeke Save od granice s Republikom Slovenijom do Rugvice, te Studija izvodljivosti HE Podsused.

Slika. Realizirani projekti u proteklom razdoblju

Tijekom promatranog razdoblja, realizacije programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Zagreba za razdoblje 2005. – 2009. u području komunalne infrastrukture, a na temelju važeće zakonske regulative i pozitivnih tehničkih propisa bilo je osigurano:

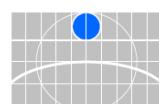
- trajno i kvalitetno obavljanje komunalnih djelatnosti;
- održavanje komunalnih objekata i uređaja u stanju funkcionalne sposobnosti;
- obavljanje komunalnih djelatnosti na načelima održivog razvoja;
- javnost rada;
- realizacija godišnjih programa održavanja komunalne infrastrukture s akcentom na rješavanje odvodnje atmosferskih voda, čišćenje i održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje groblja i krematorija i održavanje javne rasvjete;
- realizacija programa građenja objekata i uređaja komunalne infrastrukture s akcentom na građenje objekata i uređaja za opskrbu pitkom vodom, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, opskrbu plinom i opskrbu toplinskom energijom

2.5.3. Analiza provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih Dokumenata

2.5.3.4. Prometna infrastruktura

Sukladno točkama u nastavku ovog Izvješća izrađen je niz dokumenata prostornog uređenja. Sastavni dio svakog dokumenta je i prometna infrastruktura. Karakteristika prije svega provedbenih dokumenata prostornog uređenja je generalno gledajući sljedeća:

- nije vidljiva usklađenost s dokumentima šireg područja, a posebno s prometnog motrišta, kao i ukupnost njihovih međusobnih utjecaja;

- nisu vidljivi konkretni elementi, podaci i stručna pravila (osim načelnih postavki i podataka iz GUP - a grada Zagreba) prilikom izrade Plana, te izrade situacije i dimenzioniranja prometnica (karakteristike, struktura i organizacija prometnih tokova, utjecaj vršnog sata na propusnu moć planiranih i postojećih prometnica, utjecaj "novog" prometa na postojeća i novoplanirana raskrižja, itd.);
- nije vidljiv način priključenja svake pojedine građevinske čestice na javnu prometnu površinu (dato načelno i za pojedine građevinske čestice);
- nije vidljivo da li su se sagledale mogućnosti realizacije Plana (etapno ili cijeli obuhvat odjednom), te utjecaj na uže i šire područje.

U kontekstu „točkaste urbanizacije“ prethodno nabrojeni nedostaci provedbenih dokumenata prostornog uređenja izazivaju realizacijom Plana ne male konkretne svakodnevne prometne probleme u mreži grada.

2.5.3.4. Komunalna infrastruktura

U dokumentima prostornog uređenja definirana je kompletna komunalna infrastruktura sukladno podlogama, važećoj zakonskoj i tehničkoj regulativi, dobivenim podacima mjerodavnih stručnih službi pravnih osoba nadležnih za komunalnu infrastrukturu, te pravilima struke. U pravilu su svi objekti i planirana postrojenja ucrtana u važećoj prostorno - planskoj dokumentaciji, tj. tekstualno opisani i precizno ucrtani u kartografske prikaze.

2.5.4. Ocjena stanja

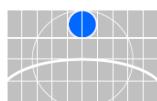
2.5.4.1. Prometna infrastruktura

Realizacija Programa mjera za proteklo razdoblje nije uzrokovala značajna poboljšanja prometnog sustava kojeg i dalje karakterizira:

- problem povezanosti gradskih područja;
- problem odvijanja i upravljanja prometnih tokova individualnog prometa;
- problem javnog gradskog prijevoza putnika koji se očituje kroz prisutno kašnjenje, neredovitost i sporost, jer su označene prometne trake za isključivo prometovanje vozila javnog gradskog prijevoza u vršnim satima zakrčene individualnim vozilima;
- problem parkiranja i nedovoljan broj parkirališnih mesta, pa i dalje u nekim gradskim ulicama do 40% automobila kruži u potrazi za parkirnim mjestom;
- problem niske propusna moći prometne mreže i smanjena dostupnost središta grada;
- problem nepovoljnog utjecaj prometa na okoliš (ispušni plinovi, buka, devastacija ambijenta);
- problem rasta stupnja motorizacije.

2.5.4.2. Komunalna infrastruktura

Realizacija Programa mjera za proteklo razdoblje imala je za posljedicu konkretna poboljšanja u komunalnoj infrastrukturi, jer se uz realizaciju programa građenja objekata i uređaja komunalne infrastrukture, realizirao i program izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta grada, a u sklopu kojeg se mijenjala kompletna dotrajala komunalna infrastruktura. Također su svi objekti i planirana postrojenja ucrtana u važećoj prostorno - planskoj dokumentaciji sukladno pristiglim dokumentima stručnih službi pravnih osoba nadležnih za komunalnu infrastrukturu.

2.5.5. Prijedlog za unapređenje prostornog razvoja s planom aktivnosti za naredno razdoblje

Da bi se unaprijedilo stanje u prostoru u narednom razdoblju treba nastojati u cjelokupnoj infrastrukturi učiniti sljedeće:

- izgraditi i rekonstruirati niz objekata komunalne infrastrukture, te poboljšati kvalitetu življenja u cijelom Gradu po pitanju komunalne opremljenosti;
- unaprijediti sustav javnog gradskog prijevoza;
- unaprijediti sustav željezničkog prometa, te na području grada od tramvajskog i željezničkog prometnog sustava uspostaviti jedinstven kolosječni promet u funkciji grada;
- izgraditi niz objekata prometne infrastrukture;
- tehničko - tehnološki poboljšati komunalne i prometne sustave;
- valorizirati vlastite resurse;
- prethodnim komunalnim i prometnim opremanjem ostvariti uvjete za prostorni razvitak pojedinih gradskih područja u skladu s prostornim planovima;
- unapređivati zaštite prirodnih resursa, posebno vode, tla i zraka.

2.5.5.1. Prometna infrastruktura

Polazišta

Polazišta u sastavljanju plana aktivnosti za naredno razdoblje u području prometa su:

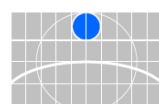
- unapređenje javnoga gradskog prijevoza putnika tramvajima, autobusima i željeznicom;
- unapređenje nemotoriziranog oblika kretanja;
- povećanje propusne moći prometne mreže i razine usluge na njima;
- povećanje sigurnosti svih sudionika u prometu;
- smanjenje prometovanja motoriziranog oblika kretanja u gradu, te njegov nepovoljan utjecaj na okoliš (smanjenje količine ispušnih plinova, buke, devastacije ambijenta i dehumanizacije prostora).

Sukladno naprijed navedenim polazištima u nastavku su tabelarno poredane prioritetne kapitalne investicije – plan aktivnosti za naredno četverogodišnje razdoblje kao prepoznatljiva potreba današnjice Grada Zagreba:

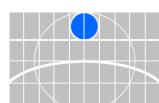
Plan aktivnosti za iduće plansko razdoblje

Tablica. Planirana ulaganja u prometnu infrastrukturu u idućem razdoblju

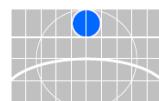
	Kapitalni projekti:	Napomena:
	niskopodni tramvaji / završetak obnove / – niskopodni kratki tramvaji / gradnja /	Poboljšava se sustav JGP - a
	gradnja sustava park&ride na okretištu tramvaja Črnomerec, okretištu tramvaja Remiza - Ljubljаницa, prostoru Dubrava - Dankovečka, prostora Ulice grada Gospića - Getaldićeve - Ivanićgradske, prostora Horvaćanske ceste - Hrvatskog sokola, prostoru Remetinečke ceste - Savskog gaja, prostora Avenije V.Holjevca - Avenije Dubrovnik, prostora Sarajevske ceste - Avenije Dubrovnik	Poboljšava se sustav JGP - a
Javni gradski prijevoz		Osigurava se potreban broj PM na mjestima sublimiranja tokova javnog i individualnog prijevoza čime se dodatno rasterećuje prometna mreža središta grada, te osigurava bolja

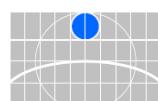
		iskoristivost JPG - a.
	<p>autobusni promet:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Obnavljati vozni park kontinuirano b) Povećati broj autobusa za prijevoz osoba sa smanjenom pokretljivošću c) Uvesti više ekoloških autobusa - Sljeme d) Garaža Jakuševac e) Punionica plinom Dubrava 	Poboljšava se sustav JPG - a, te sigurnost na prometnicama.
	<p>aplicirati kompletan logistički sustav s centralnim distribucijsko - informativnim centrom i konstantnim audio - vizualnim praćenjem sustava prometa (tramvaja i stajališta)</p>	Smanjeni troškovi i osigurana je žurna intervencija po potrebi sustava
	<p>Planirane gradnje :</p> <p>Spoja Horvaćanske ulice i okretišta Černomerec Spoja okretišta Dubrava - Oporovečka sa Av.grada Vukovara kroz budući Kampus Borongaj Sarajevskom cestom do Jakuševca Jadranskom av. do zaokretnice poslije spremišta Blato Žičara Sljeme Remiza Blato Spoj Praške i Jurišićeve Spoj Selske i Jadranskog mosta Novo tramvajsко spremište na cca.150 000 m²</p>	Sustav JPG se optimalizira sukladno potrebama korisnika - građana
Željeznički promet	<ul style="list-style-type: none"> a) Izgraditi nova, a obnoviti postojeća željeznička stajališta / nova: Kampus Borongaj, objedinjeno stajalište Trsko - Savski Gaj, Podbrežje, Slavonska - Vjesnik, Vukovarska, Studentski Centar, TOZ... / b) Racionalizirati postojeći željeznički koridor – funkcionalno i prostorno c) Izgraditi javne garaže u točkama očekivanog većeg priliva putnika, a pogotovo u zoni željezničkih stajališta /gradnju stajališta treba pratiti istovremena gradnja potrebnih PM sukladno gravitacijskom području/ d) Revitalizirati Zapadni kolodvor u središte prihvata putnika gradske željeznice, studentskog vlaka, prigradske željeznice i prihvata međugradskih vlakova gradova čiji putnici dnevno migriraju u Zagreb e) Dio željezničke pruge u nasipu prelocirati na stupove /Šarengradska, Jagićeva, Runjaninova, Savski gaj./ f) Na području grada objediniti tramvajski i 	Postojeća željeznička pruga praktično svojom trasom od Zapadnog kolodvora do Kennedyevog trga (Borongaja) objedinjava domove, fakultete, kulturne i sportske centre, biblioteke, te ju je neophodno pretvoriti iz fizičke barijere u glavni integrativni element prometnog sustava grada. Osigurava se potreban broj PM na mjestima sublimiranja tokova željez. i individ. prijevoza čime se dodatno rasterećuje prometna mreža središta grada, te

	željeznički promet u jedinstven funkcionalan sustav sa osiguranom željez. kompozicijom u kružnoj vožnji sa učestalim voznim redom	osigurava bolja iskoristivost - isplativost sustava željeznice.
	gradnja mostova: a) Jarun b) Bundek	Unapređenje prometnog sustava
Prometnice i prometni objekti	Javna garaža Klaićeva kapaciteta cca. 700 PM /dvosmjerne pristupne rampe na Klaićevu i Kršnjavoga, kružni tok unutar garaže, podzemno povezana garaža sa garažnim prostorom Hotela Opera/	1. Gradnju garaža treba pratiti mjera besplatnog prijevoza JGP - om i smanjenje 40% auta u traženju PM
	Javna garaža Trg S. Radića kapaciteta cca. 1000 PM /rješenje pristupa garaži bez opterećenja raskrižja Vukovarske i Hrvatske bratske zajednice/	2. U pravilu novogradnje predviđati sa garažama
	blokovske višenamjenske garaže Donji Grad za potrebe stanara i javnih institucija i privatnih tvrtki – visinom i dimenzijama prilagođen prostor danas garažama, a sutra po potrebi i javni prostor	3. Poticati gradnju automat. garaža radi poticanja proizvodnje i zapošljavanja
	Gradnja dodatnog potrebnog parkirališnog prostora ukopom ispod postojećih zona parkiranja u postojećim stambenim naseljima i uz postojeće stambene zgrade - zaustaviti širenje zone parkiranja na zelene površine	4. Racionalizirati prostor i spriječiti daljnju devastaciju zelenih površina
	Javna garaža Trg dr.Franje Tuđmana /kapaciteta cca. 700 PM uz Reljkovićevu ulicu/	5. Rast potrebe za parkirališnim prostorom u postojećim naseljima sa postojećim parkiralištem zadovoljiti gradnjom konstrukcijski jednostavnih garaža u više nivoa na istom prostoru
	Obilaznica Grada Zagreba: svaki kolnik postojeće južne obilaznice proširiti na 3 prometne trake za svaki smjer. U suradnji sa mjerodavnim Institucijama Države iznaći tehnološko rješenje naplate cestarine bez naplatnih kućica	Povećanjem kapaciteta južne obilaznice, smanjuje se opterećenje tranzitnog prometa Zagrebačkom - Slavonskom av.
	Dogradnja ulične mreže: 1. Baštjanova od Voltinog naselja do Španskog 2. Ulica I. B. Mažuranić od ulice Oranice do Selske ceste 3. Producena R. Njemačke od ulice Bundek do Vukovarske uključivo most i denivelacije potrebnog broja raskrižja 4. Producena Vukovarska na istok do Kampusa Borongaj, a u drugoj fazi do Ljudevita Posavskog u Sesvetama	Povećava se propusna moć prometne mreže i razine usluge na njima, sigurnosti svih sudionika u prometu, te osigurava funkcioniranje prometnog sustava uz povećanje svekolike gradnje u njihovom gravitacijskom području

	<p>5. Vatikanska od Ulice Republike Njemačke do Remetinečke</p> <p>6. Mandlova od Branimirove do Ulice grada Vukovara</p> <p>7. Završetak spoja Branimirove sa produženom Branimirovom</p> <p>8. Producđena Vrapčanska ulica sa denivelacijom raskrižja sa Zagrebačkom av. i sa Zagrebačkom cestom</p> <p>9. Denivelacija raskrižja Čulinečke i Slavonske avenije</p> <p>10. Producđetak Samoborske od Oranica do Zagrebačke ceste</p> <p>11. Šarengradska od Jadranskog mosta do Vukovarske sa potrebnim denivelacijama raskrižja i promatranjem Šarengradske kao jedinstvenog prometnog koridora sa Savskom ulicom i željeznicom</p> <p>12. Prisavlje od Marohnićeve do Ulice Vladimira Ruždika</p> <p>13. Rekonstrukcija raskrižja sa kružnim tokom Remetinec</p> <p>14. Završetak rekonstrukcije Radničke ceste</p> <p>15. Nastavak rekonstrukcije Sarajevske do ranžirnog kolodvora</p> <p>16. Gradnja produžene Branimirove do Varaždinske</p>	
	<p>Sjeverna poveznica Zagreba Rekonstrukcija postojeće ulične mreže sjevera Grada gradnjom prometnih premosnica i proširenjem postojećih prometnih koridora</p>	Alternativno rješenje „sjeverno tangent“ za sve veći promet na sjevernom dijelu grada od Kustošije do Markuševca
	<p>Mali zahvati na postojećoj prometnoj mreži: U sklopu svake pojedine četvrti detektirati urgente prometne točke, te ih rješavati / npr.: Carinarnica u Zagorskoj, Zagrebačka av. - Zagrebačka c., DZ Susedgrad, Nova Cesta.../</p>	Malim zahvatima sa grad. i financ. motrišta mogu se postići veliki pozitivni efekti po prometnu mrežu
	<p>Automatsko vođenje prometa i prelazak rada semafora na detektorski mod: Provesti ITS (inteligentni transportni sustav) sustav s ciljem upravljanja prometom grada, te prioritetno na gradskim av. prevesti semaforizaciju na detektorski rad – video senzori - kamere</p>	Povećava se sigurnost u prometu, propusna moć post. prometnica uz smanjuje zagadjenja okoliša i smanjuje vrijeme putovanja
Pješaci	<ul style="list-style-type: none"> - Rasterećene prometne koridore od prometa u mirovanju u Donjem gradu („zeleni val“...) prenamjeniti u pješačke - biciklističke staze i zelenilo sa drvoredom i klupama - izgraditi pothodnik - spoj Trga F. Tuđmana i Trga sportova - izgraditi pothodnike koji osiguravaju nesmetano kretanje i osobama sa smanjenom pokretljivošću u zonama raskrižja i točkama intenzivne pješačke komunikacije (Trešnjevački trg, Trga M.Tita, Kršnjavoga - Jukićeve...) 	Povećava se sigurnost u prometu svih sudionika, a uz istovremeno povećanje propusne moći postojećih prometnica
Bicikl	<p>Postojeće biciklističke staze umrežiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u dijelu Donjeg grada radi povezivanja fakulteta, studentskih domova i Studentskog centra, zona rekreacije na Jarunu i Bundeku i Kampusa Borongaj - Izgraditi biciklističku stazu sa pripadajućom opremom i pratećim uslužnim objektima na kruni nasipa između SRC Jarun i Bundek 	Razvoj i stimuliranje zdravog i ekološkog vida kretanja i postizanja cilja: >12% korisnika bicikla kao prijevoznog sredstva i >400 km biciklističkih staza
Taxi	<p>Taxi usluge liberalizirati i uesti konkurenčiju jeftinijih taxi - a u stalnoj kružnoj vožnji</p>	Uvesti konkurenčiju postojećem sustavu i učinit ga pristupačnim građanima

Zračna luka	Preispitivanje i racionaliziranje prihvaćenog „natječajnog“ rješenja rekonstrukcije zračne luke. Dati veći akcent na putnike, logistiku, povećanje kapaciteta uzletno - sletne staze, nova tehnološka rješenja i osiguranje željezničke veze zračne luke sa središtem grada	Sukladno vremenu preispitati prihvaćeno rješenje rekonstrukcije zračne luke.
--------------------	---	--

Napomena: *plansko razdoblje je četiri godine, a nabrojane planirane aktivnosti se odnose na deset godina. Dinamika realizacije ovisi o raspoloživim sredstvima i detaljnoj razradi po prioritetima, uz uvjet kontinuiranog istovremenog ulaganja u sve vidove prometa u cilju postizanja pozitivnog efekta od ulaganja u prometnu infrastrukturu*

2.5.5.2. Komunalna infrastruktura

Polazišta

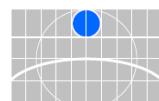
Osnovna polazišta plana aktivnosti po pitanju komunalne infrastrukture za iduće razdoblje su:

- trajno i kvalitetno obavljanje komunalnih djelatnosti;
- održavanje komunalnih objekata i uređaja u stanju funkcionalne sposobnosti;
- obavljanje komunalnih djelatnosti na načelima održivog razvoja;
- javnost rada;
- realizacija godišnjih programa održavanja komunalne infrastrukture s akcentom na rješavanje odvodnje atmosferskih voda, čišćenje i održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje groblja i krematorijskih pogrebala i održavanje javne rasvjete;
- realizacija programa građenja objekata i uređaja komunalne infrastrukture s akcentom na građenje objekata i uređaja za opskrbu pitkom vodom, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda, opskrbu plinom i opskrbu toplinskom energijom.

Plan aktivnosti:

Sukladno naprijed navedenim polazištima u narednom četverogodišnjem razdoblju vodoopskrbni, elektroenergetski i telekomunikacijski sustav treba razvijati sukladno planu razvoja nadležnih komunalnih službi s naglaskom na iskazivanje posebne brige za zaštitu okoliša, racionalno korištenje raspoloživog resursa vode i osiguranje kontinuirane brige za čistoću grada. Konkretno, Hrvatska elektroprivreda d.d. po raznim segmentima rada (toplinarstvo, termoelektrane, prijenosni sustav) planira sljedeće aktivnosti: gradnju hidroelektrana na Savi (HE Prečko i HE Zagreb), toplifikaciju novoizgrađenih naselja i spajanje toplovodne veze TE - TO i EL - TO, gradnju novih TS 110/10 (20) kV Ferenčića, Sesvete, Cvjetno naselje, Savska i KB 110kV Savica - Cvjetno naselje - Jarun, Hrvatske pošte d.d. otvaranje 19 novih poštanskih ureda, Gradska plinara Zagreb d.o.o. planira osigurati da je čitavo područje Grada Zagreba pokriveno opskrbom plinom s izuzetkom udaljenih izdvojenih pojedinih građevina za koje postoji gospodarski i tehnički bolja rješenja za opskrbu drugim energentom, a Odašiljači i veze d.o.o. usklađenje DVB - T odašiljačke parametre i isključenje odašiljača analogne televizije. Pri realizaciji kapitalnih projekata komunalne infrastrukture, neophodno je u planskoj dokumentaciji sačuvati lokacije predviđenih objekata i trase infrastrukturnih projekata.

Komunalne akcije, građenje i uređenje

Male komunalne akcije provedene sveukupno u Gradskim četvrtima Grada Zagreba po vrstama poslova u periodu od 2005 - 2009. su sljedeće:

- **vodoopskrbnih** cjevovoda izgrađeno je ukupno 57.278 m, a tehnička dokumentacija je napravljena još za 4.193 m cjevovoda;
- **odvodnja**: izgrađeno je ukupno 17.061 m kanala za odvodnju i pripremljena je tehnička dokumentacija za još 10.135 m kanala;
- **plinoopskrba** je poboljšana gradnjom novih 4.088 m plinovoda i izrađena je tehnička dokumentacija za još 1.230 m plinovoda;
- asfaltirano je 111.711 m **nerazvrstanih cesta** kroz akcije pojačanog održavanja;
- uređeno je 65.096 m **pješačkih staza i nogostupa**;
- izgrađeno je, odnosno uređeno 32.357 m² **parkirališnih površina**;
- **oprema na prometnicama** realizirana je kroz 194 akcije;
- pri radovima na cestama i putovima **nasuto** je ukupno 161.050 m **kamena**;
- u ukupno 130 akcija uklonjeno je 3.859 m² **arhitektonskih barijera**;
- postavljanje **javne rasvjete** provelo se kroz 272 akcije;
- kroz 702 akcije provodilo se **uređenje igrališta**;
- **zelene površine** su se uređivale u ukupno 290 akcija;
- **prostori mjesne samouprave** (objekti) uređivani su u 325 akcije;
- uređenje **drugih javnih objekata i površina** provodilo se u 417 akcija.

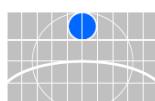
Svi podaci su iskazani prema evidenciji Službe za mjesnu samoupravu i provedeno je ukupno 4.356 akcija u vrijednosti od 607.664.171, 00 kuna i to u svim Gradskim četvrtima

2.6. Očuvanje i zaštita vrijednosti graditeljske i kulturne baštine i krajobraznih i prirodnih vrijednosti

Slika. Trg sv. Marka

2.6.1. Polazišta

U proteklom razdoblju na temelju Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03) i Zakona o zaštiti prirode (NN 70/05, 139/08), te razvojnom usmjerenju Grada, sustavno se provodila zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti i vrijednosti kulturnog nasljeđa, odnosno kulturnih dobara.

U skladu s tim, na temelju posebnih uvjeta i prethodnih odobrenja, te uz konzervatorski nadzor Zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode, a u organizaciji Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, Sektor za građenje objekata društvenih djelatnosti i stanogradnje, izvođeni su radovi na sanaciji i obnovi kulturnih dobara i zaštićenih dijelova prirode, kao i arheološki istražni radovi, te izrađena konzervatorska dokumentacija za dokumente prostornog uređenja i obnovu kulturnih dobara i zaštićenih dijelova prirode.

Sukladno zakonskoj obvezi i Odluci o visini spomeničke rente (SGGZ 23/03, 20/04 i 4/05), u cilju uspostavljanja procesa sustavne obnove građevina iz sredstava spomeničke rente prema godišnjim programima spomeničke rente, izrađeni su:

- Pravilnik o kriterijima za raspodjelu sredstava spomeničke rente (SGGZ 1/05, 3/06, 3/08) i
- Godišnji program spomeničke rente za 2005., 2006., 2007., 2008. i 2009. godinu sa izvješćem o realizaciji godišnjih programa spomeničke rente (SGGZ 1/05, 3/06, 1/07, 3/08, 9/07) i detaljnim pokazateljima lokacija i stanja radova na: obnovi pojedinačnih kulturnih dobara (objekti društvenih djelatnosti i javna plastika) koja su u vlasništvu/suvlasništvu Grada Zagreba i sufinanciranju zaštitnih radova na kulturnim dobrima koja nisu u vlasništvu/suvlasništvu Grada Zagreba, a s obzirom na prethodno definirane zone različitih prioriteta.

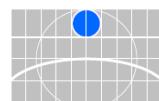
Sukladno obvezi provedbe djelatnosti poslova organizacijskih aktivnosti vezanih na rekonstrukciju građevina na kojima je rješenjem utvrđeno svojstvo kulturnog dobra ili su preventivno zaštićeni, kao i rekonstrukciju dijelova područja kulturno - povijesne graditeljske cjeline, što uključuje Povijesnu urbanu cjelinu Grad Zagreb, te graditeljske cjeline gradskih i povijesnih seoskih naselja, izrađeni su:

- Programi radova kapitalnih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti u Gradu Zagrebu za 2006., 2007., 2008. i 2009. godinu (SGGZ 21/05, 18/06, 16/07, 17/07, 21/08, 17/09); Programi gradnje i uređenja objekata – negospodarske investicije za pojedinačna jednogodišnja razdoblja.

Programi se u dijelu zaštite spomenika kulture vezuju na provedbu Godišnjih programa spomeničke rente, s posebno definiranom stavkom koja se odnosi na radove adaptacije, sanacije i izrade tehničke dokumentacije za svaku pojedinu lokaciju.

Sukladno zakonskoj obvezi i Uredbi o proglašenju Nacionalne ekološke mreže (NN 109/07) u smislu usklađenja hrvatske legislative o zaštiti prirode s praksom EU, definirane su sastavnice ekološke mreže na razinama dokumenata prostornog uređenja područne (regionalne) razine.

Sukladno zakonskoj obvezi i Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o proglašenju zapadnog dijela Medvednice parkom prirode (NN 25/09) na području Grada Zagreba promijenjena je granica PP Medvednica.

Slika. Jurjevska ulica

Slika. Mletačka ulica

Slika. Opatička ulica, dvorišno pročelje

2.6.2. Analiza stanja i trendova prostornog razvoja

2.6.2.1. Evidencija realiziranih obveza na temelju prostornih pokazatelja, provedbe dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata

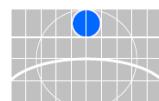
Obnova i zaštita kulturno - povijesnih cjelina i nepokretnih kulturnih dobara

U području zaštite nepokretnih kulturnih dobara u proteklom razdoblju realizirano je:

- izrađene konzervatorske podloge i sustav mjera zaštite za izradu dokumenata prostornog uređenja koji obuhvaćaju područje zaštićenih kulturno - povijesnih cjelina i nepokretnih kulturnih dobara;
- detaljna konzervatorska obrada gradskih blokova za koje je prema GUP - u grada Zagreba predviđena izrada Detaljnih planova uređenja;
- provedena revizija konzervatorskih podloga za Prostorni plana Grada Zagreba, Generalni urbanistički plan grada Zagreba i Sesveta, te za Prostorni plan područja posebnih obilježja Parka prirode Medvednica;
- definirane su konzervatorske propozicije programa za raspis urbanističko - arhitektonskih natječaja koji obuhvaćaju područje zaštićenih kulturno - povijesnih cjelina;
- sustavno se provodi detaljnija konzervatorska obrada s prijedlozima za zaštitu nepokretnih kulturnih dobara na području zone zaštite „A“ Povijesne urbane cjeline grad Zagreb, Cvjetnog naselja te na području ostalih zaštićenih kulturno - povijesnih cjelina;
- u tijeku je detaljna inventarizacija i konzervatorska obrada groblja Mirogoj;
- dovršena je inventarizacija stanja spomenika NOB - a i javne plastike u gradu Zagrebu;
- nastavno na ranije započeti proces digitalizacije podataka, izrađena je baza podataka o nepokretnim kulturnim dobrima;
- u skladu s revizijom rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra za povijesne graditeljske cjeline i graditeljske sklopove, izrađen je prijedlog revizije prostornih mèda zaštite za povijesne jezgre naselja: Podsused, Gornje Vrapče, Glavničica, Čučerje, Lučko, Moravče, Cerje, Vugrovec, Šašinovec, Demerje, Resnik, Doktrščina, te Povijesnu urbanu cjelinu grad Zagreb.

S obzirom na utvrđeni Pravilnik o kriterijima za raspodjelu sredstava spomeničke rente i Godišnji program spomeničke rente za 2005., 2006., 2007., 2008. i 2009. izvršeno je:

- proveden javni poziv za korištenje sredstava spomeničke rente i sufinanciranje provođenja zaštitnih radova i mјera;
- po provođenju poziva za korištenje sredstava spomeničke rente i sufinanciranje provođenja zaštitnih radova i mјera, stručne obrade upućenih prijava na poziv Gradskog poglavarstva Grada Zagreba, te utvrđivanja Liste prioriteta za svaku godinu, provodi se stručni konzervatorski nadzor na obnovi građevina;
- u proteklom razdoblju, od 2005. do 2008., na taj način obuhvaćeno je 117 kuća s područja Gornjeg grada, Donjeg grada i Kaptola i pojedinačnih kulturnih dobara;
- prema godišnjem programu spomeničke rente za 2009. na Listi prioriteta nalazi se još 37 građevina, za koje se u Gradskom uredu za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, provodi daljnji postupak za ugovaranje početka radova na obnovi;
- za provedbu sanacije i obnove javnih površina i objekata u vlasništvu Grada Zagreba, što su utvrđeni godišnjim programima spomeničke rente, a predstavljaju područja javnog i gradskog interesa, izvedeno je sljedeće: prva faza uređenja parternih površina i infrastrukture Trga Sv. Marka i ulica na Gornjem Gradu, odnosno provedeno je uređenje/obnova plohe Trga Sv. Marka, Freudenreichove, Kamenite, Basaričekove, Mletačke, Lisinskog i Demetrove ulice; također, provedena je rekonstrukcija zgrade Matoševa 7 i

obnova pročelja zgrada Brezovačkog 12, Demetrova 7 - 9 i Kamenita 9, te arheološka istraživanja Griča i Vranicanijeve poljane.

S obzirom na utvrđeni Program radova kapitalnih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti u Gradu Zagrebu za 2006., 2007., 2008. i 2009., uz prethodno navedeno izvršeno je:

- provedeni su radovi sanacije, rekonstrukcije, adaptacije i/ili dogradnje građevina u ulicama Kaptol, Opatička, Vitezovićeva, Zvonarnička, Kuševićeva, Visoka, Mletačka, Radićeva, Mesnička, Grič, Nova Ves, Prilaz Gjure Deželića, Teslina, Gajeva, Križanićeva;
- provedeni su radovi sanacije, rekonstrukcije, adaptacije i/ili dogradnje građevina uz Ilirski trg, Marulićev trg i Trg bana J. Jelačića;
- provedeni su radovi sanacije, rekonstrukcije, adaptacije i/ili dogradnje građevina Oktogon, Kino Apolo, Prirodoslovni muzej, Tehnički muzej, KD Vatroslav Lisinski, Zgrada Gradskog poglavarstva;
- provedeni su radovi rekonstrukcije ograde Botaničkog vrta, radovi na javnoj plastici (gradnja Zida boli na Mirogoju i obnova spomenika Augusta Šenoe);
- provedeni su radovi sanacije i rekonstrukcije Crkve Blažene djevice Marije (Remete), Kapelica Sv. Križa, Prebendarska kurija, Gračanski ribnjak.

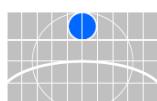
Obnova i zaštita krajobraznih i prirodnih vrijednosti

U području zaštite prirodnih i krajobraznih vrijednosti u proteklom razdoblju realizirano je:

- izrađena je stručna dokumentacija za prijedlog zaštite dijelova prirode na temelju Zakona o zaštiti prirode: Konzervatorska dokumentacija za prijedlog zaštite Rokovog perivoja, parka Naselja Prve hrvatske štedionice, groblja Mirogoj, Trga Francuske Republike, Rooseveltovog trga, te krajolika: vinograda Oporovca i Novoselca s dolinom potoka Branovca; livada Krvarići, Završje, Gorenci i dolina potoka Kustošaka; doline potoka Ribnjak i Okrugljak, Savica; te park - šuma centralnog dijela Grada;
- preventivno je zaštićeno područje Savice u kategoriji posebnog ornitološkog rezervata (od 2. listopada 2006.);
- definirane su konzervatorske propozicije i posebni uvjeti za obnovu parkova prema povijesnoj matrici, za lokacije: park Opatovina, park Naselja Prve hrvatske štedionice, Trg kralja Petra Svačića;
- kontinuirana je izrada konzervatorskih propozicija i posebnih uvjeta te konzervatorski nadzor nad obnovom pojedinih partija parka Maksimir: obnova staza, Kamenog sjedišta, Lipovog sjela, Doline dalija, Livade bagrema, dječjeg igrališta, mostova i dr.;
- nastavno na ranije započeti proces digitalizacije podataka izrađena je baza podataka o zaštićenim prirodnim vrijednostima.

Na temelju Uredbe o proglašenju Nacionalne ekološke mreže u GUP - u grada Zagreba i PPGZ - u definirane su sastavnice ekološke mreže (Medvednica, Sava, Savica i devet točkastih lokaliteta) kao i propisane mjere zaštite, što su preduvjeti adekvatnog očuvanja i zaštite navedenih prostora.

Na temelju Zakona o izmjenama Zakona o proglašenju zapadnog dijela Medvednice parkom prirode (NN 25/09), na području Grada Zagreba granica PP Medvednica pomaknuta je na sjever.

Slika. Kaptolski bedem između Opatovine i Tkalčićeve ulice

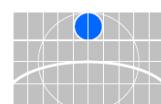
2.6.2.2. Ocjena stanja

Analizirajući rezultate i dinamiku izvršenja pojedinačnih aktivnosti predviđenih godišnjim Programima spomeničke rente i Programima radova kapitalnih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti, može se konstatirati nezadovoljavajuća dinamika realizacije aktivnosti na ugovaranju i početku radova obnove građevina koje su navedene u godišnjem programu (sukcesivno prenošenje neriješenih obaveza iz prethodne u narednu godinu), a posebno građevina s liste prioriteta, kao i revitalizacije javnih i parkovnih površina koje su sastavni dio kulturne baštine.

Proces je potrebno ubrzati, te u kontinuitetu nastaviti s realizacijom ranije planiranih i započetih aktivnosti na obnovi i uređenju javnih gradskih prostora, parkova i kulturnih dobara koja su u vlasništvu/suvlasništvu Grada Zagreba, te sufinanciranje zaštitnih radova na kulturnim dobrima koja nisu u vlasništvu Grada Zagreba ili su u suvlasništvu Grada Zagreba, a unutar zone prioriteta – Gornji grad i Kaptol, te ulicama na području Donjeg grada u kojima su analizom stanja evidentirani značajniji potezi dotrajalih i neodržavanih stambenih građevina od kojih su pojedine prilazi Gornjem gradu i Kaptolu, te unutar središnjeg dijela zone „A“ Povjesne urbane cjeline Grad Zagreb i njenih rubnih područja.

Analizirajući stanje u cijelosti s aspekta očuvanja i zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i vrijednosti graditeljskog kulturnog nasljeđa moguće je pratiti znakove djelomične ili potpune degradacije i/ili propadanja uslijed nepriznavanja/zanemarivanja identiteta (svojevrsna socijalna i ekološka bezobzirnost, a ponekad i radikalni antitradicionalizam). Uočavaju se četiri paralelna procesa:

- baština demografski propada: koncentracija starijih dobnih skupina, marginaliziranih i novopridošlih, označava propadanje socijalnog i ekonomskog potencijala stanovništva; nameće se pitanje kompetentnog sugovornika (pravi baštinik) u raspravi o obnovi i zaštiti baštine;
- baština postaje zapuštena: komunalna zapuštenost i dotrajalost stambenog fonda postaju motivacija za iseljavanje;
- funkcionalna neselektivnost: lociranje substandardnih tercijarnih djelatnosti (one koje nisu drugdje pronašle svoje mjesto, (pre) male investicije i dvojbeno vlasništvo), lociranje državnih i paradržavnih djelatnosti i ustanova;

- simbolička banalizacija povijesnog i simboličkog nasljeđa: evidentan kulturni i povijesni zaborav, odumiranje identiteta, recikliranje ili reduciranje povijesti ("folklorizacija" destinacija u turističkoj djelatnosti) - povjesna jezgra gubi odlike posebnog mjesta i postaje raspoloživim mjestom koje egzistira i koristi se (neprimjereno).

Zaključno, u načelu smatra se pozitivnim pomak prema recentnim projektima razvojno racionalnijeg i promišljanja održive obnove i zaštite što su započeli na prostoru baštine:

- revitalizacija cjelovitih prostornih cjelina - urbanih blokova - odmakom od restauracije pročelja prema funkcionalnim i morfološkim sustavnim promjenama u njegovim unutrašnjim dijelovima, u okvirima zaštite javnog interesa;
- revitalizacija neiskorištenih i/ili napuštenih objekata kulturne i tehničke baštine na način obogaćivanja i povećanja javnih gradskih prostora (uređeni javni prostori – „dar Grada njegovim građanima“).

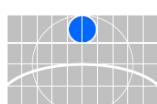

Slika. Ulica Tituša Brezovačkog

Slika. Kamenita ulica

2.6.3. Prijedlog za unapređenje prostornog razvoja

2.6.3.1. Polazišta održive obnove i zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i vrijednosti graditeljske kulturne baštine

Na temelju Strategije održivog razvoja Republike Hrvatske (NN 30/09) i Prinципa održive revitalizacije utvrđene dokumentima UNESCO¹ daje se prijedlog kako slijedi.

Prostorno - sociološki kriteriji obnove i zaštite

Neki prostorno - sociološki kriteriji za uspostavljanje načela obnove i zaštite povijesne baštine zasnovani na ciljnim aspektima održivog prostornog razvoja (ekološki, ekonomski, socijalni) su sljedeći:

- (i) **Kriterij obnove ekoloških vrijednosti:** rehabilitacija vrijednosti i subjekata kojima je primarni cilj promjena kvalitete svakodnevnog života u povijesnim središtima: revitalizacija socijalnog, ekološkog, identitetskog i građanskog statusa povijesne baštine.

Ekološka sigurnost označava afirmaciju zdravlja i kvalitete života stanovnika povijesnih središta, stoga se smatra potrebnim poboljšanje životnog standarda i uvjeta stanovanja, ali ne kroz elitizaciju kao revitalizacijski stereotip (ekskluzivno stanovanje, ekskluzivne djelatnosti, motivacija elitnih skupina).

Simbolička sigurnost označava afirmaciju održavanja, čistoću, osvijetljenost i čitljivost prostora.

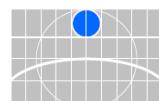
- (ii) **Kriterij redefinicije povijesne baštine:** baština je "resurs" razvoja grada, a ne samo arheološka činjenica.

Povijesna središta i ostala javna dobra povijesnog i tehničkog nasljeđa (koja nisu dijelom samo najužeg povijesnog središta) imaju svoj kozmološki, funkcionalni, simbolički i misterijski realitet koji postaje vidljivim rehabilitacijom različitih slojeva simboličkog i kulturnog nasljeđa; smatra se potrebnim hijerarhijski vrednovati povijesnu baštinu: razlučiti baštinu koje jest zbiljski snažno identifikacijsko mjesto u životu zajednice - a koje je istovremeno i razvojno racionalno obnavljati i štititi - od drugih slojeva hijerarhijski manjih simboličkih i kulturnih značajki.

Smatra se potrebnim promjena socijalne legitimacije povijesne baštine: povijesna mjesta su atraktori koji zrače specifičnim doživljajima i nude specifična iskustva, stoga su generatori koncentracije novih tercijarnih (komercijalnih) djelatnosti koje se zasnivaju na temeljima komparativne prednosti – privlačnosti uslijed vrednovanja lokacijskih okolnosti.

Stoga se smatra potrebnim selektivna koncentracija i dinamiziranje aktivnosti i programa: izbjegavanje uvođenja "umrtvjujućih" funkcija (uprava), vremensko zoniranje urbane strukture (različito korištenje istih prostora u različito vrijeme), selekcija djelatnosti (dnevna opskrba, tradicijski obrti, servisi, profiliranje i/ili smanjenje ugostiteljskih djelatnosti, eliminacija poduzetnika s neprihvatljivim djelatnostima i neprihvatljivim "rekonstrukcijama"); dobit od korištenja lokacijskih okolnosti i dalje treba nastaviti reinvestirati u zaštitu i održavanje (spomenička renta), podižući vrijednost i trajnost, generirajući kulturnu baštinu održivim javnim dobrom.

¹ *** *Historic districts for all, A social and human approach for sustainable revitalization* (2008), Manual for City Professionals, 1st version, working document, UNESCO.

Zaključno, smatra se da dobrobit od očuvanja, zaštite i obnove krajobraznih i prirodnih vrijednosti i vrijednosti graditeljske kulturne baštine, uz nedvojbeno simboličko značenje za zajednicu, također donosi i dobrobit u aspektima urbane obnove, poboljšanja gradskog imagea, korisnost za turističku djelatnost kao i obnovu dinamizma kulturnog života.

Temeljna načela obnove i zaštite

Temeljna načela obnove i zaštite prirodne i graditeljske povijesne baštine:

- (i) **Javni prostori:** obogaćivanje, povećanje i unapređenje javnih prostora uz održivu zaštitu kulturnih i prirodnih resursa.

Kreiranje raznolikih funkcija javnih prostora s obzirom na različitost korisničkih potreba na lokalnoj i metropolitanskoj razini, osvješćivanje važnosti prisutnosti i pristupačnosti sadržaja kulture (umjetnost na javnim prostorima, program privremenih umjetničkih postava, kulturne manifestacije na otvorenom i sl.), prenamjena napuštenih objekata tehničke baštine; naglasak na promicanje kreativnosti što će afirmirati projekte koji uključuju inovativne metode i moduse odnosa dionika procesa obnove i zaštite i načine vođenja i upravljanja procesima u predmetnim prostorima;

- (ii) **Standard stanovnika:** stvaranje „živih povijesnih središta“ i socijalnih poveznica kroz poboljšanje standarda života njegovih stanovnika.

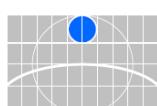
Poticanje socijalne kohezije, poticanje naseljavanja mlađe populacije, zadržavanje stanovnika povećanjem kvalitete stambenog fonda i stvaranjem mreže sadržaja društvene i tehničke infrastrukture; adekvatno rješenje prometa u mirovanju, smanjenje ili ukidanje transportnih tokova u okviru prostora baštine; mogućnost zapošljavanja, izbora i alternativa života i rada; suprotstavljanje spekulaciji nekretninama i prostornoj i socijalnoj segregaciji; uravnoteženje turističkih i investitorskih atraktora s povećanjem kvalitete života lokalnog stanovništva; osmišljavanje aktivnosti koje će ukinuti izolaciju povijesnih dijelova i povezati ih s ostalim gradskim područjem („povijesno središte u kreativnoj urbanoj mreži“);

- (iii) **Participacija javnosti:** senzibiliziranje i mobiliziranje javnosti.

Kontinuirana edukacija građana, posredovanje i poticanje dijaloga stručne i laičke javnosti i sudjelovanje u postupcima objektiviziranja i odlučivanja o aktualnim pitanjima materijalnog i nematerijalnog oblika baštine - značenje, identitet i autentičnost, osjećaj pripadanja i duh mjesta, kulturna različitost i pluralizam, aktualne potrebe i tradicijske vještine i znanja, predodžba i izražaj modernog/modernizacije; uključivanje novog u staro kroz povezivanje tradicionalnog i suvremenog - povezivanje tradicionalnih metoda obnove i zaštite s novim strategijama razvoja i sustavima planiranja, građenja i upravljanja gradovima;

- (iv) **Kulturni turizam:** razvijanje i kontrola kulturnog turizma s ciljem izbjegavanja standardizacije i folklorizacije turističkih aktivnosti i pretvaranja graditeljske baštine u isključivi muzejski relikt.

Nužno utvrđivanje kapaciteta mogućeg opterećenja prostora; diferenciranje turističkih ruta i kontrola pristupa najopterećenijim lokacijama/mikro - destinacijama; definiranje mreže alternativnih turističkih ruta (nova interpretacija lokaliteta); pozicioniranje Zagreba u regiji („povijesno središte u kulturno - turističkoj mreži regije“); osmišljavanje proizvoda i aktivnosti koji obogaćuju

ponudu izvan turističke sezone; promicanje kvalitetnih lokalnih proizvoda, rukotvorina i gastronomije; (grafičko) preoblikovanje svih elemenata pojavnosti turističke djelatnosti u gradu (oznake, smjerokazi, suveniri i sl.); edukacija i animacija stanovnika zapošljavanjem u turističkoj djelatnosti; uvođenje kvalitativnih kriterija i pokazatelja izvrsnosti u turističkoj djelatnosti; preraspodjela dobiti od turizma u obnovu i zaštitu graditeljske baštine.

Slika. Radićeva ulica

Slika. Freudenreichova ulica

d za

Slika. Trg Braće hrvatskog zmaja

Slika. Ulica Vatroslava Lisinskog

Slika. Visoka ulica

2.6.3.2. Plan aktivnosti i prijedlog prostornih pokazatelja

Plan aktivnosti za naredno četverogodišnje razdoblje

Plan aktivnosti zaštite i očuvanja kulturno - povijesnih i prirodnih vrijednosti prostora, kao i pojedinačnih spomenika kulture i prirode Grada Zagreba, zasnovan na Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i Zakonu o zaštiti prirode, te usvojenom

razvojnom usmjerenu i temeljnim odrednicama razvoja Grada, u sljedećem četverogodišnjem razdoblju usmjerit će se na nastavak radova:

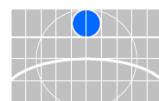
- revitalizacija i obnova zaštićenih gradskih predjela i građevina - pojedinačnih kulturnih dobara i javne plastike, provedbom Odluke o visini spomeničke rente te godišnjih Programa spomeničke rente i Programa radova kapitalnih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti u Gradu Zagrebu, sufinanciranjem zaštitnih radova na kulturnim dobrima koja nisu u vlasništvu Grada Zagreba ili su u svlasništvu Grada Zagreba, a nalaze se u zonama prioriteta utvrđenim godišnjim programima.

S obzirom na stupanj fizičke ugroženosti povijesne graditeljske strukture, posebno vanjskih dijelova građevina (pročelja i krovišta), koji je posljedica višedesetljetnog nesustavnog, djelomičnog ili neadekvatnog održavanja, utjecaja kapilarne vlage i atmosferilija, u cilju zaštite i očuvanja kulturnih dobara od interesa za Grad Zagreb i Republiku Hrvatsku, neophodno je, uz primjenu i provedbu zakonske obveze vlasnika na održavanje kulturnog dobra, sredstvima spomeničke rente omogućiti sustavnu obnovu tih objekata.

Sukladno već definiranim aktivnostima za obnovu i uređenje Gornjeg grada i Kaptola, trgova Zelene potkove, parkova i park - šuma, te pojedinačnih kulturnih dobara i javne plastike, potrebno je:

- izraditi projektnu dokumentaciju i nastaviti II. fazu obnove i uređenje parternih ploha i infrastrukture gornjogradskih ulica i trgova - Jezuitskog i Katarinskog trga te trga Gradec, s posebnim naglaskom na rješavanje problema odvodnje koja neposredno utječe na ugroženost crkve sv. Katarine;
- dovršiti arheološka istraživanja, te ovisno o rezultatima tih istraživanja osmislitи način prezentacije nalaza u zoni Griča i Vranicanijeve poljane, te sukladno tome:
- uređenje tunela Grič i određivanje mogućnosti korištenja za određene namjene, uključivo uređenje iličkih dvorišta na izlazima tunela;
- nastaviti obnovu i uređenje trgova Zelene potkove: izrada geodetskih i arhitektonskih snimaka svih trgova, postojeće stanje ukupne komunalne infrastrukture, fotogrametrijski snimci objekata na plohi trgova, idejni projekt rasvjete uključivo noćne iluminacije, idejni projekt nove urbane opreme, idejni projekt prometnih barijera i rampi za osobe s posebnim potrebama, oblikovno primjerenih identitetu prostora;
- nastaviti obnovu i uređenje objekata u vlasništvu Grada Zagreba: Demetrova 7 (palača Jelačić), Trg sv. Marka 9, ljetnikovac Pongratz u ulici Mikulići 133;
- nastaviti obnovu i uređenje ostalih visokovrijednih objekata spomeničke vrijednosti (prvenstveno sanacija pročelja i krovišta), javnih gradskih prostora i spomenika, u ulicama: Radićeva, Berislavićeva, Palmotićeva, Kaptol, Mesnička, Opatička, Vranicanijeva, Demetrova, Kuševićeva, Preradovićeva, Gajeva, Gundulićeva, Petrinjska, Ilica, Masarykova, Jurišićeva, Đorđićeva, Vlaška, Mihanovićeva, Zvonimirova, Svačićev trg i Trg kralja Tomislava.

Sukladno kulturno - povijesnim i spomeničkim obilježjima te zakonskim obvezama, sustavno će se provoditi arheološka istraživanja.

Također, sustavno će se provoditi inventarizacija i valorizacija nepokretnih kulturnih dobara (predjeli i graditeljske strukture na području Povijesne urbane cjeline Grad Zagreb i drugih zaštićenih cjelina) te pokretnih kulturnih dobara (javna plastika, spomen - obilježja, zbirke i dr.), sa sustavom mjera zaštite za preventivnu zaštitu i prijedlozima za registraciju nepokretnih i pokretnih kulturnih dobara; izrađivat će se konzervatorska dokumentacija za izradu dokumenata prostornog uređenja.

Na temelju dokumentacije izrađene za PPGZ i GUP Zagreba i Sesveta, predlagat će se zaštita i upis dijelova prirode u upisnik u kategorijama park - šume, zaštićeni krajolik, spomenik parkovne arhitekture i spomenik prirode, prema prioritetima koje određuje njihovo značenje, ugroženost te razina izrađene dokumentacije potrebne za upis, te provoditi radovi:

- obnova i uređenje parkova i park - šuma, prema godišnjim programima i projektnim zadacima, uz konzervatorski nadzor Zavoda;
- izrada konzervatorske dokumentacije sa smjernicama za uređenje Mažuranićevog trga, parka Ribnjak, perivoja crkve sv. Franje na Ksaveru; izrada propozicija i posebnih uvjeta za obnovu parka Šubićevac, kao i za obnovu pojedinih partija parka Maksimir;
- provođenje kontinuiranog konzervatorskog nadzora obnove parka Opatovina, parka u naselju Prve hrvatske štedionice, pojedinih partija parka Maksimir i parka Grič;
- uređenje južnih padina Griča - obnova arhitektonskih elemenata vrtne arhitekture, vrtnog paviljona u Ilici 34, obnova česme vodoskoka i Felbingerovog uređenja vrtne površine Ilica 10;
- uređenje Strossmayerovog šetališta, te uspostava pješačkih komunikacija sa šetališta na parcele Ilica 28 i 30;
- nastavak sanacije kaptolskog bedema na Opatovini;
- izrada arhitektonskih i fotogrametrijskih snimaka kuća.

Zaključno, smatra se da je proces obnove i zaštite potrebno usmjeriti prema:

- potrebi djelomične redefinicije procesa obnove i zaštite, a sukladno tome redefinicija Godišnjih programa spomeničke rente i Programa radova kapitalnih ulaganja u objekte društvenih djelatnosti, prema ovdje predloženim Polazištima održive obnove i zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i vrijednosti graditeljske kulturne baštine;
- uspostavi operativne i standardizirane procedure praćenja procesa očuvanja i zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i vrijednosti graditeljske kulturne baštine;
- nastaviti s već započetim procesima koji se ovdje ocjenjuju pozitivnima, a usklađeni su s temeljnim opredjeljenjem prema konceptu održivog razvoja prostora RH, dijelom kojeg se baština pozicionira javnim dobrom s obilježjima od posebne kulturne, povijesne, prirodne i ambijentalne važnosti.

Slika. Botanički vrt – ulazni portal

Prostorni pokazatelji

Sa svrhom približavanja standardima Europske unije, a u cilju upotrebe već prihvaćenih kriterija i pokazatelja održivog razvoja europskih lokalnih zajednica kako bi se dobili usporedivi podaci i definirala cijelovitija praksa nadzora praćenja stanja u prostoru s naglaskom na održivom razvoju gradova, javlja se potreba uvođenja prostornih pokazatelja kojima će biti moguće pratiti stanje u prostoru Grada Zagreba za naredno četverogodišnje razdoblje.

Za praćenje očuvanja i zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i vrijednosti graditeljske kulturne baštine, odgovarajućim se smatra definirani i prihvaćeni kriterij tzv. „Kulturno nasljeđe i kvaliteta izgrađenog i neizgrađenog okoliša“ (zaštita, očuvanje i obnavljanje povijesnih, kulturnih i arhitektonskih vrijednosti kao što su građevine, spomenici, kulturni događaji; povećanje i očuvanje privlačnosti i funkcionalnosti prostora i građevina), (*EC Principle no.6*)²; za praćenje navedenog kriterija predlaže se primjena pokazatelja održivosti imenovanih kako slijedi:

- zadovoljstvo građana lokalnom zajednicom (*EC Indicator no.1*.);
- pristupačnost lokalnih javnih zelenih površina i lokalnih usluga (*EC Indicator no.4*.);
- održivo gospodarenje zemljom (*EC Indicator no.9*.).

Predloženi prostorni pokazatelji nisu svi pokazatelji održivosti koje predlaže EU, ali se ovdje smatraju najrelevantnijima za praćenje ekološkog, ekonomskog i socijalnog aspekta održive prirodne i graditeljske baštine. Pokazatelji se primjenjuju na način već utvrđene metodologije prikupljanja podataka i njihove obrade.

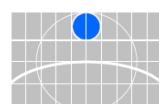
Rezultate tako dobivenih prostornih pokazatelja moguće je usporediti s rezultatima specifičnog modela za istraživanje i praćenje stanja specifične socio - prostorne situacije: model se predlaže kreirati vrijednosnom selekcijom utjecajnih parametara svakog od tri osnovna temeljna principa održivosti (primjena *Sustainability Value Map*)³.

Zaključno, smatra se da uspostava operativne i standardizirane procedure praćenja procesa očuvanja i zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i vrijednosti graditeljskog kulturnog nasljeđa treba obuhvatiti sljedeće korake:

- definicija etapa i metodologije istraživanja praćenja stanja u prostoru;

² *** European Common Indicators, Towards a Local Sustainability Profile (2003), Final Project Report, Ambiente Italia Research Institute, Milano, Italia.

³ *** Urban ecology,(2004), Sustainability Value Map, Norwegian Architects for Sustainable Development, Oslo.

- definicija sudionika procesa praćenja stanja u prostoru;
- definicija operativnog modela istraživanja praćenja stanja u prostoru;
- probna istraživanja u suradnji s ovlaštenim i specijaliziranim institucijama;
- evaluacija rezultata.

Slika. Mesnička ulica

2.6.3.3. Sudionici

Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode kontinuirano provodi stručni konzervatorski nadzor aktivnosti vezanih na realizaciju plana investicija na obnovi i uređenju kulturnih dobara na području Grada.

Sektor za građenje objekata društvenih djelatnosti i stanogradnje Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet također kontinuirano provodi poslove organizacije aktivnosti vezanih na rekonstrukciju građevina pojedinačnih kulturnih dobara i građevina povijesne graditeljske cjeline, što uključuje Povijesnu urbanu cjelinu Grad Zagreb, te graditeljske cjeline gradskih i povijesnih seoskih naselja.

Program će se ostvarivati u suradnji s lokalnom i nadlokalnom zajednicom - s posebnim naglaskom na stanovnicima prostora obnove i zaštite, zatim s gradskim uredima, zavodima i službama, Ministarstvom kulture, Upravom za zaštitu kulturne baštine i Državnim zavodom za zaštitu prirode, Ministarstvom zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, arhivima, muzejima i galerijama u Zagrebu, institucijama koje su specijalizirane za turističku djelatnost, kao i znanstvenicima, stručnjacima, ovlaštenim i/ili specijaliziranim institucijama angažiranim u sklopu vanjske suradnje Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode i Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba, što će se usmjeriti prema rješavanju zadaće očuvanja i zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i vrijednosti graditeljskog kulturnog nasljeđa, u skladu s pravilima struke te suvremenim saznanjima i iskustvima drugih europskih zemalja.

Slika. Tehnički muzej

2.7. Parkovni i pejsažni prostori

2.7.1. Polazišta

Parkovno i pejsažno zelenilo koje nije pod režimom zaštite prirodnog ili kulturnog dobra, štiti se i uređuje sukladno odrednicama Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba, Generalnoga urbanističkog plana grada Sesveta i detaljnijim urbanističkim planovima.

2.7.2. Analiza planiranih javnih zelenih površina

Javni park (Z1), gradske park - šume (Z2), tematski park (Z3) i javne gradske površine – tematske zone (Z4) su javne zelene površine planirane Generalnim urbanističkim planom grada Zagreba.

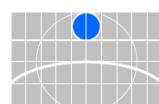
Javni park je javni neizgrađeni prostor oblikovan planski raspoređenom vegetacijom i sadržajima temeljno ekoloških obilježja, namijenjen šetnji i odmoru građana. Funkcionalno oblikovanje parka određuju prirodne karakteristike prostora, kontaktne namjene i potreba za formiranjem ekološko, edukativno estetskih i rekreativnih površina, pa se parkovi tipološki dijele na gradske parkove, parkove četvrti ili susjedstva, trgove, edukativne i znanstvene parkove, povjesne parkove i sl.. Tipološki oblik parka određuje način i razinu opremljenosti sadržajima, građevinama i drugom opremom. Gradnja građevina, sadržaja i opreme parka uvjetovana je realizacijom planirane parkovne površine u cjelini.

Gradske park - šume su šume posebne namjene funkcionalno oblikovne karakteristike kojih su određene njihovim prirodnim obilježjima. Gradske park - šume mogu se oblikovati kao parkovne površine, a gospodarenjem se zadržava njihova izvorna struktura šume, uz mogućnost opremanja samo onim sadržajima koji će od opće korisnih funkcija šume imati naglašeniju rekreativnu funkciju. Površinu park - šume koja će se uređivati i razinu opremanja određuju tijela nadležna za upravljanje šumama i za zaštitu posebno vrijednih i zaštićenih dijelova prirode na gradskom području.

Tematski park je prostor čije su oblikovne karakteristike zadane sadržajem (temom) te nema nužno naglašeno vegetacijsku (hortikulturnu) komponentu. U zoni tematskog parka potrebno je osigurati barem 50% površina s vegetacijskom komponentom (zelenih površina).

Gradska četvrt	Broj stanovnika	Površina Gradske četvrti	Površina pod UPU, DPU	Z - Z4			Z	Z1	Z2	Z3	Z4
				ha	ukupno ha	% površine					
ZAPADNI DIO GRADA											
Podsused - Vrapče (dio)	42.360*	1.976, 78		613, 63	31, 04	144	461, 84	26, 92	124, 87	0, 00	0, 00

* Broj stanovnika cijele Gradske četvrti prema Popisu iz 2001. (Statistički ljetopis Grada Zagreba).

Stenjevec	41.257	1.218, 00		226, 63	18, 60	55	122, 28	12, 58	0, 00	91, 77	0, 00
Trešnjevka jug	67.162	983, 60		273, 23	27, 77	40, 7	23, 22	33, 70	0, 00	216, 31	0, 00
Trešnjevka sjever	55.358	582, 80		23, 71	4, 07	4, 3	10, 70	13, 01	0, 00	0, 00	0, 00
UPU, DPU - zapad	(procjena) 66.200		292, 24	32, 21	11, 02	4, 86	18, 86	9, 02	0, 00	4, 33	0, 00
Ukupno		4.761, 18	292, 24	1.169, 40	24, 56	42, 9	636, 90	95, 23	124, 87	312, 40	0, 00
SREDIŠNJI DIO GRADA											
Čnomerec (dio)	38.762*	1.406, 23		521, 86	37, 11	134, 6	189, 01	79, 87	252, 98	0, 00	189, 01
Donji grad	45.108	301, 60		25, 51	8, 45	5, 6	0, 16	25, 35	0, 00	0, 00	0, 16
Gornji grad - Medveščak	36.384	1.012, 50		349, 73	34, 54	96, 1	75, 42	140, 26	134, 05	0, 00	75, 42
Podsljeme (dio)	17.744*	1.480, 56		856, 39	57, 84	482, 6	381, 23	71, 23	403, 93	0, 00	381, 23
UPU, DPU - centar	(procjena) 6.100		13, 12	1, 32	10, 06	2, 16	0, 64	0, 68	0, 00	0, 00	0, 64
Ukupno		4.200, 89	13, 12	1.754, 81	41, 77	121, 7	646, 46	317, 38	790, 97	0, 00	646, 46
ISTOČNI DIO GRADA											
Donja Dubrava	35.944	1.082, 30		307, 05	28, 37	85, 4	203, 96	10, 60	92, 49	0, 00	0, 00
Gornja Dubrava (dio)	61.388*	2.705, 13		1.338, 80	49, 49	218	611, 59	40, 15	572, 75	114, 31	0, 00
Pešćenica - Žitnjak (dio)	58.283*	3.202, 45		512, 54	16, 00	87, 9	198, 55	61, 08	80, 22	172, 70	0, 00
Maksimir	49.750	1.434, 90		576, 10	40, 15	115, 8	118, 35	271, 87	182, 93	2, 94	0, 00
UPU, DPU - istok	(procjena) 26.930		147, 23	12, 94	8, 78	4, 8	3, 61	9, 33	0, 00	0, 00	0, 00
Ukupno		8.424, 78	147, 23	2.747, 43	32, 61	118, 3	1.136, 06	393, 04	928, 38	289, 95	0, 00
JUŽNI DIO GRADA											
Novi Zagreb - zapad (dio)	48.981*	2.651, 03		545, 87	20, 59	111, 4	344, 80	49, 18	0, 00	151, 90	0, 00
Novi Zagreb - istok (dio)	65.301*	1.279, 78		239, 41	18, 70	36, 6	86, 01	95, 08	0, 00	58, 33	0, 00
Trnje	45.267	736, 50		37, 88	5, 14	8, 4	9, 42	11, 52	0, 00	0, 00	16, 95
UPU, DPU - jug	(procjena) 49.494		342, 73	41, 20	12, 02	8, 32	20, 97	17, 08	0, 00	0, 00	3, 15
Ukupno		4.667, 31	342, 73	864, 37	18, 52	41, 3	461, 19	172, 85	0, 00	210, 22	20, 10

Tablica. Planirane zelene površine u obuhvatu GUP - a grada Zagreba

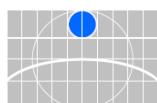
Analizom planske dokumentacije prema gornjoj tablici razvidno je da su gradske četvrti Trnje, Donji grad i Trešnjevka sjever u odnosu na planirane zone parkovnog i pejsažnog zelenila u nepovoljnijoj situaciji od ostalih gradskih četvrti, koje u svom obuhvatu imaju dio podbrežja Medvednice ili porječje Save.

2.7.3. Uređeni parkovni prostori

2.7.3.1. Park Bundek

Park Bundek uređen je na površini od cca 25ha, od čega je cca 8, 5 ha vodenih površina. Park je otvoren 2006. godine nakon kompletног uređenja postojećeg zapuštenog prostora i jezera. Krajobraznu studiju izradila je podružnica Zagrebačkog holdinga Zrinjevac, a vizualni identitet izradio je Arhitektonski fakultet.

U sklopu uređenja izведен je širi infrastrukturni zahvat: vodoopskrbni cjevovod oko jezera, uređene su pristupne prometnice, izgrađen rotor na spoju ulica Bundek i SR Njemačke, rekonstruiran izlaz ispod mosta, napravljena semaforizacija raskrižja. Napravljeno je parkiralište za 80 PMJ i 15 PMJ za invalide, pješačka staza prema

ulazima, zamjenska trafostanica za vodovod, nova TS Bundek i nova javna rasvjeta. Uređene su obale Velikog jezera, parkovne površine, izgrađen je drveni most i kapelica. Postavljen je roštilj i sanitarni čvor s tuševima za posjetitelje. Uređene su parkovne staze, odmorišta i klupice, dva igrališta za djecu i mlade.

Park Bundek, kao pandan Jarunu sve se više afirmira kao gradski park za održavanje manifestacija na otvorenom kao što su: Florart, Rujanfest i dr..

Slika. Bundek

2.7.3.2. Park Vukovarska - HBZ, jugozapadni ugao Ulice grada Vukovara i Hrvatske bratske zajednice 2007 godine uređen je kao parkovna površina, a za rješenje prometa u mirovanju iza zgrade Ulice grada Vukovara 43 i 43a.napravljeno je parkiralište.

2.7.3.3. Park Martinovka

2006. godine na prostoru sjeverno od športske dvorane na Marinovki i zapadno od zgrade Croatia osiguranja uređen je park s dječjim igralištem i bočalištem.

2.7.3.4. Dubravkin put

Na inicijativu Vijeća Gradske četvrti Gornji grad - Medveščak započelo je 2009. uređenje Dubravkinog puta, Krešićevih livada i ljetne pozornice Tuškanac; područje obuhvata je oko 1.850 m postojeće šetnice; javnost je budno pratila intervencije u vrijednoj park šumi Tuškanac - Dubravkin put - Cmrok u nazužem povijesnom gradskom prostoru.

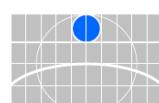

Slika. Pogled prema Dubravkinom putu

2.7.4. Natječaji

2.7.4.1. Provedeni javni arhitektonsko - urbanistički natječaji za uređenje javnog parka:

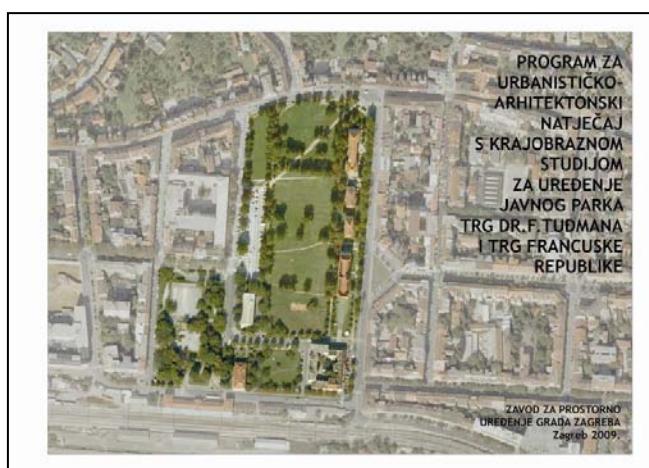
- Program za provedbu javnog urbanističko - arhitektonskog natječaja za uređenje javnog parka Zagorska - Selska - Krapinska sa krajobraznom studijom;

- Program za provedbu krajobrazno - urbanističko - arhitektonskog natječaja za uređenje javnog parka na križanju Selske ceste i Baštijanove ulice;
- Program za provedbu urbanističko - arhitektonskog natječaja za uređenje javnog perivoja u naselju Špansko;

2.7.4.2. Programi za javne arhitektonsko - urbanističke natječaje za idejno rješenje uređenja parka

- Program natječaja za idejno urbanističko - arhitektonsko rješenje parka Prečko;
- Program urbanističko - arhitektonskog natječaja s krajobraznom studijom za uređenje javnog parka Trg.dr. Franje Tuđmana i Trg Francuske Republike Zagreb;
- Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Gračanski ribnjak.

Slika. Naslovnica Programa za natječaj za uređenje Trga dr. Franje Tuđmana
(Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba)

2.7.5. Upravljanje javnim zelenim površinama

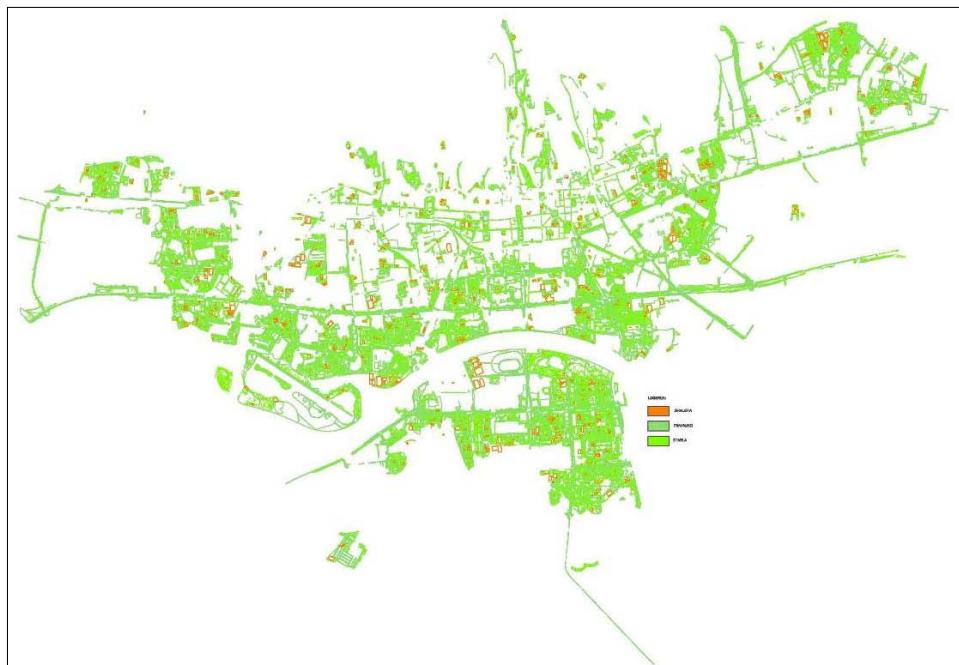
Osnivanje, održavanje i njegu javnih zelenih površina u Gradu Zagrebu provodi, uglavnom, Podružnica Zrinjevac (kao dio Zagrebačkog holdinga d.o.o. u stopostotnom vlasništvu Grada Zagreba). Zrinjevac održava 44 parka površine 57,3 ha, oko 1.000 ha drugih javnih zelenih, uglavnom travnatih površina, 180 km drvoreda i 92 km živice.

Zagrebački holding d.o.o. - Podružnica Zrinjevac kontinuirano izrađuje katastar javnog gradskog zelenila koji sadrži popis i opis stabala, travnjaka, grmlja, staza, živica, cvjetnjaka. Do sada je obrađeno oko 80.000 stabala, 100.000 grmova, 700 ha travnjaka, 80 - ak kilometara živice.

Park - šumama upravlja radna jedinica Uprave šuma Zagreb - "Hortikultura". Prema pregledu obavljenih radova ove radne jedinice održava se 360 ha park - šuma u kojima se uglavnom obavljaju sanitarna sječa, sadnja šumske sadnice i uzgojni radovi.

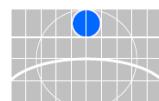
Park Maksimir, površine 316 ha, kao spomenik parkovne arhitekture izdvojen je iz broja javnih parkovnih površina jer ima specifičan način upravljanja i održavanja, kao i dva botanička vrta, ukupne površine 7,2 ha te zoološki park, površine 7 ha. Parkom Maksimir upravlja javna ustanova "Maksimir".

Parkom prirode Medvednica, čija je površina na području Grada Zagreba 12.180 ha (površina prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama Zakona o proglašenju zapadnog dijela Medvednice parkom prirode (NN 25/09)), upravlja Javna ustanova "Park prirode Medvednica", a šumama unutar parka upravljaju Hrvatske šume, Šumarija Zagreb.

Slika. Travnjaci, drvoredi i igrališta u Gradu Zagrebu (Katastar zelenila, Zrinjevac)

GRADSKA ČETVRT	POVRŠINA (m ²)
Črnomerec	250.404, 92
Donja Dubrava	251.625, 25
Donji Grad	229.219, 58
Gornja Dubrava	873.382, 57
Gornji Grad - Medveščak	387.714, 33
Maksimir	591.042, 71
Novi Zagreb - istok	2.379.464, 54
Novi Zagreb - zapad	1.622.427, 69
Peščenica - Žitnjak	1.274.643, 20
Podsljeme	678, 08
Podsused - Vrapče	342.243, 87
Sesvete	26.124, 57
Stenjevec	889.313, 51
Trešnjevka - jug	2.459.154, 43
Trešnjevka - sjever	664.909, 95
Trnje	1.470.895, 98
UKUPNO	13.713.245, 20

Tablica. Površine travnjaka po Gradskim četvrtima koje održava podružnica Zrinjevac (na dan 22.10.2009.)

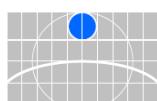
Spomenute površine ne uključuju zelene površine na korištenju ili u posjedu institucija (uz bolnice, škole, institute, poslovne sadržaje i sl.) i okućnice obiteljskog stanovanja, niti površine specifičnog načina korištenja (npr. Rasadnici i sl.).

2.7.6. Zaključak

Parkovni i pejsažni prostori ima ključnu ulogu u održivom razvoju gradova. Osim socijalne i estetske funkcije sve se veća pozornost posvećuje utjecaju „zelenih“ prostora na poboljšanje uvjeta života u gradu, ugroženih prvenstveno zbog velikog stupnja motorizacije i automobilskih ispušnih plinova. Recentna europska planerska praksa dovodi u fokus interesa urbane zelene prostore u funkciji ključeva održivog razvoja gradova. Istaže se potreba njihovog očuvanja i uređenja kao i jačanja svijesti o njihovoj vrijednosti u urbanom okruženju. Europski pilot projekti, studije i istraživanja govore o potrebi izrade strategije za otvorene gradske prostore kao nužnog instrumenta za efikasno urbanističko planiranje i upravljanje zelenim gradskim prostorima. Gradovi širom Europe razvijaju strategiju za otvorene prostore (London, Bristol, Ljubljana, Dresden ...), a iskustva tijekom rada objavljaju se u formi vodiča za pripremu i implementaciju strategije. GreenKeys Project Team¹ 2008. godine izdaje „A Guide For Urban Green Quality“, a početkom 2009. godine gradonačelnik Londona i CABE Space² objavljaju „Open space strategies - Best practice guidance“

Zagreb je grad izrazite tradicije planiranja i uređenja javnih parkova, ima respektabilnu parkovnu baštinu i prirodni potencijal, dva elementa na kojima može temeljiti i usmjeriti svoj razvoj zelene infrastrukture.

Promjene u vlasništvu nad zemljištem tijekom tranzicije, a posebice nakon Domovinskoga rata, pokrenule su intenzivnu graditeljsku aktivnost u izvedbi stambenih, trgovačkih i poslovnih građevina, najčešće prepostavljajući privatni interes javnom interesu. Posljedice u prostoru iščitavaju se kroz: uređenje novih naselja s minimalno dimenzioniranim parkovnim površinama, prenamjenu parkovnih i pejsažnih površina u zone mješovite namjene, gradnju novih ulica bez drvoreda i dr. Ne postojanje standarda za definiranje, dimenzioniranje i strukturiranje perivojnih, parkovnih i pejsažnih prostora odnosi se na sve razine planiranja, (a posebice je problematično za planiranje gradskih prostora). Dugogodišnja urbanistička praksa u kojoj je generalni urbanistički plan za veći dio grada istovremeno provedbeni dokument temeljem kojeg se izdaju lokacijske dozvole, odnosno uvjeti gradnje posebice je ugrozio opstanak parkovnih i pejsažnih prostora u tzv. bruto zonama.

Umetnuti neku lijepu sličicu

1. **Urban Green as a Key for Sustainable Cities**, naziv je projekta koji za cilj ima ukazati na povećanu potrebu osiguranja zdravih uvjeta života u urbanom okruženju. Europska Komisija započela je inicijativu INTERREG IIB CADSES (2005-2008) s fokusom na važnost urbanih zelenih prostora u održivom razvoju gradova. Projekt je zamišljen kao trenutačna podrška lokalnom stanovništvu i poduzetnicima, a znanstvena i praktična iskustva dobivena u radu na projektu koriste se kao promocija transnacionalne suradnje u Europi i prilika za nove projekte. U završnoj fazi projekta (na kojem je zajedno radilo 12 gradova iz 7 zemalja, zajedno s podrškom 8 znanstvenih institucija, vanjskim suradnicima i pripadnicima nevladinih udruga), organizirana je u Sofiji u travnju 2008. godine međunarodna konferencija pod nazivom „Urban Green Spaces – a Key for Sustainable Cities“ na kojoj su prezentirani projekti i razmatrani instrumenti, metode, koncepcije i dobri primjeri vezani za urbane zelene prostore u funkciji održivog razvoja. www.greenkeys-project.net
2. **CABE Space** je specijalni odjel zadužen za poboljšanje dizajna, upravljanja i održavanja parkova i javnih prostora naselja i gradova u vladinoj savjetodavnoj agenciji Velike Britanije za pitanja arhitekture, urbanog dizajna i javnog prostora koji je. www.cabe.org.uk

2.8. Groblja

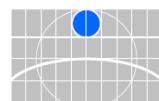
2.8.1. Realizirani projekti

O zagrebačkim grobljima brine Zagrebački holding d.o.o. podružnica Gradska groblja koja je u izvještajnom razdoblju realizirala sljedeće projekte:

Tablica. Realizacija na gradskim grobljima

Planirana kapitalna ulaganja radi unapređenja stanja u prostoru					
Novogradnje			Kapitalne rekonstrukcije		
Investicija	Planirano	Realizirano	Investicija	Planirano	Realizirano
Uređenje novih polja za pokapanje urni u Gaju urni	2004.	2006.	Sanacija kupole i crkve Krista kralja	2001.	2005.

Uređenje infrastrukture na novom dijelu groblja Markuševac	2004.	2006.	Uređenje prodajnog prostora (Rundela)	2003.	2005.
Izrada DPU za proširenje Markovog polja	2004.	2009.	Rekonstrukcija mrtvačnice Miroševac	2003.	2006.
Izrada DPU za groblje Brezovicu	2003.	2007.	Sanacija temelja i zaštita od vlage mrtvačnice Mirogoj	2006.	2008.

Zbog nedovoljnih finansijskih sredstava većina planiranih aktivnosti je prebačena u sljedeće izvještajno razdoblje.

2.8.2. Plan aktivnosti za sljedeće četverogodišnje razdoblje

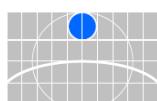
Tablica. Planirano u sljedećem razdoblju

Planirana kapitalna ulaganja radi unapređenja stanja u prostoru			
Novogradnje		Kapitalne rekonstrukcije	
Investicija	God.	Investicija	God.
Proširenje groblja Mirogoj - jug	2013.	Sanacija fasade mrtvačnice Mirogoj	2010.
Izgradnja aneksa uprave - Mirogoj	2013.	Istražni radovi i projekt sanacije arkada	2011.
Izrada DPU – Miroševac – jug	2011.	Uređenja trga ispred mrtvačnice i crkve Krista kralja - Mirogoj	2012.
Uređenje novih grobnih polja Gaj urni	2010.		
Proširenje groblja Markovo polje	2013.		
Izgradnja privremene mrtvačnice	2010.		
Izgradnja parkirališta – istok – Markovo polje	2011.		
Izgradnja mrtvačnice Resnik	2012.		
Proširenje groblja Čučerje, Cerje, Stenjevec i Brezovica	2012.		
Proširenje groblja Gornje Vrapče, Šestine i Moravče	2013.		
Izrada DPU - a za proširenje groblja Jakuševac, Sveta Klara, Glavnica i Vugrovec	2013.		
Uređenje sanitarnog čvora na groblju Kupinečki Kraljevec	2012.		

2.9. Uređenje grada

2.9.1. Uređenje trgova i javnih površina - pregled

UREĐENJE TRGA PETRICE KEREMPUHA rekonstrukcija i obnova trga upisanog u registar kulturnih dobara RH (dio je najstarijeg dijela povijesne jezgre) : opločenje trga, uređenje slivnika, obnova autentičnih stupova javne rasvjete, gradnja spremišta za potrebe tržnice, skulptura Petrice Kerempuha, gradnja javnog sanitarnog čvora sa liftom za invalide, postava fontane, uređenje okolnih fasada.

Slika. Trg Petrice Kerempuha

MARKOV TRG.opločenje trga i uređenje prometnih površina i komunalne infrastrukture trga i okolnih ulica - Freudenreichova, 29.10.1918., Kamenita ulica; izvedeno je opločenje trga, rekonstrukcija vodoopskrbnog cjevovoda i plinske mreže, izrađeno uzemljenje i DTK za svečanu rasvjetu, 2006.

Slika. Trg sv. Marka

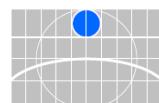
UREĐENJE JAVNIH POVRŠINA NA TRGU SJEPANA RADIĆA sanacija i uređenje javne pješačke površine od oko 5.500 m², sanirana su stubišta, uklonjene arhitektonske barijere na svim pješačkim prijelazima i izgrađene tri rampe sa zaštitnom ogradom za invalide; u sklopu radova uređena je i fontana sjeverno od dvorane Lisinski.

UREĐENJE TRGA DRAŽENA PETROVIĆA (Cibona) uređenje i urbana oprema trga, popločenje sitnim kockama, uređenje stuba Muzeja D. Petrovića, postavljena je rasvjeta s javnim satom, fontana s priključcima na infrastrukturu.

Slika. Trg Dražena Petrovića

GUPČEVA ZVIJEZDA uređenje parkovne površine i postava obnovljene tramvajske nadstrešnice.

Slika. Tramvajska postaja na Gupčevoj zvijezdi

KVATERNIKOV TRG gradnja podzemne garaže ispod Kvaternikovog trga, uređenje srednje plohe trga, rekonstrukcija pristupnih ulica u zoni obuhvata, 2008.

Slika. Trg Eugena Kvaternika

KAPTOLSKI BEDEM rekonstrukcija zida spomenika kulture pod zaštitom.

Slika. Kaptolski bedem na Opatovini

2.9.2. Tržnice

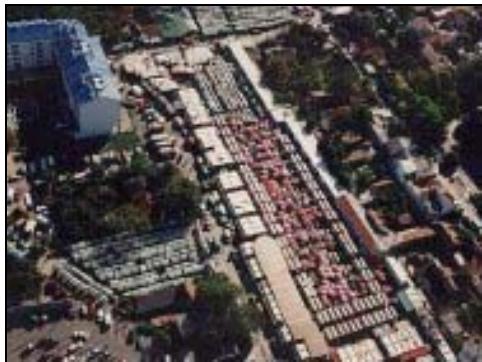
Prema podacima Zagrebačkog holdinga d.o.o. - podružnice Tržnice Zagreb planirana su sljedeća kapitalna ulaganja radi unapređenja stanja:

- nadstrešnica tržnice Gajniceplanirana 2008., realizirana 2009.
- nadstrešnica tržnice Španskoplanirana 2008., realizacija u tijeku.

Tržnica Trešnjevka – potrebno je novim prostornim uvjetima reurbanizirati prostor tržnice kao javnog prostora s obuhvatom od Zvorničke ulice, između Srebreničke i Vukovarske. Potrebno je razmotriti prostor individualne gradnje na zapadnoj strani tržnice, do Dobojske ulice.

Tržnica Kvatrić - prostor tržnice na k.č.6481/2 k.o. Centar, potrebno je natkriti radi poboljšanja uvjeta rada na tržnici, a u sklopu toga izgraditi niz zidanih kioska uz Šubićevu ulicu u nastavku postojećih na uglu ulice.

Tržnica Voltino Ljubljanica – na dijelu križanja Baštijanove ulice i Ul. Dragutina Golika, planira se gradnja tržnice sa trgovačko - poslovnim centrom na k.č.1987, 1986, 1985/3, k.o. Rudeš.

Slika. Tržnica Trešnjevka

Planirana kapitalna ulaganja u razdoblju 2010. - 2013.:

- novogradnja tržnice Voltino, 2010. - 2015.
- rekonstrukcije: tržnica Trešnjevka, rekonstrukcija 2010. - 2015.

tržnica Kvatrić - gradnja nadstrešnice, 2010.

2.9.3. Kiosci

Grad bi trebao definirati kriterije stvarnih potreba za postavljanjem kioska kao alternativnog specifičnog poslovnog prostora, a ne na osnovu zahtjeva investitora zauzimati javne gradske površine. Kioscima se treba rješavati isključivo nedostatak poslovnih prostora u građevinama, odnosno mora se izbjegći postavljanje kioska u okruženju postojećih praznih lokala u zgradama.

Zapušteni i prazni poslovni prostori u prizemljima zgrada na prostoru središta grada su postali jedna od većih poteškoća vezanih uz uređenje središnjeg dijela grada. Izravno uzrokuju probleme estetske i fiskalne prirode: ne izgledaju lijepo i ne donose prihod u proračun.

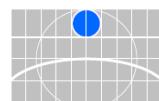
Najčešći razlog zašto toliki prostori stoje neiskorišteni je – „prostor u povratu“. Ovaj fenomen nije zagrebački specifikum iako je u Zagrebu najzastupljeniji, jasno zbog veličine grada i količine prostora, ali je svakako jedan od problema čije rješavanje traži angažman države i eventualnu izmjenu zakonske regulative. Bitno je da prostori dobiju svog konačnog titulara vlasništva kojeg se treba obvezati da ih u razumnom roku stavi u funkciju.

Bez rješavanja ovog problema nemoguće je govoriti o revitalizaciji čitavih dijelova grada (npr. potezi Ilice, Tratinske, Ozaljske...).

2.9.4. Gradnja spomenika

2007. godine izdana je knjiga „Spomenici i fontane u Gradu Zagrebu“ (HAZ-u Gliptoteka i Grad Zagreb – Zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode). Knjiga donosi pregled svih zagrebačkih spomenika, fontana i spomen – ploča. Ovom knjigom Zagreb se svrstao u red svjetskih gradova koji javnu skulpturu smatraju važnim urbanističkim elementom i nezaobilaznim dijelom kulturnog nasljeđa.

GRADNJA SPOMEN - PARKA GLAS HRVATSKE ŽRTVE – ZID BOLI, Gradsko groblje Mirogoj – 2006.

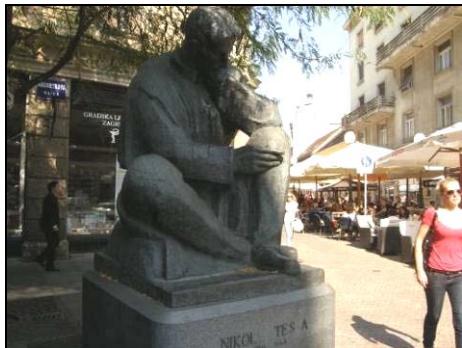
Slika. Spomen park Glas hrvatske žrtve – Zid boli

OLTAR DOMOVINE MEDVEDGRAD.obnova spomenika i postava staklenih elemenata.

Slika. Oltar domovine na Medvedgradu

SPOMENIK NIKOLI TESLI.ugao Masarykova, Preradovićeva, 2006.

Slika. Spomenik Nikoli Tesli

SPOMENIK STJEPANU RADIĆU Petrinjska, Jurišićeva, 2007.

Slika. Spomenik Stjepanu Radiću

SPOMENIK LJUDEVITU GAJU Gajeva ulica, 2009

2.9.5. Urbana oprema

PAVILJON.livada u Bakačevu, Cesarčevu. Postava privremenog Izložbenog paviljona (od rujna do prosinca 2009.) za 44. Zagrebački salon, projekt je izradila tvrtka Njirić + arhitekti. Paviljon je visine 12 m, 8 m u promjeru, napravljen od jednostavnih i svakodnevnih materijala, a u tromjesečnom trajanju izložbe predstavljat će kulturni fenomen namijenjen posjetu svih Zagrepčana, a ujedno je i turistička atrakcija.

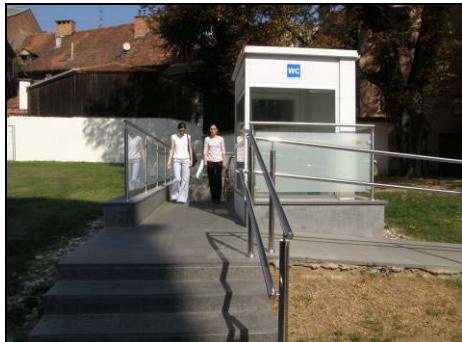
Slika. Izložbeni paviljon tvrtke Njirić+arhitekti

BOTANIČKI VRT.obnova i uređenje ograde uz Miramarsku i Mihanovićevu, i obnova izložbenog paviljona, 2007.

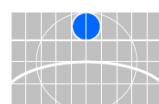
Slika. Botanički vrt

GRADNJA JAVNOG ZAHODA U CESARČEVOJ.javni zahod i ostakljena platforma za invalide površine 209 m²; svibanj 2006., uporabna dozvola.

Slika. Javni zahod u Cesarčevu

PROJEKT IZRADE PUTOKAZNE I HOTELSKE SIGNALIZACIJE.postavljeno na 206 raskrižja i glavnih prometnica, postava semafora, označeni su smjerovi hotela u gradu, oznake kulturnih ustanova i vrijednih lokaliteta

Slika. Turistički putokazi

3. Stanovništvo

3.1. Demografska kretanja

3.1.1. Prirodno kretanje stanovništva

	Rođeni			Umrli		Prirodni prirast	Umrla djojenčad na 1000 živorođenih	Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)
	ukupno	živorođeni	mrtvorođeni	ukupno	umrla djojenčad			
Republika Hrvatska	2004.	40486	40307	179	49756	245	- 9449	6, 1
	2005.	42678	42492	186	51790	242	- 9298	5, 7
	2006.	41628	41446	182	50378	215	- 8932	5, 2
	2007.	42070	41910	160	52367	234	- 10457	5, 6
	2008.	43929	43753	176	52151	195	- 8398	4, 5
Grad Zagreb	2004.	7194	7160	34	7890	51	- 730	7, 1
	2005.	7622	7585	37	8442	37	- 857	4, 9
	2006.	7595	7563	32	8214	37	- 651	4, 9
	2007.	7922	7900	22	8631	46	- 731	5, 8
	2008.	8377	8345	32	8319	43	26	5, 2

Tablica. Prirodno kretanje stanovništva u Zagrebu i Hrvatskoj od 2004. do 2008.
(Izvor: Priopćenje broj 7.1.1., Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske u 2008., DZS, Zagreb 2009.).

Vidljivo je da je nastavljen trend porasta broja živorođene djece u gradu. Međutim, zbog relativno visoke starosti stanovništva, broj umrlih je bio veći od broja rođenih, te je negativni trend prirodnog kretanja (razlika između broja živorođenih i umrlih) tek 2008. zaustavljen.

	Rođeni			Umrla umrla dojenčad	Prirodni priраст	Umrla dovenčad na 1000 živorođenih	Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)		
		ukupno	živorođeni	mrtvorođeni	ukupno				
Republika Hrvatska	2004.	40486	40307	179	49756	245	- 9449	6, 1	81
	2005.	42678	42492	186	51790	242	- 9298	5, 7	82
	2006.	41628	41446	182	50378	215	- 8932	5, 2	82, 3
	2007.	42070	41910	160	52367	234	- 10457	5, 6	80
	2008.	43929	43753	176	52151	195	- 8398	4, 5	83, 9
Grad Zagreb	2004.	7194	7160	34	7890	51	- 730	7, 1	90, 7
	2005.	7622	7585	37	8442	37	- 857	4, 9	89, 8
	2006.	7595	7563	32	8214	37	- 651	4, 9	92, 1
	2007.	7922	7900	22	8631	46	- 731	5, 8	91, 5
	2008.	8377	8345	32	8319	43	26	5, 2	100, 3

	Živorođeni	Umrli	Prirodni prirost

Gradske četvrti s pozitivnim prirodnim priрастом

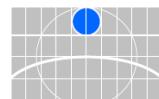
Sesvete	749	490	259
Stenjevec	473	278	195
Novi Zagreb – zapad	582	472	110
Gornja Dubrava	671	578	93
Trešnjevka – jug	650	584	66
Donja Dubrava	385	321	64
Brezovica	133	115	18
Podsused - Vrapče	428	421	7

Gradske četvrti s negativnim prirodnim priрастом

Donji Grad	295	701	- 406
Gornji Grad - Medveščak	266	482	- 216
Trešnjevka–sjever	511	696	- 185
Maksimir	442	621	- 179
Trnje	331	507	- 176
Črnomerec	364	482	- 118
Novi Zagreb-istok	512	629	- 117
Peščenica - Žitnjak	591	630	- 39
Podsljeme	180	207	- 27

Gradske četvrti s pozitivnim prirodnim priрастом

Sesvete	749	490	259
Stenjevec	473	278	195
Novi Zagreb – zapad	582	472	110
Gornja Dubrava	671	578	93
Trešnjevka – jug	650	584	66
Donja Dubrava	385	321	64
Brezovica	133	115	18

Podsused - Vrapče	428	421	7
Gradske četvrti s negativnim prirodnim prirastom			
Donji Grad	295	701	- 406
Gornji Grad - Medveščak	266	482	- 216
Trešnjevka– sjever	511	696	- 185
Maksimir	442	621	- 179
Trnje	331	507	- 176
Črnomerec	364	482	- 118
Novi Zagreb–istok	512	629	- 117
Peščenica - Žitnjak	591	630	- 39
Podsljeme	180	207	- 27

Tablica. Prirodno kretanje stanovništva po gradskim četvrtima Grada Zagreba u 2006. (Izvor: Vitalna statistika 2006., Gradski zavod za prostorno uređenje, Priopćenje 2007.)

Gornji podaci po četvrtima pokazuju prirodni prirast odnosno veći broj živorođenih nego umrlih uglavnom u Gradskim četvrtima u kojima zbog pojačane stambene gradnje dolazi do pomlađivanja stanovništva najvećim dijelom preseljavanjem stanovništva unutar grada, te u rubnim četvrtima (Sesvete, Brezovica), zbog činjenice da se radi o područjima gdje je najveći udio novodoseljenih. Dotle središnji dio grada, slično strukturi stanovništva drugih velikih gradova, ima negativno prirodno kretanje, budući da Zagreb stari od središta prema rubnim naseljima.

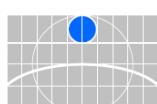
3.1.2. Migracijsko kretanje stanovništva

Grad Zagreb			
Godina	Dosedjeni	Odsedjeni	Saldo migracije
2004.	12621	9545	3076
2005.	10413	9299	1114
2006.	11421	9252	2169
2007.	11279	8818	2461
2008.	10498	8113	2385
2004. - 2008.	56232	45027	11205

Tablica. Migracijska kretanja stanovništva (Izvor: DZS, Migracije stanovništva Republike Hrvatske, Izvješće za 2004.; 2005.; 2006.; 2007.; 2008.).

Iz podataka osnovnih komponenti ukupnog kretanja stanovništva (prirodnog kretanja i migracija) proizlazi stanje rezidentnog stanovništva na području Grada Zagreba. Prema posljednjim raspoloživim podacima krajem 2006. taj broj iznosio je oko 785.000 osoba s tim što Zagreb u svom dijelu komunalnog, posebno prometnog razvoja, **treba računati još s oko 45.000 privremeno prisutnog stanovništva i preko 100.000 dnevnih migranata.**

Navedeni podaci i šira regionalna istraživanja potvrđuju da se Zagreb nalazi u takvoj fazi razvoja na kojoj utječe na prenošenje demografskog, a potom i ostalog, rasta na okolna prigradska naselja odnosno gradove i općine u regiji. Zato se razmještajne

slike stanovništva zagrebačke regije poboljšavaju u korist okolnih naselja, posebno satelitskih gradova oko Zagreba.

Stanovništvo Zagreba prema okolici još uvijek pokazuje odnos 63:37 posto, ali je njegov prostorni razmještaj u ovoj gradskoj regiji sve povoljniji što je normalno u razvoju metropoljskog područja velikih gradova u višoj fazi mehaničkog rasta, kada se novodoseljeno stanovništvo preusmjerava u gradsku okolicu, zonu dnevnog migriranja u grad. Za razliku od ranije faze razvoja kada je Zagreb dinamičnije demografski rastao, u novije vrijeme, naročito od devedesetih godina, veći stupanj migratornosti imaju središnja gradska naselja u okolini. To se obrazlaže činjenicom da je populacijski razvoj zagrebačke okolice s jedne strane u mnogome pod utjecajem Zagreba kao mjesta rada, školovanja i zadovoljavanja drugih potreba okolnog stanovništva što sa Zagrebom dnevno komunicira, te nižih cijena građevinskog zemljišta i komunalnih naknada, s druge strane. Također se postupno povećava i broj radnih mjesta u okolini, a započeti su i obrnuti migracijski procesi, iz Zagreba u okolicu, što su značajni parametri djelovanja prostorne ravnoteže.

Analiza novijeg stanja stanovništva po četvrtima pokazuje produbljivanje ranije uočenih demografskih trendova u prostornom razmještaju. Depopulaciju i dalje pokazuju središnje Gradske četvrti, a rastu sljedeće: Stenjevec, zatim Sesvete i Trešnjevka - jug. Slijedi Podsused - Vrapče, Novi Zagreb - zapad te Podsljeme i Brezovica. U skladu s tim kreću se i razlike u stopama rasta kao i promjene u gustoći naseljenosti.

3.2. Populacijska politika

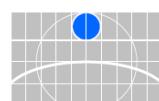
Iako ukupan broj stanovnika Grada Zagreba bilježi kontinuirani rast, analizom demografskih pokazatelja dolazi se do zaključka da je uzrok blagog porasta broja stanovnika pozitivan ukupan migracijski saldo koji nadoknađuje gubitak uzrokovani negativnom stopom prirodnog prirasta. Stoga je Gradska skupština 2004. godine donijela Program poticajnih mjera populacijske politike Grada Zagreba kao dijela ukupne gradske politike kojom se želi utjecati na povoljnije opće kretanje stanovništva i njegovih pojedinih struktura.

Populacijska politika podrazumijeva skup mjera, odluka i aktivnosti sa ciljem postizanja poželjnog kretanja stanovništva, usklađenog s gospodarskim, socijalnim i drugim ciljevima. Provođenje aktivne populacijske politike je nužno zbog nepovoljnih demografskih kretanja koja nisu u skladu s društveno – gospodarskim razvojnim potrebama. Opći cilj utvrđenog Programa je bio stvaranje ekonomskih i socijalnih uvjeta koji će motivirati ljude da osnivaju obitelj i planiraju budućnost u Gradu Zagrebu. Populacijska politika je u uskoj svezi s politikom zapošljavanja, odnosno smanjivanja stope nezaposlenosti. Stoga njezine mjere nisu samo vezane uz mehaničko povećanje stope prirodnog prirasta već utječu i na kvalitativni aspekt demografskog potencijala kao važnog razvojnog resursa.

3.2.1. Ciljevi populacijske politike

Programom poticajnih mjera populacijske politike utvrđeni su sljedeći glavni ciljevi:

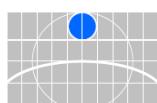
1. Porast broja živorođene djece ili stope nataliteta;
2. Smanjivanje stopa mortaliteta odnosno broja umrlih, produživanje prosječne životne dobi i očuvanje funkcionalne sposobnosti starijih osoba;
3. Porast broja radno aktivnog zaposlenog stanovništva, te smanjivanje iseljavanja mladih;
4. Ravnomjerniji razmještaj stanovništva.

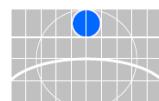
3.2.2. Mjere populacijske politike

U svrhu ostvarivanja zadanih ciljeva Grad Zagreb je putem svojih ureda, zavoda i službi odlučio provesti čitav niz mjera i aktivnosti:

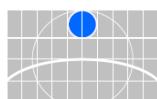
- 1.1. Nastaviti provoditi Odluku o dječjem dodatku (SGGZ 19/03 i 20/04) za svu novorođenu djecu do navršene 6 godine života.
- 1.2. Pridonijeti poboljšanju uvjeta rada pedijatrijskih odjela, odjela za ženske bolesti i porode u bolnicama te ustanova za smještaj i liječenje djece s posebnim potrebama, s ciljem unapređenja zdravstvene zaštite i smanjivanja perinatalnog mortaliteta odnosno mortaliteta dojenčadi i djece.
- 1.3. Kroz programe promicanja zdravlja i prevencije bolesti od značenja za Grad Zagreb, posebnu pozornost posvetiti programima prevencije i suzbijanja bolesti ovisnosti mladih.
- 1.4. U gradskim domovima zdravlja pri osiguranju uvjeta rada prioritet dati pedijatrijskim odjelima kao preventivi u zaštiti zdravlja djece.
- 1.5. Osnivanje Centra za zdravlje žena.
- 1.6. Gradnja novih objekata predškolskog odgoja u naseljima sa značajnijim porastom stanovništva i izgrađenim stambenim naseljima tamo gdje nedostaju, odnosno usporedo s gradnjom novih naselja.
- 1.7. Dogradnja, proširenje i adaptacija dječjih vrtića te sanacija krovova i fasada gdje je to zbog povećanih potreba i dotrajalosti objekata neophodno.
- 1.8. Radi poboljšanja standarda pojačati tekuće i investicijsko održavanje objekata predškolskog uzrasta.
- 1.9. Poduprijeti funkciranje ustanova predškolskog odgoja manjeg kapaciteta na lokacijama gdje su u manjoj mjeri izražene potrebe za obuhvatom djece, suradnjom s privatnim investitorima.
- 1.10. Pri davanju u zakup gradskog poslovnog prostora po gradskim četvrtima također voditi računa o osiguranju dijela tog prostora za funkciranje manjih vrtičkih skupina - pridruženih obližnjim vrtićima ili u privatnom poduzetništvu s prednošću na područjima gdje se za te namjene sada koriste dotrajali montažni objekti ili objekti zaštićeni kao spomenici kulture.
- 1.11. Zbog velikog porasta stanovništva odnosno broja djece u naselju Veliko Polje, u skladu s ranijim dogовором, izgraditi novi dječji vrtić na području naselja Velika Mlaka, u suradnji s gradom Velika Gorica.
- 1.12. Smanjiti participaciju roditelja za redoviti program dječjih vrtića jaslične dobi.
- 1.13. Nastaviti s vrtičkim programom predškole za svu djecu u godini prije polaska u školu.
- 1.14. Povećati broj zaposlenih odgojitelja, psihologa i defektologa u postojećim, nedovoljno ekipiranim te u novim dječjim vrtićima.
- 1.15. Posebnu pozornost posvetiti poboljšanju uvjeta rada ustanova za djecu s teškoćama u razvoju.
- 1.16. Gradnja doma socijalne skrbi za djecu i odrasle - žrtve obiteljskog nasilja "Duga - Zagreb".
- 1.17. Osigurati i dalje besplatne udžbenike svim učenicima gradskih osnovnih škola, a stare udžbenike darovat će se djeci drugih županija, na područjima od posebne državne skrbi odnosno depopulacijskim područjima.
- 1.18. Kupnja udžbenika za srednjoškolce u obiteljima s petero i više djece - za učenike s prebivalištem na području Grada Zagreba - za obitelji s ispodprosječnim prihodima Grada Zagreba.

- 1.19. Gradnja novih objekata osnovnih škola na najkritičnijim lokacijama radi osiguranja prostornih uvjeta za rad najviše u dvije smjene.
- 1.20. Dogradnja, proširenje i sanacija objekata postojećih osnovnih i srednjih škola, kako zbog povećanih potreba, tako i u cilju porasta standarda odnosno stvaranja uvjeta za ukidanje višesmjenskog rada.
- 1.21. Pojačati investicijsko održavanje školskih objekata.
- 1.22. Gradnja novih, te dogradnja, odnosno adaptacija postojećih športskih dvorana uz osnovne i srednje škole i učeničke domove.
- 1.23. Gradnja, sanacija i opremanje vanjskih športskih terena uz osnovne i srednje škole te športsko - rekreacijske centre i sportske klubove.
- 1.24. Pojačano tekuće i investicijsko održavanje te opremanje športskih dvorana i vanjskih športskih terena uz osnovne i srednje škole te u okviru postojećih športsko - rekreacijskih centara i klubova.
- 1.25. Nastaviti povećavati obuhvat djece nižih razreda osnovnih škola produženim boravkom u svim školama u kojima za to postoje prostorni uvjeti.
- 1.26. Dio poslovnog prostora u vlasništvu Grada po Gradskim četvrtima, barem na određeno vrijeme, prenamijeniti za čuvanje djece predškolskog uzrasta i djece nižih razreda osnovne škole, te različite sadržaje programa izvannastavnih aktivnosti mlađih.
1. 27. Na lokalnoj razini organizirati službu za čuvanje i odgoj djece, vikendom, blagdanima i drugim izvanrednim prilikama, uključujući i vrijeme školskih praznika.
- 1.28. Kontinuirano savjetovanje djece i mladeži o aktualnim odgojnim temama.
- 1.29. Uz postojeće kriterije za dodjelu gradskih stipendija učenicima i studentima dati prednost učenicima odnosno studentima koji potječu iz obitelji s većim brojem djece, potrebitoj djeci iz obitelji rastavljenih roditelja koja ne primaju alimentaciju te djeci iz socijalno ugroženih obitelji.
- 1.30. Osnivanje obiteljskih centara na lokalnoj razini (po četvrtima) za zaštitu djece, braka i obitelji sa savjetodavnom funkcijom, koji bi pružali pomoć obiteljima i djeci u kriznim situacijama.
- 1.31. Realizacija mjera prema Programu djelovanja za mlade Grada Zagreba, osobito onih koji pridonose boljem odgoju mlađih, zapošljavanju, obrazovanju, zdravstvenoj zaštiti i reproduksijskom zdravlju, kreativnom radu i boljem provođenju slobodnog vremena.
- 1.32. Nastaviti davati dodatnu novčanu pomoć korisnicima doplatka za pomoć i njegu i osobnu invalidinu.
- 1.33. Zbog relativno visokih troškova stanovanja i režijskih troškova u Gradu Zagrebu i dalje provoditi mjeru pomoći za podmirenje troškova stanovanja.
- 1.34. Izrada vodiča za obitelj s kompletnim informacijama o ostvarivanju određenih prava, pomoći i drugih usluga u gradu.
- 1.35. Izrada "socijalne iskaznice" svim korisnicima mjera demografske i socijalne politike u Gradu, radi uklanjanja administrativnih zapreka i jednostavnijeg ostvarivanja pojedinih prava i pomoći građana.
- 1.36. Provođenje različitih programa i akcija za poticanje djece i mladeži na bavljenje športom, rekreacijom, kulturnim i drugim aktivnostima zdravog življenja i odgoja, a radi prevencije neprihvatljivog ponašanja.
- 2.1. Zbog nedovoljnog kapaciteta u postojećim domovima za starije i nemoćne osobe u ovom razdoblju poticati gradnju, dogradnju, obnovu i održavanje domova umirovljenika na području Grada te omogućiti gradnju privatno - javnim ulaganjima.

- 2.2. Podržati osnivanje privatnih domova za starije osobe (obiteljskih domova) te rad mini domaćinstava za starije funkcionalno onesposobljene osobe.
- 2.3. Dodjeljivanje i prenamjena dijela gradskih prostora na lokalnoj razini za potrebe starijih osoba, uz ostalo i za potrebe savjetovanja, druženja, kulturnih, rekreativnih, športskih, kreativnih i sličnih aktivnosti za starije ljude i njihove udruge, uz nadzor nad provedbom tih aktivnosti.
- 2.4. Nastaviti provođenje već donesene gradske mjere - novčane pomoći umirovljenicima mjesечно 150 - 350 kuna, ovisno o iznosu mirovine, odnosno ukupnom prihodu korisnika.
- 2.5. Nastaviti započeti program gerontoloških centara na lokalnoj razini radi pružanja kvalitetnije izvaninstitucionalne skrbi za starije, uz osiguranje uvjeta za takav oblik brige u svim zagrebačkim domovima za starije i nemoćne osobe.
- 2.6. Osigurati primjenu cjelovitog programa primarne, sekundarne i tercijarne prevencije za starije na lokalnoj razini radi veće dostupnosti, učinkovitosti i racionalnije zaštite zdravlja starijih osoba.
- 2.7. Nastaviti dostavljati obroke u kuću nemoćnim osobama starije životne dobi, uz povećanje broja korisnika, nastaviti s radom pučkih kuhinja te podjelom obroka mliječne hrane za višečlane obitelji, preko ustanove "Dobri dom".
- 2.8. Posebnu pozornost pokloniti boljem opremanju službi za hitnu medicinsku pomoć i patronažnih službi, što će posebno biti omogućeno gradnjom novog objekta Ustanove za hitnu medicinsku pomoć u Heinzelovoj ulici.
- 2.9. Osnivanje ustanove za skrb o osobama psihički oboljelim od Alzheimerove bolesti, demencije i drugih psihičkih bolesti - na lokaciji Jarun.
- 2.10. Poduprijeti aktivnosti te osigurati uvjete rada volonterskim i drugim udrugama za skrb o starijim i nemoćnim osobama, posebno Hospicijskom pokretu, radi jačanja solidarnosti među generacijama i doprinosa kvalitetnijem životu onemoćalih starijih osoba.
- 3.1. Posebni - gradski gospodarski i komunalni programi i projekti koji su u tijeku, nastavljaju se ili će započeti u ovom razdoblju, a pridonose ukupnom razvoju grada i novom zapošljavanju.
- 3.2. Program poticanja razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva.
- 3.3. Nastaviti provoditi mjere utvrđene Programom poticanja zapošljavanja u Gradu Zagrebu, a prema smjernicama Vlade Republike Hrvatske.
- 3.4. Uvesti druge oblike poticanja zapošljavanja, posebno mladih koji tek ulaze u svijet rada.
- 3.5. Radi promicanja ravnopravnosti spolova, brige i skrbi muškarca i žene za obitelj, te promicanja svih oblika ženskog djelovanja u gospodarskom i javnom životu, donijet će se i provoditi Program poticanja poduzetništva žena u Gradu Zagrebu s težištem na subvencioniranju kredita i većem uključivanju žena u sve lokalne projekte poticanja poduzetništva.
- 3.6. U sklopu gerontoloških centara organizirati gerontološke servise, radi korištenja potencijala umirovljenika i nezaposlenih osoba starijih od 50 godina, i prijenosa njihova znanja i vještina na mlađe generacije.
- 3.7. Voditi računa o ulaganjima u obnovu, adaptaciju, opremanje i održavanje odmarališta za djecu i mladež, hostele i kampove u vlasništvu Grada, koje pretežito koriste djeca iz socijalno ugroženih obitelji i djeca branitelja Domovinskog rata.
- 3.8. Pridonijeti porastu stambene gradnje kroz Program poticane stanogradnje.

3.9. Definirati i druge modele poticanja stambene gradnje, prilagođene široj socijalnoj strukturi stanovništva u Gradu Zagrebu, koje još nema riješeno ili je s neadekvatno riješenim stambenim pitanjem.

3.10. Pri dodjeli gradskih stanova u najam nastaviti s primjenom kriterija pri sastavljanju liste reda prvenstva kojima se posebna pozornost posvećuje populaciji osoba u iznimnom teškom socijalno - zdravstvenom stanju, braniteljima Domovinskog rata te obiteljima s većim brojem članova.

3.11. Besplatno dodijeliti građevinsko zemljište za gradnju obiteljskih kuća braniteljima i potrebitim obiteljima s osam i više članova, posebno u rubnim gradskim naseljima, uključujući po mogućnosti i zemljište za obavljanje poljoprivredne djelatnosti.

4.1. Pri izradi i donošenju prostornih planova voditi računa o usklađivanju kretanja stanovništva i njegovih potreba, posebno ili što se tiče stanova i objekata društvene infrastrukture.

4.2. Prioritetno izrađivati i verificirati programe za provođenje arhitektonsko - urbanističkih natječaja za gradnju dječjih vrtića, škola, športsko - rekreacijskih i drugih javnih objekata.

4.3. Prilikom izrade prostorno - planske dokumentacije pozornost također posvetiti širenju mreže komunalne i prometne infrastrukture, u skladu s rastom stanovništva, osobito na rubnim gradskim područjima.

4.4. U prostornim planovima, programima mjera za unapređenje stanja u prostoru, programima mjera za unapređenje zaštite okoliša, demografskim i drugim programima razvoja, voditi računa o održivom razvoju, mješovitoj gradnji svih gradskih dijelova.

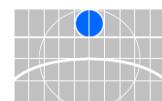
4.5. U procesu izrade i donošenja urbanističkih i drugih planova i programa te projekata razvoja Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, Sektor za postupak izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja redovno će osigurati sudjelovanje građana, da bi ljudi na čija se prava i vlasništvo utječe predloženim planovima bili o tome obaviješteni i da bi se njihovi stavovi čuli i po mogućnosti prihvatali kroz postupak javne rasprave i na taj je način zainteresirano stanovništvo aktivni sudionik u postupku donošenja prostornih planova u Gradu Zagrebu.

4.6. Kroz godišnje programe razvoja komunalne i vodoprivredne infrastrukture te programe malih komunalnih akcija po Gradskim četvrtima, prije svega treba voditi računa o:

- sanaciji i gradnji objekata vodoopskrbe i odvodnje u rubnim dijelovima naselja Zagreb te u četvrtima Sesvete i Brezovica, radi uravnoteženja komunalnog standarda;
- uređivanju i asfaltiranju kolnika, nogostupa i pješačkih pothodnika;
- unapređenju prometne signalizacije na cestama, pružnim i drugim prijelazima na području Grada, uključujući prilagodbe prometnih oznaka za kretanje invalida;
- održavanju i opremanju dječjih igrališta i parkova po naseljima, i dr..

4.7. Pojačati zaštitu sigurnosti građana, posebno djece, mladeži, žrtava nasilja u obitelji te starih i nemoćnih osoba i osoba s posebnim potrebama bliskom suradnjom policije i lokalne zajednice.

4.8. Zajedničke interese demografskoga, a u vezi s tim i gospodarskog, društvenog, komunalnog razvoja, stambene gradnje i prometa planirati i rješavati u suradnji s

odgovarajućim županijskim uredima, zavodima i drugim nositeljima razvoja Zagrebačke i Krapinsko - zagorske županije što se posebno odnosi na:

- zajedničko rješavanje smještaja djece predškolskog i školskog uzrasta, uključujući moguću gradnju zajedničkih objekata, ponajprije u graničnim naseljima Grada Zagreba i Zagrebačke županije;
- zajedničko rješavanje dijela problema vodoopskrbe i odvodnje ovih triju županija u sklopu projekta Regionalnoga vodoopskrbnog sustava "Zagreb", gradnjom, saniranjem i zaštitom sustava voda sliva Save od onečišćenja, optimalizacijom, širenjem i popunjavanjem sustava, radi povećanja komunalnog standarda stanovništva i zaštite okoliša;
- zajedničko rješavanje odlagališta komunalnog otpada kao i cijelovitog rješavanja sustava gospodarenja otpadom, radi racionalnije zaštite prostora, posebno naselja i vodnih resursa od mogućeg štetnog utjecaja na zdravlje ljudi i okoliš;
- moguće je rješavanje dijela nezadovoljene potražnje za stanovima stanovništva Grada Zagreba na području Zagrebačke odnosno Krapinsko - zagorske županije, u cilju ravnomjernijega demografskog, a tim i ukupnog razvoja u regiji;
- moguća je zajednička gradnja domova za starije i nemoćne osobe, športsko - rekreacijskih i drugih sadržaja na širem prostoru zagrebačke regije.

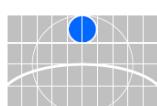
4.9. Da bi se pridonijelo zaustavljanju nepovoljnih demografskih kretanja, kako na području Grada Zagreba, tako i na ukupnom državnom prostoru, pored redovne aktivnosti gradskih ureda i drugih tijela lokalne, odnosno samouprave, također se predlaže da gradski zastupnici Grada Zagreba u Hrvatskom saboru posebno insistiraju na:

- jačem državnom nadzoru nad zapošljavanjem radnika i plaćanjem radne snage, uključujući korekcije zakonom propisane najniže bruto plaće radnika te nadzoru nad plaćanjima poreza i doprinosa iz radnog odnosa;
- na određenim promjenama Zakona o radu, Zakona o zdravstvenom osiguranju, Zakona o socijalnoj skrbi, Obiteljskog zakona, na donošenju propisa i programa za poticanje gospodarskog razvoja te drugih zakonskih propisa, posebno onih vezanih za reguliranje dječjeg doplatka, rodiljne naknade, "alimentacije", porezne olakšice, zapošljavanje i druga pitanja u vezi s mjerama populacijske politike;
- poticanju stambene gradnje na ukupnom državnom prostoru, uz ostalo, subvencioniranjem stambenih kredita s pronatalitetnim mehanizmom, tzv. "pronatalitetnih kredita";
- uvođenju stalnog registra stanovništva, u suradnji s Državnim zavodom za statistiku, na temelju metodologije prema Preporukama o stanovništvu Ujedinjenih nacija, Ekonomске komisije za Europu i Statističkog ureda Europske unije;
- drugim poticajnim mjerama populacijske politike na nacionalnoj razini.

3.2.3. Ocjena stanja i daljnje aktivnosti

Provedba ciljeva i mjera populacijske politike utjecala je na relativno povoljnija demografska kretanja u Gradu Zagrebu u razmatranom razdoblju.

Glede provedbe pojedinih mjera, potrebno je istaknuti ubrzanje gradnje dječjih vrtića i osnovnih škola, uređivanje i opremanje dječjih igrališta po Gradskim četvrtima te nastavak materijalne pomoći obiteljima u kojima je došlo do porasta broja djece, a započeta je i gradnja stanova prema zagrebačkom modelu stanogradnje.

Zbog velikih socijalnih, materijalnih i psiholoških međužupanijskih razlika, posebno između urbanog i ruralnog područja Hrvatske, Zagreb svojim mjerama populacijske politike mora paziti da ne postanu faktor daljnje privlačenja stanovništva iz drugih područja. Pri tome će Zagreb logistički funkcioniрати u skladu s ciljevima iz Nacionalne populacijske politike i politikom održivog regionalnog razvoja.

Posebno je važno što Zagreb vođenjem svoje razvojne politike, probleme rješavanja velike koncentracije stanovništva u odnosu na gradsku infrastrukturu i stanovanje, nastoji proširiti na prigradsko područje.

4. Društvene djelatnosti

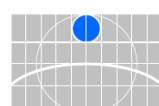
4.1. Predškolski odgoj

4.1.1. Sustav predškolskog odgoja

Djelatnost predškolskog odgoja i naobrazbe te skrbi o djeci predškolske dobi Grada Zagreba na početku pedagoške godine 2009./2010. ostvaruje prvenstveno 60 dječjih vrtića – predškolskih ustanova kojima je osnivač Grad Zagreb, a koje djeluju na 200 lokacija.

Gradski dječji vrtići provode sljedeće programe:

- cjelodnevne redovite i posebne programe predškolskog odgoja za djecu od 6 mjeseci do polaska u osnovnu školu: 1.310 odgojno - obrazovnih skupina sa 29.979 upisane djece na početku pedagoške godine (jaslice 372 skupine sa 7.336 djece i vrtić 938 skupina sa 22.643 djece) – od toga 3 skupine sa 22 djece u dobi od 6 mjeseci do godine dana;
- program predškole u trajanju od 250 sati godišnje za djecu u godini prije polaska u osnovnu školu: 53 odgojno - obrazovnih skupina sa 872 upisane djece;

- programe za djecu s teškoćama u razvoju: posebne programe za 43 djece s većim teškoćama u razvoju u 6 posebnih skupina, te programe integracije u redoviti program za 2.000 djece s teškoćama u razvoju;
- programe za djecu pripadnike nacionalnih manjina: dvojezični hrvatsko - mađarski program u posebnoj skupini za 19 djece mađarske nacionalnosti, integracija romske djece u redoviti program;
- programe za djecu tijekom liječenja u dječjim bolnicama: 3 skupine sa 75 djece;
- posebne cjelodnevne, poludnevne i kraće programe: Montessori, waldorfski, programi za otkrivanje i poticanje darovite djece, programi sa sadržajima ranog učenja stranih jezika, športskim, likovnim, glazbenim, dramskim, plesnim, folklornim, informatičkim, zdravstvenim, rekreativnim, vjerskim i drugim sadržajima (356 odgojno - obrazovne skupine sa 6.546 djece);
- program „Djeca u prirodi“ u Gradu mladih Granešina za 6.000 djece najstarijih vrtićkih skupina.

Mrežu gradskih dječjih vrtića nadopunjaju 44 privatne predškolske ustanove u vlasništvu vjerskih zajednica te drugih pravnih i fizičkih osoba. To su u pravilu male ustanove kapaciteta od 1 do 8 odgojno - obrazovnih skupina.

4.1.2. Ocjena stanja

Privatni i vjerski dječji vrtići imaju 2.860 upisane djece u cijelodnevnom redovitom programu na početku pedagoške godine 2009./2010. (od kojih se iz gradskog proračuna sufinancira 10 - satni program za 2.750 djece s prebivalištem na području Grada Zagreba). Ukupno je u razdoblju od 1.9.2005. do 1.9.2009. osnovano 11 novih privatnih i vjerskih dječjih vrtića, a obuhvat djece redovitim programom u ovim ustanovama povećan je za 1.006 djece.

Grad Zagreb kontinuirano skrbi o povećanju kapaciteta gradskih dječjih vrtića, gradnjom novih namjenskih predškolskih objekata, kupnjom i zakupom odgovarajućih prostora te uređenjem dijela prostora u sklopu postojećih dječjih vrtića. Ukupno je u razdoblju od 1.9.2005. do 1.9.2009. kapacitet gradskih dječjih vrtića povećan za 123 skupine, a obuhvat djece cijelodnevnim programima za 3.542 upisane djece.

U ovom razdoblju Grad Zagreb je u novoizgrađenim namjenskim predškolskim objektima osnovao 5 novih predškolskih ustanova: Dječji vrtić „Markuševec“, Dječji vrtić „Medo Brundo“, Dječji vrtić „Sunčana“, Dječji vrtić „Šegrt Hlapić“ i Dječji vrtić „Enten tini“. Ostali novoizgrađeni odnosno preuređeni objekti pridruženi su kao područni objekti postojećim gradskim dječjim vrtićima.

Slika. Dječji vrtić En Ten Tini

Važno je naglasiti da je gradnjom namjenskih predškolskih objekata ukinut dugogodišnji organizirani prijevoz djece s područja Sesveta, Novog Zagreba i Trešnjevke, te se od 1. rujna 2008. radi ostvarivanja redovitog programa

predškolskog odgoja svakodnevno prevozi još samo 5 skupina djece iz DV „Špansko“ u DV „Vrapče“. Također su oslobođeni prostori polivalentnih dvorana u kojima su privremeno djelovale odgojno - obrazovne skupine, te su napušteni prostori koji se nisu mogli prilagoditi suvremenim zahtjevima provedbe programa predškolskog odgoja.

Prema Programu javnih potreba u predškolskom odgoju i naobrazbi te skrbi o djeci predškolske dobi Grada Zagreba u 2009. u Gradu Zagrebu je programima predškolskog odgoja u pedagoškoj godini 2008./2009. obuhvaćeno (redovitim programom i programom predškole u gradskim i privatnim predškolskim ustanovama) oko 70% ukupnog broja djece u dobi od navršene jedne godine do polaska u osnovnu školu, s tim da je gotovo 100% obuhvat djece u godini prije polaska u osnovnu školu.

Nastavljeni su projekti produženja radnog vremena gradskih predškolskih ustanova, primjene novih normativa za prehranu djece te je započet niz aktivnosti radi širenja ponude programa prilagođenih potrebama predškolske djece i obitelji.

4.1.3. Kapitalna ulaganja u sustavu predškolskog odgoja

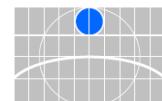
U razdoblju od 1. rujna 2005. kapacitet gradskih dječjih vrtića povećan je:

a) gradnjom namjenskih predškolskih objekata većeg kapaciteta:

- Stenjevec - D.Cesarića 4, koji je pridružen kao područni objekt DV „Malešnica“ (14 skupina);
- Trešnjevka - Bartolići 39a, koji je pridružen kao područni objekt DV „Jarun“ (10 skupina);
- Markuševac, Podsljeme – Štefanovec bb, koji je postao sjedište novog DV „Markuševac“ (8 skupina);
- Retkovec, Dubrava – Dubrava 185 (zamjenski objekt), koji je postao sjedište novog DV „Medo Brundo“ (12 skupina);
- Selčina, Sesvete – D. Cesarića 4 (zamjenski objekt), koji je postao sjedište novog DV „Šegrt Hlapić“ (14 skupina);
- Špansko - Oranice – Dječji trg 2, koji je postao sjedište novog DV „Sunčana“ (12 skupina);
- Lanište, Novi Zagreb – Lanište 1d, koji je pridružen kao područni objekt DV „Remetinec“ (12 skupina);
- Sopnica - Jelkovec, Sesvete – Ul. 144. brigade Hrvatske vojske 8, koji je postao sjedište novog DV „En ten tini“ (20 skupina).

Slika. DV Sunčana

b) gradnjom montažnih predškolskih objekata (investitori Gradske četvrti) :

- Graberje, Črnomerec – Lendavska 7 (montažni objekt), koji je pridružen kao područni objekt DV „Petar Pan“ (3 skupine);
- Blato, Novi Zagreb – Karlovačka cesta bb (montažni objekt), koji je pridružen kao područni objekt DV „Hrvatski Leskovac“ (3 skupine).

c) rekonstrukcijom, dogradnjom i nadogradnjom postojećih objekata:

- nadogradnja i adaptacija zgrade sjedišta DV „Savica“, V. Ruždjaka 7 (krov, nove 4 skupine);
- rekonstrukcija zgrade u Matoševoj 7, koja je pridružena kao područni objekt DV Tatjane Marinić (4 skupine), a prestao je s radom područni objekt Demetrova 7;
- nadogradnja zgrade sjedišta DV „Medveščak“, Voćarska bb (kuhinja, praonica, dvorana, nove 2 skupine).

d) sufinanciranjem dogradnje područnog objekta DV „Leptir“ (od 1.9.2007. preuzet u sastav DV „Šegrt Hlapić“) u sklopu Župe Sv. Antuna Padovanskog, Sesvetska Sela, Voćinska 1 (nove 2 skupine),

e) kupnjom namjenskog predškolskog objekta u naselju RIS, Rašljice 20, koji je pridružen kao područni objekt DV „Vrapče“ (6 skupina)

f) uređenjem novih područnih objekata u zakupu:

- područni objekt DV „Sesvete“, Sesvete, Brestovečka 10 (2 skupine);
- područni objekt DV „Leptir“, Sesvete, Varaždinska 42 (2 skupine);
- područni objekt DV „Botinec“, I.Kičmanovića 13 (2 skupine);
- područni objekt DV „Tratinčica“, K.Zahradnika 13b (2 skupine);
- područni objekt DV Milana Sachsa, Gavellina 40 (3 skupine);
- područni objekt DV „Vedri dani“, Lj.Posavskog 24 (4 skupine).

g) uređenjem dijela prostora za smještaj djece u postojećim objektima DV „Izvor“, DV „Različak“, DV „Siget“, DV „Srednjaci“, DV „Utrina“, DV Grigora Viteza, DV „Špansko“, DV „Kustošija“, DV „Kolibri“, DV „Zrno“, DV „Savica“, DV „Bajka“, DV Milana Sachsa, DV „Zvončić“, DV „Jabuka“, DV „Vrapče“, DV „Medveščak“, DV „Vedri dani“, DV „Vjeverica“, DV „Cvrčak“, DV Matije Gupca, DV „Malešnica“, DV Pčelica“

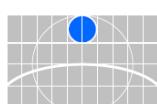
Grad Zagreb je također uložio značajna sredstva u poboljšanje uvjeta rada u postojećim objektima gradskih dječjih vrtića, posebno u popravke krovova, stolarije, kuhinja, sustava grijanja i ostalih instalacija te za opremanje namještajem i didaktikom.

Tablica. Realizirana kapitalna ulaganja radi unaprjeđenja stanja u predškolskom odgoju

Br.	Planirana kapitalna ulaganja radi unaprjeđenja stanja u prostoru			Kapitalne rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje		
	Novogradnja			Investicija	Planira no god.	Realizirano god.
1	Investicija	Planira no god.	Realizira no god.	Investicija	Planira no god.	Realizirano god.

DJEČJI VRTIĆ

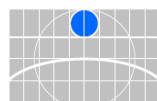
1	MALEŠNICA, gradnja novog područnog objekta	2004.	2005.	SAVICA, nadogradnja središnjeg objekta (4)	2004.	2005.
---	--	-------	-------	--	-------	-------

Br.	Planirana kapitalna ulaganja radi unapređenja stanja u prostoru Novogradnja			Kapitalne rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje		
	Investicija	Planira no god.	Realizira no god.	Investicija	Planira no god.	Realizir ano god.

D J E Č J I V R T I Ć

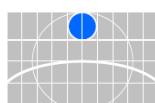
	D.Cesarića 4 (14 skupina)			nove skupine, adaptacija objekta, zamjena ravnog krova)		
2	JARUN, gradnja novog područnog objekta Bartolići 39a (10 skupina)	2005.	2006.	TATJANE MARINIĆ, rekonstrukcija zamjenskog objekta Matoševa 7 (4 skupine)	2005.	2006.
3	MARKUŠEVEC, gradnja novog matičnog objekta Štefanovec bb (8 skupina)	2005.	2006.	MEDVEŠČAK, nadogradnja središnjeg objekta Voćarska bb (2 skupine, kuhinja, praonica, dvorana)	2005.	2006.
4	MEDO BRUNDO, gradnja zamjenskog središnjeg objekta Dubrava 185 (12 skupina)	2006.	2007.	LEPTIR, sufinanciranje dogradnje područnog objekta u sklopu Župe Sv. Antuna Padovanskog, Sesvetska Sela (2 skupine)	2005.	2006.
5	ŠEGRT HLAPIĆ, gradnja zamjenskog središnjeg objekta Sesvete, D.Cesarića 4 (14 skupina)	2006.	2007.	IZVOR, sanacija matičnog objekta Prilaz G. Deželića 30 (krovište, vanjska stolarija, pročelje)	2005.	2005.
6	SUNČANA, gradnja novog središnjeg objekta Dječji trg 2 (12 skupina)	2006.	2007.	ŠPANSKO, sanacija matičnog objekta Špansko 11 (krov, terase)	2005.	2006.
7	REMETINEC, gradnja novog područnog objekta Lanište (12 skupina)	2007.	2008.	SESVETE, uređenje novog područnog objekta u zakupu Brestovečka 10 (2 skupine)	2006.	2006.

Br.	Planirana kapitalna ulaganja radi unapređenja stanja u prostoru Novogradnja			Kapitalne rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje		
	Investicija	Planira no god.	Realizira no god.	Investicija	Planira no god.	Realizirano god.

D J E Č J I V R T I Ć

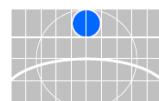
8	VRAPČE, kupnja novoizgrađenog područnog objekta Rašljice 20 (6 skupine)	2008.	2009.	LEPTIR, uređenje novog područnog objekta u zakupu Varaždinska 42 (2 skupine)	2006.	2006.
9	PETAR PAN, gradnja montažnog područnog objekta Graberje, Lendavska (3 skupine)	2008.	2009.	BOTINEC, uređenje novog područnog objekta u zakupu I. Kićmanovića 13 (2 skupine)	2006.	2006.
10	VEDRI DANI, zakup novoizgrađenog područnog objekta LJ.Posavskog 24 (4 skupine)	2008.	2009.	TRATINČICA, uređenje novog područnog objekta u zakupu K. Zahradnika 13b (2 skupine)	2006.	2006.
11	EN TEN TINI, gradnja novog središnjeg objekta Sesvete, Ul. 144. brigade HV 8 (20 skupina)	2008.	2009.	MILANA SACHSA, uređenje novog područnog objekta u zakupu Gavellina 40 (3 skupine)	2008.	2008.
12	EN TEN TINI, gradnja novog područnog objekta Sesvete, Ul. 144. brigade HV 2 (9 skupina)	2008.	2009.	MEDVEŠČAK, uređenje proširenog područnog objekta Vojnovićeva 19	2008.	2009.
13	HRVATSKI LESKOVAC, gradnja montažnog područnog objekta Blato (3 skupine)	2008.	2009.	IZVOR, uređenje dvorišne zgrade	2006.	2007.
14				SIGET, uređenje toplinske stanice i zamjena radijatora u PO	2006.	2007.
15				IZVOR, sanacija prostora za jaslice	2007.	2008.
16				PETAR PAN, uređenje prostora u	2006.	2007.

Br.	Planirana kapitalna ulaganja radi unapređenja stanja u prostoru Novogradnja			Kapitalne rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje		
	Investicija	Planira no god.	Realizira no god.	Investicija	Planira no god.	Realizirano god.

D J E Č J I V R T I Ć

				PO G. Kustošija		
1 7				V. NAZORA, sanacija krova i postavljanje snjegobrana u PO	2007.	2007.
1 8				CVRČAK, sanacija prohodnih terasa - ravnog krova i izmjena stolarije u PO Zapoljska	2007.	2008.
1 9				SIGET, zamjena opreme u toplinskoj stanici i uređenje ventilacije kuhinje u matičnom objektu	2007.	2008.
2 0				PREČKO, sanacija matičnog objekta	2007.	2008.
2 1				ŠUMSKA JAGODA, sanacija sanitarija	2008.	2008.
2 2				BUDUĆNOST, zamjena atmosferskih kotlova i ostale opreme	2008.	2008.
2 3				RAZLIČAK, sanacija objekta u PO Amruševa	2009.	2009.
2 4				MAKSIMIR, sanacija krova	2008.	2009.
2 5				RADOST, sanacija ravnog krova u PO	2008.	2009.
2 6				ZAPRUĐE, uređenje kuhinje	2008.	2008.
2 7				ZRNO, sanacija krova	2008.	2009.
2 8				MATIJE GUPCA, sanacija krova	2008.	2009.
2 9				SREDNJACI, sanacija stolarije	2008.	2009.
3 0				BAJKA, sanacija krova i gromobranskih	2008.	2009.

Br.	Planirana kapitalna ulaganja radi unapređenja stanja u prostoru Novogradnja			Kapitalne rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje		
	Investicija	Planira no god.	Realizira no god.	Investicija	Planira no god.	Realizirano god.

D J E Č J I V R T I Ć

				instalacija		
3 1				VRBIK, sanacija krova	2008.	2009.
3 2				TREŠNJEVKA, sanacija matičnog objekta - u tijeku	2009.	
3 3				TREŠNJEVKA, zamjena dotrajale opreme u toplinskoj stanici - u tijeku	2009.	
3 4				POTOČNICA, sanacija kuhinje - u tijeku	2009.	

4.1.4. Prijedlog mjera za unaprjeđenje stanja

Program gradnje i rekonstrukcije objekata gradskih predškolskih ustanova te investicijskog održavanja većeg opsega u razdoblju od 2010. do 2013., predložen od Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport, u suradnji s Gradskim četvrtima, utvrdit će Gradska skupština Grada Zagreba, a zasniva se na sljedećim prioritetima:

1. gradnja novih predškolskih objekata većeg kapaciteta:

- na područjima s listama čekanja za upis u predškolske ustanove, a posebno na područjima s kojih se organizira prijevoz djece (Španko, Malešnica);
- u postojećim naseljima bez namjenskih predškolskih objekata (Vrbani, Brezovica, Kajzerica, Borovje, Sesvetski Kraljevec);
- u planiranim novim naseljima, istodobno s gradnjom stambenih objekata.

2. gradnja montažnih objekata kapaciteta 3 – 4 odgojno - obrazovne skupine prema planovima Gradskih četvrti

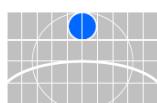
3. gradnja zamjenskih predškolskih objekata:

- za dotrajale montažne objekte (DV Zvončić – Voltino, DV Jabuka - Retkovec);
- za adaptirane prostore u iznajmljenim objektima;
- za nacionalizirane objekte u povratu.

4. zajednička investicija s Gradom Velika Gorica u gradnji novog predškolskog objekta u Velikoj Mlaki

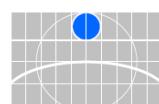
Tijekom 2010. planira se povećanje kapaciteta gradskih dječjih vrtića:

- dovršenjem gradnje novog namjenskog predškolskog područnog objekta za DV „En ten tini“ u naselju Sopnica - Jelkovec, Sesvete – Ul. 144. brigade Hrvatske vojske 2 (9 skupina);
- dovršenjem gradnje novog namjenskog predškolskog područnog objekta za DV „Šegrt Hlapić“ u naselju Iver, Sesvetski Kraljevec, Sesvete, D.Mitića 4 (8 skupina);

- dovršenjem rekonstrukcije zgrade društvenog doma, Bijenik 164, za predškolski područni objekt DV „Šumska jagoda“ (4 skupine);
- dovršenjem gradnje montažnog predškolskog područnog objekta za DV „Botinec“ u Maloj Mlaki (3 skupine);
- dovršenjem uređenja predškolskog područnog objekta za DV „Tratinčica“ u Buzinu (2 skupine);
- dovršenjem dogradnje postojećeg područnog objekta DV „Gajnice“, Peruanska 1 (4 skupine);
- uređenjem predškolskog područnog objekta za DV „Hrvatski Leskovac“ u zakupu od Caritasa u Brezovici (8 skupina);
- uređenjem prostora na katu zgrade sjedišta DV „Trešnjevka“, Badalićevo 24 (4 skupine);
- uređenjem dvorišne zgrade DV „Maksimir“, Aleja A. Augustinčića 2 (1 skupina);
- dogradnjom zgrade sjedišta DV „Radost“, Ljubijska 79a (4 skupine i dvorana);
- uređenjem prostora predškolskog područnog objekta DV „Kolibri“ u domu mjesne samouprave Novoselec, Novoselečki put 85 (2 skupine);
- gradnjom novih namjenskih predškolskih objekata u naselju Vrbani: Vrbani II (12 skupina) i Vrbani III (12 skupina);
- gradnjom zamjenskog objekta za montažni područni objekt DV „Zvončić“, Voltino 48 (6 skupina).

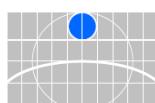
Za razdoblje od 2010. do 2013. potrebno je ubrzati dinamiku gradnje predškolskih objekata, s obzirom na obveze provedbe odredbi Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/08) glede smanjenja broja djece u odgojno - obrazovnim skupinama dječjih vrtića kao i sve veći broj zahtjeva za upis djece jaslične dobi.

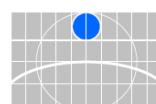
4.1.5. Plan aktivnosti za iduće četverogodišnje razdoblje

Tablica. Planirana kapitalna ulaganja u idućem razdoblju u sustavu predškolskog odgoja

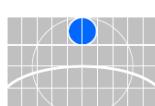
Planirana kapitalna ulaganja radi unapređenja stanja u prostoru				
B. r.	Novogradnja		Kapitalne rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje	
	Investicija	Godi na	Investicija	Godin a
D J E Č J I V R T I Ć				
1	HRVATSKI LESKOVAC, gradnja montažnog područnog objekta Lučko (3 skupine)	2010.	GAJNICE, dogradnja područnog objekta Peruanska 1 (4 skupine)	2010.
2	HRVATSKI LESKOVAC, uređenje novog područnog objekta u zakupu Caritas Brezovica (8 skupina)	2010.	RADOST, dogradnja središnjeg objekta Ljubijska 79a (3 skupine, dvorana)	2010.
3	BOTINEC, gradnja montažnog područnog objekta Mala Mlaka (3 skupine)	2010.	MAKSIMIR, uređenje dvorišne zgrade (1 skupina)	2010.
4	TRATINČICA, uređenje novog područnog objekta Buzin (2 skupine)	2010.	MARKUŠEVEC, dogradnja gospodarskog trakta u središnjem objektu	
5	ŠUMSKA JAGODA, uređenje novog područnog objekta Bijenik (4 skupine)	2010.	TRNSKO, dogradnja dvorane	
6	ŠEGRT HLAPIĆ, gradnja novog područnog objekta Sesvetski Kraljevec - naselje IVER (8 skupina)	2010.	POTOČNICA, dogradnja i nadogradnja starog objekta	
7	SESVETSKI KRALJEVEC, gradnja novog središnjeg objekta - sjever (14 skupina)	2010.	VLADIMIRA NAZORA, dogradnja središnjeg objekta Rapska bb	
8	VRBANI, gradnja novog središnjeg objekta Vrbani II (12 skupina)	2010.	MATIJE GUPCA, dogradnja središnjeg objekta Braće Cvijića 18 (6 skupina)	
9	VRBANI, gradnja novog područnog objekta Vrbani III (12 skupina)	2010.	SREDNJACI, dogradnja područnog objekta Loparska 11 (2 skupine)	
10	ZVONČIĆ, gradnja zamjenskog područnog objekta Voltino 48 (6 skupina)	2010.	BUDUĆNOST, dogradnja dvorišnog objekta Mihanovićeva	
11	NOVOSELEC, uređenje doma mjesne samouprave Novoselački put bb (2 skupine)	2010.	TRATINČICA, dogradnja središnjeg objekta Svetog Mateja 131	
12	ŠPANSKO, gradnja novog područnog objekta (12 skupina)		GAJNICE, dogradnja područnog objekta Blanje 19 (4 skupine)	

Planirana kapitalna ulaganja radi unapređenja stanja u prostoru				
B r.	Novogradnja		Kapitalne rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje	
	Investicija	Godi na	Investicija	Godin a
D J E Č J I V R T I Ć				
1 3	MALEŠNICA, gradnja novog područnog objekta (12 skupina)		MARKUŠEVEC, dogradnja područnog objekta Markuševečka c. 38 (OŠ Markuševeč)	
1 4	BOROVJE, gradnja novog predškolskog objekta (14 skupina)		MARKUŠEVEC, dogradnja područnog objekta Bidrovec	
1 5	PODBREŽJE, gradnja novog predškolskog objekta (10 skupina)		ISKRICA, dogradnja	
1 6	JABUKA, gradnja zamjenskog područnog objekta Retkovec, Aleja Lipa 1		VJEVERICA, dogradnja središnjeg objekta Ksaverska c. 14	
1 7	IVANE BRLIĆ MAŽURANIĆ, gradnja zamjenskog središnjeg objekta Cerska 22		ZVONČIĆ, dogradnja središnjeg objekta Hanamanova 3a	
1 8	DUGA, gradnja zamjenskog područnog objekta za Svetice		ZRNO, dogradnja središnjeg objekta Kozari brok 9. odvojak 13	
1 9	MALI PRINC, gradnja zamjenskog područnog objekta za Šrapčevu		STENJEVEC, dogradnja poslovnog prostora Pavlinski put	
2 0	BREZOVICA, gradnja novog predškolskog objekta (12 skupina)		MEDVEŠČAK, dogradnja područnog objekta Jurkovićeva 15	
2 1	KAJZERICA, gradnja novog predškolskog objekta (6 skupina)			
2 2	VJEVERICA, gradnja novog područnog objekta Gračani (8 - 10 skupina)			
2 3	ZRNO, gradnja novog područnog objekta Petruševec (6 - 8 skupina)			
2 4	IVANJA REKA, gradnja novog predškolskog objekta (8 - 10 skupina)			
2 5	PETAR PAN, gradnja novog područnog objekta Gornja Kustošija (6 - 8 skupina)			
2 6	SESVETE, gradnja novog objekta Staro Brestje _ Delec (10 skupina)			
2 7	VELIKA MLAKA, sufinanciranje gradnje novog predškolskog objekta u suradnji s Gradom Velika Gorica			

Planirana kapitalna ulaganja radi unapređenja stanja u prostoru				
B r.	Novogradnja		Kapitalne rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje	
	Investicija	Godi na	Investicija	Godin a
D J E Č J I V R T I Ć				
2 8	SESVETE, uređenje novog područnog objekta u napuštenoj školskoj zgradi u Cerju			
2 9	MEDVEŠČAK, gradnja montažnog objekta Martićeva			
3 0	MEDVEŠČAK, gradnja montažnog objekta Voćarska bb - uz središnji objekt			
3 1	ŠUMSKA JAGODA, gradnja montažnog objekta Mikulići - uz Pongračev dvorac			
3 2	PETAR PAN, gradnja montažnog objekta Čanićeva 10 (dvorište)			
3 3	BREZOVICA, gradnja montažnog objekta u naselju Donji Dragonožec - kod područne škole			
3 4	BREZOVICA, gradnja montažnog objekta u naselju Horvati - kod OŠ Stjepana Bencekovića			
3 5	BREZOVICA, gradnja montažnog objekta u naselju Kupinečki Kraljevec - ulica Matički kod objekta DVD Kup.Kraljevec			
3 6	BREZOVICA, gradnja montažnog objekta u naselju Odranski Obrež - javna površina uz Milekansku ulicu			
3 7	SESVETE, gradnja montažnog objekta Vugrovec, A.Šenoe 28 - gradsko zemljište uz OŠ Vugrovec i školsku dvoranu			
3 8	SESVETE, gradnja montažnog objekta Belovar uz područnu školu			
3 9	SESVETE, gradnja montažnog objekta Kašina, južno od objekta MS, I.Mažuranića 47			
4 0	SESVETE, gradnja montažnog objekta Soblinec, Soblinečka			
4 1	SESVETE, gradnja montažnog objekta Popovec, Trg J.J.Strossmayera - Vugrovečka, uz objekt MS			
4	SESVETE, gradnja montažnog			

Planirana kapitalna ulaganja radi unapređenja stanja u prostoru				
B r.	Novogradnja		Kapitalne rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje	
	Investicija	Godi na	Investicija	Godin a
D J E Č J I V R T I Ć				
2	objekta Prepuštovec, Glavna 2, uz objekt MS			
4	JABUKA, gradnja montažnog			
3	objekta u Trnavi, Resnički put 77			
4	IVANE BRLIĆ MAŽURANIĆ, gradnja montažnog objekta u sklopu središnjeg objekta, Cerska 22			
4	MALI PRINC, gradnja montažnog objekta u Šrapčevoj 12, dvorišna parcela			
4	MAKSIMIR, gradnja montažnog objekta u Dotrščini, Odvojak ulice Jazbina kod kbr. 61 (k.č. 1704 Remete)			
4	JAKUŠEVEC, gradnja montažnog objekta - stara škola Jakuševec, Jakuševečka cesta, iza crkve			
4	HRAŠČE, gradnja montažnog objekta Hrašće			
8				
4	RESNIK, gradnja montažnog objekta - stara škola			
9				
5	HRNETIĆKA, gradnja montažnog objekta			
0				
5	SREDIŠĆE, gradnja novog objekta			
1				
5	SLOBOŠTINA, gradnja novog objekta			
2				

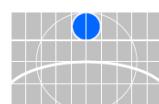
4.2. Osnovno školstvo

4.2.1. Sustav osnovnog školstva

Djelatnost odgoja i osnovnog obrazovanja u Gradu Zagrebu u školskoj 2009./2010. godini provodi se u sljedećim ustanovama:

a) Ustanove kojima je osnivač Grad Zagreb:

- 106 redovitih osnovnih škola u koje je upisano 61.597 učenika u 2.759 razrednih odjela;
- 4 osnovne škole za djecu s teškoćama u razvoju s upisanim 765 učenika u 124 razredna odjela;
- 4 umjetničke osnovne škole od čega 3 osnovne glazbene škole i 1 plesna osnovna škola. Osnovno umjetničko obrazovanje provodi se i u 5 srednjih glazbenih škola te 2 srednje plesne škole. Sveukupno je umjetničkim

obrazovanjem obuhvaćeno 4.170 učenika koji su i polaznici redovnih osnovnih škola, raspoređenih u 311, 5 razrednih odjela;

- CDO "Birotehnika", OŠ za mlađe i odrasle - to je srednjoškolska ustanova koja, međutim, provodi i osnovnoškolsko obrazovanje kojim je obuhvaćeno 55 učenika raspoređena u 6 razrednih odjela;

b) Privatne osnovne škole s pravom javnosti:

- 6 osnovnih škola (od kojih je jedna umjetnička škola) u koje je upisano 546 učenika u 46 razrednih odjela.

4.2.2. Ocjena stanja

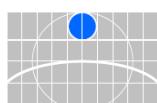
Od 106 redovnih osnovnih škola, 20 radi u jednoj smjeni, 73 u dvije, a 13 u tri smjene. Odgojno - obrazovni rad organiziran je i u 19 područnih objekata, od kojih 5 radi u jednoj, a 14 u dvije smjene. Također, od 106 osnovnih škola, školsku športsku dvoranu nema 8 osnovnih škola – matični objekt i 16 područnih objekata.

Državni pedagoški standard osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (NN 63/08) propisuje rad osnovnih škola u jednoj, a iznimno u dvije smjene. Do kraja 2017. sve osnovne škole bi trebale raditi u jednoj smjeni. Stoga je Programom javnih potreba u osnovnom školstvu Grada Zagreba rješavanje trosmjenskog rada apostrofirano kao prioriteta zadatak.

4.2.3. Kapitalna ulaganja u objekte osnovnoškolskih ustanova

a) U proteklom razdoblju realizirani su sljedeći projekti (prema podacima Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet) :

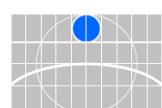
- OŠ Ivana Filipovića – gradnja sportske dvorane (plan. 2004.; realizirano 2005.);
- OŠ Kralja Tomislava – sanacija objekta (plan. 2004.; realizirano 2005.);
- OŠ Vugrovec – dogradnja i sanacija škole i školske sportske dvorane (plan. 2005.; realizirano 2006.);
- OŠ Rapska – cijelovita sanacija objekta (plan. 2005.; realizirano 2006.);
- OŠ Tituša Brezovačkog – rekonstrukcija i dogradnja (plan. 2005.; realizirano 2006.);
- OŠ Kralja Tomislava – sanacija sanitarnog čvora uz sportsku dvoranu (plan. 2005.; realizirano 2006.);
- OŠ Ivana Grandje – izvedba snjegobrana (plan. 2005.; realizirano 2006.);
- OŠ Špansko – Oranice – gradnja objekta sa sportskom dvoranom i skloništem (plan. 2006.; realizirano 2007.);
- OŠ Sesvetska Sopnica – gradnja novog objekta (plan. 2006.; realizirano 2007.);
- OŠ Sesvetska Sela – gradnja objekta sa sportskom dvoranom (plan. 2006.; realizirano 2007.);
- OŠ Mato Lovrak – nadogradnja postojeće škole (plan. 2006.; realizirano 2007.);
- OŠ Brestje – nadogradnja postojeće škole (plan. 2006.; realizirano 2007.);
- OŠ Savski Gaj – dogradnja (plan. 2007.; realizirano 2008.);
- OŠ Sesvetski Kraljevec – dogradnja (plan. 2007.; realizirano 2008.);
- OŠ Malešnica – dogradnja objekta (plan. 2008.; realizirano 2009.);
- OŠ Matija Gubec – dogradnja objekta (plan. 2008.; realizirano 2009.);
- OŠ Žuti Brijeg – dogradnja objekta (plan. 2008.; realizirano 2009.);

- OŠ Josip Račić – dogradnja objekta (plan. 2008.; realizirano 2009.);
- OŠ Sesvetski Kraljevec - Iver – gradnja novog objekta (planirano 2010.).

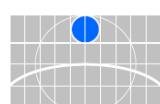
Slika. OŠ Sesvetska Sela

b) Projekti realizirani prema podacima Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport:

Tablica. Realizirane kapitalne rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje

KAPITALNE REKONSTRUKCIJE, DOGRADNJE I NADOGRADNJE			
	Investicija	Planirano god.	Realizirano god.
1	OŠ DRAGUTINA DOMJANIĆA, dogradnja objekta (2 faze)	2005.	2006.
2	OŠ GRANEŠINA, dogradnja objekta	2005.	2006.
3	OŠ ANTE KOVAČIĆA, dogradnja objekta	2006.	2006.
4	OŠ AUGUSTA ŠENOE, sanacija dvorišne zgrade (2 faze)	2005.	2007.
5	OŠ ČUČERJE, zamjena kotlovnice, radijatora i cijevnog razvoda	2005.	2005.
6	OŠ MATKA LAGINJE, građenje nove plinske kotlovnice i dimnjaka	2005.	2007.
7	OŠ GUSTAVA KRKLECA, sanacija kosog krova	2005.	2005.
8	OŠ IVANA CANKARA, podizanje cijevne mreže, zamjena radijatora i radijator. armature i grijanja dvorane TZK	2006.	2006.
9	OŠ IVANA CANKARA, sanacija ravnog krova i kanala otpadnih voda	2007.	2008.
10	OŠ IVANA MAŽURANIĆA, sanacija i zamjena kosog krova	2007.	2008.
11	OŠ PETRA ZRINSKOG, sanacija stolarije i sanitarija	2007.	2007.
12	OŠ V. NOVAKA, uređenje parketa	2008.	2009.
13	OŠ MIROSLAVA KRLEŽE, sanacija objekta	2007.	2008.
14	OŠ PANTOVČAK, izmjena vanjske stolarije	2008.	2009.
15	OŠ VLADIMIRA NAZORA, sanacija dvorane s elektroinstalacijama	2007.	2008.
16	OŠ DUGAVE, sanacija kuhinjskog prostora	2008.	2008.
17	OŠ VEĆESLAVA HOLJEVCA, sanacija pročelja i vanjske stolarije	2007.	2007.
18	OŠ VEĆESLAVA HOLJEVCA, zamjena opreme u toplinskoj stanici, zamjena radijatora i razvoda	2007.	2008.

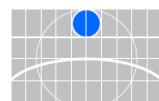
KAPITALNE REKONSTRUKCIJE, DOGRADNJE I NADOGRADNJE

	Investicija	Planirano god.	Realizirano god.
19	OŠ DRAGUTINA KUŠLANA, I. faza sanacije objekta	2008.	2009.
20	OŠ DR. VINKA ŽGANCA, postava parketa u športskoj dvorani	2007.	2008.
21	OŠ IVANA GRANĐE, zamjena stolarije u PŠ Adamovec	2007.	2008.
22	OŠ IVANA GRANĐE, zamjena opreme u kotlovnici, radijatora i cjevovoda u dvorani TZK u PŠ Adamovec	2008.	2008.
23	OŠ IVANA MEŠTROVIĆA, sanacija dvorane s elektroinstalacijama, zamjena radijatora i armature	2007.	2008.
24	OŠ JULIJA KLOVIĆA, sanacija objekta	2009.	2009.
25	OŠ GRIGORA VITEZA, sanacija sanitarija	2007.	2008.
26	OŠ GRIGORA VITEZA, zamjena opreme u toplinskoj stanici podizanje razvoda	2007.	2007.
27	OŠ CVJETNO NASELJE, sanacija sanitarija	2008.	2008.

4.2.4. Prijedlog mjera za unapređenje stanja

Iako je u proteklom razdoblju došlo do realizacije čitavog niza projekata vezanih uz gradnju i nadogradnju objekata osnovnog školstva, u sljedećem razdoblju će se morati znatno intenzivirati ulaganja u mrežu osnovnih škola kako bi se uspjeli zadovoljiti propisani standardi osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja.

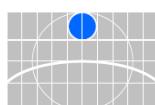
Gradnjom novih osnovnoškolskih objekata i povećanjem smještajnih kapaciteta (dogradnja, nadogradnja, rekonstrukcije) postojećih školskih objekata pratit će se stvarne potrebe roditelja i učenika te osigurati prostor za primjenu novog Državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja u kojem je, kao jedna od prioritetnih zadaća, istaknuto stvaranje uvjeta za rad škole u jednoj smjeni kao i drugi, ne manje značajni uvjeti za uspješno i kvalitetno ostvarivanje odgojno - obrazovnog rada.

4.2.5. Plan aktivnosti za iduće četverogodišnje razdoblje

Tablica. Planirana kapitalna ulaganja radi unaprjeđenja sustava osnovnog školstva u idućem razdoblju

Planirana kapitalna ulaganja radi unapređenja stanja u prostoru				
Br.	Novogradnja		Kapitalne rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje	
	Investicija	Godina	Investicija	Godina
O S N O V N E Š K O L E				
1	OŠ KAJZERICA, gradnja škole	2010.	OŠ M.J. ZAGORKE, nadogradnja i rekonstrukcija postojećeg objekta s bazenom	2010.
2	OŠ VRBANI III, gradnja škole	2010.	OŠ REMETE, nadogradnja i rekonstrukcija zapadnog krila	2010.
3	OŠ SESVETSKI KRALJEVEC - IVER, gradnja škole	2010.	OŠ BUKOVAC, dogradnja i rekonstrukcija objekta	2010.
4	OŠ IVANJA REKA, gradnja škole	2010.	OŠ ANTUNA MIHANOVIĆA, nadogradnja i rekonstrukcija objekta	2010.
5	OŠ HRVATSKI LESKOVAC, gradnja škole	2010.	OŠ RUDEŠ, nadogradnja i rekonstrukcija objekta	2010.
6	OŠ ČULINEC, gradnja škole	2011. - 2014.	OŠ TRNSKO, dogradnja ili rekonstrukcija s nadogradnjom	2011. - 2014.
7	OŠ HORVATI, gradnja škole	2011. - 2014.	OŠ MEDVEDGRAD, dogradnja ili rekonstrukcija s nadogradnjom	2011. - 2014.
8	CENTAR ZA AUTIZAM, gradnja škole	2011. - 2014.	OŠ A.G. MATOŠA, rekonstrukcija postojećeg objekta i nadogradnja ili dogradnja	2011. - 2014.
9	OŠ GORNJA DUBRAVA, gradnja škole	2011. - 2014.	OŠ SVETA KLARA, dogradnja i rekonstrukcija objekta	2011. - 2014.
10	OŠ PODBREŽJE, gradnja škole	2011. - 2014.	OŠ ŽITNJAK, dogradnja i rekonstrukcija objekta	2011. - 2014.
11	OŠ MARKUŠEVEC - VIDOVEC, gradnja škole	2011. - 2014.	OŠ A.B. ŠIMIĆA, dogradnja i rekonstrukcija objekta	2011. - 2014.
12	OŠ DRAGUTINA KUŠLANA, gradnja škole	2011. - 2014.	OŠ OTONA IVEKOVIĆA, dogradnja i rekonstrukcija objekta	2011. - 2014.
13	OŠ STARO BRESTJE - DELEC, gradnja škole	2011. - 2014.	OŠ PAVLEKA MIŠKINE, nadogradnja i rekonstrukcija postojećeg objekta	

Planirana kapitalna ulaganja radi unapređenja stanja u prostoru				
Br.	Novogradnja		Kapitalne rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje	
	Investicija	Godina	Investicija	Godina
O S N O V N E Š K O L E				
14	OŠ GRANEŠINA, gradnja školske športske dvorane	2010.	OŠ ZA BALET I RITMIKU (nedostatak prostora) u Zagorskoj	
15	OŠ ANTE KOVACIĆA, gradnja školske športske dvorane	2010.	OŠ DR. VINKA ŽGANCA, nadogradnja i rekonstrukcija objekta	
16	OŠ K.Š GJALSKOG, gradnja školske športske dvorane	2010.	OŠ ODRA, dogradnja i rekonstrukcija postojećeg objekta	
17	OŠ JABUKOVAC, gradnja školske športske dvorane	2010.		
18	OŠ TINA UJEVIĆA, gradnja školske športske dvorane	2010.		
19	OŠ STJEPANA BENCEKOVIĆA, gradnja školske športske dvorane	2010.		
20	OŠ ODRA, gradnja školske športske dvorane	2010.		
21	OŠ DRAGUTINA DOMJANIĆA, gradnja školske športske dvorane	2010.		
22	OŠ PAVLEKA MIŠKINE, gradnja školske športske dvorane	2010.		

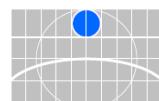
4.3. Srednje školstvo

4.3.1. Sustav srednjeg školstva

Djelatnost odgoja i srednjeg obrazovanja u Gradu Zagrebu u školskoj 2009./10. godini provodi se u sljedećim ustanovama:

a) Ustanove kojima je osnivač Grad Zagreb:

- 54 srednjih škola (20 gimnazija, 34 strukovnih škola) s ukupno 34.973 učenika u 1.277 razrednih odjela;
- 8 umjetničkih škola (2 plesne i 5 glazbenih škola i Škola primijenjene umjetnosti i dizajna) koje poхађa 1450 učenika u 97 razrednih odjela;

- 1 ustanova za djecu s teškoćama u razvoju s ukupno 282 učenika u 36 razrednih odjela;
- 15 učeničkih domova (od kojih su 3 u sastavu srednjih škola) u kojima je smješteno 2.033 učenika te 800 studenta te 6 ostalih korisnika;
- Centar za dopisno obrazovanje „Birotehnika“, koji realizira programe osnovnog školovanja odraslih, srednjoškolskog obrazovanja te stručnog osposobljavanja i usavršavanja.

b) Vjerske srednje škole s pravom javnosti:

- 4 srednje škole s 813 učenika u 36 razrednih odjela, od kojih se 2 srednje škole na temelju Ugovora Svete Stolice i Republike Hrvatske, financiraju u cijelosti.

c) Privatne srednje škole s pravom javnosti:

- 15 srednjih škola s ukupno 1.331 učenikom u 93 razredna odjela.

4.3.2. Kapitalna ulaganja u objekte srednjoškolskih ustanova

a) Realizirani projekti prema podacima Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet:

- II, VII, XVI i Klasična gimnazija – sanacija kabineta (plan. 2004.; realizirano 2005.);
- X gimnazija i Tehnička škola – sanacija objekta (plan. 2004.; realizirano 2005.);
- XVI gimnazija i Klasična gimnazija – adaptacija i prenamjena dijela tavanskog prostora (plan. 2005.; realizirano 2006.).

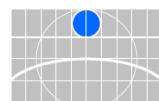
Slika. XV. gimnazija

b) Realizirani projekti prema podacima Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport:

Tablica. Realizirana ulaganja u objekte srednjeg školstva

	Investicija	Planirano god.	Realizirano god.
1	XV. GIMNAZIJA, dogradnja objekta	2007.	2008.

	Investicija	Planirano god.	Realizirano god.
2	ŽELJEZNIČKA TEHNIČKA ŠKOLA, sanacija fasade na istočnoj i južnoj strani objekta i limarije	2005.	2006.
3	GIMNAZIJA TITUŠA BREZOVAČKOG, izmjena vodoopskrbe, temeljne kanalizacije, sanacija vlage i sanitarija	2006.	2006.
4	II. i VII. GIMNAZIJA, uređenje i sanacija objekta	2006.	2006.
5	GORNJOGRADSKA GIMNAZIJA, II. faza sanacije objekta	2006.	2006.
6	II. i VII. GIMNAZIJA, II. faza sanacije objekta	2007.	2008.
7	V. GIMNAZIJA, sanacija objekta	2007.	2008.
8	ŽELJEZNIČKA TEHNIČKA ŠKOLA, adaptacija tavana i sanacija objekta	2007.	2008.
9	ŠKOLA ZA MEDICINSKE SESTRE MLINARSKA, sanacija stolarije i hodnika	2007.	2007.
10	XV. GIMNAZIJA, sanacija školske športske dvorane	2007.	2008.
11	I. i IV. GIMNAZIJA, sanacija krova i pročelja	2008.	2009.
12	UČENIČKI DOM GRADITELJSKIH STRUKA, rekonstrukcija objekta	2007.	2008.
13	GRAFIČKA ŠKOLA, sanacija stropa s elektroinstalacijama	2007., 2008.	2007., 2008.
14	III. GIMNAZIJA, I. faza sanacije objekta	2008.	2009.
15	ŠKOLA ZA CESTOVNI PROMET, zamjena radijatora, podizanje cijevnog razvoda i zamjena opreme u kotlovnici	2009.	2009.
16	PRIRODOSLOVNA ŠKOLA V. PRELOGA, sanacija sportske dvorane i garderobe	2007.	2008.
17	III. GIMNAZIJA, II. faza sanacije objekta - u tijeku	2009.	

Slika. Željeznička tehnička škola

4.3.3. Ocjena stanja

Unatoč tome što je, zahvaljujući potpori Grada Zagreba, posebno od početka 2002., kada su prenesena osnivačka prava nad srednjoškolskim ustanovama s Republike Hrvatske na Grad Zagreb, stanje prostora i opreme objekata znatno bolje nego što je bilo prethodnih godina, potrebe za ulaganjima radi stvaranja boljih prostornih i materijalnih uvjeta za cijeloviti pedagoški rad, kao jednog od bitnih koraka za prijelaz na cijelodnevni rad u srednjim školama i stvaranje optimalnih uvjeta za organizaciju nastave u sustavu srednjeg školstva, još uvijek su značajne. Sukladno Državnom pedagoškom standardu srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (NN 63/08) do kraja 2017. srednje škole bi trebale prijeći na rad u jednoj smjeni. Od ukupno 63 srednje škole, kojima je osnivač Grad Zagreb, 17 škola radi u jednoj smjeni, a 46 škola u dvije smjene. Od 54 redovne srednje škole, školsku sportsku dvoranu nema 14 srednjih škola.

4.3.4. Prijedlog mjera za unapređenje stanja u prostoru

Gradnjom novih srednjoškolskih objekata i povećanjem smještajnih kapaciteta (dogradnja, nadogradnja, rekonstrukcije) postojećih školskih objekata pratit će se stvarne potrebe roditelja i učenika te osigurati prostor za primjenu novog Državnog pedagoškog standarda srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja u kojem je, kao jedna od prioritetnih zadaća, istaknuto stvaranje uvjeta za rad škole u jednoj smjeni kao i drugi, ne manje značajni uvjeti za uspješno i kvalitetno ostvarivanje odgojno - obrazovnog rada.

4.3.5. Plan aktivnosti za iduće četverogodišnje razdoblje

Tablica. Planirana ulaganja u idućem razdoblju u sustavu srednjeg školstva

Planirana kapitalna ulaganja radi unapređenja stanja u prostoru				
Br.	Novogradnja		Kapitalne rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje	
	Investicija	Godina	Investicija	Godina
S R E D N J E Š K O L E				
1	XII. GIMNAZIJA, gradnja nove škole	2010. - 2014.	Vlaška 87 (preseljenje Upravne i birotehničke škole, Škole suvremenog plesa A. Maletić, XVIII. gimnazije, Škole za klasični balet i Umjetničke gimnazije - nove)	2010.
2	ŠKOLA ZA MEDICINSKE SESTRE VRAPČE, gradnja škole	2010. - 2014.	ŠPORTSKA GIMNAZIJA, uređenje škole i učeničkog doma u Selskoj	2010.
3	GLAZBENI CENTAR UTRINA (preseljenje glazbenih škola V. Lisinskog, GU Elly Bašić, P. Markovca)	2010. - 2014.	V. GIMNAZIJA, prenamjena tavanskog prostora u učionički i potpuna sanacija i rekonstrukcija podruma	
4	SREDNJA ŠKOLA JELKOVEC, gradnja škole	2010. - 2014.		
5	ŠKOLA ZA MEDICINSKE SESTRE VINOGRADSKA, gradnja škole	2010. - 2014.		

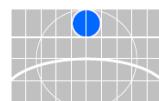
4.4. Sveučilište

4.4.1. Znanstveno – učilišni kampus Borongaj

Zagrebačko sveučilište danas broji 33 sastavnice sa cca 70000 studenata i oko 5500 nastavnika. Planovi razvoja u Zagrebu vezani za četiri kampusa: središnji, sjeverni, južni i istočni (Prostorni plan razvoja Sveučilišta, 1998.) modificirani su spajanjem središnjeg i južnog kampusa, a svakako najveći i najznačajniji potencijal je širenje istočnog kampusa na prostor bivše vojarne Borongaj.

Ministarstvo obrane prepustilo je 2006. godine cca 100ha zemljišta na Borongaju Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa za razvoj znanstveno – obrazovnog kampusa.. U prvoj etapi angažiranja prostora za potrebe Sveučilišta na Borongaju su u postojeće preuređene vojne građevine preseljena tri fakulteta koji su imali najakutniji problem nedostatka prostora: Prometni fakultet, Hrvatski studiji i Edukacijsko - rehabilitacijski fakultet.

U suradnji sa Gradom Zagrebom, Sveučilište je u lipnju 2008. godine organiziralo međunarodnu urbanističko - arhitektonsku radionicu sa gostima sa Harvarda, ETH

Zurich i Arhitektonskog fakulteta iz Zagreba. Radionica je imala zadatak ispitati mogućnosti prostornih i programske rješenja budućeg kampusa komparirajući iskustva europskog i američkog sustava organizacije kampusa.

Na tragu rezultata radionice u tijeku je izrada programa za provedbu urbanističko – arhitektonskog natječaja za Znanstveno – učilišni kampus Borongaj.

„Sto hektara čistog potencijala“, odnosno „novi kvart znanja“ moguće je promatrati kao „priliku za povijesni iskorak u kontekstu dvije ključne teme važne za razvoj Zagreba, formiranje respektabilne znanstveno - obrazovne infrastrukture i uspostavljanje novih prostornih odnosa u istočnom dijelu grada i njegova afirmacija kao poligona za uravnoteženi razvoj na principima zdravog grada, uvažavajući i pažljivo koristeći postojeći neizgrađeni prostor kao najdragocjeniji resurs.

4.4.2. Muzička akademija

Nakon provedenog urbanističko - arhitektonskog natječaja na Trgu maršala Tita započela je gradnja Muzičke akademije, na objedinjenim parcelama zgrade Ferimporta i susjedne zapadne čestice u Ulici Đure Deželića. Dovršetak gradnje Muzičke akademije predviđa se u sljedećem četverogodišnjem razdoblju.

4.5. Kulturni objekti i sadržaji

4.5.1. Kapitalna ulaganja u kulturi

Završena je gradnja kapitalnog projekta, Muzeja suvremene umjetnosti, prvog velikog objekta te namjene u posljednjih šezdesetak godina. Muzej ima 18.000 m² bruto razvijene površine, gdje će biti smješten stalni postav suvremene hrvatske umjetnosti s pratećim sadržajima, audiovizualnim studijem, te multimedijalnim centrom.

Slika. Muzej suvremene umjetnosti

Ostale realizacije su:

- Zagrebački plesni centar, rekonstrukcija, dogradnja i opremanje prostora bivšeg kina Lika;
- Tehnički muzej, sanacija drvenog pročelja od ariša zgrade 2, u tijeku izrada tehničke dokumentacije za nastavak radova;
- Koncertna dvorana Vatroslav Lisinski, zamjena aluminijске fasade aneksa zgrade, rekonstrukcija razglaša i multimedijalne opreme, nastavak radova na sanaciji objekta;
- Umjetnički paviljon, rekonstrukcija, sanacija krovišta i kupola objekta, kiparsko - restauratorski radovi, uređenje fasade, zamijenjen stakleni pokrov, postavljena nova rasvjeta;
- Međunarodni centar usluga u kulturi - Travno, sanirano krovište i kupola objekta, uređena dvorana i nova oprema;

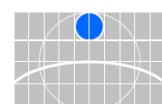
- Narodno sveučilište Dubrava, izvedeni građevinsko - obrtnički radovi, te opremljena višenamjenska mala dvorana;
- KC Peščenica, saniran i opremljen prvi kat s malom dvoranom;
- KC Sesvete, adaptacija kino dvorane s pratećim prostorima;
- KC Sopnica - Jelkovec, gradnja objekta;
- Mjesna samouprava i centar za mlade Sopnica - Jelkovec, gradnja objekta;
- Društveni vatrogasni dom Šestine, dogradnja i adaptacija objekta;
- Histrionski dom (Kino Apolo), rekonstrukcija objekta i postavljanje scenske opreme;
- Zagrebački kvartet, adaptacija prostora i sanacija pročelja;
- Prirodoslovni muzej, obnova i uređenje krovišta;
- Zbirka Frangeš - Mihanović, sanacija krovišta;
- Muzejsko - memorijalni centar Dražen Petrović, sufinanciranje prenamjene prostora u memorijalni centar i postava spomenika;
- Knjižnica Sloboština, uređenje prostora i opremanje;
- Knjižnica A. Cesarca, u tijeku je uređenje i opremanje novo dobivenog prostora u Šubićevoj ulici;
- Postavljanje spomenika:
 - Nikoli Tesli, spomenik Ivana Meštrovića na uglu Masarykove i Preradovićeve ulice;
 - Stjepanu Radiću, ugao Jurišićeve i Petrinjske ulice;
 - Ljudevitu Gaju, u Gajevoj ulici;
 - Spomenik Augusta Senoe, sanacija;
- Oltar domovine, obnova spomenika i postava staklenih elemenata;
- Spomen park "Glas hrvatske žrtve - Zid boli", spomen park na Mirogoju predstavlja sjećanje na Zid boli u Selskoj ulici;
- Zgrada Gradskog poglavarstva, zamjena obloge od salonita kamenom;
- Narodno sveučilište Sesvete, sanacija i adaptacija.

4.5.2. Planirana ulaganja u sljedećem razdoblju

U narednom četverogodišnjem razdoblju završit će se Muzička akademija, već su započeti radovi na rekonstrukciji i dogradnji stare zgrade Ferimporta.

Još se planiraju kapitalna ulaganja u novogradnje, te rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje:

- Međunarodni centar za usluge u kulturi - posudionica i radionica narodnih nošnji, traži se novi prostor;
- Zagrebačko gradsko kazalište Komedija, traži se novi prostor;
- Knjižnice grada Zagreba:
 - Stenjevec - gradnja multimedijalne knjižnice i centra za kulturu;
 - Novi Zagreb, gradnja, traži se novi prostor;
 - Gradska knjižnica, premještaj, traži se novi prostor;
- Etnografski muzej, obnova i adaptacija zgrade, gradnja čuvaonice u Aninoj ulici u Rudešu, obnova i adaptacija;
- Baraka, postavljanje montažnog kazališta;
- Narodno sveučilište Dubrava, nastavak gradnje KC Dubrava (sustav klimatizacije, fasada, stolarija, vodovodne instalacije, zidovi, uređenje okoliša);
- Centar za kulturu Trešnjevka, uređenje dvorane;
- Centar za kulturu Peščenica, adaptacija objekta;
- Gradsko dramsko kazalište Gavella, adaptacija i rekonstrukcija objekta;

- Gradsко satiričko kazalište Kerempuh, adaptacija objekta (blagajna i skladišni prostor, dogradnja);
- Muzej grada Zagreba, ambijentalna zbirka R.F. Mihanovića, Palača Markov trg 9, sanacija objekta;
- Muzej suvremene umjetnosti, zbirka Richter, sanacija objekta i terena;
- Muzej za umjetnost i obrt, adaptacija i uređenje objekta;
- Muzej za umjetnost i obrt, zbirka A. Gvozdanović - sanacija i obnova zgrade;
- Zagrebačko kazalište mladih, sanacija scenske mehanizacije dvorane Istra;
- Tehnički muzej, nastavak sanacije pročelja;
- Koncertna dvorana Vatroslav Lisinski, nastavak sanacije i uređenja objekta;
- Tvornica jedinstvo, dovođenje prostora u uporabu;
- Francuski paviljon, adaptacija i sanacija;
- Umjetnički paviljon, nastavak uređenja i sanacije objekta.

4.5.3. Prijedlog mjera za unapređenje stanja

Sukladno svjetskim kulturnim trendovima, posebno bogatom iskustvu naših susjednih država, zemalja članica EU, a naročito sukladno našoj ekonomskoj snazi i pripremama za ulazak u članstvo EU, potrebno je uskladiti prostorne planove i način djelovanja naše lokalne zajednice odnosno Grada Zagreba.

Osim ulaganja u kapitalne investicije u kulturi posebnu pažnju potrebno je preusmjeriti na postojeće objekte koji više ne služe svojoj prvobitnoj namjeni (bivše tvornice, vojarne, hale itd.), a za koje Grad trenutno (u narednih 5 do 10 godina) nije u mogućnosti osigurati sredstva za cijelokupni zahvat i prenamjenu prostora. Isto se odnosi i na prostore sa neriješenom dokumentacijom (imovinsko - pravnom ili građevinskom), a koja je u vlasništvu Grada Zagreba.

Minimalnim intervencijama u prostoru (samo do higijenskih uvjeta, lagane, montažne konstrukcije, privremenog karaktera) moguće je, prostore industrijske arhitekture, prilagoditi potrebama povremenih kulturnih događanja, obzirom da je u takvim prostorima moguć širok raspon prostornih modulacija.

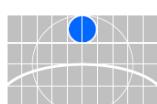
Povedeni pozitivnim iskustvima i drugih europskih zemalja te inventivnim djelovanjem našeg bogatog kulturnog miljea svakako bi se oplemenili i oživili mrtvi prostori, gdje je merna jedinica od ideje do početka realizacije, min 5 - 10 god., a u intermezzu taj prostor može poslužiti kao medij umjetničke kreativnosti kako oblikom tako i sadržajem.

4.6. Športski objekti i sadržaji

4.6.1. Kapitalna ulaganja u športske objekte

U proteklom četverogodišnjem razdoblju završena je gradnja kapitalnog projekta, Arene Zagreb, višenamjenske dvorane s pratećim sadržajima: velika dvorana, mala dvorana za trening, poslovni prostori, ugostiteljski sadržaji, garaža, spremišta; ukupna površina je 90.340 m², a broj gledatelja od 15.200 do 20.000. Ostalo su veće ili manje rekonstrukcije i sanacije, te opremanje objekata:

- Dvorana Sutinska vrela, sanacija objekta;
- Dom sportova, sanacija krova;
- ŠRC Grana Klaka - Dubrava, sanacija objekta;

- Streljačka dvorana Vrapčanski potok, postavljanje čelično - montažne športske hale na lokaciji vojnog kompleksa, sanacija vodotoka Vrapčak i uređenje pristupne Vrapčanske ceste;
- Športski centar NK Zagreb, Veslačka, sanacija travnatog terena i gradnja novih terena s umjetnom travom;
- NK Zagreb, Kranjčevićeva, sanacija i uređenje tribina i prostora kluba;
- NK Sesvetski Kraljevec, sanacija nogometnog igrališta;
- Hašk - Pešćenica, sanacija športskih terena;
- Hašk Mladost - bejzbol na travi, sanacija igrališta i postav umjetne trave;
- Rekreacijski centar Trnava, gradnja igrališta;
- Bazen Utrine, vizualne komunikacije i opremanje interijera;
- Sjeverna tribina stadiona Maksimir, dovršenje gradnje;
- ŠRC Špansko, gradnja zamjenskih nogometnih igrališta s podlogom od umjetne trave;
- Soft ball igralište na Jarunu, uređenje terena;
- Stadion NK Croatia Sesvete, NK Hrvatski dragovoljac i NK Zagreb, postavljanje reflektorske rasvjete stadiona;
- Kuglački klub Zagreb, izmjena automatske kuglane;
- Hipodrom, nabava opreme;
- Više osjetilni park/ŠRC Jarun, gradnja tematskog parka za slabovidne osobe.

4.6.2. Ocjena stanja

Grad Zagreb raspolaže sa 23 kapitalna športska objekta koji su od osobitog značaja za šport i u pravilu su mjesto održavanja velikih športskih priredbi od međunarodnih susreta do europskih i svjetskih prvenstava u pojedinim sportovima.

Ostalih 108 športskih objekata možemo klasificirati kao:

- objekte od interesa za razvoj vrhunskog športa;
- objekte od interesa za razvoj pojedinog športa ili grupe športova (polivalentni objekti);
- objekte od interesa za lokalnu samoupravu;
- te objekte od interesa za športski klub.

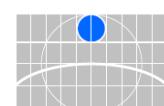
Na 35 športskih objekata stanje je okarakterizirano kao loše što zahtijeva potrebu brzog uređenja ili sanacije. Na 88 objekata stanje je okarakterizirano kao dobro ili jako dobro.

Pokazatelji opremljenosti objekata govore da je loše stanje na 42 objekta, dok je na 81 objektu opremljenost zadovoljavajuća ili dobra. U analizu nisu uvršteni pokazatelji opremljenosti 7 planinarskih domova.

Držimo potrebnim istaknuti da od 106 osnovnih škola, školsku športsku dvoranu nema 8 osnovnih škola – matični objekt i 16 područnih objekata. Od 54 redovne srednje škole, školsku športsku dvoranu nema 14 srednjih škola.

Uzimajući u obzir izneseno možemo konstatirati da početkom 21. stoljeća ponuda športskih objekata u Zagrebu djelomično udovoljava suvremenim potrebama i vrlo je neujednačeno razmještena u gradskom prostoru. Nagli priljev stanovništva i suvremeni trendovi u provođenju slobodnog vremena dijelom i kroz športsku rekreaciju proteklih su desetak godina stvorili nove potrebe i zahtijevaju nova rješenja.

Imajući u vidu činjenično stanje sustava športa, Grad Zagreb poduzima cijeli niz inicijativa i stručnih analiza koje imaju za cilj poboljšanje uvjeta na postojećim

športskim objektima, kako bi udovoljili suvremenim potrebama i zahtjevima stanovništva kako za športom i novim trendovima, tako i za športskom rekreacijom.

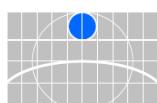
4.6.3. Planirane investicije u sljedećem razdoblju

U novom četverogodišnjem razdoblju planira se završiti započete investicije iz prethodnog razdoblja, te započeti i dovršiti nove. U tijeku je izrada tehničke dokumentacije za gradnju bazena i polivalentne športske dvorane na ŠRC - u Grana Klaka - Dubrava, a planira se i dvorana za tenis i badminton. Izrađuje se dokumentacija i za gradnju atletske dvorane u Dupcu. Započeta je gradnja bazena na Sveticama, a vezano uz Kompleks URIHO, planira se gradnja sportske dvorane za osobe s invaliditetom i dva vanjska terena.

Za kapitalni projekt, Gradski stadion na lokaciji Kajzerica proveden je natječaj, a da li se ide u gradnju ili će se rekonstruirati stari u Maksimiru, još nije donesena odluka. Također, planira se i realizacija kapitalnog projekta Športsko rekreacijske zone (termalnog kupališta) u Blatu, u Novom Zagrebu.

Za naredno četverogodišnje razdoblje još se planira :

- ŠRC Svetice – gradnja Doma rukometa, atletskog stadiona sa pratećim objektima, bazena i dvorane za tenis;
- Stolnoteniska dvorana na Kninskom trgu;
- Streljačka dvorana Vrapčanski potok;
- Polivalentna dvorana Špansko;
- Gimnastički centar na Savici;
- Polivalentna dvorana na Jarunu;
- Polivalentna dvorana u Novom Zagrebu – Bundek;
- Ragbi igralište s pratećim sadržajima na Savici;
- Novo klizalište na Velesajmu;
- ŠRC Jarun – gradnja mosta Otok Veslača – kopno – istok i mosta Otok Mladosti – kopno, na predjelu Kajakaškog kanala, gradnja sportsko rekreacijskog terena, gradnja navoza za izvlačenje brodova i pontona, dogradnja Doma tehnike i Doma sportaša, gradnja bazena za neplivače, proširenje regatne staze, sanacija prometnica;
- Hipodrom – gradnja montažnih štala, gradnja tribine s ugostiteljskim objektima i zapadne natkrivene tribine, proširenje istočne tribine prema zapadu sa prostorom za kladianicu, gradnja hale za jahanje, prostora za veterinare, konjičke igraonice, upravne zgrade i drugo;
- TC Maksimir - natkrivanje glavnog teniskog terena;
- Gornja Dubrava – gradnja nogometnog stadiona s atletskom stazom i tribinom, te boćalište s dvoranom za šah;
- ŠRC Šalata – gradnja sportske dvorane i javne podzemne garaže, natkrivanje klizališta i bazena, velika sanacija i rekonstrukcija bazena, skakaonice, klizališta i tribina, košarkaškog igrališta, dvonamjenskog skloništa kuglane, društvenog doma, krovova i terasa, instalacija;
- Sljeme – Tomislavov dom - gradnja sportske dvorane, zatvaranje terase hotela i restorana te rekonstrukcija krovišta, gradnja ljetnog tobogana na Crvenom spustu, gradnja žičare Gornja Bistra i na Panjevini;
- Ravnice 5 – natkrivanje centralnog tenis terena, rekonstrukcija krovišta i squash dvorane;

- Dom sportova – nastavlja se rekonstrukcija i sanacija;
- ŠP Mladost – rekonstrukcija zimskog plivališta, otvorenog malog bazena i sunčališta, te atletske tribine;
- SD Kutija šibica – sanacija krova, fasade i svlačionica.

4.6.4. Prijedlog mjera za unaprjeđenje stanja

Planiranje gradnje novih športskih objekata u razdoblju od 2010. do 2013. treba primarno podrediti potrebi razvoja vrhunskog športa: plivanje, vaterpolo, stolni tenis, rukomet, košarka, hokej na ledu, klizanje, ...

S obzirom na kompleksnost i značaj problematike smatramo da nadležne službe Grada u suradnji sa Zagrebačkim športskim savezom trebaju pristupiti izradi Programa razvoja (Strategije) športa Grada Zagreba za naredno petogodišnje ili desetogodišnje razdoblje, čiji bi poseban dio trebala biti Mreža športskih objekata i studija gradnje i uređenja športskih objekata s prijedlogom modela upravljanja. Mreža športskih objekata trebala bi prikazati stvarne prioritetne potrebe nove gradnje po Gradskim četvrtima i predložiti vrstu i namjenu objekata po pojedinim sportovima, a posebno u Gradskim četvrtima gdje sadašnje stanje izgrađenosti sportskih objekata ne zadovoljava stvarne potrebe stanovnika tih četvrti.

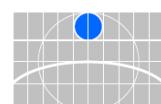
Slika. Arena Zagreb noću

Na Svjetskom festivalu arhitekture u Barceloni, od 4. do 6. studenoga 2009. studio UPI - 2M ponio je titulu najboljeg u kategoriji dizajna konstrukcije za Arenu Zagreb.

4.7. Zdravstvena i socijalna skrb

4.7.1. Kapitalna ulaganja u sustavu zdravstvene i socijalne skrbi

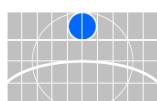
- Završena je gradnja i opremanje Stanice za hitnu medicinsku pomoć, Heinzelova 88, 5.445 m^2 površine zatvorenog prostora i 5.515 m^2 garažnog prostora;
- Dom zdravlja Zagreb - istok (Borovje), gradnja i opremanje objekta;
- Dom zdravlja Zagreb - istok (Borongaj), gradnja objekta;
- Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG, Centar za umjetnu pužnicu i nove tehnologije, gradnja zamjenskog objekta s istraživačkim i dijagnostičkim centrom;
- Dom za starije i nemoćne osobe Trešnjevka, Drenovačka, adaptacija i opremanje dijela objekta koji je prilagođen osobama s invaliditetom;
- Dom za starije i nemoćne osobe Dubrava, Milovana Gavazzia 21, sanacija i rekonstrukcija II. kata objekta;

- Dom za starije i nemoćne osobe Maksimir, Hegedušićeva 20, opremanje objekta;
- Psihijatrijska bolnica Vrapče, sanacija i rekonstrukcija V. odjela;
- Psihijatrijska bolnica za djecu i mlađež, sanacija krova;
- Opća bolnica "Sveti Duh", dogradnja i rekonstrukcija ulaznog atrija, nabava medicinske opreme;
- Mali dom Baštjanova, gradnja centra za rehabilitaciju djece i mlađeži;
- Zdravstvena stanica Sopnica - Jelkovec, gradnja i opremanje objekta;
- Dom za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja "Duga - Zagreb", adaptacija i opremanje prostora u Ulici Baruna Trenka 7, "Duga - Zagreb 2" - nova lokacija, gradnja objekta na Žitnjaku;
- Ustanova "Dobri dom" Grada Zagreba, Prenoćište Kosnica, sanacija i opremanje paviljona;
- Prenoćište Heinzelova, djelomična sanacija objekta;
- Pučka kuhinja, adaptacija i sanacija;
- Centar za pse vodiče i mobilitet Silver, Dotrščina, gradnja objekta i uređenje okoliša;
- Prilagodba objekata osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti:
 - postavljanje linija vodilja za slijepе i slabovidne osobe - taktilne površine (Autobusni kolodvor, raskrižja Miramarska - Ulica grada Vukovara, Selska - Horvaćanska, gdje su postavljeni i zvučni signali, i dr.);
 - postavljanje signalizatora (zvučni detektori) za slijepе osobe na semaforiziranim raskrižjima (raskrižje Ulica Dubrava – Klin - Čulinečka, Tratinska - Nova cesta, Maksimirска – Haranbašićeva i dr.);
 - prijevoz invalida (ZET);
 - obilježavanje parkirališnih mjesta za potrebe osoba sa invaliditetom;
 - gradnja pristupnih rampi na ulazima u odgojno - obrazovne ustanove, dječje vrtiće i osnovne škole, te kulturne ustanove;
 - ugradnja podizno - spuštajućih platformi za invalide na lokaciji Pothodnik između Utrina i Zapruđa, Zagrebački velesajam - Siget;
 - uklanjanje arhitektonskih barijera na križanjima, (kontinuirano prilagođavanje prometnika) - upuštanje cestovnih rubnjaka na pješačkim prijelazima;
 - ŠRC Jarun, Otok Trešnjevka – uređena plaža za osobe s invaliditetom i igralište za djecu s teškoćama u razvoju sa pripadajućim sadržajima (prilagođenim sanitarnim čvorom, tuševima, kabinama za presvlačenje); više osjetilni park, gradnja tematskog parka za slabovidne osobe;
 - Otvorena ambulanta za žene s invaliditetom u okviru Opće bolnice Sv. Duh i prva stomatološka ambulanta za osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama, Perkovčeva 3 i Dom zdravlja Zagreb - Centar;
 - Gradnja mreže dječjih igrališta i prilagođavanje postojećih za djecu s teškoćama u razvoju; nova igrališta su u naselju Remetinec, u parku Ciglenica i na Trgu Otokara Keršovanija, a obnovljeno i opremljeno u OŠ dr. Ivan Merz.

4.7.2. Ocjena stanja

Višeosjetilni park sa svojim raslinjem - izabranih boja, mirisa, oblika i zvukova potiče aktivnost svih pet temeljnih osjetila, a popratni sadržaji dodatno razvijaju kreativne

potencijale djece s teškoćama u razvoju. Za uređenje Parka utrošeno je više od 2.000.000, 00 kuna.

Tijekom 2005. provedene su pripreme za otvaranje prve ambulante za žene s invaliditetom u okviru Opće bolnice Sv. Duh. Nabavljen je specijalizirani ginekološki stol, ultrazvučni i drugi potrebni aparati. Ambulanta je predstavljala začetak budućeg Centra za žene koji će provoditi cijelovitu zaštitu žena, osobito žena s invaliditetom.

Prilikom projektiranja dječjih vrtića i škola čiji je investitor Grad Zagreb, u proteklom se razdoblju nastojalo maksimalno osigurati nesmetano kretanje osoba s invaliditetom, poglavito djece.

Projekti vrtića i škola rađeni su sukladno europskim i svjetskim kriterijima u cilju uklanjanja ili minimaliziranja arhitektonskih barijera i stvaranja adekvatnih prostora.

Pored propisanih sanitarnih kabina redovno su projektirani sanitarni prostori za osobe s invaliditetom, te u gradnji opremani potrebnim pomagalima (rukohvatima, širim mimokretnim vratima, niže postavljenim umivaonicima i sl.).

Tijekom 2008. učinjena je snimka stanja u zdravstvenim ustanovama za zaštitu djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom te je utvrđeno da su sve zdravstvene ustanove kojima je osnivač Grad Zagreb opremljene s potrebnim pomagalima.

U svrhu osiguravanja pristupačnosti i elemenata informacijske podrške za gluhe i slikepe osobe, ostalim ustanovama je upućen upitnik sa popisom pomagala, te je zatraženo očitovanje o eventualnim potrebama u smislu nabave potrebnih pomagala i osiguranju posrednika u komunikaciji za osobe s invaliditetom. Također, važno je spomenuti kako su po Gradu Zagrebu postavljene table upozorenja (namijenjene korisnicima platformi) koje informiraju korisnika kome se mogu obratiti u slučaju kvara platforme.

Na području Zagreba djeluje 10 domova za starije i nemoćne osobe kojima su prenesena prava na Grad Zagreb, a jednom domu je Grad Zagreb osnivač. U cilju osiguranja korisnika, djelatnika i imovine navedenih domova nužno je uvesti vatrodojavni sustav. Izvršena je procjena troška uvođenja vatrodojavnog sustava u 8 domova, a 2008. domovi su izradili projekte uvođenja vatrodojavnog sustava u okviru decentraliziranih sredstava.

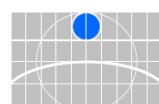
U cilju poboljšanja kvalitete usluge u domovima Grad Zagreb potiče obnovu i održavanje postojećih domova za starije i nemoćne osobe.

4.7.3. Prijedlog za unapređenje stanja u prostoru

Na temelju prikupljenih podataka utvrdit će se stanje potreba i prioritet nabave. U proračunu Grada Zagreba godišnje se osiguravaju sredstva za nabavu svih pomagala i opreme. Socijalne i zdravstvene ustanove kojih je osnivač Grad Zagreb u većoj su mjeri prilagođene potrebama osoba s invaliditetom. S prilagodbom će se nastaviti i nadalje sukladno planu provedbe Strategije. Važno je naglasiti da će kod onih građevina kod kojih se iz objektivnih razloga neće moći ispoštivati svi elementi pristupačnosti biti izvedena razumna prilagodba.

U cilju podizanja razine sigurnosti korisnika, djelatnika i imovine domova za starije i nemoćne osobe nužno je osigurati sredstva u visini 6.586.922, 34 kn za uvođenje vatrodojavnog sustava u preostalih 8 "gradskih" domova.

Svjesni činjenice da postojeća mreža domova za starije i nemoćne osobe ne zadovoljava potrebe stalnog smještaja, ali niti cijelodnevne skrbi o starijim i nemoćnim osobama, planirano je povećanje kapaciteta gradnjom novih namjenskih domova (dio i kroz javno privatno partnerstvo). U tijeku je traženje privatnog partnera, koji će svojim sredstvima financirati i ostvariti projekt gradnje domova za starije i nemoćne osobe na sljedećim lokacijama:

- Gradska četvrta Trešnjevka – jug (kapacitet: 200);
- Gradska četvrta Sesvete (kapacitet: 200);
- Gradska četvrta Maksimir (kapacitet: 200);
- Gradska četvrta Donji grad ili Maksimir za potrebe Zaklade „Zajednički put“ (kapacitet: 100) i za potrebe umirovljenih zdravstvenih djelatnika (kapacitet: 50);
- Gradske četvrti Peščenica (kapacitet: 200).

4.7.4. Planirana ulaganja u sljedećem razdoblju

U dogovoru s Vladom RH planira se dovršenje Sveučilišne bolnice, a u tijeku je izrada tehničke dokumentacije za Kompleks URIHO – Ustanove za rehabilitaciju hendikepiranih osoba.

Za naredno četverogodišnje razdoblje još se planira :

- Dom za starije i nemoćne osobe Markuševac (napravljena tehnička dokumentacija), gradnja;
- Dom za starije i nemoćne osobe Sv. Josip, opremanje boravka;
- Dom zdravlja Zagreb – centar, Lučko 2a, zdravstvena stanica Lučko i hospicij, gradnja;
- zamjenskog objekta: prizemlje, kat i potkrovљe;
- Dom zdravlja Zagreb – centar, Mrkšina 38, zdravstvena stanica Sveta Klara, gradnja novog samostojećeg objekta na mjestu bivšeg objekta mjesne samouprave;
- Dom zdravlja Zagreb – centar, Isce bb, zdravstvena stanica Gračani, gradnja zamjenskog prizemnog objekta;
- Dom zdravlja Zagreb – zapad, zdravstvena stanica Špansko II, Trg Ivana Kukuljevića bb, gradnja novog objekta uz postojeći;
- Dječja bolnica Srebrnjak, Srebrnjak 100, dogradnja (gradnja još jednog objekta);
- Specijalna bolnica za plućne bolesti, Rockefellerova 3, rekonstrukcija i dogradnja;
- Psihijatrijska bolnica Vrapče, Bolnička c. 32, gradnja novog objekta kliničkog odjela forenzičke psihijatrije, kompletna rekonstrukcija i opremanje kuhinje;
- Psihijatrijska bolnica Sveti Ivan, Jankomir 11, gradnja zamjenskog objekta odjela VI., (tehnika dokumentacija gotova), gradnja zamjenskog objekta odjela III;
- Sustavno osiguravati pristupačnost građevina osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti.

Slika. Zavod za hitnu medicinu

Na Svjetskom festivalu arhitekture u Barceloni, od 4. do 6. studenoga 2009. nova zgrada Zavoda za hitnu medicinu (bivše Hitne pomoći), arhitektonskog tima Producije 004 nagrađena je u kategoriji objekata javne namjene.

4.8. Građevine vjerske namjene

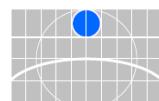
4.8.1. Ocjena stanja

S obzirom da na području Grada Zagreba katolici tradicionalno čine većinu stanovnika, katoličkih vjerskih objekata ima najviše. Nadbiskupija zagrebačka ima 90 župa na području Grada. Nedostatak gradnje objekata za vjerske namjene nakon Drugog svjetskog rata, uvjetovan političkim razlozima, još do danas nije u potpunosti nadoknađen tako da znatan broj župa još uvijek nema primjerene prostore za puno ostvarivanje liturgijskih, pastoralnih, karitativnih i drugih oblika života župne zajednice. Na žalost, u zadnjih dvadesetak godina, u uvjetima promijenjenih političkih okolnosti, rješavanju ovog problema se nije pristupalo na adekvatan način jer se o mreži vjerskih objekata u sklopu šire mreže objekata javne namjene nije vodilo računa u inicijalnim etapama izrade prostorno – planskih dokumenata, već su se za lokacije vjerskih sadržaja naknadno nalazila *ad hoc* rješenja i to većinom kroz procedure izmjena i dopuna urbanističkih planova. Takav pristup je često rezultirao transformacijom postojećih zelenih površina ili smještajem vjerskih objekata na rubne, privatnom kapitalu neutraktivne lokacije koje se svojim položajem ne mogu na optimalan način uklopiti u smislenu vezu s ostalim elementima mreže javne namjene, odnosno sa širim urbanim kontekstom.

4.8.2. Natječaji i programi za građevine vjerskih zajednica

U proteklom razdoblju objavljeni su natječaji i utvrđeni programi:

1. javni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja uređenja parka i crkve na Trnjanskoj Savici (SGGZ 8/05);
2. program za provedbu natječaja za izradu idejnog rješenja društveno - kulturnog centra Crkve Isusa Krista svetaca posljednjih dana (SGGZ 8/05);
3. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za gradnju zgrade Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu – Ksaverska cesta 12 (SGGZ 8/05);
4. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu urbanističko - arhitektonskog rješenja objekata Župe Krista Kralja (SGGZ 15/05);
5. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za idejno rješenje Duhovnog i kulturnog centra Špansko (SGGZ 12/06);
6. pozivni natječaj za izradu idejnog urbanističko - arhitektonskog rješenja Zgrade Pravoslavne gimnazije i Duhovnog centra (SGGZ 13/06);
7. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za gradnju zgrade Hrvatske biskupske konferencije (SGGZ 10/06);
8. javni, opći i pozivni anonimni urbanističko - arhitektonski natječaj za realizaciju Župne crkve sa pastoralnim centrom i hostelom u stambenom naselju Špansko – Oranice (SGGZ 16/07);
9. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za crkvu i pastoralni centar bl. pape Ivana XXIII – Klaka – Zagreb) (SGGZ 5/07);
10. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj pastoralnog centra Makedonske pravoslavne crkve u Zagrebu (SGGZ 16/07);
11. pozivni, urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja kompleks „VRT“ crkve Majke Božje Lurdske u Ulici kralja Zvonimira u Zagrebu) (SGGZ 10/08);

12. Izmjene i dopune Programa za provedbu pozivnog urbanističko - arhitektonskog natječaja za gradnju zgrade Pravoslavne gimnazije i Duhovnog centra (SGGZ 9/08);
13. Izmjene i dopune Programa za provedbu urbanističko - arhitektonskog natječaja pastoralnog centra Makedonske pravoslavne crkve (SGGZ 20/08);
14. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za adventističku crkvu, Ul. Kotarnica/Stenjevec (SGGZ 13/09);
15. Izmjene i dopune Programa za provedbu pozivnog urbanističko - arhitektonskog natječaja za gradnju zgrade Pravoslavne gimnazije i Duhovnog centra (SGGZ 12/09).

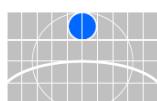
4.8.3. Planirana ulaganja u sljedećem razdoblju

U sljedećem razdoblju planira se gradnja sakralnih objekata na lokacijama:

- novi župni centar na relaciji Sesvetski Kraljevec - Dugo Selo;
- Špansko istok;
- Špansko zapad;
- Vrbani III;
- Savska Opatovina;
- Susedsko Polje;
- Blato – Lanište;
- Sveta Klara;
- Botinec;
- Kajzerica.
-

4.8.4. Prijedlog mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru

Potrebno je provesti evidenciju objekata vjerske namjene kako bi se dobilo što točnije stanje mreže sakralnih objekata. Nove objekte je potrebno planirati na optimalnim lokacijama koje upotpunjaju i integriraju društveni život Grada, a ne ih tretirati kao izolirane sadržaje. Radi boljeg povezivanja i afirmacije tradicijskih vrijednosti hrvatske i zagrebačke kulture življjenja, potrebno je sagledati optimalne pravce povezivanja i širenja župnih središta, te na taj način pokušati stvoriti smislenu mrežu župnih poveznica u svrhu cijelodnevne uporabe javnih gradskih prostora što može biti dodatni poticaj dalnjem jačanju privatne inicijative gospodarskog i društvenog sektora. Te komunikacije bi trebale obuhvatiti vrijedna prirodna i kulturna dobra zagrebačke baštine jer se time podiže i širi svijest o tim vrijednostima i potrebama njihove zaštite.

5. Gospodarstvo

5.1. Općenito

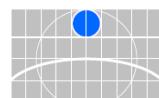
5.1.1. Osnovni pokazatelji

	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.
ZAPOSLENOST					
Zaposleni, stanje 31. ožujka u godini prema sektorima	371.525	388.581	406.711	421.585	-
Poljoprivredne djelatnosti	2.942	2.762	2.634	2.506	-
Poljoprivreda, lov i šumarstvo	2.942	2.762	2.634	2.506	-
Ribarstvo	-	-	-	-	-
Nepoljoprivredne djelatnosti	97.237	99.584	103.618	105.616	-
Rudarstvo i vađenje	2.468	2.423	2.258	2.307	-
Prerađivačka industrija	60.810	60.912	63.276	63.168	-
Opskrba električnom energijom, plinom i vodom	4.998	4.984	4.828	4.906	-
Građevinarstvo	28.961	31.265	33.256	35.235	-
Uslužne djelatnosti	271.346	286.235	300.459	313.463	-
Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla te predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	73.676	77.382	81.839	84.970	-
Hoteli i restorani	13.597	14.655	15.091	15.607	-
Prijevoz, skladištenje i veze	27.568	28.574	28.446	28.780	-
Finansijsko posredovanje	14.495	16.156	17.393	18.250	-
Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	38.942	43.490	48.655	52.577	-
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	29.049	30.459	31.504	32.666	-
Obrazovanje	24.201	24.808	25.576	26.424	-
Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	25.552	26.016	26.672	27.753	-
Ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	22.478	22.920	23.617	25.007	-
Privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	1.772	1.572	1.427	1.208	-
Izvanteritorijalne organizacije i tijela	-	-	-	-	-
Nerazvrstani prema djelnostima	16	203	239	221	-
NEZAPOSLENOST					
Nezaposleni, stanje 31. ožujka	41.143	39.137	34.334	27.808	28.513
Nezaposleni, stanje krajem godine	39.841	35.761	28.124	26.184	-
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (tekuće cijene)¹⁾					
BDP, mil. kuna	82.420	89.397	-	-	-
BDP, po stanovniku u kunama	105.201	113.996	-	-	-
BDP, mil. EUR - a	11.138	12.208	-	-	-
BDP, po stanovniku u EUR - ima	14.216	15.567	-	-	-
GRAĐEVINARSTVO					
Završeni stanovi	4.771	6.139	8.895	8.744	-
Prodani stanovi	1.158	1.855	1.767	1.664	-
Prosječna cijena stana po m ² , u kunama	9.228	9.159	12.308	14.222	-
INDUSTRIJA					
2005	2005	2006	2007	2008	I - IX 2009
2004	2004	2005	2006	2007	I - IX 2008
Indeksi industrijske proizvodnje	104, 7	102, 2	107, 3	100, 0	94, 8

Tablica. Kretanje osnovnih gospodarskih pokazatelja

5.1.2. Ocjena stanja

Proteklo izvještajno razdoblje bilo je obilježeno kontinuiranim padom nezaposlenosti koje je prekinuto ulaskom hrvatskog gospodarstva u globalna recesijska kretanja što se

odrazilo i na pad indeksa industrijske proizvodnje, tako da se ponovno bilježi lagan porast nezaposlenih osoba. Povećanje cijene novca na tržištu dovelo je i do smanjenja građevinske aktivnosti i pada kreditne sposobnosti građana što se očituje u padu gradnje i prodaje stanova. Procesi urbanizacije i restrukturiranja zagrebačkog gospodarstva dovode do dalnjeg rasta zaposlenih u uslužnim djelatnostima.

5.2. Energetika

5.2.1. Razdoblje 2008. - 2009.

Provođenje Projekta „Sustavno gospodarenje energijom u Gradu Zagrebu“, realizacija je započeta 2008. godine, provodi se kontinuirano sljedeće četiri godine.

2009. god.

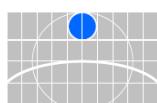
- Izrada Studije „Mogućnosti korištenja obnovljivih izvora energije u Gradu Zagrebu“
- Izrada Sociološke studije o stavovima i mišljenjima građana Zagreba o upotrebi obnovljivih izvora energije i primjeni mjera energetske učinkovitosti.

5.2.2. Prijedlog za unapređenje prostornoga razvoja

Za unapređenje stanja u prostoru, potrebno je donijeti razvojne programa i planove opskrbe energijom kao i poduzimati mjere promicanja energetskih ušteda, primjene mjera energetske učinkovitosti, uporabe ekološko prihvatljivih goriva i obnovljivih izvora energije.

5.2.3. Plan aktivnosti za naredno četverogodišnje razdoblje

- Donošenje i provedba Energetske strategije Grada Zagreba
- Donošenje i realizacija Programa za učinkovito korištenje energije
- Donošenje i realizacija Programa za energetsku učinkovitost u neposrednoj potrošnji energije Grada Zagreba za razdoblje 2010 – 2012.
- Donošenje i realizacija Programa poticanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu
- Donošenje i realizacija Akcijskog plana energetski održivog razvoja Grada Zagreba (SEAP) za razdoblje do 2020. godine (Convent of Mayors).
- Primjena mjera energetske učinkovitosti na objektima Gradske uprave Grada Zagreba
- Provođenje Projekta „Sustavno gospodarenje energijom u Gradu Zagrebu (2010 – 2011).
- Uporaba obnovljivih izvora energije na objektima Gradske uprave Grada Zagreba.
- Uporaba i promocija ekološko prihvatljivih goriva u sustavu Gradske uprave Grada Zagreba
- Provedba projekta „Green Office“ u sustavu Gradske uprave Grada Zagreba
- Realizacija informacijskog sustava za sustavno gospodarenje energijom
- Realizacija aktivnosti temeljem Sporazuma gradonačelnika Europskih gradova, Sporazuma sa EC - DGTRN - om i sukladno Deklaraciji o klimatskim promjenama
- Aplikacije projekata iz domene energije i ekologije EU i drugih međunarodnih fondova u partnerskom odnosu sa drugim gradovima i institucijama EU
- Realizacija projekta „Izgradnja sustava za gospodarenje energijom u gradovima Zagreb, Sarajevo, Podgorica i Skopje“ u suradnji sa GTZ – Open Regional Fund

for South East Europe on Energy i gradovima Freiburg, Sarajevo, Skopje i Podgorica (2010 – 2011.g.)

5.3. Obrt, malo i srednje poduzetništvo

U cilju rasta i razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva, odnosno jačanja njihove konkurentnosti i tako uspješne implementacije na globalno tržište, u izvještajnom razdoblju nastavljena je provedba poticajnih mjera i aktivnosti temeljem Programa poticanja razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva u Gradu Zagrebu. Poticajne mjere i aktivnosti usmjerene su na dva osnovna područja djelovanja i to dodjelu poticajnih financijskih sredstava i gradnju poduzetničke infrastrukture. Za njihovu provedbu od rujna 2000. tj. od početka primjene Programa do sada utrošeno je ukupno 190.544.474, 10 kuna, od čega su sredstva Grada 155.630.292, 33 kune, a sredstva Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva i Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti 34.914.181, 77 kuna. Pritom je u razdoblju od 2005. do sada utrošeno ukupno 79.814.192, 59 kuna, od čega su sredstva Grada 66.732.869, 77 kuna, a sredstva ministarstava 13.081.322, 82 kune.

5.3.1. Dodjela poticajnih financijskih sredstava

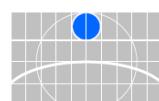
5.3.1.1. Dodjela kredita poduzetnicima - po povoljnijim i prihvatljivijim uvjetima od komercijalnih uvjeta koje nude finansijske institucije od 2005. do sada odobreno je 337 kredita poduzetnicima u ukupnom iznosu od 581.649.835, 00 kuna. Iz obrađenih i analiziranih podataka poduzetnika koji su iskoristili kredite, a odabrani su metodom uzorka, utvrđeno je da je, nakon investicije, **broj zaposlenih radnika veći za 49%, odnosno zaposleno je 2.959 novih radnika.**

5.3.1.2. Depoziti financijskim institucijama – sa svrhom povoljnijeg kreditiranja obrtničkoj štednoj banci d.d. od 2005. doznačeno je 8.507.296, 89 kuna na ime depozita.

5.3.1.3. Dodjela jamstava poduzetnicima - obrtnici i mali poduzetnici koji nemaju dostatne instrumente osiguranja povrata kredita, kao jedan od instrumenata mogu koristiti jamstvo iz Projekta „Regionalni jamstveni instrumenti – RJI“ koje izdaje Razvojna agencija Zagreb – TPZ d.o.o.. Inicijalna sredstva za formiranje jamstvenog osigurali su u jednakim iznosima od 650.000, 00 kuna Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Grad i Udruženje obrtnika grada Zagreb. Ukupan iznos od 1.950.000, 00 kuna multiplicira depozitna banka pet puta tako da je obrtnicima i poduzetnicima na raspolaganju jamstveni fond u iznosu od 9.750.000, 00 kuna. Do sada su preko Razvojne agencije izdana tri jamstva poduzetnicima u iznosu od 265.000, 00 kuna.

5.3.1.4. Subvencioniranje kamata na poduzetničke kredite - preuzimanjem dijela razvojnih troškova poduzetnicima je omogućen pristup jeftinijim kreditnim sredstvima za realizaciju njihovih razvojnih planova. Finansijskim institucijama je od 2005. do sada za subvencioniranje kamata doznačeno 40.396.460, 40 kuna, od čega su sredstva Grada 27.965.137, 58 kuna (69%), a sredstva ministarstava 12.431.322, 82 kune (31%).

5.3.1.5. Dodjela potpora inovatorima radi pripreme inovacija za poduzetničko korištenje - kako su inovacije jedan od važnijih čimbenika uspješnog gospodarstva jer osiguravaju konkurenčnost na tržištu, Grad pomaže malim i srednjim trgovackim društvima i obrtnicima, među ostalim, podržavajući kvalitetne razvojne projekte zasnovane na ekološki prihvatljivim inovacijama, novim tehnologijama i visoko

kvalificiranom radu, te rad inovatora i zapošljavanje mladih stručnjaka. Od 2005. do sada Grad je za poticanje inovatorstva plasirao sredstva u iznosu od 2.480.942, 80 kuna.

5.3.1.6. Dodjela potpora tradicijskim, deficitarnim, proizvodnim obrtima i obrtima koji zapošljavaju osobe s invaliditetom - kako bi se omogućio opstanak i potaknuo daljnji razvoj tradicijskih, deficitarnih i proizvodnih obrta te obrta koji zapošljavaju osobe s invaliditetom obrtnicima je od 2005. do sada dodijeljeno **1757 potpora u ukupnom iznosu od 17.821.500, 00 kuna**. Potpore obrtnicima odobravane su za razvoj obrtničke djelatnosti: nabavu opreme, uređivanje poslovnog prostora odnosno prilagodbu uvjeta rada za zapošljavanje osoba s invaliditetom, edukaciju zaposlenih i osoba s invaliditetom, edukaciju naučnika, promotivne aktivnosti i certifikate (znakove) kvalitete, te subvencioniranje dijela troškova poslovanja: spomeničku rentu. Time se omogućuje ne samo opstanak obrta već i zadržavanje postojećeg broja zaposlenih u ovom segmentu obrništva.

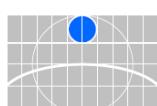
5.3.1.7. „ECDL - om do posla“ - u cilju zapošljavanja nezaposlenih osoba iz evidencije Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Centru za transfer tehnologije d.o.o., Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu za realizaciju projekta „ECDL - om do posla“ od 2005. do kraja 2007. tj. do kraja provedbe projekta, dodijeljene su bespovratne potpore **u iznosu od 4.567.729, 50 kuna za 1.661 polaznika**. Pri tome je zanimanje žena za informatičku edukaciju bilo znatno veće od zanimanja muškaraca, odnosno žene čine 76% ukupnog broja polaznika. **Od ukupnog broja polaznika za koje su dodijeljene potpore (2.100) do kraja 2007. zaposlilo ih se 1.213.**

5.3.1.8. Dodjela interventnih sredstava poduzetnicima - s obzirom na aktualnu globalnu finansijsku krizu, odnosno s ciljem prevladavanja ekonomske recesije i stvaranja uvjeta za brzi oporavak i razvoj obrtnika, malih i srednjih poduzetnika na području Grada Zagreba razrađene su mjere, kriteriji i aktivnosti iz točke III. Pomoći i olakšanje poslovanja obrtnicima i poduzetnicima Smjernica gospodarskog oporavka i zaštite standarda građana Grada Zagreba. U okviru razrađenih mjera je i osnivanje Interventnog fonda za realizaciju poduzetničkih projekata od gospodarskog značaja za Grad Zagreb u iznosu od 20 milijuna kuna/god. Na temelju raspisanog natječaja za dodjelu interventnih sredstava poduzetnicima Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo zaprimio je **511 zahtjeva poduzetnika** te je u tijeku njihova obrada.

5.3.2. Gradnja poduzetničke infrastrukture

5.3.2.1. Razvojna agencija Zagreb – TPZ d.o.o. - sa svrhom poticanja, osnivanja i razvoja tehnološki utemeljenih malih tvrtki Grad je osnovao vlastito društvo Tehnološki park koji je u svibnju 2008. postao Razvojna agencija Zagreb – TPZ d.o.o.. Osim što je poduzetnicima omogućeno povoljnije korištenje poslovnog prostora i zajedničke infrastrukture u Razvojnoj agenciji provodi se tehničko – tehnološka obrada i priprema inovacija za poduzetničko korištenje, edukacija već etabliranih poduzetnika i poduzetnika – početnika na organiziranim seminarima, savjetodavno – konzultantske usluge za uvođenje sustava upravljanja kvalitetom i/ili okolišem ISO 9001 i 14001, dodjela jamstava za poduzetničke kredite, izrada gospodarskih projekata i studija, izrada i vođenje projekata financiranih iz EU fondova i sl..

Za sufinanciranje troškova funkciranja te za provođenje projekata i aktivnosti Razvojnoj agenciji od 2005. do sada doznačeno je 3.990.263, 00 kuna.

5.3.2.2. Clusterom do konkurentnog proizvoda - sa svrhom razvoja gospodarskih subjekata, osobito malih i srednjih, koji svojim umrežavanjem potiču razvoj na lokalnoj i regionalnoj razini pokrenut je Projekt „Clusterom do konkurentnog proizvoda“. U okviru Projekta provedena su istraživanja isplativosti i opravdanosti Clustera na području Grada Zagreba i županija u neposrednom okruženju te je izrađena Studija Clustera prometnih sredstava, alatnih strojeva i alata, a clusteru Centar proizvodnog strojarstva i alatničarstva d.o.o. dodijeljena je bespovratna potpora za sufinanciranje troškova početka rada. Za provedbu projekta utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 750.000, 00 kuna.

5.3.2.3. Poduzetničke zone - s ciljem povoljnije i jeftinije gradnje ili kupnje poslovnog prostora na potpuno infrastrukturno opremljenom zemljištu, odnosno mogućnošću zakupa po povoljnijim uvjetima poduzetnicima, u 2005. donijet je Program razvoja poduzetničkih zona na području Grada Zagreba. Programom su, među ostalim, utvrđeni kriteriji uključivanja poduzetnika u poduzetničke zone te definirana područja gospodarskih zona u kojima je moguće locirati poduzetničke zone. Zbog specifičnosti ustroja, funkcioniranja i potreba Grada Zagreba, kao i visoke cijene zemljišta i infrastrukture u odnosu na druga područja u Republici Hrvatskoj, prioritet za ulazak u poduzetničku zonu imat će poduzetnici koji se bave proizvodnjom i razvojem proizvoda, tehnologija i usluga, poduzetnici s područja „high tech“ i koji na svom području zaslužuju epitet izvrsnosti, odnosno poduzetnici koji će udovoljiti utvrđenim kriterijima iz Programa. Međutim, iako su Programom definirana područje gospodarskih zona u kojima bi se eventualno mogle organizirati poduzetničke zone, Gradu Zagrebu nedostaju adekvatna zemljišta za gradnju prvenstveno u smislu veličine tj. potrebne površine. Stoga je s predstavnicima Zagrebačke županije i Krapinsko – zagorske županije održano nekoliko sastanaka kako bi se razmotrile mogućnosti osnivanja odnosno organiziranja poduzetničkih zona izvan područja Grada Zagreba, a u koje bi se uključili i zagrebački poduzetnici.

5.3.2.4. Prijedlog mjera za unaprijeđenje stanja

S obzirom na postignute zadovoljavajuće rezultate u ostvarivanju poticajnih mjera iz Programa poticanja razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva, Grad Zagreb će i nadalje sustavno provoditi mjere i aktivnosti usmjerene na jačanje i daljnji razvoj obrta, malih i srednjih poduzetnika. Osim toga, nastavak provedbe svih poticajnih mjera i aktivnosti također je jedan od načina ublažavanja utjecaja aktualne finansijske krize na poslovanje obrtnika i poduzetnika.

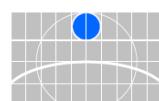
5.4. Turizam

5.4.1. Ocjena stanja

Razvitak turizma u Zagrebu u najužoj je svezi s atraktivnosti Grada glede njegove povjesne i prirodne baštine, kao i planskim jačanjem uloge Grada u sustavu velikih europskih gradova i obnovom i razvitkom kompleksne urbane infrastrukture.

Zagreb je jako središte kongresnog turizma, gospodarsko - poslovnih manifestacija i sajmova, kao i brojnih domaćih i međunarodnih priredaba i manifestacija. Zagreb je turističko središte, kako tranzitno, na putu iz zapadne i srednje Europe prema Jadranskom moru, tako je i sam cilj i odredište turističkih kretanja.

Zagreb kao poslovno i administrativno središte ostvaruje oko 5, 7% turističkog prometa Republike Hrvatske i 7 - 9% prihoda od turizma Republike Hrvatske.

Turistička industrija Grada zapošljava oko 11.400 osoba. U razdoblju I - XII 2008./I - XII 2007. broj dolazaka turista je veći za 6% a noćenja za 4, 4%. U razdoblju I - XII 2008. broj turista iznosi 705.165 od toga inozemni 492.080 ili 70, 8%, broj noćenja turista iznosi 1.182.917 od toga inozemni 836.375 ili 74, 5%.

Turistička zajednica Grada Zagreba naručila je istraživanje "Trendovi obilježja turističke potražnje u Zagrebu 1998. - 2008." koju je izradio Institut za turizam. Prema tom istraživanju :

- Zagreb se sve češće posjećuje radi "turističkih" motiva, iako poslovni motivi ponovno dobivaju na važnosti;
- Zagreb ima sve više novih gostiju;
- u Zagreb se sve češće dolazi zrakoplovom;
- udio samostalno organiziranih dolazaka je ponovno u porastu;
- raste zadovoljstvo elementima smještajne ponude i gradske infrastrukture;
- raste iznos prosječne dnevne potrošnje, rastu izdaci za smještaj i kupovinu, smanjuju se izdaci za izvansmještajne usluge.

5.4.4.1. Smještajni kapaciteti

Trenutno Zagreb ima 44 hotela. Tri hotela su u kategoriji pet zvjezdica, 12 ih je u kategoriji četiri zvjezdice, najviše ih je u kategoriji tri zvjezdice – čak 21 i 8 zagrebačkih hotela je u kategoriji dvije zvjezdice.

Zagreb raspolaže sa 66 smještajnih objekata od čega 44 hotela – 8.915 postelja od čega u hotelima 6.480, u hostelima 628, turistički apartmani 72, prenoćišta 58, pansionima 133 i sobama za iznajmljivanje 68. Prosječan broj noćenja po dolasku u XII 2008. je 1, 7 a iskorištenost kapaciteta 24%.

5.4.2. Ciljevi turističkog razvoja

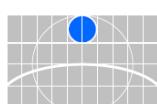
Jedan od ciljeva je unapređivanje prepoznatljivosti turističkog tržišta Zagreba, posebno na međunarodnim turističkim tržištim, te uključivanje Zagreba u krug atraktivnih srednjoeuropskih gradskih turističkih odredišta.

Zagreb se na turističkom tržištu pozicionira kao glavni grad Hrvatske, poslovno, kulturno i gastronomsko odredite, na važnom geografsko - prometnom položaju. Kao značajno europsko prometno čvorište povezan je cestovnim, zrakoplovnim, željezničkim i autobusnim linijama s europskim metropolama, i sa svim većim gradovima i turističkim mjestima u Hrvatskoj.

Prema Provedbeno - marketinškom planu razvoja turizma od 2002. - 2010. godine, kao strateškom dokumentu dugoročnog razvoja zagrebačkog turizma, posebna pozornost dana je projektu razvitka kulturnog turizma, čime se posjetiteljima nastoji pružiti što više zanimljivih sadržaja, od kulturnih i sportskih događanja, povijesnih znamenitosti, do raznolike ugostiteljske ponude, a sve kroz suradnju turističkih, kulturnih i drugih institucija.

5.4.3. Ulaganja u proteklom razdoblju

U proteklom razdoblju radilo se na modernizaciji i razvoju prometne infrastrukture. Proведен je međunarodni urbanističko - arhitektonski natječaj za novu zračnu luku, poboljšan je javni prijevoz uvođenjem niskopodnih tramvaja, uveden je i turistički autobus za razgledavanje grada.

Što se tiče sportsko - rekreativnih objekata završena je Arena koja je omogućila odvijanje značajne sportske manifestacije Svjetskog rukometnog prvenstva kao i održavanje raznih koncerata i drugih događanja što je vezano za povećavanje broja

turističkih dolazaka.

Slika. Arena Zagreb

i broja noćenja.

Gradnja velikih trgovačkih centara koji markiraju glavne ulaze u Grad pridonosi jačanju turističkog prometa.

Glede kulturno - povjesnih sadržaja za turistički razvoj Zagreba proveden je urbanističko – arhitektonski natječaj za uređenje Kaptola, uređena je crkva Sv. Marka kao i trg, a od prirodnih sadržaja uređeno je jezero Bundek i Botanički vrt.

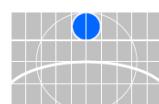

Slika. Snježna kraljica

Na Sljemenu je uređena skijaška staza Crveni spust koja omogućava održavanje skijaškog natjecanja za muški i ženski FIS CUP, a koje puno pridonosi u turističkoj promidžbi Grada Zagreba. U svrhu poboljšanja turističke ponude Parka prirode Medvednica planira se i rekonstrukcija Žičare Sljeme s gradnjom nove donje stanice.

Od 2005. do 2009. u Zagrebu je sagrađeno ili uređeno 9 novih hotela. Tri hotela su u kategoriji četiri zvjezdice (Antunović Zagreb, Miral i President), a šest ih je u kategoriji tri zvjezdice (Paradise, Meridijan 16, The Movie Hotel, Stella, Lisinski i Maksimir).

5.4.4. Prijedlog mjera za unapređenje stanja

Treba poticati razvitak Zagreba kao turističkog odredišta, poslovnog, kongresnog i turističkog središta regije i u tom smislu potrebno je povezati turističku ponudu Zagreba i susjednih županija kroz dopunu sadržaja i usluga.

Sve češća organizacija atraktivnih športskih i kulturnih priredbi koje privlače i velik broj stranih turista na žalost nije na primjeren način dopunjena adekvatnom popratnom ponudom. Poseban problem je i radno vrijeme ugostiteljskih i ostalih objekata u funkciji turizma. To je dio šireg problema čije rješavanje nadilazi ovlasti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i mora se riješiti u suradnji s nadležnim državnim tijelima. Kao zemlji koja se strateški orientirala ka turizmu kao jednom od glavnih izvora proračunskog prihoda i gradu koji teži postati punopravni član mreže europskih metropola i pozicionirati se kao atraktivno odredište na turističkoj karti Europe ne bi se smjelo događati da više desetaka tisuća stranih turista nakon posjeta nekoj svjetskoj koncertnoj atrakciji, na vrhuncu turističke sezone, nema gdje u Zagrebu potrošiti svoj novac.

5.5. Poljoprivreda

5.5.1. Ocjena stanja

Prema Strategiji ruralnog razvijanja Republike Hrvatske 2008. - 2013. Grad Zagreb je urbano područje.

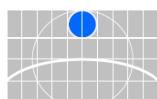
Poljoprivredno zemljište se nalazi izvan granica GUP - a Zagreba i Sesveta, a definirano je Prostornim planom Grada Zagreba. Razvoj poljoprivrede kao gospodarske djelatnosti na prostoru Grada Zagreba temelji se na obiteljskom seoskom gospodarstvu.

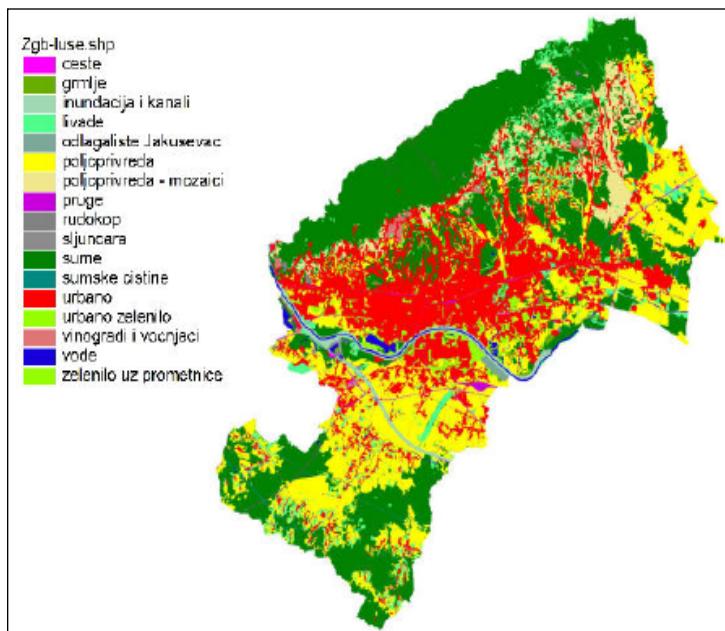
S obzirom na strukturu poljoprivredne proizvodnje, Grad Zagreb je tradicionalno voćarsko proizvodno područje, a za uzgoj povrća ima znatno veće prirodne potencijale od razine današnje proizvodnje.

Prema kategoriji korištenja na teritoriju Grada Zagreba prisutne su sve kategorije poljodjelskih površina (oranice, vrtovi, voćnjaci, vinogradi, livade, pašnjaci) koje se prema kvaliteti i uporabnoj vrijednosti tla u krajoliku razlikuju kao pretežito:

- oranice i livade u savskoj nizini;
- oranice, voćnjaci, vinogradi i livade na sjevernim gradskim obroncima i na Vukomeričkim goricama.

Prema podacima projekta "Inventarizacija poljoprivrednog zemljišta Grada Zagreba i preporuke za poljoprivrednu proizvodnju", koji je izradio Agronomski fakultet 2008., oranica na području Grada Zagreba ima 15.242, 8 ha, vinograda i voćnjaka 258 ha, livada koje se koriste za poljoprivrednu proizvodnju 3.342, 4 ha, a manjih poljoprivrednih površina koje čine kategoriju poljoprivredne površine - mozaici 2.890, 0 ha.

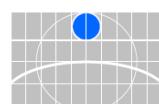
Slika. Karta načina korištenja zemljišta na području grada Zagreba (izvor "Inventarizacija poljoprivrednog zemljišta Grada Zagreba i preporuke za poljoprivrednu proizvodnju")

Međutim, poljoprivredno se zemljište, kako ono unutar generalnih urbanističkih planova Zagreba i Sesveta i građevinskih područja drugih naselja tako i ono izvan njih, prenamjenjuje u nepoljoprivredne svrhe. Treba uočiti da se najveći gubitak poljoprivrednog zemljišta zbog gradnje odvija na najvrjednijim tlima (tlima najbolje klase upotrebne vrijednosti), a to su aluvijalna tla u dolini Save (k.o. Blato, Brezovica, Klara, Jakuševac, Čehi, Demerje).

Slika. Poljoprivredno zemljište u Gradu Zagrebu

Analize tla pokazuju da je poljoprivredno zemljište na području Grada Zagreba značajno ispod granica dopuštenih količina teških metala u tlu. Poseban pritisak na kakvoću tla je neodgovarajuća gnojidba poljoprivrednih površina, osobito na savskom vodonosniku, koja uzrokuje zagađivanje podzemnih voda nitratima.

5.5.2. Negativni učinci na tlo

Koncentracijom i prostornim širenjem stambenih, gospodarskih i infrastrukturnih sadržaja povećava se potencijalna i stvarna ugroženost i gubitak tla. Nagnuti tereni na području Grada izloženi su eroziji tla vodom različitog intenziteta, ovisno o količini i intenzitetu oborina, svojstvima tla, duljini kretanja vode niz padinu, te pokrivenosti tla vegetacijom. Posljedica erozije s padina nije samo nepovratni gubitak tla, nego i onečišćenje voda.

Jedan od najtežih oblika incidenata u prostoru je pojava klizišta na terenima koji su prije početka građevinskih zahvata u stanju labilne ravnoteže ili čak predstavljaju aktivno klizište. Na području Grada Zagreba to je posebno podsljemenska zona, na potezu od Podsuseda do Kaštine.

Slika. Degradacija tla (Izvor: Elaborat zaštitnih zona vodocrpilišta Grada Zagreba)

Eksplotacijom mineralnih sirovina (šljunka, kamena, gline) tlo se gubi i onečišćuje. Uklanjanje tla i vegetacije na prostorima šljunčara jedan je od razloga zagađivanja podzemnih voda jer se šljunčani sloj nerijetko uklanja do razine pojave podzemnih voda. Pretvaranje šljunčara u nelegalna odlagališta otpada izravno utječe na kvalitetu podzemnih voda. Nesanirani kamenolomi i glinokopi, osim krajobrazne degradacije postojeća su i potencijalna odlagališta otpada kao i prostori erozije i nestabilnosti tla.

5.5.3. Poljoprivreda u prostornim planovima

5.5.3.1. Prostorni plan Grada Zagreba

Poljoprivredne površine su određene u Prostornom planu kao osobito vrijedno obradivo tlo, vrijedno obradivo tlo, te ostala obradiva tla i koriste se kao resursi za proizvodnju kvalitetnih poljoprivrednih proizvoda (zdrave hrane), radi poboljšanja opskrbe lokalnog stanovništva. Važne su ujedno i za održavanje ekološke ravnoteže, krajobrazne, biološke raznolikosti i održivog razvijanja prostora.

Prostornim planom planiraju se izdvojena građevinska područja za poljoprivredne gospodarske komplekse, a to su Hrvatski Leskovac i prostor sjeverno od Kupinečkog Kraljevca u južnom dijelu, i Dumovečki Lug i Šašinovečki Lug u istočnom dijelu Grada Zagreba.

Poljoprivredni gospodarski kompleksi s pripadajućim zemljištem mogu se formirati za potrebe ratarske, stočarske, voćarske, povrtlarske, te druge poljoprivredne proizvodnje. Parcelaciju i vrstu proizvodnje poljoprivrednih gospodarskih kompleksa određuje nadležno tijelo za poljoprivredu.

Prema Prostornom planu, karakteristični i sačuvani krajobrazi vinograda, voćnjaka i livada prigorja Medvednice i Vukomeričkih gorica te nizinskih struktura kultiviranih krajobraznih površina oranica, ne mogu se prenamjeniti. Na karakterističnim krajobraznim poljodjelskim prostorima neće se mijenjati parcelacija i struktura kultura, karakteristični šumarci i živice i ne mogu se graditi građevine.

5.5.3.2. Generalni urbanistički plan grada Zagreba

Generalni urbanistički plan nije definirao poljoprivredne površine kao zasebnu kategoriju, već unutar kategorije zaštitnog zelenila, a spominju se kao tradicionalni krajolici.

U Generalnom urbanističkom planu grada Zagreba propisane su mjere očuvanja i zaštite krajobraznih vrijednosti, po kriterijima za visokokonsolidirana gradska područja, Održavanje i njegovanje zaštitnih zelenih površina (1.10.), i mjerama zaštite i uređenja značajnog krajobraza.

Na površinama zaštitnog zelenila, osim unutar Parka prirode Medvednica, mogu se oblikovati rasadnici.

5.5.4. Projekti

Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo provodi Program poticanja razvijanja poljoprivrede i šumarstva na području Grada Zagreba (SGGZ 7/03, 10/06). Svrha programa je poticanje razvijanja i restrukturiranje poljoprivredne proizvodnje i šumarstva na području Grada Zagreba, čime bi se postigla i bolja opskrbljenošć poljoprivrednim i šumskim proizvodima.

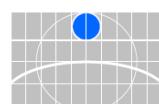
Provedba Programa obuhvaća provođenje direktnih mjera (subvencioniranje, kreditiranje i pomoći poljoprivrednim gospodarstvima), te indirektne mjere (institucionalna podrška promidžbi i plasmanu proizvoda, poticanje udruživanja u poljoprivredi).

Poljoprivredna gospodarstva upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava u Gradu Zagrebu mogu koristiti kreditne linije preko Privredne banke Zagreb kod kojih Grad Zagreb subvencionira kamatnu stopu 3 - 5% ovisno o namjeni. Uvjeti i način dodjele kredita utvrđeni su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja sredstava za kreditiranje razvijanja poljoprivrede i šumarstva (SGGZ 15/03 i 8/05). Osim poljoprivrednih gospodarstava korisnici kreditnih sredstava mogu biti fizičke i pravne osobe koje su vlasnici ili korisnici šumskog zemljišta na području Grada Zagreba i bave se šumarskom proizvodnjom.

Tijekom svibnja 2008. ugovorena je izrada projekta "Inventarizacija poljoprivrednog zemljišta Grada Zagreba i preporuke za poljoprivrednu proizvodnju" Gradskog ureda za poljoprivredu i šumarstvo sa Zavodom za pedologiju Agronomskog fakulteta.

Temeljni cilj ovog projekta je izvršiti inventarizaciju poljoprivrednog zemljišta Grada Zagreba sa svrhom utvrđivanja površine poljoprivrednog zemljišta i njegove prostorne rasprostranjenosti.

Za poljoprivredno zemljište izraditi će se pedološka karta Grada Zagreba na temelju koje će se utvrditi značajke tla i izvršiti procjena pogodnosti zemljišta za

poljoprivrednu proizvodnju, odnosno za ratarstvo, povrčarstvo, voćarstvo, vinogradarstvo, i travnjake.

Inventarizacija poljoprivrednog zemljišta izvršena je na temelju fotointerpretacije ortofoto karte u mjerilu 1:5000 iz 2005. Kao temelj za izdvajanje klasa načina korištenja zemljišta izvan urbanog područja korištena je klasifikacija i metodologija iz CORINE projekta.

Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo je pokrenuo i realizirao projekt kapitalne rekonstrukcije Gradskog skloništa za napuštene životinje u Dumovcu. Rekonstrukcija je završena u siječnju 2008. izdavanjem Uvjerenja za uporabu od strane Gradskog ureda za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet. Investicija je financirana s proračunskih pozicija Gradskog ureda za prostorno uređenje, zaštitu okoliša, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet.

2007./2008. godine osmišljen je i izведен Pilot projekt Gradskog ureda za poljoprivredu i šumarstvo - uređenje prve javne površine namijenjene kućnim ljubimcima i njihovim vlasnicima na prostoru Vrbana III, koja zauzima površinu od 17.103 m².

Kao temeljne aktivnosti za naredno četverogodišnje razdoblje, Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo navodi definiranje daljnog razvoja Gradskog skloništa za napuštene životinje (nakon sporazuma između Grada Zagreba i Republike Hrvatske), te Ustanove ZOO Zagreb.

U studenom 2009., otvorena je Vinska cesta Grada Zagreba, u suradnji Gradskog ureda za poljoprivredu i šumarstvo Grada Zagreba i Udruge Vinska cesta Grada Zagreba.

5.5.5. Manifestacije

Svake godine održavaju se tradicijske manifestacije u poljoprivredi, šumarstvu i lovstvu, čije održavanje podupire Gradski ured za poljoprivredu i šumarstvo, potpomažući na taj način približavanje poljoprivrednika tržištu i potrošaču, te kupca poljoprivrednom proizvođaču.

Dani cvijeća

Mjesto održavanja: Trg kralja Tomislava i Trg A. Starčevića

Sudionici: proizvođači cvijeća i presadnica s područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije

Projekt se provodi u suradnji sa Zagrebačkom županijom.

Proizvodi hrvatskog sela

Mjesto održavanja: jezero Bundek

Sudionici: poljoprivredni proizvođači s područja Republike Hrvatske

Dani trešanja

Vrijeme održavanja: svibanj

Mjesto održavanja: Trešnjevka

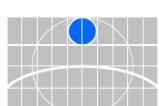
Sudionici: voćari s područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije

Dani jagoda

Vrijeme održavanja: svibanj - lipanj

Sudionici: proizvođači jagoda s područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije

Projekt se provodi u suradnji sa Zagrebačkom županijom.

Dani kupina

Vrijeme održavanja: lipanj - kolovoz

Sudionici: proizvođači kupina s područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije

Projekt se provodi u suradnji sa Zagrebačkom županijom.

Zaštita životinja – udomljavanje

Projekt se održava četiri puta godišnje, a provodi se u suradnji s udrugama za zaštitu životinja i Veterinarskom stanicom Grada Zagreba.

Eko etno

Vrijeme održavanja: rujan

Mjesto održavanja: Jesenski velesajam

Sudionici: poljoprivredni proizvođači s područja Grada Zagreba

Dani hrane

Vrijeme održavanja: listopad

Mjesto održavanja: Boćarski dom

Sudionici: poljoprivredni proizvođači s područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije

Festival Portugisca

Vrijeme održavanja: listopad

Mjesto održavanja: Boćarski dom

Sudionici: vinari s područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije

Međunarodni dan zaštite životinja

Vrijeme održavanja: listopad

Sudionici: udruge za zaštitu životinja, MORH, MUP

Martinje u Zagrebu

Vrijeme održavanja: studeni

Mjesto održavanja: Cvjetni trg i Margaretska ulica

Sudionici: vinari s područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije

Dani jabuka

Vrijeme održavanja: listopad - prosinac

Mjesto održavanja: Starčevićev trg i dr.

Sudionici: voćari s područja Grada Zagreba

Dani meda

Vrijeme održavanja: studeni

Mjesto održavanja: Trg A. Starčevića

Sudionici: udruge proizvođača meda

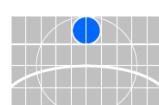
Dan Sv. Huberta

Obilježava se 03. studenog svake godine.

Sudionici: lovačke udruge, lovci i dr.

5.6. Šumarstvo

5.6.1. Ocjena stanja

Šumama Grada gospodari se na temelju Zakona o šumama i podzakonskih akata, šumskogospodarskih osnova i programa za gospodarenje, poštujući i pridržavajući se pravila struke. Potkraj 2005. donesen je novi Zakon o šumama koji na suvremeniji način od prethodnoga prepoznaje šumu i šumsko zemljište kao jedan od temeljnih potencijala održivog razvijanja i u kojem su općekorisne funkcije šuma prepostavljene gospodarskim učincima.

Na području Grada Zagreba državnim šumama upravlja trgovačko društvo Hrvatske šume d.o.o. preko Uprave šuma Zagreb odnosno Šumarija Zagreb, Remetinec i Dugo Selo.

Prema podacima Uprave šuma Podružnice Zagreb, Hrvatske šume d.o.o. na području Grada Zagreba gospodare s ukupnom površinom šuma od 8.656 ha koje su raspoređene u 11 gospodarskih jedinica, s drvnom zalihom od oko 2,5 milijuna m³ i godišnjim prirastom od oko 70.000 m³.

Šumarija Zagreb upravlja gospodarskim jedinicama: Sljeme - Medvedgradske šume (2.669 ha), Markuševačka gora (2.112 ha), Bistranska gora (5 ha), Limbuš - Sava (101 ha).

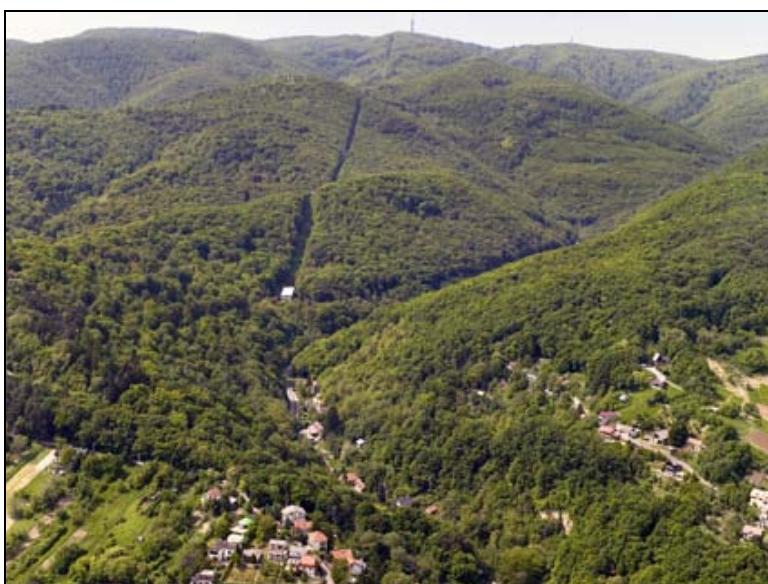
Šumarija Remetinec upravlja gospodarskim jedinicama: Obreški lug (1.372 ha), Stupnički lug (18 ha), Vukomeričke gorice - Horvati (833 ha).

Šumarija Dugo Selo upravlja gospodarskim jedinicama: Duboki jarak (659 ha), Črnovščak (209 ha), Zelinske šume (268 ha).

Gospodarska jedinica Park šume Grada Zagreba je u nadležnosti radne jedinice Hortikultura i obuhvaća površinu od 410 ha.

Prema Zakonu o šumama (NN 140/05) osnovana je Šumarska savjetodavna služba, radi obavljanja poslova dijela javnih ovlasti, te unapređenja gospodarenja šumama i šumskim zemljištima šumoposjednika.

Privatne šume na području Grada Zagreba pokrivaju površinu od 13.441,26 ha, prema podacima Zagrebačke podružnice Šumarske savjetodavne službe kojima trenutno raspolaću. (Izvor: Projektni zadatak gospodarskih jedinica i revira privatnih šuma na podlozi rasprostranjenosti privatnih šuma Republike Hrvatske za potrebe Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, „Oikon“ 2007.).

Slika. Šuma na Medvednici

Nastavno na konverziju poljoprivrednih površina u druge namjene odvija se i prenamjena šuma, a time i šumskog zemljišta (najčešće prenamjene odvijaju se gradnjom suprotno prostornoj dokumentaciji i drugoj regulativi). To je ireverzibilan proces kojim se trajno gube šumsko zemljište i šuma, a time i njene mnogostrukne funkcije, osobito na urbanom gradskom prostoru.

Najveća vrijednost šuma su njihove općekorisne funkcije. Obzirom na udio, kvalitetu i rasprostranjenost šumske površine na prostoru Grada prisutne su, u većoj ili manjoj mjeri, sve općekorisne funkcije šuma kao što su zaštita tla, prometnica i drugih objekata od erozije vodom i vjetrom, bujica i poplava, uravnoveženje vodnih odnosa u krajobrazu, pročišćavanje voda procjeđivanjem kroz šumsko tlo te opskrba podzemnih tokova i izvorišta pitkom vodom, povoljni utjecaj na klimu i na prostoru Grada preostalu poljodjelsku djelatnost, pročišćavanje onečišćenoga zraka, utjecaj na ljepotu krajobraza, stvaranje povoljnih uvjeta za ljudsko zdravlje, osiguranje prostora za odmor i rekreaciju te edukaciju, očuvanje genofonda šumskoga drveća i ostalih vrsta šumske biocenoze, ublažavanje učinka "staklenika atmosfere", opća zaštita i unapređivanje okoliša postojanjem šumskih ekosustava kao biološkoga kapitala velike vrijednosti, itd...

Zdravstveno stanje, kvaliteta i druge karakteristike šuma na području Grada Zagreba može se okarakterizirati kao zadovoljavajuće iako će se pravi uvid dobiti nakon izrade prvih Programa gospodarenja i početka rada operative na terenu.

5.6.2. Plan aktivnosti i prijedlog mjera za unaprjeđenje stanja

Plan aktivnosti Uprava šuma Podružnica Zagreb za naredno četverogodišnje razdoblje (2010. - 2013.) na području Grada Zagreba:

- a) Plan uklanjanja, zbrinjavanja otpada i sanacije onečišćenog šumskog zemljišta:

Šumarija Dugo Selo.....cca 600 m³;

Šumarija Remetinec.....cca 120 m³;

- b) Uređenje lugarnica:

Lugarnica Oštrica u g.j. Bistranska gora, Šumarija Zagreb;

Lugarnica Sljeme u g.j. Sljeme - Medvedgradske šume, Šumarija Zagreb;

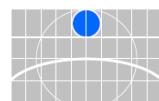
- c) Gradnja poslovne zgrade za Upravu šuma Podružnicu Zagreb:

Zajedničke službe, Šumarija Zagreb, RJ Hortikultura.

Plan aktivnosti Šumarske savjetodavne službe za četverogodišnji period očitovat će se kroz izvršenje Operativnog godišnjeg plana, gdje su planirani određeni radovi koji će se izvoditi u šumama šumoposjednika, te Programe gospodarenja gospodarskim jedinicama. Očekuje se uska suradnja sa Udrugama šumoposjednika, te novoosnovanim Savezom udruga šumoposjednika sa području Grada Zagreba. Osnivanje čuvarske službe bio bi važan korak prema uvođenju reda i kontrole u šumama šumoposjednika.

5.6.3. Šumarstvo u prostornim planovima

5.6.3.1. Prostorni plan Grada Zagreba

Gospodarenje šumama i šumskim zemljištem na području Grada podrazumijeva uz gospodarske učinke i održavanje biološke raznolikosti, sposobnosti obnavljanja, vitalnosti i potencijala šume kako bi se ispunile ekološke, društvene i gospodarske funkcije šuma.

Prostornim planom je određeno da se prostorna rasprostranjenost i biljni sastav šuma na području Grada Zagreba ne može mijenjati kako bi se zadržala ekološka stabilnost prirodnih, kultiviranih te izgrađenih oblika krajobraza.

Na razvedenom reljefu Medvednice i prigorja sačuvat će se prirodna smjena vegetacijskih pojasa koja u vizuri grada stvara posebno vrijednu estetsku sliku unutar prostranog masiva šuma u pozadini karakteristične krajobrazne slike Grada.

Šume neposredno uz rijeku Savu zadržat će se u postojećim granicama, radi svoje zaštitne funkcije i radi očuvanja ekološke stabilnosti i biološke raznolikosti. Njihove površine poželjno je i povećavati u sklopu uređenja prostora uz rijeku Savu kao gradskog eko parka novog tisućljeća. Poticat će se razvoj ritske vegetacije šuma vrba i topola kao posebnih vrijednosti krajobraznih obilježja prostora uz rijeku.

U nizinskom pojasu, udubinama i nizama posebno vrijedne šume hrasta lužnjaka, jasena i johe ne mogu se smanjivati i zadržavaju se, te se ne mogu prenamjenjivati.

Zadržava se vegetacijska struktura i rasprostranjenost površina šuma sjevernih brežuljaka Vukomeričkih gorica kao karakteristična prirodna smjena šumskih krajobraznih struktura.

Pošumljavanja na prostoru Grada vršit će se vegetacijom primjerenom prirodnim obilježjima prostora. Oblikovanje kultura omogućava se samo kao etapa u privođenju površine uvjetima koji omogućavaju pošumljavanje autohtonim vrstama.

Uređenje zemljišta pošumljavanjem na prostoru šuma određuje se osnovama gospodarenja šumama i programom za gospodarenje šumama i to za gospodarske šume, zaštitne šume i šume posebne namjene.

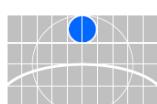
Za šume u vlasništvu pravnih i fizičkih osoba do donošenja programa za gospodarenje šumama, uređenje šumama pošumljavanjem provoditi će se na temelju obaveza koje proistječu iz jednostavne i proširene biološke reprodukcije šuma.

Uređenje zemljišta pošumljavanjem izvan površina šuma provodi se temeljem potreba zaštite okoliša i krajobraznog uređenja ugroženih i posebno vrijednih područja na prostoru Grada.

5.6.3.2. Generalni urbanistički plan grada Zagreba

Generalnim urbanističkim planom grada Zagreba, šume su definirane dvjema kategorijama:

- Gradske park - šume koje se mogu oblikovati kao parkovne površine, a gospodarenjem se zadržava njihova izvorna struktura šume, uz mogućnost opremanja samo onim sadržajima koji će od opće korisnih funkcija šume imati naglašeniju rekreativnu funkciju;
- Javne gradske šume, površine niskog intenziteta izgrađenosti koje se planiraju kao:
 - o novi parkovi i trgovi između željezničke pruge i rijeke Save;

- neizgrađeni koridori gradskih infrastruktura (potoka, gradskih ulica, ...);
- prostori obnove nestalih poljoprivrednih kultura (vinogradi i dr.)...

Mjere očuvanja i zaštite za gradske park - šume, propisane su po kriterijima za visokokonsolidirana i konsolidirana gradska područja. Na zahvate u prostoru u zaštićenim dijelovima prirode i na kulturnim dobrima u ovom prostoru primjenjuju se i odgovarajuće odredbe iz točke 9. Mjere očuvanja i zaštite krajobraznih i prirodnih vrijednosti i nepokretnih kulturnih dobara.

Njegovanje, održavanje i zaštita park - šuma za koje je izrađen Program za gospodarenje šumama provodi se na temelju programa sukladno Zakonu o šumama.

5.7. Gospodarenje otpadom

5.7.1. Uvod

Stupanjem na snagu Zakona o otpadu (NN 178/04, 111/06, 60/08, 87/09), Strategije gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05) i Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2007. – 2015. (NN 85/07) Republika Hrvatska je usvojila temelje nove politike gospodarenja otpadom u skladu sa standardima Europske unije. Sukladno tome, Grad Zagreb je preuzeo zakonsku obvezu izrade i donošenja Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu. Prijedlog Plana, koji bi trebao biti na snazi do 2015., izrađen je tijekom 2009. i trenutno se nalazi u proceduri donošenja. Uvođenjem novina u cijeloviti sustav gospodarenja otpadom, temeljen na načelima održivosti, u Gradu Zagrebu će odlaganje neobrađenog otpada postati prošlost čime bi se morali znatno smanjiti negativni utjecaji na kvalitetu okoliša i zdravlje ljudi.

Dokumenti

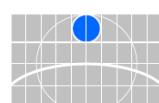
5.7.2.1. Pregled važnijih dokumenata na razini RH i Grada Zagreba

- Strategija održivog razvijanja RH (NN 30/08);
- Strategija gospodarenja otpadom RH (NN 130/05);
- Program mjera za postupanje s otpadom u RH u 2004. (MZOPUG);
- Plan gospodarenja otpadom RH (NN 85/07);
- Program zaštite okoliša Grada Zagreba, Lokalna agenda 21 (SGGZ 8/99);
- Program gospodarenja otpadom Grada Zagreba, IGH, 2005. (SGGZ 7/06);
- Izvješće o stanju okoliša Grada Zagreba (SGGZ 12/06);
- dokumenti prostornog uređenja Grada Zagreba;
- Studija o utjecaju na okoliš postrojenja za termičku obradu u Gradu Zagrebu (Elektroprijekt, 2005.).

5.7.2.2. Gospodarenje otpadom u dokumentima prostornog uređenja

Odlukom o donošenju Izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba (Gradská skupština Grada Zagreba, 18. prosinca 2008.) utvrđuje se da se s otpadom postupa na temelju vlastitih i iskustava razvijenih zemalja te se planira kao cijeloviti sustav gospodarenja otpadom, podložan promjenama, kojim se osigurava:

1. Izbjegavanje i smanjivanje nastajanja otpada;

2. Vrednovanje neizbjježivog otpada;
3. Kontrolirano odlaganje nezbrinutih (neiskoristivih) ostataka otpada (nakon maksimalnog iskorištenja materijala i energije);
4. Zbrinjavanje ukupne količine ostataka termičke obrade.

Planom se, budući da on definira okvirni konceptualni i prostorni aspekt sustava gospodarenja otpadom, utvrđuju lokacija postrojenja za termičku obradu otpada, te ograničeni vremenski uvjeti korištenja odlagališta Prudinec, najdulje do 2010.. Do tada treba odlagalište Prudinec zatvoriti i dovršiti postupak otvaranja centra za gospodarenje otpadom. Do otvaranja centra za gospodarenje otpadom otpad će se odlagati na uređenom dijelu odlagališta Prudinec, kao privremenoj namjeni. Alternativna lokacija odlagalištu Prudinec ovim planom nije definirana, dok se lokacija za odlaganje ostataka termičke obrade trebala, temeljem tada važećeg sporazuma, locirati na prostoru Zagrebačke županije.

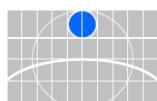
Slika. Uređenje nove plohe za odlaganje otpada na odlagalištu Prudinec

Lociranje reciklažnih dvorišta unutar građevinskih područja Zagreba i Sesveta, kao važnog segmenta u sustavu, Plan spušta na razinu generalnih urbanističkih planova. Izvan obuhvata ova dva plana omogućava smještaj građevina za primarnu reciklažu sirovine iz otpada, posebno reciklažnih dvorišta, zelenih otoka i posuda što se postavljaju na javnim površinama – u skladu s lokalnim uvjetima ne definirajući točne lokacije iz razloga njihove lakše realizacije. Iznimka je područje prostora Novačica, gdje se, u funkciji sanacije prostora devastiranog iskopom gline, može urediti reciklažno dvorište za građevni otpad i odlagati građevni otpad, usklađeno s programima sanacije.

Slika. Glinište

Novačica

5.7.3. Ocjena stanja

5.7.3.1. Komunalni otpad

Na području Grada Zagreba organizirano sakupljanje i odvoz otpada vodi Zagrebački holding d.o.o. – Podružnica Čistoća koja raspolaže s 254 vozila različitih namjena.

Skupljanje i odvoz otpada iz domaćinstva u Gradu Zagrebu organizira se na način da je Grad podijeljen na dvije zone: zonu A (istočni dio grada) i zonu B (zapadni dio grada). Svaka od njih je prostorno podijeljena na podjednaki broj programa odvoza otpada, s tim da se otpad u zoni A odvozi ponедjeljkom, srijedom i petkom, a u zoni B utorkom, četvrtkom i subotom. U nazužem centru grada otpad se odvozi svakodnevno, a u pojedinim rubnim dijelovima jednom tjedno.

Uslugom organiziranog skupljanja, odvoza i odlaganja komunalnog otpada obuhvaćena su sva domaćinstva, a uslugom odlaganja na odlagalištu Prudinec gotovo svi gospodarski subjekti koji djeluju na području Grada Zagreba. Glomazni otpad skuplja se od građana dva puta godišnje prema utvrđenom rasporedu odvoza (počinje krajem veljače i završava početkom prosinca). Neopasni otpad s područja Samobora i Svetе Nedjelje sada se odlaže na zagrebačkom odlagalištu Prudinec.

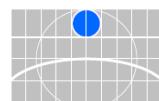
Tablica. Komunalni otpad odložen na odlagalištu Prudinec – usporedba odloženih količina otpada u 2000. i 2007. za Grad Zagreb

Ključni broj	Naziv otpada	2000. (tona)	2007. (tona)	Indeks 2000.=100
20 03 01	Miješani komunalni otpad (t)	210.849	279.580	133
20 03 03	Ostaci od čišćenja ulica	7.249	8.874	122
20 03 07	Glomazni otpad	27.518	57.308	208
20 03 99	Komunalni otpad koji nije specificiran na drugi način	22.102	13.083	59
Ukupno:		267.718	358.844	134

5.7.3.2. Primarna reciklaža

Jednu od ključnih uloga u suvremenom gospodarenju otpadom predstavlja izdvojeno sakupljanje korisnih i problematičnih tvari iz otpada čime se potencijal komunalnog otpada za odlaganje može smanjiti i preko 50%. U tu svrhu pojedine vrste otpada se u Gradu Zagrebu prikupljaju putem posuda za odvojeno prikupljanje otpada i reciklažnih dvorišta. Na području Grada Zagreba danas je postavljeno 1.950 kontejnera za papir volumena 2 - 3 m³, 1.900 kontejnera za staklenu ambalažu volumena 2 - 3 m³, te 300 kontejnera za skupljanje plastične ambalaže volumena 0,7 m³. Većina kontejnera stara je više od 10 godina i djelomice oštećena.

Početkom 2007. otvorena su u komunalnim bazama Zagrebačkog holdinga d.o.o. – Podružnice Čistoća četiri zelena otoka koja su po funkciji i opremljenosti istovjetna reciklažnim dvorištima, tako da možemo reći da trenutno postoji deven reciklažnih dvorišta na području Grada. U njima građani mogu odložiti sljedeće vrste otpada: papir, karton, plastiku, metalnu ambalažu, stiropor, stare baterije, staklenu ambalažu, ravno staklo, PET boce, PE folije, limenke, stare lijekove, otpadne gume, metalni glomazni otpad, električni otpad, glomazni otpad, akumulatori, fluorescentne cijevi i zeleni otpad. Od 15. lipnja 2009. na reciklažnom dvorištu Stenjevec (Gospodska bb)

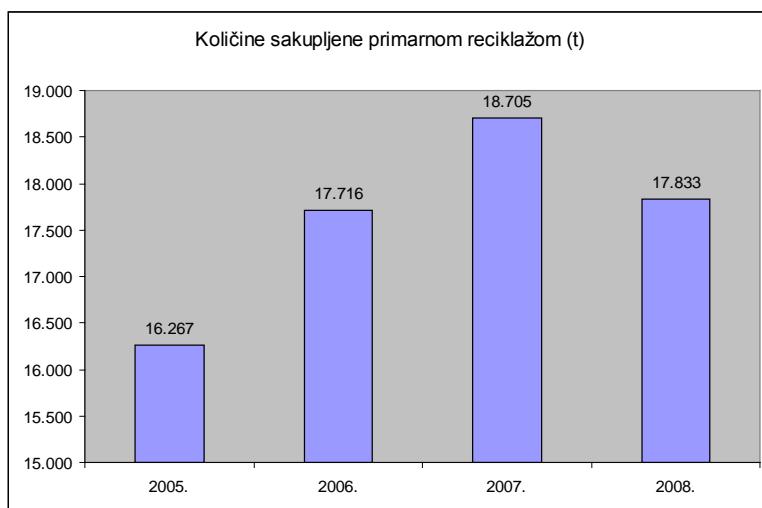
preuzimaju se otpadna motorna i jestiva ulja, zauljena ambalaža te ambalaža onečišćena opasnim tvarima (boje, lakovi i sl.) iz domaćinstava.

Od 16. studenog 2009. građevinski otpad od građana preuzimaju sljedeća reciklažna dvorišta:

- Reciklažno dvorište Stenjevec (Gospodska bb);
- Reciklažno dvorište Jakuševac (Sajmišna cesta bb kod ulaza na odlagalište otpada);
- Zeleni otok Sesvete (Jelkovečka bb).

Najveća količina građevinskog otpada koju građani smiju odložiti na reciklažno dvorište ili zeleni otok je jedna puna jednoosovinska auto prikolica.

Podaci o količinama odvojeno prikupljenih otpadnih tvari pokazuju zainteresiranost posjednika otpada da svoj otpad odlaže u posebne spremnike i u reciklažna dvorišta kojih još uvijek ima premalo za grad veličine Zagreba. Nakon planiranog prelaska naplate usluge odvoza otpada sa zadužene površine stana na naplatu prema količini odloženog otpada za očekivati je da će se interes građana još povećati kako bi smanjili opterećenje kućnog proračuna. Zato je Zagrebački holding d.o.o. Podružnica Čistoća u suradnji sa Gradom pokrenula projekt gradnje mreže reciklažnih dvorišta koji bi trebao rezultirati gradnjom barem jednog RD u svakoj Gradskoj četvrti. Veliku prepreku realizaciji ovog projekta čini nedostatak prikladnog zemljišta i neriješeni imovinsko - pravni odnosi, ali nositelji projekta ulažu napore da se ti problemi prevladaju. Prema prijedlogu Plana gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu realizacija projekta se očekuje do 2014..

Slika. Količine otpada sakupljene primarnom reciklažom 2005. - 2008.

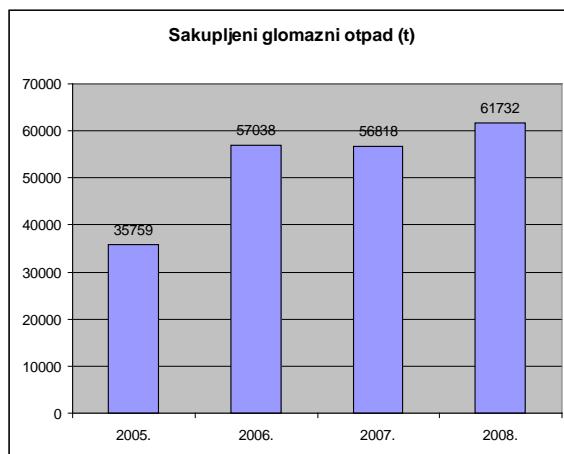
5.7.3.3. Glomazni otpad

Nakon gradnje reciklažnih dvorišta planira se napuštanje dosadašnjeg koncepta sakupljanja glomaznog otpada koji ometa normalno odvijanje prometa, posebno pješačkog, a ujedno i nagrđuje sliku Zagreba. Građani će svoj glomazni otpad ubuduće odlagati u reciklažna dvorišta. Također, očekuje se i smanjenje količina otpada koji se sada neodgovorno odlaže na „divlja odlagališta“ što je jedan od većih

problema u gospodarenju otpadom u Gradu Zagrebu. Postojanje „divljih odlagališta“, osim što ukazuje na još nedovoljno razvijenu ekološku svijest ljudi, educiranost i informiranost, ali i nedostatak infrastrukturnih objekata gospodarenja otpadom, predstavlja i opasnost za okoliš, i to poglavito zbog potencijalnog izvora onečišćenja tla, površinskih i naročito podzemnih voda.

Slika. Divlje odlagalište

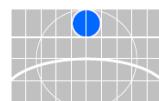

Slika. Količine sakupljenog glomaznog otpada 2005. - 2008. u Gradu Zagrebu

Plan gradnje građevina sustava gospodarenja otpadom

5.7.4.1. Postrojenje za termičku obradu otpada

Najzahtjevниja građevina koja se planira graditi u sljedećem četverogodišnjem razdoblju je Postrojenje za termičku obradu otpada. Svrha gradnje PTOOZ - a je termička obrada komunalnog otpada s reciklažom energije i mulja iz Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda grada Zagreba (CUPOVZ - a). Ugovor o uslugama glavnog projektnog inženjera/konzultanta sklopljen je u listopadu 2001. između Čistoće d.o.o. i konzorcija kojeg čine Elektroprojekt d.d., Zagreb i Novum GmbH, Beč, Austrija. Na temelju Ugovora i Studije "Višekriterijalna analiza za odabir jedne od dvije predložene lokacije za gradnju PTOOZ", Povjerenstvo je donijelo odluku o gradnji Postrojenja na lokaciji Žitnjak - istok, neposredno uz CUPOVZ. Ista lokacija uvrštena je u Prostorni plan Grada Zagreba (SGGZ 02/06). Nadležno Ministarstvo donijelo je rješenje kojim je planirani zahvat PTOOZ - a ocijenjen kao prihvatljiv za okoliš uz primjenu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša. Izrađena je dokumentacija za ishođenje lokacijske dozvole. U tijeku su aktivnosti oko usklađivanja postojeće dokumentacije s novim zakonskim propisima, posebno usklađenje sa Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07). Nakon ishođenja lokacijske dozvole koju izdaje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, razmotrit će se model financiranja i pristupit će se raspisivanju međunarodnog javnog nadmetanja za gradnju PTOOZ - a. Odluka o gradnji može se donijeti tek nakon javnog uvida i prihvaćenog Plana gospodarenja otpadom.

Slika. Rezervirani prostor za PTOO na lokaciji uz CUPOVZ u Resniku

Osim spomenute gradnje reciklažnih dvorišta, planiraju se i gradnja kazete za čvrsto vezani azbestni otpad na odlagalištu Prudinec, sanacija i opremanje platoa (PUTO) za sortiranje i predobradu glomaznog otpada, sortirnica odvojeno sakupljenih komponenti otpada, gradnja kazete za šljaku na odlagalištu Prudinec, sanacija sustava za otplinjavanje, reciklažno dvorište uz objekt za termičku obradu, objekt za privremeno skladištenje štetnog otpada iz domaćinstava, objekt za proizvodnju bioplina, reciklažno dvorište za građevni otpad, planirka za zemljani iskop i spojni cjevovod za odvodnju procjednih voda prema CUPOVZ - u.

5.7.4.2. Centar za gospodarenje otpadom

Šire područje Jakuševca je vrijedan prostor koji je saniran i koji se mora preoblikovati ne samo radi novih sadržaja nego i radi zaštite onog zbog čega je i saniran – podzemnih voda koje su najvrjedniji zagrebački resurs, te zaštite kvalitete stanovanja i mogućnosti razvoja okolnih naselja. Nakon početka sanacije odlagališta Prudinec razvila se intenzivna stambena gradnja u okolnim zonama i veliki broj građana je kupio stanove računajući da će se odlagalište zatvoriti. Prostor je planiran kao poslovna zona i javna zelena površina – ekonomski i gospodarski neusporediva sa vrijednošću sadržaja gospodarenja otpadom. Samo odlagalište Prudinec bi trebalo pretvoriti u zelenu i rekreacijsku zonu, te pilot – projekt proizvodnje obnovljive energije i edukacijski centar gospodarenja otpadom za sve uzraste građana.

Sa urbano - strateškog stajališta, uže i šire područje sanitarnog odlagališta može se pozitivno (re) valorizirati, što u svojim postavkama određuje GUP grada Zagreba - radi se o zoni iznimnih komparativnih prednosti i najvišeg potencijala preobrazbe, specifičnoj čak i na razini srednjoeuropskih gradova: smještena na samom rubu užeg gradskog središta, neposredno prometno povezana na glavne gradske ulice i avenije (dobro pristupačno), vizualno i identitetski prisutna u slici grada i neprocjenjivih potencijala pejsažnog uređenja.

Razmatrajući i cjelinu s prekosavskim ornitološkim rezervatom Savica specifične bioraznolikosti, uže i šire područje sanitarnog odlagališta sačinjava istočni dio javne parkovno - rekreativne zelene metropske osovine i pandanom je zapadnom dijelu iste osovine, kojeg čine ŠRC Jarun i buduće Termalno kupalište Blato, tako postajući važnim činiteljem u uspostavljanju ekološke mreže grada u smislu ravnoteže izgrađenog i neizgrađenog uređenog urbanog područja grada.

Nadalje, važno je naglasiti da se razvijanje i proširenje predložene komunalno - servisne djelatnosti na tako vrijednom prostornom resursu smatra izrazito neracionalnim, budući da bi se predloženim već postojeće izrazito negativne identitetske konotacije u urbanoj slici grada dodatno intenzivirale, u smislu smanjenja tržišne vrijednosti okolnih prostornih resursa, a posebice okolnog gradskog zemljišta (današnji prostor u korištenju sajma automobila).

Jos jedan važan razlog zbog kojeg ne bi trebalo na Prudincu koncentrirati sadržaje CGO je crpilište Petruševec koje daje trećinu sadašnjih kapaciteta vodoopskrbe Zagreba i na kojem su po najnovijim podacima zabilježeni prodori zagađenja iz zagađenog vodonosnika, nizvodno od Jakuševca do Mičevca, koji tek treba sanirati. Dakle, nisu ugroženi samo Črnkovec i Kosnica u desnom zaobalju, već i Petruševec na lijevoj obali Save. Ekološka šteta bi bila nemjerljiva, a za ilustraciju se može zorno prikazati i novčana vrijednost potencijala crpilišnih kapaciteta Kosnice i Črnkovca koja iznosi oko 1 milijardu kuna godišnje (računajući 1.000 l vode za 6 kn). Ovaj iznos dobro ilustrira koliko vrijedi taj prostor iz kojeg bi trebalo izostaviti sadržaje sustava gospodarenja otpadom. Za crpilište Kosnica I (900 l/s) je već i ishođena građevinska dozvola.

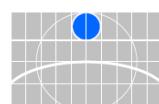
U svjetlu tih činjenica trebalo bi ponovno razmotriti lokaciju Centra za gospodarenje otpadom u Dumovečkom Lugu koja je istražena i napravljeno je idejno rješenje. Zagreb nema, sa stanovišta zaštite okoliša, isplativiju lokaciju za rješavanje svojih problema u gospodarenju otpadom. U Dumovečkom Lugu može biti i alternativna lokacija za energanu na otpad koja je sada planirana u Resniku.

6. Okoliš

6.1. Zrak

6.1.1. Praćenje i ocjena stanja

Praćenje kakvoće zraka na području Grada Zagreba sustavno se provodi preko državne i gradske mreže za trajno praćenje kakvoće zraka. U Gradu Zagrebu instalirano je šest gradskih i tri državne mjerne postaje, te četiri mjerne postaje posebne namjene. Državne mjerne postaje su: Zagreb - 1 na uglu Ulice grada Vukovara i Miramarske ceste, Zagreb - 2 na križanju Maksimirske i Mandlove, Zagreb - 3 na križanju Sarajevske i Kauzlarićevog prilaza. Lokacije mjernih postaja u gradskoj mreži su: Đorđićeva ulica (Ustanova za hitnu medicinsku pomoć) za centar grada, Ksaverska cesta (IMI) za sjeverni dio grada, Siget (Dom zdravlja) za južni dio grada, Prilaz baruna Filipovića (Dom zdravlja Zagreb - Zapad) i Susedgrad (Utenzilija d.d.) za zapadni dio grada, te Getaldićeva ulica (Tehnička škola Ruđera Boškovića) za istočni dio grada.

Slika. Stanica za monitoring kakvoće zraka Mirogojska 16

Tablica. Mjerne postaje gradske mreže i onečišćujuće tvari koje je u njima mjerile (izvor: Program mjerenja razine onečišćenosti zraka na području Grada Zagreba).

MJERNA POSTAJA	Onečišćujuće tvari koje se mjerile
Đorđićeva ulica	SO ₂ , dim, NO ₂ , ozon, PM ₁₀ čestice i metali Pb, Cd, As, Ni, Mn, Cu, Zn i Fe u njima, ukupna taložna tvar i metali Pb, Cd, As, Ni i Ti u njoj, NH ₃
Prilaz baruna Filipovića.	SO ₂ , dim, NO ₂ , ozon, PM ₁₀ čestice i metali Pb, Cd, As, Ni, Mn, Cu, Zn i Fe u njima, ukupna taložna tvar i metali Pb, Cd, As, Ni i Ti u njoj, NH ₃
Ksaverska cesta	SO ₂ , dim, NO ₂ , ozon, PM ₁₀ čestice i metali Pb, Cd, Mn, As, Ni, Cu, Zn i Fe u njima, sulfati, nitrati i kloridi u PM ₁₀ česticama, PAU u PM ₁₀ , PM _{2,5} čestice, ukupna taložna tvar i metali Pb, Cd, As, Ni i Ti u njoj
Peščenica	SO ₂ , dim, NO ₂ , ozon, PM ₁₀ čestice i metali Pb, Cd, Mn, As, Ni, Cu, Zn i Fe u njima, ukupna taložna tvar i metali Pb, Cd, As, Ni i Ti u njoj
Siget	SO ₂ , dim, NO ₂ , ozon, PM ₁₀ čestice i metali Pb, Cd, Mn, As, Ni, Cu, Zn i Fe u njima, ukupna taložna tvar i metali Pb, Cd, As, Ni i Ti u njoj
Susedgrad	SO ₂ , dim, PM ₁₀ čestice i metali Pb, Cd, Mn, As, Ni, Cu, Zn i Fe u njima

Mjerne postaje posebne namjene Jakuševec (naselje Jakuševec), Vrhovec, Mirogojska i Zrinjevac postavljene su u svrhu praćenja utjecaja na okoliš odlagališta "Jakuševec" i EL - TO Zagreb, prometa u okolini Mirogojske ceste i utjecaja kompostane "Jankomir".

U izvještajnom razdoblju zrak je bio I. kategorije kakvoće s obzirom na sumporov dioksid, dim, zatim olovo, kadmij, mangan, arsen, nikal i sulfate u PM₁₀ lebdećim česticama, amonijak, ukupnu taložnu tvar i metale olovo, kadmij, talij, arsen i nikal u

ukupnoj taložnoj tvari na svim mjernim postajama, osim talija u ukupnoj taložnoj tvari u Susedgradu 2008..

S obzirom na onečišćenost PM_{10} lebdećim česticama zrak je bio III. kategorije na mjernim postajama Prilaz baruna Filipovića (2006, 2007. i 2008.) i Susedgrad (2007. i 2008.), jer je došlo do prelaska tolerantne vrijednosti, a II. kategorije kakvoće na postajama u Đordićevoj ulici, na Ksaverskoj cesti, u Sigetu, na Peščenici (2006, 2007. 2008.) i u Susedgradu (2006.).

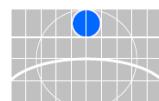
2005. dušikovi oksidi bili su na razini II. kategorije kakvoće odnosno prelazile su preporučene vrijednosti na svim mjernim postajama, a 2006., 2007. i 2008. na postajama u Đordićevoj ulici, na Ksaverskoj cesti i u Sigetu. S obzirom na dušikov dioksid zrak je bio I. kategorije kakvoće u Prilazu baruna Filipovića i na Peščenici (2006., 2007. i 2008.).

Ozon je bio I. kategorije kakvoće na svim mjernim postajama 2006., a II. kategorije kakvoće na Ksaverskoj cesti (2007. i 2008.), na Peščenici (2007.), Sigetu (2007. i 2008.).

Na Ksaverskoj cesti II. kategorija kakvoće zabilježena je i kod $PM_{2,5}$ čestica i benzo (a) pirena 2006.

Tablica. Kategorizacija gradskog područja s obzirom na stupanj onečišćenosti zraka (izvor: Izvještaji o praćenju onečišćenja zraka na području Grada Zagreba za 2005., 2006., 2007. i 2008.)

Mjerna postaja	2005.	2006.	2007.	2008.
Đordićeva ulica	prekomjerno onečišćen zrak zbog prelaska TV za ukupnu taložnu tvar	umjereno onečišćen zrak zbog prelaska GV za NO_2 i PM_{10} čestice		
Ksaverska cesta	umjereno onečišćen zrak zbog prelaska GV za NO_2 , PM_{10} čestice, kadmij u ukupnoj taložnoj tvari i benzo (a) piren	umjereno onečišćen zrak zbog prelaska GV za NO_2 , PM_{10} i $PM_{2,5}$ čestice i benzo (a) piren	umjereno onečišćen zrak zbog prelaska GV za NO_2 , PM_{10} čestice i ozon	
Peščenica	umjereno onečišćen zrak zbog prelaska GV	umjereno onečišćen zrak zbog prelaska GV za PM_{10} čestice	umjereno onečišćen zrak zbog prelaska GV	umjereno onečišćen zrak zbog prelaska GV za PM_{10} čestice

Mjerna postaja	2005.	2006.	2007.	2008.
	za NO ₂		za PM ₁₀ čestice i ozon	
Prilaz baruna Filipovića	umjерено onečišćen zrak zbog prelaska GV za NO ₂	prekomjerno onečišćen zrak zbog prelaska TV za PM ₁₀ čestice		
Siget	umjерено onečišćen zrak zbog prelaska GV za NO ₂	umjерено onečišćen zrak zbog prelaska GV za NO ₂ i PM ₁₀ čestice	umjерено onečišćen zrak zbog prelaska GV za NO ₂ , PM ₁₀ čestice i ozon	
Susedgrad	umjерено onečišćen zrak zbog prelaska GV za lebdeće čestice	umjерено onečišćen zrak zbog prelaska GV za PM ₁₀	prekomjerno onečišćen zrak zbog prelaska TV za PM ₁₀ čestice	prekomjerno onečišćen zrak zbog prelaska TV za PM ₁₀ čestice i GV za talij u ukupnoj taložnoj tvari

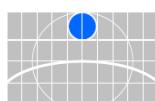
6.1.2. Planirane mjere i aktivnosti za unaprjeđenje stanja

Ured gradonačelnika, Odjela za zaštitu okoliša, zaštitu zraka, otpad, te zaštitu od buke osigurava sredstva i koordinira sve aktivnosti koje su vezane uz trajno mjerjenje i praćenje kakvoće zraka u gradskoj mreži, te redovito objavljuje podatke o kakvoći zraka u Gradu Zagrebu.

U izvještajnom razdoblju izrađeni su sljedeći dokumenti iz područja zaštite zraka:

- Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka u Gradu Zagrebu 2009. – 2012. (SGGZ 7/09);
- Program mjerjenja razine onečišćenosti zraka na području Grada Zagreba (SGGZ 7/09);
- Odluka o određivanju lokacija mjernih postaja u gradskoj mreži za trajno praćenje kakvoće zraka (SGGZ 7/09).

U svibnju ove godine Grad Zagreb se počeo uključivati u program vođenja informacijskog sustava zaštite okoliša Republike Hrvatske u dijelu koji se odnosi na unos podataka o kakvoći zraka iz lokalnih mreža. Ured gradonačelnika, Odjel za zaštitu okoliša je u kolovozu ove godine započeo izradu cjelovitog sanacijskog programa smanjenja PM₁₀ čestica u zapadnom dijelu Grada Zagreba.

Zbog prekomjernog onečišćenja zraka PM₁₀ česticama Ured gradonačelnika, Odjel za zaštitu okoliša je u kolovozu ove godine započeo izradu cjelovitog sanacijskog programa smanjenja PM₁₀ čestica u zapadnom dijelu Grada Zagreba.

Na područjima umjerenog onečišćenja zraka (II. kategorija) ozonom, PM₁₀ česticama i dušikovim oksidima provode se mjere smanjivanja onečišćenja zraka obzirom na ustanovljene izvore i parametre onečišćenja koji su utvrđeni Programom zaštite i poboljšanja kakvoće zraka u Gradu Zagrebu.

6.2. Voda

6.2.1.Uvod

Strategijom upravljanja vodama (NN 91/2008) određeno je da podzemne vode zagrebačkoga vodonosnog sustava pripadaju u strateške zalihe, koje su od prvorazrednoga nacionalnog interesa za Republiku Hrvatsku. Prema odredbama Okvirne direktive o vodama EU (2000/60/EC) zagrebački vodonosni sustav u cijelini pripada u kategoriju zaštićenih područja za pitke vode, što znači da je potrebno osigurati odgovarajuće mjere zaštite na razini vodonosnog sustava. Ove mjere s jedne strane moraju osigurati da kakvoća podzemne vode ne prelazi standarde za pitke vode, ali i standarde za podzemne vode u skladu s odredbama Direktive za podzemne vode (2006/118/EC), a s druge strane moraju garantirati dovoljne količine podzemne vode za potrebe javne vodoopskrbe.

6.2.2.Ocjena stanja

6.2.2.1.Podzemne vode

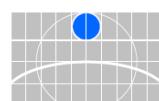
Rezultati istraživanja RGN fakulteta pokazuju da je stanje podzemnih voda na zagrebačkom području, kako s aspekta kvalitativnih, tako i kvantitativnih značajki, zabrinjavajuće i zahtijeva pronalaženje hitnih rješenja.

Provedene analize podataka o razinama podzemnih voda pokazale su:

- da su se razine podzemne vode u razdoblju od 1950. do danas u prosjeku snižavale 1 - 2 m svakih 10 godina;
- da godišnje ukupne količine crpljenja svih zagrebačkih crpilišta premašuju godišnje sezonske zalihe podzemnih voda što znači da se zagrebački vodonosnik "precrpljuje";
- da je uzvodno od vodnih stuba TE - TO Zagreb razina podzemne vode viša nego što bi bila da vodnih stuba nema s time da je utjecaj najveći u neposrednoj blizini vodnih stuba i iznosi nešto više od 3 m, a kod podsusedskog praga se približava nuli.

Osim crpljenja podzemne vode, razlozi sniženja razina podzemne vode jesu i procesi erozije korita rijeke Save te kopanje šljunka na Savi. Također i nepovoljne hidrološke prilike, odnosno razdoblja dugotrajne suše, nepovoljno utječu na količine i razine podzemne vode.

Rezultati znanstveno - istraživačkih radova RGNF - a, koji su obrađivali problematiku kakvoće podzemne vode na zagrebačkom području, potvrđuju činjenicu da su

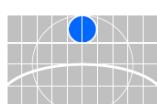
podzemne vode u priljevnim područjima zagrebačkih crpilišta djelomično onečišćene i u cijelini izrazito ugrožene od različitih izvora onečišćenja, poput propusne kanalizacijske mreže, nesaniranih odlagališta otpada i divljih šljunčara, poljoprivredne proizvodnje itd..

Provedene analize podataka o kakvoći podzemne vode pokazale su prisutnost onečišćenja podzemnih voda, a naročito: (1) povišene koncentracije olova, željeza i mangana na području cijelog vodonosnika, (2) povišene koncentracije tetrakloretena, fluorantena i mineralnih ulja uglavnom na području lijevog zaobalja, te (3) povišene koncentracije nitrata i atrazina naročito u priljevnom području vodocrpilišta Mala Mlaka. Činjenica jest da su od početka 70 - tih godina prošloga stoljeća poduzimane različite mjere zaštite podzemnih voda, međutim one nisu donijele očekivane rezultate i zabilježena su ozbiljna onečišćenja podzemnih voda koja su dovela i do zatvaranja gradskih crpilišta na lijevoj obali rijeke Save.

Iako je temeljem novoga Pravilnika o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 55/02) usvojena najnovija Odluka o zaštiti izvorišta Stara Loza, Sašnjak, Žitnjak, Ivanja Reka, Petruševec, Zapruđe i Mala Mlaka (SGGZ 9/07), na osnovi Elaborata zaštitnih zona vodocrpilišta Grada Zagreba - I faza (RGN fakultet, 2004), mjere zaštite propisane ovom odlukom su u praksi teško provedive, prije svega zbog nedostataka postojeće zakonske regulative.

Prvi rezultati istraživanja postojećega stanja i efikasnosti sustava gospodarenja i zaštite podzemnih voda u Republici Hrvatskoj, koja provodi interdisciplinarni tim stručnjaka s deset fakulteta zagrebačkoga i splitskog Sveučilišta, u okviru izrade Studije pod nazivom: „Metodologija vrednovanja i zaštite podzemnih voda Republike Hrvatske“, pokazali su da postojeći sustav gospodarenja i zaštite podzemnih voda u Republici Hrvatskoj, pa tako i na zagrebačkom području, u cijelini nije zadovoljavajući i zahtijeva potpuno novi pristup. Naime, uzroke neefikasnosti sustava treba tražiti upravo u nedostatku interdisciplinarnih istraživanja podzemnih voda s aspekata relevantnih struka, pri čemu posebno mjesto ima ekonomija resursa. Činjenica jest da je u temeljima europske, ali i hrvatske vodne politike u okviru Strategije upravljanja vodama, naglašena potreba primjene ekonomskih koncepata, principa i pristupa radi zadovoljenja ciljeva zaštite vodnoga i ostalog okoliša. Činjenica jest također da u Hrvatskoj još uvijek nisu primjenjena načela ove vodne politike u praksi, u dijelu koji se tiče nužnosti i potrebe ekonomskoga vrednovanja podzemnih voda, kao i procjene troškova zaštite vodnoga i ostalog okoliša, što je temelj za definiranje ekonomskih i regulatornih instrumenata zaštite i sanacije podzemnih voda. Nedostaju i utvrđeni relevantni pokazatelji stanja podzemnih voda s aspekta različitih znanstvenih disciplina (kao što su prostorni, hidrogeološki, hidrološki, ekološki, ekonomski, pravni, sigurnosni itd.). Sve to dovodi do trenutnoga stanja, koje vrijedi i za Grad Zagreb, u kojem zbog neefikasnosti sustava ne postoje definirane mjere i strategije, koje će s jedne strane osigurati potrebnu kakvoću i količine podzemnih voda, kao i održivost vodoopskrbnih sustava, a s druge strane garantirati odgovarajuće uključivanje zaštićenih područja, u koje pripada i zagrebački vodonosni sustav u cijelini, u prostorno - plansku dokumentaciju. Problem je također i slabo razrađen sustav monitoringa podzemnih voda, kao i nedostatak sustavnoga rješavanja problema sanacije podpovršinskih izvora onečišćenja i s njima povezanih „oblaka“ onečišćenja, što je naročito izraženo na zagrebačkom području.

6.2.2.2. Površinske vode i voda za piće

Kakvoća površinskih voda sustavno se prati u okviru programa nacionalnog monitoringa kojeg provode Hrvatske vode. Prema podacima objavljenim na web stranici Hrvatskih voda kopnene vode prema biološkim pokazateljima pripadaju II. vrsti vode (dobro stanje), prema režimu kisika i hranjivim tvarima II. i III. vrsti (dobro i umjereno dobro stanje), a prema mikrobiološkim pokazateljima pripadaju III. i IV. vrsti (umjereno dobro i slabo stanje).

Što se tiče kvalitete pitke vode, stanovnici Grada Zagreba piju zdravstveno ispravnu vodu. U svakodnevnim analizama od 1994. nisu izolirani patogeni mikroorganizmi, kancerogene ni toksične tvari (www.vio.hr).

6.2.3. Realizirani projekti

6.2.3.1. Zaštita od štetnog djelovanja voda

Iz programa zaštite od štetnog djelovanja voda na području Grada Zagreba, Vodnogospodarski odjel za slivno područje Grada Zagreba realizirao je sljedeće projekte u razdoblju od 2005. do 2009.: rekonstrukciju IV. maksimirskog jezera, rekonstrukciju propusta na potoku Trnava, ispod željezničke pruge u VII. Retkovcu, te zaštitu vodnog pokosa kamenim nabačajem na brani akumulacije i retencije Jazbina na potoku Bliznec.

6.2.3.2. Pročišćavanje otpadnih voda

Grad Zagreb ulaže napore u očuvanje kakvoće vode kroz sanaciju postojećeg sustava odvodnje i ulaganja u uređaje za pročišćavanje otpadnih voda. U proteklom razdoblju pušten je u pogon biološki uređaj za pročišćavanje otpadnih voda na centralnom uređaju za pročišćavanje otpadnih voda koji će u svojoj završnoj fazi biti izgrađen za 1.200.000 ES.

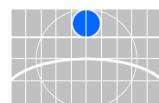

Slika. Biološko pročišćavanje otpadnih voda na CUPOVZ - u

6.2.3.3. Planirana kapitalna ulaganja u sljedećem izvještajnom razdoblju

Tablica. Program zaštite od štetnog djelovanja voda - planirana ulaganja (izvor: Hrvatske vode, VGO Zagreb)

	Novogradnje		Rekonstrukcije	
	Investicija	God.	Investicija	God.

1.	Retencija i brana Kraljevec II na potoku Kraljevec	2010/2011	Rekonstrukcija retencije Štefanovec	2011/2012
2.	Gradnja poprečnih pragova na rijeci Savi na lokacijama Petruševec i Jarun	2010 - 2013		
3.	Regulacija i uređenje korita potoka: Črnomerec, Kustošak i Vrapčak (kroz zajedničke zahvate s Gradom na gradnji prometnica)	2010 - 2015		

Također se u razdoblju 2010. – 2012. predviđa projektiranje i gradnja sabirnih jama za fekalije (4 kom.) u Gradu Zagrebu.

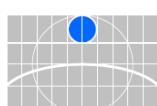
6.2.4. Prijedlozi za unapređenje prostornoga razvoja

U cilju poboljšanja kakvoće podzemne vode na zagrebačkom području, prioriteti su: sanacija propusne kanalizacijske mreže, gradnja kanalizacijske mreže na dijelovima grada gdje ne postoji, uvođenje uređaja za prethodno pročišćavanje otpadnih voda u sve industrijske pogone, ograničavanje upotrebe agrotehničkih sredstava u poljoprivredi te cjelovita sanacija divljih deponija, ali i dugotrajnih podpovršinskih izvora onečišćenja, uključujući izvore onečišćenja blizu površine tla gdje je nastalo onečišćenje i izvore koji su se razvili duž putova migracije onečišćenja (primjerice zaostale nevodene tekuće faze i metalni talozi ispod deponija otpada).

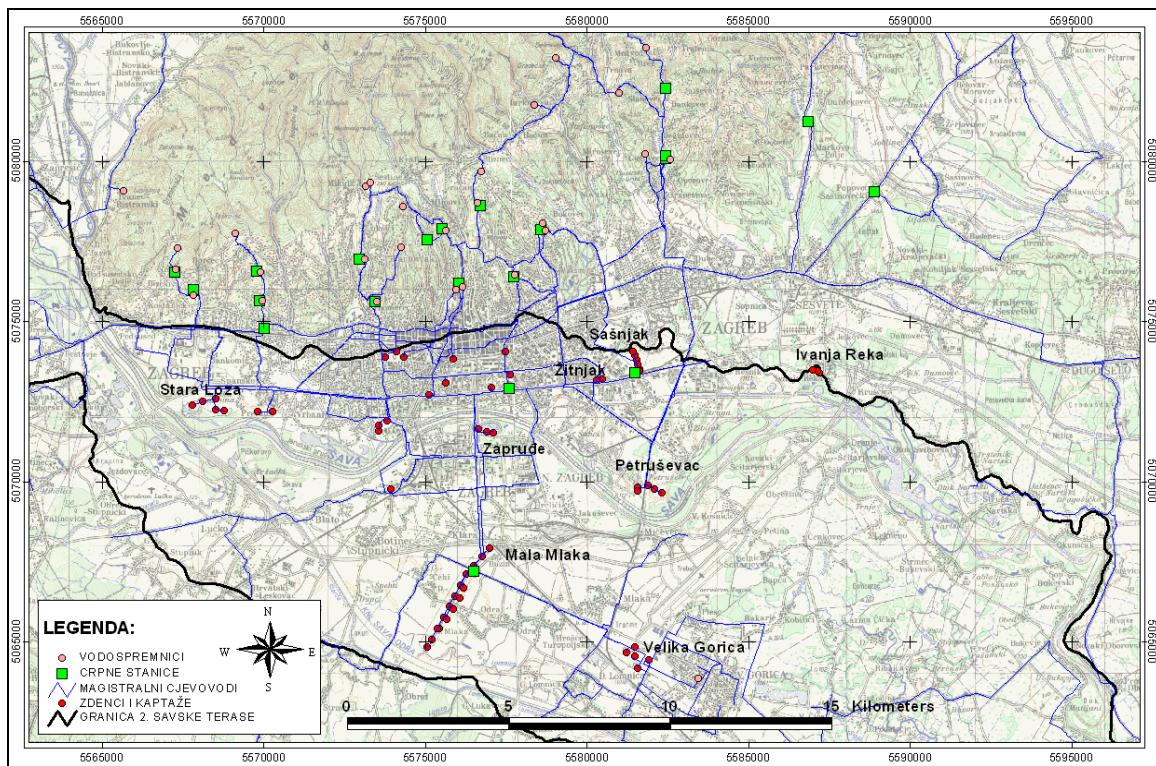
U proteklom razdoblju učinak izgrađenog sustava obrane od poplava Grada od bujičnih voda Medvednice značajno je umanjen uslijed smanjenja prirodnih površina (šume, livade, voćnjaci) koje je uzrokovano urbanizacijom. Kako bi se unaprijedilo stanje u prostoru s aspekta zaštite od štetnog djelovanja voda potrebno je omogućiti pristup vodotocima i vodnim građevinama pri održavanju i izvođenju radova, te prigodom provođenja mjera zaštite od poplava, pojačati kontrolu tj. zaštitu obalnih područja vodotoka od usurpacije (bespravna gradnja i odlaganje otpada na površinama javnog vodnog dobra), poboljšati načine organiziranog skupljanja glomaznog otpada, izraditi jedinstveni katastar vodova - instalacija s ciljem dobivanja podataka o sveukupno izgrađenoj infrastrukturi, te pokrenuti izradu snimke detaljnog stanja izgrađenosti podsljemenskih zona u posljednjih 15 godina (pojačanom gradnjom značajno je pogoršano stanje otjecanja oborinskih voda, što u situacijama ekstremno jakih kiša može izazvati poplavu).

Osiguravanje dovoljnih količina kvalitetne pitke vode te racionalizacija potrošnje vode predstavljaju neke od glavnih ciljeva u upravljanju i zaštiti vodnih resursa. Međutim, problem u vodoopskrbi i dalje predstavljaju veliki gubici (41, 5%), te je potrebno sanirati i optimizirati vodoopskrbnu mrežu kako bi se oni smanjili. Ured gradonačelnika, Odjel za zaštitu okoliša izradio je projektni zadatak za Program mjera zaštite i sanacije u zonama zaštite izvorišta izrada kojeg se planira u 2010.

U okviru preventivnih mjera zaštite nužno je optimalizirati postojeći monitoring kakvoće podzemne vode na način da se osigura ravnomjerno praćenje kakvoće podzemne vode u priljevnim područjima crpilišta. Prije svega, potrebno je osigurati praćenje kakvoće podzemne vode nizvodno od utvrđenih izvora onečišćenja. Rezultate monitoringa kako kakvoće tako i razina potrebno je sustavno analizirati i

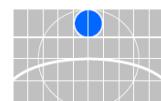
interpretirati, kako bi se osiguralne aktualne podloge koje omogućavaju promptno reagiranje. RGNF već godinama za potrebe Hrvatskih voda prikuplja podatke o kvalitativnom i kvantitativnom stanju podzemnih voda na zagrebačkom području, a za Grad Zagreb je, u okviru izrade elaborata zaštitnih zona vodocrpilišta Grada Zagreba, izradio katastar zagađivača za zagrebačko područje. Sve ove aktivnosti potrebno je i dalje sustavno provoditi.

Slika. Vodoopskrbni sustav Grada Zagreba (iz Elaborata zaštitnih zona vodocrpilišta Grada Zagreba)

Rješavanje različitih pitanja i problema u svezi gospodarenja i zaštite podzemnih voda na zagrebačkom području mora proizaći iz interdisciplinarnoga pristupa istraživanjima i očuvanja podzemnih voda s gledišta različitih struka. Time će se na odgovarajući način tretirati prostorni, hidrološki, hidrogeološki, ekološki, fizikalni, kemijski, ekonomski, pravni, sigurnosni i drugi aspekti podzemnih voda, što će s jedne strane omogućiti objektivnu procjenu različitih strategija zaštite i sanacije podzemnih voda, na temelju identificiranih pokazatelja, a s druge strane će omogućiti sustavnu analizu potreba i racionalnoga korištenja podzemnih voda kao najvažnijega resursa pitke vode Grada Zagreba. Iz analize potreba za vodom za određene namjene te procjene raspoloživih količina podzemne vode proizaći će njena vrijednost, koja bi, zajedno s troškom efikasnije zaštite, očuvanja i sanacije (podzemnih) voda, trebala činiti važnu komponentu „cijene“ vode.

Novi pristup nudi se upravo u interdisciplinarnom projektu pod nazivom „Vrednovanje i zaštita podzemnih voda Republike Hrvatske“. Inicijator cijelog projekta i koordinator izrade Studije, koja će do kraja 2009. rezultirati metodologijom cijelog projekta je RGN Fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Očekuje se da će u prvoj fazi realizacije projekta navedena metodologija biti testirana upravo na zagrebačkom

području te je stoga izrazito bitno da donositelji odluka u Gradu Zagrebu podrže ovaj strateški značajan projekt.

6.3. Eksploatacija i istraživanje mineralnih sirovina

6.3.1. Ocjena stanja u prostoru

Na području Grada Zagreba eksploatiraju se mineralne sirovine za proizvodnju građevnih materijala: arhitektonsko - građevni kamen, ciglarska glina, sirovina za cementnu industriju, građevni pjesak i šljunak, tehničko - građevni kamen i geotermalna voda. Dvije glavne mineralne sirovine su tehničko - građevni kamen silikatnog i karbonatnog sastava te šljunci i pijesci, a predstavljaju osnovu za proizvodnju kvalitetnog građevnog materijala koji se pretežito koristi za gradnju i održavanje cesta te u gradnji zgrada i drugih građevinskih objekata, konstrukcija i elemenata.

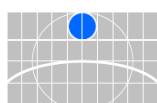
Prema prostorno - planskoj dokumentaciji na području Grada Zagreba ne predviđa se otvaranje novih rudarskih objekata nemetalnih mineralnih sirovina (kamenolomi, šljunčare). Mineralne sirovine potrebne Gradu Zagrebu osiguravaju se iz postojećih eksploatacijskih polja, a u konačnom cilju sanacije istih eksploatacijskih polja. Iznimno se omogućuje vađenje gline na području između zona Sesvete - Soblinec i Sesvete - Kraljevečki Novaki, te vađenje ograničenih količina građevnog kamena na području Parka prirode Medvednica (iz zatvorenih kamenoloma) isključivo za restauratorske potrebe kod obnove građevina evidentiranih kao zaštićena kulturna dobra Grada uz suglasnost nadležnog ministarstva i gradskih upravnih tijela.

U evidenciji odobrenih eksploatacijskih polja u Gradu Zagrebu koju vodi Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo registrirana su sljedeća eksploatacijska polja:

- za vađenje opekarske (ciglarske) gline:
 - Grmoščica;
 - Novačica;
 - Soblinec;
- za vađenje građevnog pjeska i šljunka:
 - Lučko – Ježdovec;
 - Resnik;
 - Savski nasip;
 - Veslački centar;
- za vađenje tehničko - građevnog kamena:
 - Podsusedsko dolje;
 - Vukov dol.

Od navedenih eksploatacijskih polja rudarski radovi se ne izvode na većini polja budući da subjekti kojima je odobreno eksploatacijsko polje nisu ishodili propisanu rudarsku koncesiju (Grmoščica, Novačica). Na poljima Vukov dol, Savski nasip, Resnik, Soblinec i Veslački centar radovi se ne izvode jer je u tijeku postupak brisanja eksploatacijskih polja iz katastra eksploatacijskih polja.

Potrebe Grada Zagreba za tehničko - građevnim kamenom te šljuncima i pijescima prelaze 5.000.000 m³ godišnje. S lokacija s područja Grada Zagreba podmiruje se 10% potreba. Grad Zagreb 50% svojih potreba za tehničko građevnim kamenom te

šljuncima i pijescima podmiruje iz šireg prostora Zagrebačke županije. Ostatak se podmiruje iz lokacija izvan Zagrebačke županije (25 do 30%).

Geotermalna energija koristi se na 3 lokaliteta (15 bušotina) unutar eksploatacijskog polja "Zagreb" za koje INA d.d. ima odobrenje za eksploataciju izdano od Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva RH. Glavnim rudarskim projektom i Elaboratom o rezervama na geotermalnom polju "Zagreb" predviđeno je crpljenje, iskorištavanje i utiskivanje geotermalne vode u zatvorenom cirkulacijskom sustavu.

Poglavarstvo Grada Zagreba prihvatio je gradnju Športsko - rekreacijske zone zapadno od nedovršene Kliničke bolnice Novi Zagreb (KBNZ) na lokaciji Blato koje se nalazi unutar granica eksploatacijskog geotermalnog polja Zagreb. Svrha eksploatacije geotermalne vode odnosno realizacija Zahvata na lokalitetu ŠRC Blato je osiguranje toplinske energije za potrebe grijanja objekata i balneologije planiranog ŠRC. Na lokalitetu Blato postoji ukupno 8 bušotina, od kojih bi se dvije proizvodne i dvije utisne koristile za grijanje pojedinih objekata u športsko - rekreacijskoj zoni. Budući da bi se manji dio geotermalne vode koristio i u balneološke svrhe, te mora biti podvrgnut procesu otpinjanja, predviđeno je da se detaljan opis procesa pročišćavanja prikaže i obrazloži u studiji utjecaja na okoliš, koja će biti posebno izrađena za Termalno kupalište Blato kada projekt kupališta postane aktualan.

6.3.2. Prijedlozi za unapređenje prostornoga razvoja

Potrebno je provesti istraživanja i izraditi rudarsko - geološku studiju koja bi obuhvatila vrednovanje postojećih eksploatacijskih polja, rezervi i kakvoće za naredno razdoblje. Odobrenja za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina daje se samo za prostore koji su za tu namjenu planirani dokumentima prostornog uređenja, odnosno za prostore za koje u dokumentima prostornog uređenja ne postoje zapreke za obavljanje istraživanja i eksploatacije.

Budući da ova gospodarska grana ima višestrukе posljedice kako po vizualnu degradaciju krajobraza tako i općenito dugoročnu degradaciju drugih elemenata okoliša (voda, tlo, šuma, posebno vrijedni dijelovi prirode i dr.), na postojećim eksploatacijskim poljima potrebno je rudariti s postupnom sanacijom rudarskih kopova i privođenjem konačnoj namjeni. Prigodom eksploatacije pjeska i šljunka u priljevnim područjima zagrebačkih vodocrpilišta potrebno je strogo poštivati uvjete zaštite okoliša, te vodopravnih uvjeta.

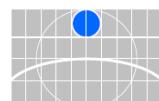
Na lokacijama gdje je eksploatacija obustavljena treba provesti program sanacije prostora koji mora biti u skladu s planiranom namjenom prostora.

Potrebno je osigurati postojeće izvore geotermalne vode te planirati u prostoru eksploatacijska polja novih geotermalnih izvora u cilju iskorištavanja njihovog energetskog potencijala.

6.4. Seizmičko, geotehničko i inženjerskogeološko zoniranje

6.4.1. Ocjena stanja u prostoru

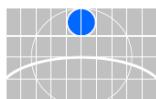
Grad Zagreb, premda predstavlja najveću koncentraciju stanovništva, osjetljivih i istovremeno vrlo ranjivih objekata, zatim infrastrukture i industrije, nema verificiranog dokumenta koji bi se koristio kao podloga za planiranje i gradnju istih. Poznata je

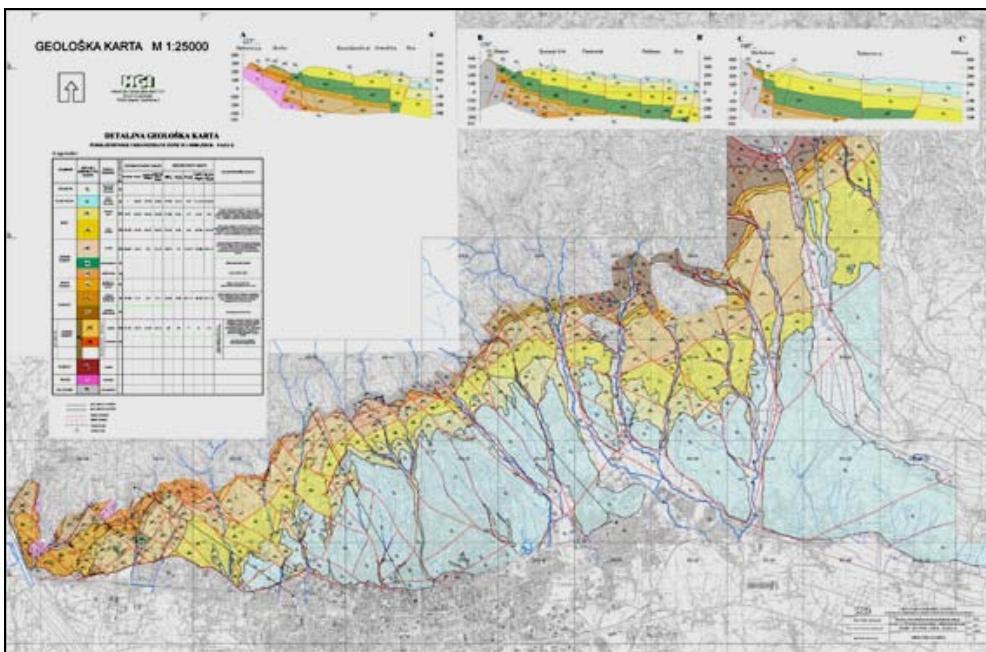

činjenica da pojedini objekt može biti potencijalno ugrožen već samim smještajem u odnosu na učinak opasnog prirodnog procesa (geohazarda) :

- U ravničarskom dijelu Grada Zagreba dominantni geohazard su potresi i njihovi efekti (gibanje tla i likvefakcija). Prostorna distribucija relativne opasnosti od potresa prikazuje se na tematskim kartama seizmičko - geotehničkog mikrozoniranja. Grad Zagreb nema usvojene dokumente koji bi zadovoljili potrebe seizmičkog i geotehničkog mikrozoniranja.
- Na brdovitom dijelu područja Grada Zagreba dominantni geohazard predstavljaju klizišta, prirodni procesi transporta mase tla niz padinu, karakteristični za Podsljemensku zonu. Klizišta mogu nastati kao posljedica ljudskih aktivnosti, ekstremnih meteoroloških uvjeta i/ili potresa. Prostorna distribucija klizišta i relativne opasnosti od klizišta prikazuje se na kartama inventara klizišta kao i na kartama zoniranja hazarda klizanja i/ili kartama rizika klizanja. Grad Zagreb raspolaže kartom inventara klizišta Podsljemenske zone koja je izrađena u razdoblju 2006 - 2008. godine. Na ovoj karti su prikazane konture klizišta, kao i vrsta tla/stijena koje izgrađuju teren.

Iako su istraživanja u svrhu seizmičkog i geotehničkog mikrozoniranja započela krajem 60 - ih i početkom 70 - ih kada je napravljena "Preliminarna seizmička mikrorajonizacija grada Zagreba" po, tada često korištenoj, metodi prof. S.V. Medvedeva, kao i "Preliminarna karta seizmičke mikrorajonizacije grada Zagreba" u mjerilu 1:50.000, nastavka ovih radova nije bilo sve dok Grad nije naručio Studiju koja je ostvarena pod naslovom "Seizmička mikrorajonizacija grada Zagreba (za 14 općina). Međutim, ta Studija nije postala verificirani dokument, jer nije prošla stručnu recenziju petorice recenzentata početkom 1991.. U okviru znanstvenih projekata, koje podupire Ministarstvo znanosti i tehnologije RH, i to prvo bitnoga "Zdravo stanovanje" (voditelj Dr. sc. F. Kritovac) i u nastavku "Dubinsko - geološka i geohazardna istraživanja u Republici Hrvatskoj" (voditelj Prof. dr. sc. J. Velić), te stalnoga projekta "Osnovna inženjerskogeološka karta RH" - Listovi "Zagreb" i "Ivanić - Grad" (autor Ž. Miklin, IGI Zagreb) došlo se do određenih spoznaja, upravo o Gradu Zagrebu i njegovoj ugroženosti od potresa i popratnih pojava. Iako je 2002. potpisana "Sporazum o suradnji za razvojne projekte Grada Zagreba na području geoznanosti" između Grada Zagreb – Gradskoga poglavarstva, Instituta za geološka istraživanja, Instituta građevinarstva Hrvatske, Rudarsko - geološko - naftnoga fakulteta, Prirodoslovno matematičkog fakulteta, RNK Geo Mod i Hidroinženjeringu, na temelju kojega je formiran odbor koji je trebao pokrenuti radove na realizaciji inženjerskogeološke i seizmičke podloge, trenutno se radi samo na jednoj od potrebnih inženjerskogeoloških karata Podsljemenske zone.

Slika. Geološka karta podsljemenskog područja

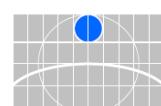
Nedostatak inženjerskogeoloških i geotehničkih podloga, odnosno karata, nepovoljno se odražava na sustav prostornog uređenja i gradnje na sljedeći način: (i) upotreba podataka o geohazardima u fazama izrade dokumenata prostornog uređenja je nedovoljna, a kod nekih planova je potpuno i izostavljena; (ii) upotreba podataka o geohazardima samo se djelomično provodi u fazama provođenja dokumenata prostornog uređenja; (iii) u Gradu Zagrebu se ne arhiviraju podaci o geohazardima u informacijskom sustavu prostornog uređenja.

Slika. Sanacija klizišta Gudura

6.4.2. Prijedlozi za unapređenje prostornoga razvoja

Spoznaje skupine stručnjaka iz relevantnih institucija o Gradu Zagrebu i njegovoj ugroženosti od potresa i popratnih pojava trebalo bi uobličiti u jednu cjelovitu interdisciplinarnu studiju tipa "Seizmičko i geotehničko mikrozoniranje" kako je to preporučeno još na skupu u Zadru 1983. pod naslovom: Jedinstvena geotehnička

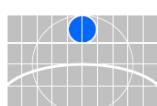
istraživanja urbanih cjelina u svrhu geotehničke i seizmičke mikrorajonizacije (JGI). S obzirom na složenost ovog zadatka nužno je razviti strategiju ublažavanja geohazarda i rizika na području Grada Zagreba. Sastavni dio ove strategije svakako treba biti: (a) pregled postojećeg stanja s obzirom na raspoložive podatke i potrebe potencijalnih korisnika; (b) izrada baze podataka iz postojeće Geotehničke arhive Grada koja bi bila sastavni dio informacijskog sustava prostornog uređenja; (c) definiranje tematskih karata seizmičko - geotehničkog zoniranja s obzirom na metodologiju izrade, sadržaj i mjerilo karata, kao i načine njihove upotrebe; (d) definiranje mjera i postupaka koji će se primjenjivati u sustavu prostornog uređenja i gradnje.

Za racionalno upravljanje prostorom Grada Zagreba potrebno je raspolagati tematskim inženjerskogeološkim kartama na kojima bi bili sadržani podaci o ograničenjima koja se odnose na prirodne geološke procese (geohazarde). Na temelju podataka o geohazardima potrebno je izraditi karte relativne opasnosti od klizanja na kojima bi bile izdvojene zone za koje je potrebno definirati opseg geotehničkih istraživanja koja će se provoditi u fazama izrade građevinske dokumentacije određenih objekata. Zone relativne opasnosti definirane su u Odlukama o donošenju Prostornog plana Grada Zagreba iz razdoblja 2001 - 2009. godine. Osim ove karte, uvođenje Eurokoda 8 iziskuje i izradu karata seizmičkog mikrozoniranja među kojima je izrada karata lokalnih uvjeta tla u domeni geoznanosti. Potrebno je napomenuti da stručnjaci RGNFa raspolažu s odgovarajućim znanstvenim i stručnim podlogama te vode znanstveno - istraživačke projekte, koji su relevantni za seizmičko, geotehničko i inženjerskogeološko zoniranje:

- međunarodni projekt između Italije i Hrvatske - MEETING: Ublažavanje efekata potresa u gradovima i industrijskim područjima; Program jadranske prekogranične suradnje INTERREG - CARDS/PHARE (2007 - 2008);
- projekt RGNF - a dobiven od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa „Razvoj sustava upravljanja geotehničkim podacima za procjenu prirodnih hazađa“. Predlaže se da se u obzir uzme analiza potreba inženjerskogeološko - geotehničke baze podataka za Grad Zagreb s kojim raspolažu stručnjaci RGN fakulteta.
- hrvatsko - japanski bilateralni znanstveno - istraživački projekt pod nazivom: "Identifikacija rizika i planiranje korištenja zemljišta za ublažavanje rizika klizanja i bujica u Hrvatskoj" (trajanje 5 godina, početak projekta 2009.).

U okviru projekta "Identifikacija rizika..." RGNF je voditelj radne grupe 'Karte hazarda klizanja i izrada smjernica za primjenu u prostornom planiranju. U rad ove radne grupe također je nužno uključiti predstavnika lokalne samouprave iz sustava prostornog uređenja i gradnje, kako bi se na taj način osiguralo da su rezultati projekta (metodologija izrade karata hazarda klizanja, karte hazarda klizanja i smjernice za upotrebu karata) primjenjivi u realnom sustavu. S obzirom na djelatnosti pojedinih gradskih ureda, ranije spomenuti suradnik vjerojatno bi trebao biti iz Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada ili iz Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet, ili iz Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba.

Područje Grada Zagreba je seizmički aktivno područje, u kojem se često događaju tektonski potresi različitih intenziteta. Potrebno je podržati i realizirati projekt RGNF -

a „Rana upozorenja potresnih aktivnosti na prostoru Grada Zagreba – radon kao prekursor endogenih procesa zagrebačke regije“ kojim se predlaže znanstveno istraživanje mogućnosti predviđanja potresa (kratkoročno, srednjeročno i dugoročno), kao geološke opasnosti za Grad Zagreb, i seizmičko zoniranje tektonskih potresa (sa stanovišta geološkog inženjerstva i naftnog rudarstva, sukladno multidisciplinarnom znanstvenom pristupu). Ovim projektom predviđeno je izraditi matricu seizmičnog rizika uz nužna mjerena geofizičkih - geoloških predznaka magnetskog polja, geomorfoloških deformacija i geokemijskih pokazatelja, kao anomalnih pojava radona (voda, tlo, zrak). Za projekt postoji razrađen detaljni plan aktivnosti za četverogodišnje razdoblje, kao i prijedlog njegove operacionalizacije.

6.5. Biološka raznolikost

6.5.1. Općenito

Na širem području Grada Zagreba zabilježeno je oko 1.700 biljnih vrsta, ne računajući vrste algi, gljiva, lišajeva i mahovina. Prema tim podacima samo područje Grada Zagreba moralo bi biti veoma bogato biljnim vrstama, no točan broj će se tek utvrditi sustavnom inventarizacijom. Ukupno 196 vrsta, odnosno 11% moguće ukupne flore je na popisima vrsta značajnih za zaštitu.

Gradska fauna je općenito slabije poznata nego flora. Faunistički najbolje poznate skupine su kopneni puževi, rakovi, danji leptiri, ribe, vodozemci, gmazovi, ptice i sisavci. Za sada je zabilježeno oko 120 vrsta potencijalno značajnih za zaštitu: 33 vrste su globalno ugrožene ili ugrožene na europskoj i nacionalnoj razini (IUCN kategorije ugroženosti), a 87 vrsta se nalazi na Dodatku I. Direktive o pticama i Dodacima II. i IV: Direktive o staništima, dok su neke vrste lokalno ugrožene.

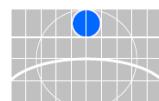
Tablica. Osnovni tipovi staništa u Gradu Zagrebu i razina njihove potencijalne biološke raznolikosti

Stanišni tip	ha	% površine Grada	Razina potencijalne prirodne biološke raznolikosti
Urbano područje i infrastrukturne površine	18, 995	29.61	niska
Poljoprivredne površine bez travnjaka	14, 859	23.17	niska
Poluprirodni travnjaci (pašnjaci i livade)	4, 442	6.9	visoka
Šume i šikare	20, 620	32.15	visoka
Gradski parkovi	733.3	1.14	srednja
Druge javne i privatne zelene površine	3, 947.7	6.15	srednja
Površinske vode	532	0.82	srednja

6.5.2. Popis glavnih tipova staništa u Gradu Zagrebu:

Prirodna staništa

1. Poplavne šume vrba i topola
2. Poplavne šume crne johe i poljskog jasena
3. Poplavne mješovite šume hrasta lužnjaka uz tokove većih rijeka
4. Acidofilne šume pitomog kestena i bukve

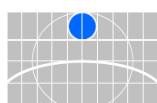
5. Ilirske mješovite hrastovo – grabove šume (*Erythronio - Carpinion*)
6. Brdske bukove šume (*Lamio orvalae – Fagetum*) i mješovite bukovo - jelove šume (*Abieti – Fagetum*)
7. Termofilne šume hrasta i crnog graba
8. Potoci
9. Podzemna, intersticijska vodena staništa
10. Močvare (tršćaci, itd.) i vodena vegetacija
11. Špilje (koje nisu otvorene za javnost) s porodiljnim kolonijama šišmiša

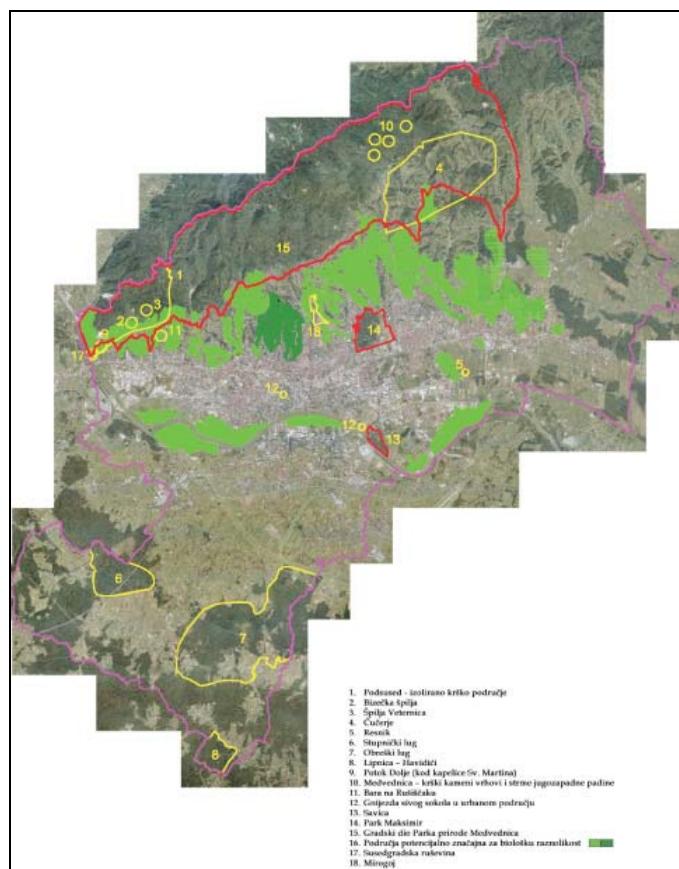
Poluprirodna staništa

12. Šikare sviba i kaline (*Corno - Ligustretum*)
13. Poluprirodni suhi travnjaci na karbonatnoj podlozi (*Festuco - Brometea*) s nalazištima orhideja
14. Poluprirodne livade rane pahovke (*Arrhenatheretum elatioris*)
15. Poluprirodne vlažne livade busike (*Deschampsietum caespitosae*)
16. Lokve/bare

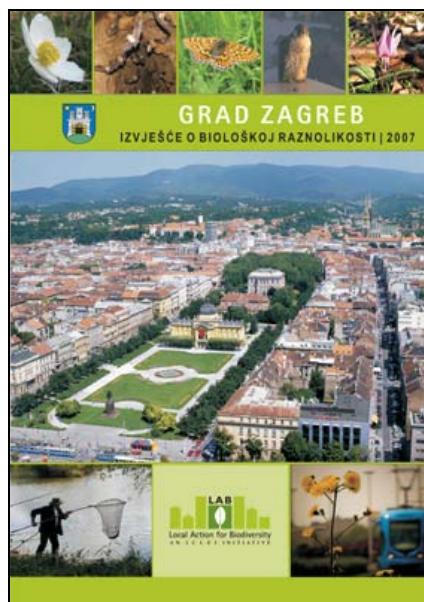
Umjetna staništa

17. Parkovi i druge javne zelene površine
18. Vrtovi
19. "Gorice" (voćnjaci i vinogradima s klijetima)
20. Obradive površine
21. Rijeke sa šljunčanim obalama
22. Umjetna jezera
23. Drenažni kanali
24. Rudnici, tuneli, podrumi
25. Potkovlja zgrada, crkveni zvonici, fasade i krovovi

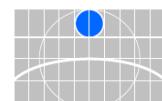

Slika. Karta biološke raznolikosti Grada Zagreba

Slika. Naslovnica Izvješća o biološkoj raznolikosti Grada Zagreba

Biološka raznolikost i zdravi i funkcionalni ekosustavi pružaju Gradu korisne usluge koje je u većini slučajeva nemoguće zamijeniti, te poboljšavaju kakvoću življjenja gradskog stanovništva i pomažu mu u uspostavljanju pozitivne i cjelovite percepcije okoliša. Možda je primarni zadatak kod djelovanja osvijestiti ljudе o važnosti izbora stila života, koji je presudan za svrhu održivosti, uključujući očuvanje biološke

raznolikosti koja je sama po sebi jedan od aspekata održivosti povezan sa svim ostalima.

6.6. Ekološka mreža

6.6.1. Općenito

Ekološka mreža određena je Uredbom o proglašenju ekološke mreže Republike Hrvatske (NN 109/07).

Ekološka mreža je sustav međusobno povezanih ili prostorno bliskih ekološki značajnih područja, koja uravnoteženom biogeografskom raspoređenošću značajno pridonose očuvanju prirodne ravnoteže i biološke raznolikosti koju čine ekološki značajna područja za Republiku Hrvatsku, a uključuju i ekološki značajna područja Europske unije Natura 2000 važnih za očuvanje ugroženih divljih svojti i stanišnih tipova.

Područja ekološke mreže u Hrvatskoj, sukladno ekološkoj mreži Europske unije NATURA 2000, podijeljena su na međunarodno važna područja za ptice te područja važna za ostale divlje svojte i stanišne tipove. Svako područje sadrži ciljeve očuvanja, odnosno popis vrsta i stanišnih tipova zbog kojih je uvršteno u ekološku mrežu i na koje treba sagledati utjecaj zahvata odnosno plana prilikom ocjene prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu. Dodatno, svako područje ekološke mreže sadrži i smjernice za mjere zaštite koje se primjenjuju na sve fizičke i pravne osobe koje na područjima ekološke mreže koriste prirodna dobra i obavljaju radnje i zahvate.

Najvažniji mehanizam zaštite područja ekološke mreže jest postupak ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu svih planova, programa i zahvata, koji mogu imati značajan utjecaj na područja ekološke mreže (OPPPZEM). Postupak ocjene već je ugrađen i u hrvatsko zakonodavstvo, a odnosi se na nacionalnu ekološku mrežu.

6.6.2. Popis područja ekološke mreže u Gradu Zagrebu

Područja ekološke mreže odnosno područja važna za divlje svojte i stanišne tipove Grada Zagreba, na temelju Uredbe o proglašenju ekološke mreže:

- **sjeverni dio Grada Zagreba**

1. Medvednica – u građevinskom području naselja grad Zagreb
2. termalni izvori kod Podsuseda
3. livada Vrhovec
4. šuma Maksimir
5. Savica
6. rijeka Sava

- **istočni dio Grada Zagreba**

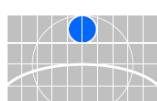
7. Plavišće

- **južni dio Grada Zagreba**

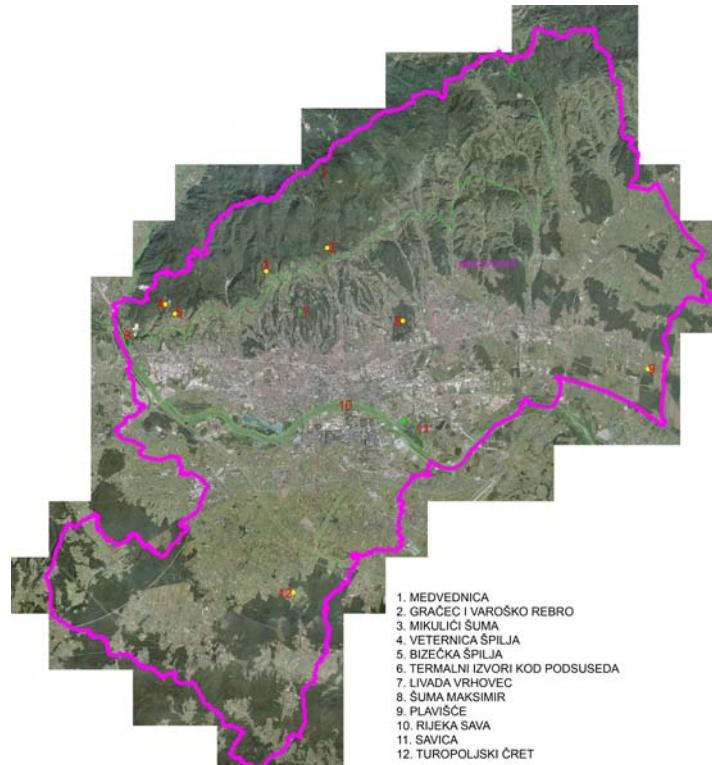
8. Turopoljski Čret

- **sjeverni dio Grada Zagreba (unutar Parka prirode Medvednica)**

9. Gračec i Varoško rebro
10. Vaternica špilja
11. Bizečka špilja

12. Mikulići šuma

Slika. Karta područja ekološke mreže Grada Zagreba

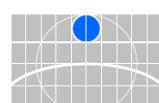
6.7. Zaštita okoliša i prirode

6.7.1. Prostorni planovi kao instrumenti zaštite okoliša

Prostorno planiranje je vrlo značajan instrument za zaštitu i upravljanje okolišem. Grad Zagreb se opredijelio za princip održivog razvoja kao polazišta u planiranju razvoja i prostornog uređenja Grada. Kako bi se približio zadanim ciljima održivog razvoja, smanjio utjecaj naselja na okoliš i poboljšao kvalitetu življenja u njima, potrebno je segment okoliša nastaviti integrirati u proces prostornog planiranja i u sve dijelove dokumenata prostornog uređenja.

U prostorno - planskoj dokumentaciji se unapređivanje zaštite okoliša osigurava preko posebnih ciljeva kao što su npr.:

- zaštita i poboljšanje kakvoće prirodnih resursa: tla, vode, mineralnih sirovina, zraka, klime, biljnog i životinjskog svijeta;
- zaštita tla;
- očuvanje poljoprivrednih površina i unapređivanje njihove funkcionalne vrijednosti, te osiguravanje ekološke i krajobrazne vrijednosti prostora;
- očuvanje površina šuma te osiguravanje postojanosti ekosustava, vitaliteta i sposobnosti njihova obnavljanja;
- održavanje i unapređivanje kakvoće zraka;
- očuvanje i unapređivanje kakvoće voda zaštitom podzemnih voda, otvorenih vodotoka i stajaćica, te razvojem komunalne infrastrukture (vodovod, kanalizacija, gospodarenje otpadom);

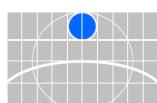
- zaštita slobodnih neizgrađenih prostora koji se ocjenjuju jednakovrijednim izgrađenom i kao neizgrađene tretiraju razvojnim gradskim resursom (šumske i poljoprivredne površine, zaštićene i druge osobito vrijedne površine);
- identificiranje i očuvanje ekološki vrijednih područja u krajobrazu naselja i slobodnom krajobrazu;
- poboljšanje kakvoće dijelova okoliša uklanjanjem šteta i smanjivanjem postojećih opterećenja;
- rješavanje konflikata u korištenju prostora između postojećeg načina korištenja i potencijala okoliša, što bi rezultiralo trajnom uspostavom ekološke stabilnosti i očuvanja vrijednih dijelova okoliša.

Kako bi se očuvala funkcionalnost gradskih ekosustava te postigla ekološka održivost, dokumentima prostornog uređenja definirani su sljedeći ciljevi zaštite biološke raznolikosti kao komponente okoliša:

- očuvati biološku raznolikost u prostorima u kojima je visoka (osobito vode i šume), a povećavati tamo gdje je smanjena (kultivirani i urbani krajolici), što će se sustavno osiguravati vođenjem brige o biološkoj raznolikosti na svim razinama prostornog planiranja i uređenja, u programima zaštite okoliša, te posebnim studijama;
- izraditi detaljnije karte staništa (biotopa) i na temelju analize ugroženosti, osiguravanje zaštite rijetkih i ugroženih tipova staništa, pojedinih ugroženih lokaliteta te pojedinačnih vrsta;
- nastaviti istraživanje biološke raznolikosti, njezine ugroženosti, te donijeti strategiju i akcijske planove zaštite;
- očuvati šume, a posebno preostale prirodne šume uz Savu (problem snižene razine podzemnih voda u nizinskim šumama), uz vodotoke (vratiti nestale šume uz vodotoke), te šume obronaka Medvednice i Vukomeričkih gorica (privatne šume koje su devastirane i gube strukturu prirodnih zajednica);
- poticati mjere u poljodjelstvu kojima se osigurava očuvanje biološke raznolikosti, te mjere očuvanja i uređenja poljoprivrednih površina;
- očuvati postojeće prirodne močvarne biotope (Savica), te, tamo gdje je moguće, obnoviti isušene rukavce Save i, općenito, zaštititi vode od prekomernog onečišćavanja;
- očuvati postojeće vrijednosti biološke raznolikosti krša i podzemlja (Ponikve, Veternica, intersticijska fauna u podzemnim šljunkovito - pjeskovitim aluvijskim nanosima);
- smanjivati trend gubitka površina i raznolikosti travnjaka;
- očuvati postojeću raznolikost vrsta i podvrsta biljaka, gljiva i životinja, a tamo gdje je moguće i prikladno vraćati izumrle zavičajne svojte;
- očuvati genetsku raznolikost izvornih i ugroženih pasmina domaćih životinja i kultiviranih biljaka svim prikladnim metodama konzervacije (in situ i ex situ).

6.7.2. Propisi iz područja zaštite okoliša i prirode

U promatranom razdoblju stupio je na snagu niz propisa iz područja zaštite okoliša i

prirode koji uvelike utječu na sektor prostornog planiranja odnosno na proces planiranja i provedbe planova. Novim Zakonom o zaštiti okoliša propisana je obveza provođenja strateške procjene utjecaja na okoliš prostornih planova. 2007. usvojena je Uredba o proglašenju ekološke mreže Republike Hrvatske, a izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode propisana je obveza ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu kojom se procjenjuje postoji li vjerojatnost da provedba plana, programa ili zahvata može imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže s obzirom na njezinu strukturu i funkcionalnost. Kako bi se dokumenti prostornog uređenja uskladili s odredbama Uredbe, prigodom izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba i Generalnog urbanističkog plana grada Zagreba, u njihove tekstualne i grafičke dijelove ugrađena su područja nacionalne ekološke mreže i posebne mjere i uvjeti za njihovu zaštitu.

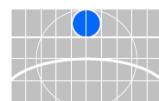
Kroz izmjene i dopune dokumenata prostornog uređenja također su aktualizirane mjere smanjivanja i sprječavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš poput mjera za očuvanje i poboljšanje kakvoće vode i zraka na temelju propisa i akata Grada Zagreba (Odluka o određivanju lokacija mernih postaja u gradskoj mreži za trajno praćenje kakvoće zraka (SGGZ 7/09), Program zaštite i poboljšanja kakvoće zraka u Gradu Zagrebu 2009. - 2012. (SGGZ 7/09), Program mjerena razine onečišćenosti zraka na području Grada Zagreba (SGGZ 7/09), Odluka o zaštiti izvorišta (SGGZ 9/07)).

6.7.3. Drugi dokumenti

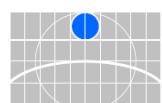
Zakon o zaštiti okoliša propisuje postupak procjene utjecaja na okoliš za namjeravane zahvate u okolišu. Dio tog postupka je i izrada Studije o utjecaju na okoliš, a pribavlja ju nositelj namjeravanog zahvata. Izrađene su ukupno 22 studije o utjecaju na okoliš.

Tablica. Studije o utjecaju na okoliš stavljene na javni uvid u razdoblju od 2006. do 2009.

	Studija o utjecaju na okoliš	Godina	SGGZ
1	Autoceste Zagreb - Sisak, dionica Jakuševac - Velika Gorica	2006.	14/06
2	Proširenja gradskog groblja Markovo polje	2006.	8/06
3	Brze ceste Popovec - Marija Bistrica - Zabok sa spojem na Breznički Hum	2006.	8/06
4	"Geotermalnog polja Zagreb" lokalitet Blato	2007.	8/07
5	HE Drenje	2007.	8/07
6	Proširenja gradskog groblja Markovo polje	2007.	14/07
7	Izgradnje novog zamjenskog vrelovodnog kotla, vršnog kapaciteta 116 MWt, EL - TO d.o.o., Zagreb, Zagorska 1	2007.	5/07
8	Izgradnje trgovačko - zabavnog centra na Laništu, Zagreb	2007.	15/07
9	Rekonstrukcije, dogradnje i nadogradnje Trgovačkog centra Špansko uz Zagrebačku	2007.	7/07
10	Izgradnje proizvodnog pogona "Tehnike d.d." na lokaciji Resnik u Zagrebu	2008.	21/08
11	Rekonstrukcije signalno - sigurnosnih uređaja Zagreb Glavni kolodvor	2008.	17/08
12	Izgradnje betonare u PP Maksimir u Sesvetama	2008.	8/08

	Studija o utjecaju na okoliš	Godina	SGGZ
13	Zamjene postojećeg ciklotrona za proizvodnju kratkoživućih radionuklida uz rekonstrukciju postojeće ciklotronske dvorane	2008.	7/08
14	Poslovne građevine "Tower 121", Zagreb	2008.	10/08
15	Gospodarsko - proizvodnog pogona mobilne betonare	2008.	19/08
16	Izgradnje trgovačko - zabavnog kompleksa "Zagreb Mall"	2008.	17/08
17	Izgradnje Trgovačkog centra "Zigzag" na Žitnjaku, Zagreb	2008.	12/08
18	Kogeneracijskog postrojenja u krugu Dioki d.d. Zagreb (rev. 1)	2008.	2/08
19	Uklanjanja građevina proizvodnog pogona Munja, lokacija Žitnjak, Zagreb	2008.	2/08
20	Trgovačkog centra Supernova, Buzin	2009.	9/09
21	Rekonstrukcije žičare Sljeme s izgradnjom nove donje stanice	2009.	6/09
22	Trgovačkog centra "Shopping Center East"	2009.	22/09

Tablica. Odluke o stavljanju na javni uvid Studija o utjecaju na okoliš (stanje na dan 01.12.2009.)

Godina	Broj studija	
2006	3	Studije su uglavnom lokalnog značaja (obveza iz Zakona), rezultati o prihvaćanju studija nisu objavljeni u javnom glasilu
2007	6	
2008	10	
2009	3	
UKUPNO	22	

6.7.4. Komunikacija s javnošću

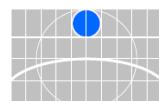
Zeleni telefon (ZT) je program nevladine udruge Zelena akcija preko kojega građani prijavljuju okolišne i komunalne probleme. U razdoblju od 2005. do 2008. na Zelenom telefonu registrirano je 3.866 prijava koje predstavljaju korisne informacije o stanju u prostoru i o potrebama građana. Najveći je broj prijava s područja Gradske četvrti Donji grad, a slijede ju Pešćenica – Žitnjak i Črnomerec. Najčešće se prijavljuju problemi nepravilnog odlaganja otpada, uništavanja zelenila, zagađenja voda, buke, te različiti propusti prigodom gradnje.

Tablica. Grad Zagreb - ukupan broj prijava po vrstama problema u razdoblju od 2005. do 2008. (izvor: Godišnji izvještaj Zeleni telefon, 2005., 2006., 2007., 2008.).

Vrsta problema	Godina						
	2005.		2006.		2007.		2008.
		%		%		%	
buka	16	2, 0	9	1	11	0, 7	12
gradnja	60	7, 0	84	10	155	10	162
olupine	29	3, 5	27	3	7	0, 5	
otpad	158	19, 0	191	23	253	16, 6	421
promet	28	3, 5	22	2	63	4	39
razno	188	22, 5	151	18	163	10, 8	117
rudarenje	1		2	0.2	3	0.2	7
šume	49	6, 0	22	3	28	1.8	54
vode	53	6, 5	33	4	43	2.8	31
zelenilo	122	14, 5	162	19	175	11, 5	159
zrak	88	10, 5	79	9	76	5	79
životinje	45	5, 9	55	7	54	3.5	29
zračenje					14	0, 9	24
tlo					6	0, 4	7
UKUPNO	837		837		1051		1141

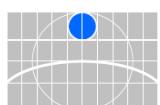
6.7.5. Prijedlog za unapređenje stanja

Načela održivog razvijanja zahtijevaju da sudionici koji razmatraju i predlažu gospodarska, energetska, poljoprivredna, prometna i druga rješenja razvijaju sposobnost izbora onih s ekološkom dimenzijom. Nedovoljna razvijenost i primjena

metoda i postupaka za procjenu vrijednosti očuvanja i održavanja prirodnih sustava vodi k tome da se prilikom odlučivanja prirodne osobitosti ne procjenjuju na odgovarajući način u odnosu na društveni i gospodarski sektor i privatni interes.

Sektor prostornog planiranja kontinuirano se usklađuje s politikom zaštite okoliša međutim čini se da se mjere za zaštitu okoliša još uvijek provode više deklarativno nego stvarno. Grad Zagreb već provodi aktivnosti koje za cilj imaju održivost, međutim one nisu u potpunosti zaživjele u praksi. Prigodom izrade dokumenata prostornog uređenja potrebno je ravnomjernije vrednovati ciljeve razvoja sa ciljevima zaštite i racionalnog korištenja prostora i okoliša. Potrebno je poboljšati usklađivanje najčešće konkurentnih zahtjeva za korištenjem prostora i okoliša međusobno i s interesima zaštite okoliša.

7 Prostorni dokumenti

7.1.ZAGREBPlan_RAZVOJNA STRATEGIJA GRADA ZAGREBA

7.1.1. Razlozi za izradu polazišta

Strategijsko planiranje je proces kojim društvo oblikuje svoju budućnost. Može se promatrati i kao skup koncepata, procedura i alata usmjerenih ostvarivanju razvojne vizije, a, prije svega, iskorištavanju prilika uravnoteženim i održivim razvojnim intervencijama.

Prostor je konačna i osobito vrijedna javna kategorija u kojoj se opredmećuju sve razvojne vizije i projekti, a dijele ga svi koji u njemu žive i njime se koriste. Prostor grada i šire aglomeracije mora biti posebno kontroliran, jer je intenzitet njegova korištenja izuzetno visok. O upotrebi i korištenju prostora odlučuje veliki broj aktera, s vrlo raznolikim poimanjem kako ga treba koristiti.

Iz ovoga nastaju konflikti, prvenstveno radi interesa individualnog nad društvenim, kratkoročnog nad dugoročnim i radi korištenja prostora na način koji nije primjeren njegovim fizičkim karakteristikama.

Potreba je Grada Zagreba da iskoordinira različite interese i definira zajedničke ciljeve, uz provedbu javne diskusije o dugoročnim vizijama razvoja.

ZAGREBPLAN je strateški i razvojni dokument koji će odrediti viziju i ciljeve razvoja Grada Zagreba, okvir za djelovanje i operativni plan za njihovo ostvarenje, a sve uz uvažavanje nacionalnih razvojnih politika te ciljeva i prioriteta utvrđenih na razini statističke regije (NUTS 2 regija – sjeverozapadna Hrvatska).

ZAGREBPLAN će sagledavati viziju razvoja Grada Zagreba s obzorom postavljenim na 2030. godinu. Iz njega će se sustavno generirati separatne gradske razvojne strategije koje sagledavaju planske projekcije uskladene s 7-godišnjim programskim ciklusima EU te po potrebi sektorske razvojne strategije.

Uloga Gradskog ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada u procesu izrade **ZAGREBPLAN-a** je prije svega uloga facilitatora koji poziva i ohrabruje na participaciju u procesu izrade, pruža stručnu i administrativnu podršku svim sudionicima procesa i potiče postizanje sporazuma o dalnjem razvoju. Osim toga, Ured prikuplja, obrađuje i valorizira podatke te informacije o razvojnim problemima i potrebama drugih sudionika u strategijskom planiranju, pribavlja ili izrađuje analitičke i stručne podloge, predlaže scenarije te o njima potiče stalnu otvorenu i javnu raspravu.

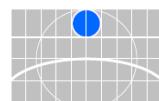
7.1.2. Okviri za izradu

Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 153/2009) uređuje ciljeve i načela upravljanja regionalnim razvojem Republike Hrvatske, planske dokumente, tijela nadležna za upravljanje regionalnim razvojem, ocjenjivanje stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i izvještavanje o provedbi regionalne razvojne politike.

Zakon određuje da je županijska razvojna strategija dokument jedinice područne (regionalne) samouprave u kojem se određuju ciljevi i prioriteti razvoja jedinice područne (regionalne) samouprave, a donosi je jedinica područne (regionalne) samouprave u skladu s načelom partnerstva i suradnje.

Ovaj okvir određuje ciljeve i prioritete razvoja, a pristup koji primjenjuje karakterizira načelo partnerstva i suradnje. Ovaj pristup usmjeren je u prvom koraku na godinu 2013, te daljnje sedmogodišnje programsko-razvojne etape (2020., 2027, itd...) u duhu europskih suvremenih planerskih parametara. Odatle nužno slijedi strategijski, ali i operativan karakter ovoga tipa plana.

Očekuje se donošenje podzakonskih akata koji će na nacionalnoj razini propisati obvezan sadržaj županijskih razvojnih strategija, metodologiju izrade i vrednovanja, detaljna pitanja

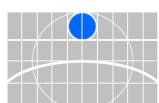
vezana uz središnju bazu razvojnih projekata kao i nositelje razvojnih projekata, osnivanje, sastav, djelokrug i način rada Partnerskog vijeća statističke regije te druga važna pitanja.

Osim zakonske obaveze, drugi okvir za izradu razvojne strategije predstavlja i Zaključak Gradske skupštine Grada Zagreba o izradi ZagrebPlana (Sl. gl. 8/06), kojim je prepoznata potreba definiranja dugoročne vizije razvoja temeljene na kvalitetno utvrđenim polazištimi i širokoj javnoj raspravi, prije nego što je to donošenjem regulative na nacionalnoj razini postalo obavezom.

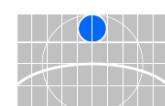
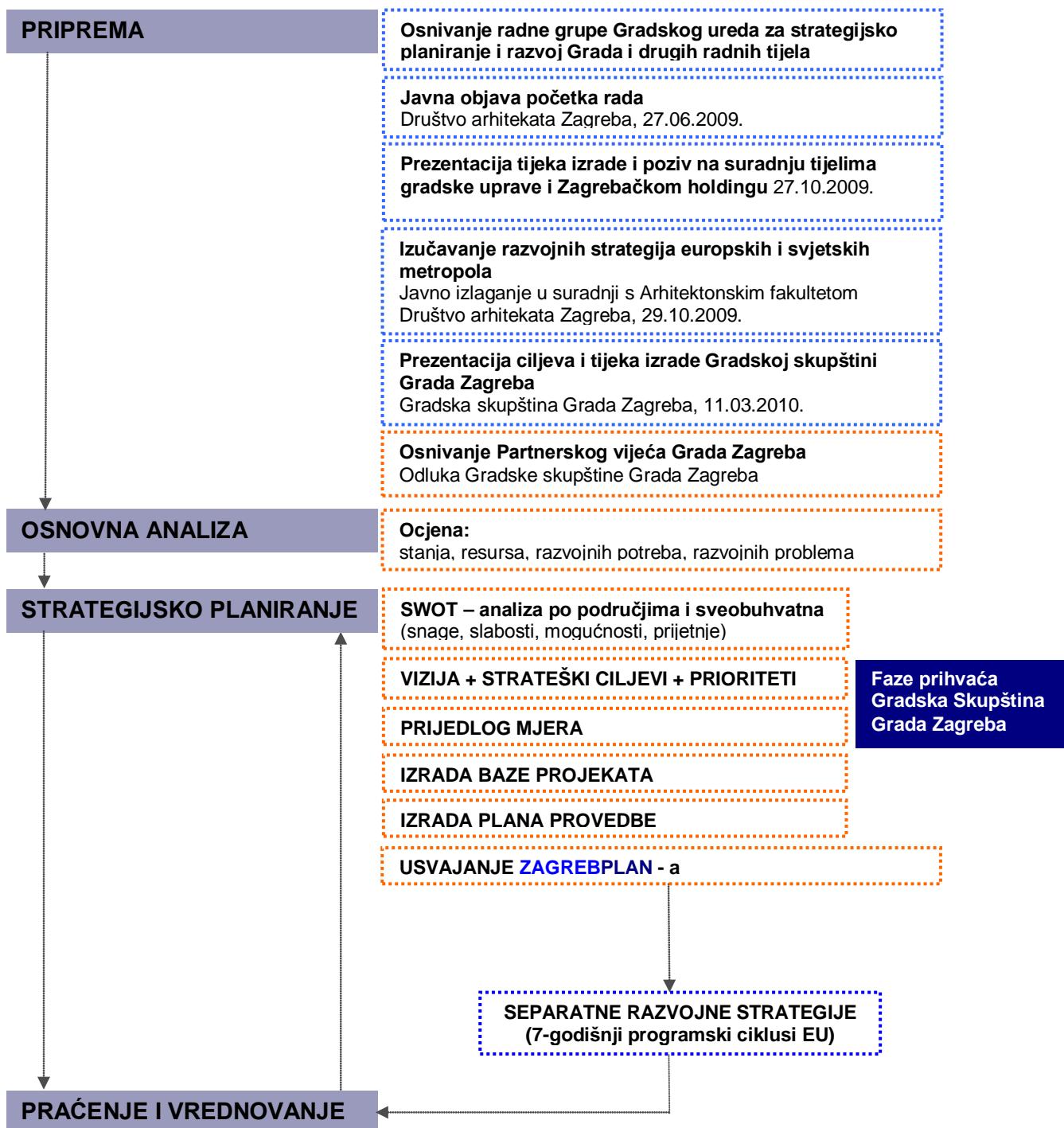
Ovaj zaključak zahtjeva izradu dugoročne vizije grada Zagreba. Vremenski horizont ovako zamišljane strategije je godina 2030. Ova strategija pretpostavlja izradu vizije, ciljeva, prioriteta ali i liste gradskih projekata u funkciji vizije i artikuliranih dugoročnih ciljeva.

Zaključak upućuje na participacijski način izrade ove strategije, dakle na uključivanje svih socijalnih aktera zainteresiranih za upotrebu prostora grada, ali i šire, u smislu određenja razvojnog horizonta i kriterija održivog razvoja grada u širem – ekološkom, socio-kulturnom i gospodarskom smislu.

U izradi strategijskog plana razvoja grada Zagreba Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada poštivat će oba okvira i primjenjivati paralelno oba pristupa, i uži i širi, a sve u funkciji konceptualne i metodologische optimalizacije u procesu izrade **ZAGREBPLAN** - a. U ovoj odluci pouzdajemo se u planerske metode i dobre prakse u nekoliko europskih prijestolnica koje smo konzultirali.

7.1.3. Proces izrade

7.1.4. Sudionici izrade

Posebno treba naglasiti da je u izradi **ZAGREBPLAN** -a Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada postavljen u ulogu izrađivača, ali isto tako u ulogu koordinatora aktivnosti na izradi u kojima svojim stručnim znanjem i informacijama iz svoga sektora (nadležnosti) sudjeluju druga gradska upravna tijela, podružnice Zagrebačkog holdinga, znanstvena i stručna zajednica, poslovni sektor i sektor civilnoga društva, a u cilju provođenja otvorene i moderirane rasprave unutar radnih timova, Partnerskog vijeća Grada Zagreba, tijela izvršne i zakonodavne vlasti i javnosti, kako bi **ZAGREBPLAN** u konačnici bio sporazum o dalnjem razvoju.

Radi sudjelovanja u izradi i praćenju provedbe **ZAGREBPLAN** -a ustrojiti će se Partnersko vijeće Grada Zagreba u radu kojega će sudjelovati predstavnici gradske i državne uprave, gospodarskih subjekata, znanstvene zajednice, socijalnih partnera i organizacija civilnog društva, a kojemu će stručnu i administrativnu podršku u radu pružati Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada.

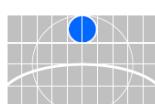

7.1.5. Izvješće o aktualnom stanju rada na **ZAGREBPLAN** – u

Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada u ovome trenutku radi na Osnovnoj analizi - obveznom i važnom dijelu dijelu strategije, kao i na konsolidiranju radnih grupa i usklađivanju metodologija rada.

Osnovna analiza daje pregled stanja, uočava promjene i procese u pojedinim sektorima života i djelovanja te okoliša, detektira razvojne probleme i razvojne mogućnosti.

Imajući u vidu svu kompleksnost Grada Zagreba kao najgušće naseljene županije sa izrazitim udjelom u gospodarstvu Republike Hrvatske, ulogu Grada Zagreba u regionalnom i nacionalnom prostoru, ali i u sustavu europskih metropola, kao i sve čimbenike koji utječu na društveni standard, kvalitetu života te pozicioniranje Grada Zagreba kao prepoznatljive, konkurentne i inovativne europske metropole, čiji će se daljnji razvoj temeljiti na utvrđenim kriterijima održivosti, osnovna je analiza radno

strukturirana u **11 osnovnih područja** u cilju transparentnosti pojedinih sastavnih dijelova Plana:

01 Zemljopisni položaj i prirodne karakteristike/ resursi

02 Okoliš, krajobrazna i biološka raznolikost

03 Stanovništvo

04 Društveni standard / kvaliteta života

05 Ljudska prava

06 Identitet

07 Energija i klima

08 Gospodarstvo / konkurentnost

09 Promet / infrastruktura

10 Prostorno planiranje / uređenje

11 Javna uprava / međunarodna suradnja

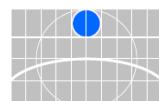
12 Kako nas vide drugi...

Cilj je prikupljanja, obrade i pripreme podataka, razvojnih problema i potreba iz ovih 11 područja dobiti kvalitetan presjek trenutnog stanja i formirati bazu znanja o prirodnoj osnovi Grada, populacijskoj, ljudskoj i simboličkoj osnovi, energetsko-gospodarsko-prometnoj osnovi te o organizacijskoj i planerskoj osnovi za dostizanje ciljeva razvoja.

7.1.6. Prioriteti

Ovako složena sadržajna struktura Osnovne analize odražava želju Ureda da **ZAGREBPLAN** bude otvorena platforma za rasprave te da u konačnici ponudi odgovore na kontinuirana (i aktualna) pitanja razvoja, koja se mogu smatrati i razvojnim prioritetima, od kojih ovom prilikom navodimo neka koja mogu imati veliki utjecaj na prostor i sustav njegovog planiranja i uređenja:

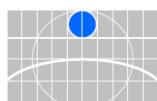
- **ugrađivanje kriterija/ indikatora/ varijabli održivosti u sve razine planiranja,** od razvojne strategije do provedbenoga plana, radi praćenja i izvještavanja o provedbi – u sve dokumente nove generacije potrebno je ugraditi konkretnе indikatore koji omogućuju jednostavno i transparentno praćenje i vrednovanje održivosti;
- **zaštita dijelova prirode koji su za Grad Zagreb bitni da ostanu intaktni odnosno neizgrađeni,** s posebnim osvrtom na one dijelove prirode koji ne mogu zadovoljiti kriterije za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode, gdje se ističe kategorija krajobraza, koji se sve teže brane planskom dokumentacijom - potrebno je utvrditi jasne kriterije za eventualne prenamjene negradivih u gradive površine, te standarde što će se ugrađivati u dokumente prostornog uređenja;
- **poboljšanje kvalitete života u Gradu i zaustavljanja propadanja velikih stambenih naselja** izgrađenih u posljednjih 50 godina i drugih gradskih

prostora – ovo pitanje, kojim se u zemljama EU već duže vrijeme bave timovi stručnjaka u cilju sprečavanja propadanja i „getoizacije“ velikih naselja kolektivne gradnje, u Gradu Zagrebu i Hrvatskoj još uvijek nije dovoljno osviješteno;

- **urbana obnova povijesnoga grada kao nositelja identiteta**, s posebnim naglaskom na finansijsko - organizacijske modele obnove i očuvanje stanovanja u području u kojem su broj stanovnika i prirodni prirast u stalnom opadanju, a prisutno je propadanje graditeljskog fonda;
- **izrada kataloga posebnosti grada Zagreba**, s ciljem uspostavljanja projektiranog sustava komunikacije identiteta, bilo za eksternu ili internu javnost (građane) – u suvremenim uvjetima mrežne ekonomije i multimedijalnog prometa informacija urbane posebnosti Grada Zagreba najbolje se mogu iskazati osmišljenim sustavom komuniciranja, odnosno onime što zapadnoeuropska praksa pozna pod pojmom i disciplinom „branding“;
- **unapređenje energetske učinkovitosti** – modernizacija sustava, obnovljivi izvori, kogeneracija, daljnja plinifikacija u cilju energetske učinkovitosti i štednje;
- **modernizacija gradskog gospodarstva** – s naglaskom na inovativnosti, razvoju tercijarne ekonomije (novi pravci – kreativne industrije, istraživanje&razvoj i sl.), razvoju mrežne ekonomije i ekonomije multimedijalnog prometa informacijama, ekonomije doživljaja za posjetitelje grada;
- **teritorijalna koherentnost u pogledu dostupnosti sadržaja prometne/ komunalne/ društvene infrastrukture** - potrebno je ostvariti približno jednake standarde dostupnosti prometne i komunalne infrastrukture te javnih i društvenih sadržaja od značaja za lokalnu zajednicu na čitavom gradskom teritoriju, izradom mreža sadržaja - preuvjet za to je racionalno gospodarenje prostorom Grada;
- **unapređenje održivih oblika transporta**, s posebnim naglaskom na efikasnom i dostupnom javnom gradskom prijevozu te zdravim oblicima kretanja (bicikl, hodanje);
- **revalorizacija sadašnjeg sustava „gradskih projekata“**, analizom parametara koji pojedinu lokaciju/investicijski plan kvalificiraju za provedbu gradskog projekta, s posebnim naglaskom na preciznom definiranju mehanizama za utvrđivanje javnog interesa u gradskom projektu i participativnom pristupu definiranju istih;
- **poticanje rasprave i donošenja odluka o najvažnijim prostornim kompleksima (prirodno – urbanim pitanjima)**: Medvednica, Sava, Trnje, središnja os....
- **održivo upravljanje Gradom** – finansijsko, socio-kulturno i okolišno – utvrđivanjem razvojnih prioriteta i provedbom mjera aktivne zemljšne politike, uz korištenje zakonskih instrumenata, poput komasacije.

Izneseni prioriteti (razvojna pitanja) i stavovi predstavljaju podlogu za naš daljni rad, ali i za daljnje diskusije i dopune.

7.1.7. ZAGREBPLAN – koraci koji slijede

Polazeći od rezultata osnovne analize, provest će se **SWOT-analiza**, kojom se utvrđuju snage i slabosti unutar postojećih sustava te mogućnosti i prijetnje u dalnjem razvoju Grada Zagreba.

SWOT-analiza će biti provedena po sektorima, a mapiranje različitih slojeva i njihova superpozicija omogućit će razumijevanje međutjecaja između sektora i njihove zahtjeve u odnosu na prostor (i druge razvojne resurse).

U provođenju SWOT-analize nezaobilaznu će ulogu imati **Partnersko vijeće Grada Zagreba**, a njeni rezultati bit će upućeni na razmatranje i donošenje **Gradskoj skupštini Grada Zagreba**, kao i ostali važni koraci u procesu strategijskog planiranja, u cilju pravovremenog informiranja predstavničkoga tijela i njegovog uključivanja i u proces izrade, a ne samo u odlučivanje o konačnom dokumentu.

7.2. Strateški dokumenti prostornog uređenja

7.2.1. Prostorni plan područja posebnih obilježja Park prirode Medvednica

Sredinom 1981. godine zapadni dio planinskog masiva Medvednice, površine 22826 ha, između Podsuseda i Kaštine, proglašen je parkom prirode (Narodne novine SRH 24/81). 1989. godine izrađena je i upućena u javnu raspravu Odluka o donošenju Prostornog plana područja posebne namjene Parka prirode Medvednica (Delegatski list Skupštine grada Zagreba, broj 227/1989.) Plan koji je izradio Urbanistički zavod grada Zagreba 1989. godine nije donesen.

2005. godine Gradski zavod za prostorno uređenje izrađuje Prostorni plan područja posebnih obilježja Park prirode Medvednica i upućuje ga u javnu raspravu. Nositelj izrade plana je Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja. Javna rasprava ukazala je na probleme: granice zaštićenog područja, tretmana posebno vrijednih područja u obuhvatu parka prirode, prometnog povezivanja sa Hrvatskim zagorjem tunelom ispod Medvednice koji se na zagrebačkom područje veže na tzv. „sjevernu tangentu“ (studije 2006. i 2009. godine, vidi: 2.5.2.3. Nadgradnja u poglavlju 2.5. Prometna i komunalna infrastruktura) i problem lokacije gornje stanice nove žičare.

Zakonom o izmjenama Zakona o proglašenju zapadnog dijela Medvednice parkom prirode (NN 25/09) utvrđene su nove granice Parka na površini od ukupno 17938 ha. Slijedom izmjene granica, izmjene regulative u području zaštite prirode i okoliša, rezultata procjene utjecaja na okoliš rekonstrukcije žičare Sljeme i rezultata javne rasprave 2005. godine Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba priprema prijedlog plana za ponovljenu javnu raspravu.

7.2.2. Prostorni plan Grada Zagreba

7.3. Generalni urbanistički planovi

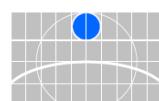
7.3.1. Generalni urbanistički plan grada Zagreba

7.3.2. Generalni urbanistički plan Sesveta

7.4. Dokumenti prostornog uređenja - pregled

7.4.1. Programi za izradu Prostornih planova od 2006. - 2009.

2006.

SGGZ 12/06

- Zaključak o utvrđivanju Programa za izradu Prostornog plana područja posebnih obilježja Priobalje Save (krajobraz uz Savu - savski park), I. etapa - Savica
- Zaključak (utvrđivanje Programa za izradu Detaljnog plana uređenja Farme Sesvetski Kraljevec)
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Prečko - istok i pismo namjere za financiranje izrade)
- Zaključak (Program za izradu Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja "Buzinski Krči - Ranžirni kolodvor jug" i pismo namjere za financiranje izrade)
- Zaključak (Izmjene i dopune Programa za izradu Urbanističkog plana uređenja "Gradišćanska - Cankarova - Ulica baruna Filipovića")

SGGZ 13/06

- Zaključak o utvrđivanju Programa za izradu Urbanističkog plana uređenja Staro Trnje, Savica za zonu Prisavlje - Ulica V. Ruždjaka - planirana Strojarska i prihvaćanju pisma namjere
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Martinovka - zona istok i pismo namjere za financiranje)
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Petlja Lučko i pismo namjere za financiranje)
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Petlja Lučko - jug i pismo namjere za financiranje)
- Zaključak (Program za provedbu urbanističko - arhitektonskog natječaja Sopnica - jug)
- Zaključak (utvrđivanje obuhvata gradskog projekta Donje stanice Sljemenske žičare - Gračansko Dolje)
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Oporovec - jug)

SGGZ 14/06

- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Savska - Šarengradska - sjever i pismo namjere)
- Zaključak (pozivni natječaj za UPU Munja umjesto javnog anketnog)
- Zaključak (Program za izradu UPU centra Šestine i pismo namjere)
- Zaključak (Program za izradu UPU Klanječka - Tomislavova i pismo namjere)

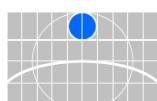
SGGZ 15/06

- Zaključak (Program za izradu Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja Oporovečka - sjever i pismo namjere)
- Zaključak (Program za provedbu urbanističko - arhitektonskog natječaja za uređenje jugoistočnog ugla Gornjeg grada)
- Zaključak (Program na izradu Izmjena i dopuna UPU Oranice - TEP, Tematski park)

SGGZ 16/06

- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja "Podbrežje")
- Zaključak (Program za izradu UPU Čulinečka - zapad i pismo namjere)

SGGZ 19/06

- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja "Kruge" i pismo namjere)
- Zaključak (Program za provedbu pozivnog urbanističkog natječaja Blato - istok)
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja "Tvornica autobusa" i pismo namjere)
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Središće zapad i pismo namjere)
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Prečko jug i pismo namjere)
- Zaključak (Program za izradu urbanističko - arhitektonskog natječaja kazališta u Novom Zagrebu)

2007.

SGGZ 2/07

- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Športsko - rekreacijskog kompleksa Sesvete i pismo namjere)
- Zaključak (Program za provedbu javnoga anketnoga urbanističko - arhitektonskog natječaja za Urbanistički plan uređenja Savski park - zapad, Remetinec - rotor i Tromostovlje - jug)

SGGZ 3/07

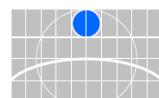
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Savica - središnja zona)

SGGZ 4/07

- Zaključak (Program za izradu Detaljnog plana uređenja groblja Glavnica)
- Zaključak (Program za izradu Detaljnog plana uređenja groblja Cerje)
- Zaključak (Program za izradu Detaljnog plana uređenja groblja Sveta Klara)
- Zaključak (Program za izradu Detaljnog plana uređenja groblja Moravče)
- Zaključak (Program za izradu Detaljnog plana uređenja groblja Stenjevec)
- Zaključak (Program za izradu Detaljnog plana uređenja groblja Čučerje)
- Zaključak (Program za izradu Detaljnog plana uređenja groblja Jakuševac)
- Zaključak (Program za izradu prostorno - planske dokumentacije proširenja groblja Šestine)
- Zaključak (Izmjene i dopune Programa za izradu Urbanističkog plana uređenja "Podbrežje")

SGGZ 5/07

- Zaključak (Program za izradu Izmjena i dopuna Detaljnog plana uređenja naselja na lokaciji Sopnica - Jelkovec)
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Degidovec i pismo namjere)
- Zaključak (Program za izradu Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja Dubravica - Karažnik i pismo namjere)
- Zaključak (Program za izradu Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja Gradišćanska - Cankareva - Ul. baruna Filipovića i pismo namjere)
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Savska - Šarengradska - jug i pismo namjere)

- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Jankomir - Prisavišće i pismo namjere)
- Zaključak (Program za izradu Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja područja omeđenog ulicama Banjavčićeva - Heinzelova - Branimirova - Zavrtnica i pismo namjere)

SGGZ 6/07

- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja "Munja")
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja "Jankomir - Malešnica" i pismo namjere)
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Sesvetska Selnica - jug)
- Zaključak o izmjeni Zaključka o utvrđivanju Programa za izradu Urbanističkog plana uređenja Degidovec i prihvaćanju pisma namjere
- Zaključak o izmjeni Zaključka o utvrđivanju Programa za izradu Urbanističkog plana uređenja Staro Trnje, Savica za zonu Prisavlje - Ulica V. Ruždjaka - planirana Strojarska i prihvaćanju pisma namjere
- Zaključak (Izmjene i dopune Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Savica - središnja zona)

SGGZ 8/07

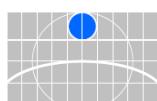
- Zaključak o dopuni Zaključka o utvrđivanju Programa za izradu Urbanističkog plana uređenja "Sesvetska Selnica - jug"
- Zaključak (Program za izradu Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja Gospodarska zona Sesvete - sjever i pismo namjere)
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Vukomerc i pismo namjere)
- Zaključak o izmjeni Zaključka o utvrđivanju Programa za izradu Urbanističkog plana uređenja Klanječka - Tomislavova u Zagrebu i prihvaćanje pisma namjere
- Zaključak (Izmjene i dopune Programa za izradu Urbanističkog plana uređenja Selčina - sjever)
- Zaključak (Izmjene i dopune Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Savska - Šarengradska - sjever i pismo namjere)

SGGZ 11/07

- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Blato - jug i pismo namjere)
- Zaključak (Program za izradu Detaljnog plana uređenja Ilica - Preobraženska - Preradovićev trg - Varšavska - Gundulićeva i pismo namjere)
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Gajšće - jug i pismo namjere)

SGGZ 12/07

- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Remetinec rotor - zapad i pismo namjere)
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Remetinec rotor - istok i pismo namjere)
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Savski park - istok i pismo namjere)

- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja Savski park - zapad i pismo namjere)
- Zaključak (Program za izradu Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja Gospodarska zona Sesvete - sjever)
- Zaključak (Program za izradu Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja "Buzinski Krči - Ranžirni kolodvor jug")
- Zaključak (Program za izradu Izmjena i dopuna Detaljnog plana uređenja "Vrbik - uz Ulicu Ivana Lučića (Sveučilišna aleja) " i pismo namjere)
- Zaključak (Izmjene i dopune Programa za izradu Urbanističkog plana uređenja Zona ciglana - Sesvete)
- Zaključak (Program za izradu Izmjena i dopuna UPU - a "Petlja Lučko - sjever" i pismo namjere)
- Zaključak (Program za izradu UPU - a "Resnik III." i pismo namjere)
- Zaključak (Program za izradu UPU - a "Resnik II." i pismo namjere)

2008.

SGGZ 1/08

- Zaključak (Izmjene i dopune Programa za izradu Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja "Ulica grada Gospića - sjeveroistok")

SGGZ 2/08

- Zaključak (Izmjene i dopune Programa za izradu Urbanističkog plana uređenja "Remetinec rotor - zapad")
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja "Sveti Duh" i pismo namjere)
- Zaključak (utjecajno područje obuhvata gradskog projekta prostora Save i UPU - a Remetinec rotor - zapad)

SGGZ 4/08

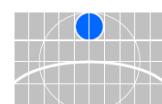
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja "Ekopark Savica - Petruševec sjever")
- Zaključak (Program za provedbu pozivnog urbanističko - arhitektonskog natječaja za Urbanistički plan uređenja "Prečko - zapad")

SGGZ 5/08

- Zaključak (Program za izradu Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja "Savska Opatovina" i pismo namjere)
- Zaključak (Program za izradu Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja Poslovne zone Veliko Polje i pismo namjere)

SGGZ 6/08

- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja "Ferenšćica - zapad" i pismo namjere)
- Zaključak (Izmjene i dopune Programa za izradu Urbanističkog plana uređenja "Savska - Šarengradska - sjever")
- Zaključak (Izmjene i dopune Programa za izradu Urbanističkog plana uređenja "Resnik II")
- Zaključak (Program za izradu Urbanističkog plana uređenja "Dubrava - Centar")

SGGZ 7/08

- Zaključak (Izmjene i dopune Programa za izradu Urbanističkog plana uređenja "Munja")
- Odluka o izradi Urbanističkog plana uređenja Sveti Duh
- Odluka o izradi izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja Slobodne carinske zone Jankomir

SGGZ 8/08

- Zaključak (Program za izradu Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja Odra II.)

SGGZ 9/08

- Odluka o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba
- Odluka o izradi Izmjena i dopuna Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba
- Odluka o izradi Izmjena i dopuna Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana Sesveta
- Odluka o izradi Urbanističkog plana uređenja Brezje - zona jug
- Odluka o izradi Urbanističkog plana uređenja Prečko - zapad
- Odluka o izradi Urbanističkog plana uređenja Šimunska
- Odluka o izradi Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja Savska Opatovina
- Odluka o izradi Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja "Savska - Šarengradska - jug"
- Zaključak (Izmjene i dopune Programa za izradu Urbanističkog plana uređenja "Savski park - istok")
- Zaključak (Izmjene i dopune Program za izradu Urbanističkog plana uređenja "Savski park - zapad")

2009.

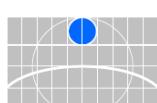
SGGZ 8/09

- Odluka o izradi izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja Podbrežje

SGGZ 22/09

- Odluka o izradi Prostornog plana Grada Zagreba
- Odluka o izradi Izmjena i dopuna Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba
- Odluka o izradi Izmjena i dopuna Generalnoga urbanističkog plana Sesveta
- Odluka o izradi Urbanističkog plana uređenja Borovje - sjeverna zona
- Odluka o izradi Urbanističkog plana uređenja Trnava II.
- Odluka o izradi Urbanističkog plana uređenja USA škola
- Odluka o izradi Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja "Munja"
- Odluka o izradi Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja "Sigečica"
- Zaključak (Program za javni, anketni, urbanističko - arhitektonski natječaj za gradski projekt obrtničkih, gradskih i pratećih sadržaja Obrtničkog centra na lokaciji Lanište uz Jadransku aveniju)

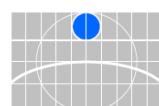
Tablica. Zaključci o utvrđivanju programa za izradu prostornih planova

Zaključak o utvrđivanju Programa za izradu /izmjenu i dopunu

godina	DPU	UPU	GUP GZ	GUP S	PPGZ	PPPPO	GP
	izrada	izmjena i dopuna	izrada	izmjena i dopuna	izrada	izmjena i dopuna	izrada
2006	2	-	18	4	-	-	-
2007	9	2	18	16	-	-	-
2008	-	-	5	10	-	-	-
2009	-	-	-	-	-	-	-
ukupno	11	2	41	30	-	-	-

Ukupno je doneseno **55 Zaključaka** kojima se utvrđuje **Program za izradu** prostorno planskog dokumenta, te **32 Zaključka** kojima se utvrđuju **Izmjene ili dopune programa** (u razdoblju od 2006. do 2009.).

Tablica. Odluke o izradi prostornih planova

	Odluka o izradi / izmjenama i dopunama												
	DPU		UPU		GUP GZ		GUP S		PPGZ		PPPPO		GP
godina	izrada	izmjena i dopuna	izrada	izmjena i dopuna	izrada	izmjena i dopuna	izrada	izmjena i dopuna	izrada	izmjena i dopuna	izrada	izmjena i dopuna	izrada
2008	-	-	4	3	-	1	-	1	-	1	-	-	1
2009	-	-	3	3	-	1	-	1	1	-	-	-	-
ukupno	-	-	7	6	-	2	-	2	1	1	-	-	1

Slijedom novog Zakona donose se Odluke o izradi prostorno planskih dokumenata, pa je u razdoblju od 2006. do 2009. donešeno 8 Odluka o izradi i 6 Odluka o izradi izmjena i dopuna prostorno planskih dokumenata (stanje na dan 01.12.2009.).

7.4.2. Prijedlozi odluka o donošenju planova od 2006. – 2009.

2006.

SGGZ 1/06

- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Sigečica, te njegovom upućivanju u javnu raspravu

SGGZ 2/06

- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Ulica grada Gospića - sjeveroistok, te njegovom upućivanju u javnu raspravu

SGGZ 3/06

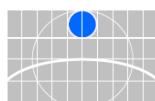
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja područja omeđenog ulicama "Banjavčićeva - Heinzelova - Branimirova - Zavrtnica" te njegovom upućivanju u javnu raspravu

SGGZ 11/06

- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Novo Brestje - zapad te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Vrbani III. te njegovom upućivanju u javnu raspravu

SGGZ 12/06

- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Rudeš, te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Zona Ciglana - Sesvete, te njegovom upućivanju u javnu raspravu

SGGZ 13/06

- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Detaljnog plana uređenja Farma Sesvetski Kraljevec, te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Vrbik - Savska - Slavonska", te njegovom upućivanju u javnu raspravu

SGGZ 16/06

- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Buzinski Krči - Ranžirni kolodvor jug", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o objavi javne rasprave o stavljanju izvan snage Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Središće - zapad"

SGGZ 18/06

- Zaključak o objavi javne rasprave o stavljanju izvan snage Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Podbrežja
- Zaključak o objavi javne rasprave o stavljanju izvan snage Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja dijela područja uz Jadransku aveniju
- Zaključak o objavi javne rasprave o stavljanju izvan snage Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja zone mješovite namjene zapadno od Zagrebačkog velesajma
- Zaključak o objavi javne rasprave o stavljanju izvan snage Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Remetinec - Lanište - Blato
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Cvjetno za zonu istočno od HRT - a", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Cvjetno za zonu zapadno od HRT - a", te njegovom upućivanju u javnu raspravu

SGGZ 19/06

- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja područja omeđenog ulicama Lj. Posavskog - Zavrtnicom - Branimirovom - Crvenog križa, te njegovom upućivanju u javnu raspravu

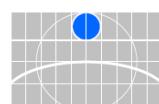
2007.

SGGZ 4/07

- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Podbrežje, te njegovom upućivanju u javnu raspravu

SGGZ 6/07

- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba, te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Kruge", te njegovom upućivanju u javnu raspravu

- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Središće - zapad", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Petlja Lučko - jug", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Savska - Šarengradska - jug", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja područja omeđenog ulicama Banjavčićeva - Heinzelova - Branimirova - Zavrtnica, te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Prečko - jug", te njegovom upućivanju u javnu raspravu

SGGZ 8/07

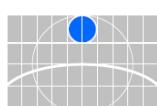
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Dubravica - Karažnik, te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Oranice - TEP tematski Park, te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Ulica grada Gospića - sjeveroistok, te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Detaljnog plana uređenja stambenog naselja na lokaciji Sopnica - Jelkovec, te njegovom upućivanju u javnu raspravu

SGGZ 11/07

- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba, te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Munja", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Čulinečka - zapad", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Savska - Šarengradska - sjever", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Tvornica autobusa", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Degidovec", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Staro Trnje, Savica za zonu Prisavlje - Ulica V. Ruždjaka - planirana Strojarska", te njegovom upućivanju u javnu raspravu

SGGZ 12/07

- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Blato - jug", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Jankomir - Prisavišće", te njegovom upućivanju u javnu raspravu

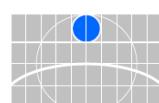
- Zaključak o izmjeni Zaključka o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Jankomir - Prisavišće", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Gradišćanska - Cankarova - Ulica baruna Filipovića, te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Klanječka - Tomislavova", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Selčina - sjever, te njegovom upućivanju u javnu raspravu

SGGZ 13/07

- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Jankomir - Malešnica", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Detaljnog plana uređenja "Ilica - Preobraženska - Preradovićev trg - Varšavska - Gundulićeva", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Vukomerec", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Resnik II.", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Resnik III.", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Remetinec rotor - zapad", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Savski park - istok", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Savski park - zapad", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Petlja Lučko - sjever", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Buzinski Krči - Ranžirni kolodvor jug", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Sesvetska Selnica - jug", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Gajišće - jug", te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Zona Ciglana - Sesvete, te njegovom upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Gospodarska zona Sesvete - sjever, te njegovom upućivanju u javnu raspravu

2008.

SGGZ 8/08

- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Buzinski Krči - Ranžirni kolodvor jug", te njegovom upućivanju u ponovljenu javnu raspravu

2009.

SGGZ 3/09

- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Savska - Šarengradska - jug" te njegovu upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Prečko - zapad" te njegovu upućivanju u javnu raspravu

SGGZ 4/09

- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Poslovne zone Veliko Polje te njegovu upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Odra II. te njegovu upućivanju u javnu raspravu
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Detaljnog plana uređenja proširenja groblja Markovo polje te njegovu upućivanju u javnu raspravu

SGGZ 5/09

- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Prostornog plana Grada Zagreba te njegovu upućivanju u javnu raspravu

SGGZ 6/09

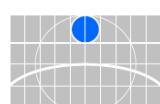
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba te njegovom upućivanju u ponovnu javnu raspravu

SGGZ 21/09

- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja TOZ te njegovu upućivanju u javnu raspravu

Tablica. Upućivanje prostornih planova u javnu raspravu (stanje na dan 01.12.2009.)

UPUĆIVANJE PROSTORNO - PLANSKIH DOKUMENATA U JAVNU RASPRAVU U RAZDOBLJU 2006 - 2009				
godina	Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o...		Izmjena zaključka o utvrđivanju Prijedloga odлуке o...	Zaključak o JR za...
Prostorno - planski	...donošenju	...izmjenama i dopunama Odluke o donošenju	...donošenju	...stavljanje izvan snage

dokument										Odluke o donošenju
	DPU	UPU	GUP	PPGZ	DPU	UPU	GUP	PPGZ	UPU	UPU
2006	1	8	-	-	-	3	-	-	-	5
2007	1	27	1 (GZ)	-	1	8	1 (GZ)	-	1	-
2008	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
2009	1	1	-	-	-	3	1 (GZ) *	1	-	-
UKUPNO	3	36	1	-	1	15	1 +1*	1	1	5

* ponovljena javna rasprava

U proteklom razdoblju od 2006. do 2009. doneseni su zaključci o utvrđivanju i upućivanju u javnu raspravu Prijedloga Odluka za **60 prostorno planskih dokumenata**, te **5** zaključaka o javnoj raspravi za **stavljanje van snage** prethodno donesenih Odluka.

7.4.3. Odluka o donošenju dokumenata prostornog uređenja i Odluke o izmjenama i dopunama Odluka o donošenju dokumenata prostornog uređenja u od 2006. do 2009.

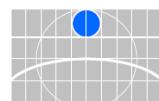
2006.

SGGZ 2/06

- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Prostornog plana Grada Zagreba
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Ferenščica - istok"

SGGZ 6/06

- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Slobodne carinske zone Jankomir
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Hrvatski Leskovac - središnji dio naselja
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Gospodarske zone Hrvatski Leskovac
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Dubravica - Karažnik
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Peščenica sjever - Štrigina
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Gospodarske zone Sesvete - sjever
- Odluka o donošenju Detaljnog plana uređenja proširenja groblja u Brezovici - I. etapa

SGGZ 7/06

- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Heinzelova - Radnička - željeznička pruga
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Heinzelova - Vukovarska
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Poslovne zone Veliko polje
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Njivice

SGGZ 8/06

- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba

SGGZ 12/06

- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Sigečica"
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Vrbik - središnji prostor"
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Martinovka - zona zapad
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Gradišćanska - Cankarova - Ulica baruna Filipovića"
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Staro Brestje - Delec
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja područja omeđenog ulicama "Banjavčićeva - Heinzelova - Branimirova - Zavrtnica"
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Vrbani III.

SGGZ 14/06

- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Svetice
- Odluka o donošenju Detaljnog plana uređenja Farme Sesvetski Kraljevec

SGGZ 15/06

- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Vrbik - Savska - Slavonska"
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Novo Brestje - zapad

SGGZ 16/06

- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Oporovečka - sjever"

SGGZ 17/06

- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana Sesveta

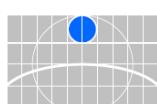
SGGZ 18/06

- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Rudeš
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Buzinski Krči - Ranžirni kolodvor - jug"

2007.

SGGZ 2/07

- Odluka o stavljanju izvan snage Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja dijela područja uz Jadransku aveniju

- Odluka o stavljanju izvan snage Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Podbrežja
- Odluka o stavljanju izvan snage Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Remetinec - Lanište - Blato
- Odluka o stavljanju izvan snage Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja zone mješovite namjene zapadno od Zagrebačkog velesajma
- Odluka o stavljanju izvan snage Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Središće - zapad"

SGGZ 5/07

- Odluka o donošenju Detaljnog plana uređenja "Gračani - Dolje"

SGGZ 8/07

- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Podbrežje

SGGZ 9/07

- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Petlja Lučko"
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Prečko - jug
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Savica - središnja zona
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Detaljnog plana uređenja stambenog naselja na lokaciji Sopnica - Jelkovec
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Dubravica - Karažnik

SGGZ 10/07

- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba

SGGZ 12/07

- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Središće - zapad"

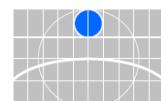
SGGZ 16/07

- Odluka o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba

2008.

SGGZ 1/08

- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Jankomir - Prisavišće"
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Degidovec
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Petlja Lučko - jug"
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Vukomerec
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Blato - jug
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Jankomir - Malešnica"
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Čulinečka - zapad
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Kruge"
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Resnik III
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Gajišće - jug
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Sesvetska Selnica - jug
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Selčina - sjever

- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Savska - Šarengradska - jug"
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Gradišćanska - Cankarova - Ulica baruna Filipovića"
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Petlja Lučko - sjever"
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Ulica grada Gospića - sjeveroistok"
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Gospodarska zona Sesvete - sjever
- Odluka o donošenju Detaljnog plana uređenja Ilica - Preobraženska - Preradovićev trg - Varšavska - Gundulićeva

SGGZ 2/08

- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Tvornica autobusa"
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Remetinec rotor - zapad
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Zona Ciglana - Sesvete
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Oranice - TEP tematski park"

SGGZ 6/08

- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Resnik II
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Savska - Šarengradska - sjever"

SGGZ 7/08

- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Munja"

SGGZ 9/08

- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Buzinski Krči - Ranžirni kolodvor jug"
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Savski park - istok"
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Savski park - zapad"

SGGZ 16/08

- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Sveti Duh"

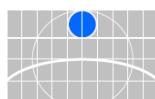
SGGZ 21/08

- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Savska Opatovina"
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Slobodne carinske zone Jankomir

2009.

SGGZ 1/09

- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Prostornog plana Grada Zagreba
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba

- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana Sesveta

SGGZ 7/09

- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Brezje - zona jug

SGGZ 8/09

- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Prostornog plana Grada Zagreba
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Ferenščica - zapad"
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Prečko - zapad"
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Savska - Šarengradsko - jug"
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Poslovne zone Veliko Polje
- Odluka o donošenju Detaljnog plana uređenja proširenja groblja Markovo polje

SGGZ 23/09

- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja "TOZ"

Tablica. Odluke o donošenju prostornih planova (stanje na dan 01.12.2009.)

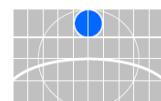
dokument prostornog uređenja	Odluka o donošenju					Odluka o donošenju izmjena i dopuna Odluke o donošenju					Odluka o stavljanju izvan snage Odluke o donošenju	
	DPU	UPU	GUP		PPGZ	DPU	UPU	GUP		PPGZ	UPU	
			GZ	S				GZ	S			
2006	2	21	-	-	-	-	3	1	1	1	-	
2007	1	5	1	-	-	1	1	1	-	-	5	
2008	1	22	-	-	-	-	8	-	-	-	-	
2009	1	3	-	-	-	-	2	2	1	2	-	
UKUPNO	5	51	1	-	-	1	14	4	2	3	5	
	58					24					5	

Sveukupno je, u razdoblju od 2006. do 2009., doneseno **58 Odluka o donošenju** dokumenata prostornog uređenja, **24 Odluke o donošenju izmjena i dopuna**, te **5 Odluka o stavljanju izvan snage** Odluke o donošenju.

7.4.4. Ispravci Odluka o donošenju planova od 2006. - 2009.

2006.

SGGZ 10/06

- Ispravak Odluke o donošenju Detaljnog plana uređenja stambenog naselja na lokaciji vojarne Špansko - Oranice
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Savska Opatovina

SGGZ 17/06

- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Peščenica sjever - Štrigina
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja područja omeđenog ulicama Banjavčićeva - Heinzelova - Branimirova - Zavrtnica

SGGZ 18/06

- Ispravak Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana Grada Zagreba
- Ispravak Odluke o donošenju Detaljnog plana uređenja stambenog naselja na lokaciji vojarne Špansko - Oranice u Zagrebu

2007.

SGGZ 3/07

- Ispravak Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba
- Ispravak Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana Sesveta

SGGZ 5/07

- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Peščenica sjever - Štrigina

SGGZ 7/07

- Ispravak Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba

SGGZ 10/07

- Ispravak Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba

SGGZ 18/07

- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Vrbik - središnji prostor

2008.

SGGZ 2/08

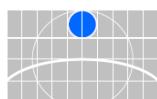
- Ispravak Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana Grada Zagreba

SGGZ 5/08

- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Savska - Šarengradska - jug"

SGGZ 6/08

- Ispravak Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba

- Ispravak Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana Sesveta
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Gospodarske zone Sesvete - sjever
- Ispravak Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Oranice - TEP tematski park"

SGGZ 8/08

- Ispravak Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Gajišće - jug
- Ispravak Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Oranice - TEP tematski park"

SGGZ 10/08

- Ispravak Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba

SGGZ 15/08

- Ispravak Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Gospodarske zone Sesvete - jug
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Zona Ciglana - Sesvete
- Ispravak Odluke o donošenju Detaljnog plana uređenja stambenog naselja na lokaciji vojarne Špansko - Oranice

SGGZ 19/08

- Ispravak Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Heinzelova - Radnička - željeznička pruga
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Slobodne carinske zone Jankomir
- Ispravak Odluke o donošenju Detaljnog plana uređenja stambenog naselja na lokaciji vojarne Špansko - Oranice
- Ispravak Odluke o donošenju Detaljnog plana uređenja stambenog naselja na lokaciji Sopnica - Jelkovec

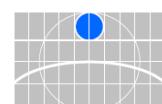
2009.

SGGZ 2/09

- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Ferenščica - istok"
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Svetice"
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Resnik III
- Ispravak Odluke o donošenju Detaljnog plana uređenja "Gračani - Dolje"

SGGZ 7/09

- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Kruge"
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Rudeš
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Sveti Duh"
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Svetice"
- Ispravak Odluke o donošenju Detaljnog plana uređenja "Gračani - Dolje"

SGGZ 8/09

- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Remetinec rotor - zapad
- Ispravak Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Oranice - TEP tematski park"
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Munja"

SGGZ 11/09

- Ispravak Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Heinzelova - Radnička - željeznička pruga
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Kruge"
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Martinovka - zona zapad
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Savska - Šarengradska - jug"
- Ispravak Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Oranice - TEP tematski park"

SGGZ 12/09

- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Staro Brestje - Delec
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja "Središće - zapad"

Tablica. Ispravci odluka o donošenju prostornih planova (stanje na dan 01.12.2009.)

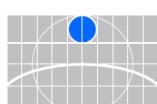
Ispravci Odluka o donošenju prostorno planskih dokumenata					
godina	DPU	UPU	GUP GZ	GUP S	PPGZ
2006	2	3	1	-	-
2007	-	2	4	-	-
2008	3	9	6	1	-
2009	2	16	1	-	-
UKUPNO	7	30	13	-	-

U razdoblju od 2006. do 2009. doneseno je ukupno **50 ispravaka** prostorno planskih dokumenata (od čega 13 ispravaka u GUP grada Zagreba).

7.4.5. Utvrđeni Programi za provedbu urbanističko - arhitektonskih natječaja u razdoblju od 2005. do 30.05.2009.

Programe je do 1. travnja 2008. izrađivao ili verificirao Gradski zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba.

Razdvajanjem Zavoda na Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba i Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, programe izrađuje i verificira Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, a u izradi nekih programa sudjeluje i Zavod.

Zaključci o utvrđivanju programa za provedbu urbanističko - arhitektonskih natječaja koje je Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba utvrdilo tijekom **2005.**:

Zaključak o utvrđivanju programa za:

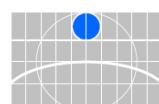
JAVNI

1. javni urbanističko - arhitektonski natječaj za uređenje Kaptola (SGGZ10/05)
2. javni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja uređenja parka i crkve na Trnjanskoj Savici (SGGZ 8/05)
3. javni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja Osnovne škole u Čulincu (SGGZ 15/05)
4. javni urbanističko - arhitektonski natječaj za uređenje javnog perivoja u naselju Špansko (SGGZ 21/05)
5. javni natječaj za idejno urbanističko - arhitektonsko rješenje Doma rukometa Svetice (SGGZ 19/05)
6. javni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu stolnoteniske dvorane Kninski trg – Vrbik (SGGZ 21/05)

POZIVNI

1. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja aparthotela „Zajčeva“ (SGGZ 20/05);
2. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja za novu građevinu u Banjavčićevoj ulici (SGGZ 18/05);
3. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja za gradnju stambeno - poslovne građevine u naselju Borovje (SGGZ 20/05)
4. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja gradnju nove građevine uz Aveniju Marina Držića u naselju Borovje (SGGZ 8/05);
5. pozivni arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja „Centar Bundeck“ (SGGZ 21/05);
6. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za građevinu Dalmatinska 4 (SGGZ 6/05);
7. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj područja obuhvata Farme Sesvetski Kraljevec i investitora provedbe (SGGZ 22/05);
8. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za gradnju zgrade Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu – Ksaverska cesta 12 (SGGZ 8/05)
9. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu urbanističko - arhitektonskog rješenja objekata Župe Krista Kralja (SGGZ 15/05)
10. pozivni, urbanističko - arhitektonski natječaj za blok Ilica, Zagrebačka, Prilaz baruna Filipovića, Szabova (SGGZ 8/05)
11. pozivni arhitektonski natječaj za izradu arhitektonskog rješenja stambeno - poslovne građevine u Ulici Ante Kovačića 3 (SGGZ 10/05)
12. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za dio poslovne zone u Radničkoj cesti (SGGZ 6/05)
13. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja poslovne zone Savska Opatovina (SGGZ 18/05)
14. pozivni arhitektonski natječaj za Podcentar naselja Vrbani III (SGGZ 9/05)
15. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu arhitektonsko - urbanističkog rješenja zgrade Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (SGGZ 15/05)

DRUGI NATJEČAJI

1. natječaj za izradu idejnog urbanističko - arhitektonskog rješenja Zgrade kongresnog centra (SGGZ 9/05)
2. arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja dječjeg vrtića Borovje (SGGZ 19/05)
3. arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja Dječjeg vrtića „Vrbani“ (SGGZ 15/05)
4. arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja Dječjeg vrtića „Zvončić“ (SGGZ 15/05)
5. urbanističko - arhitektonski natječaj športske dvorane OŠ Stjepana Bencekovića – Horvati (SGGZ 17/05)
6. arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja Osnovne škole „Horvati“ (SGGZ 22/05)
7. urbanističko - arhitektonski natječaj OŠ „Ivana Reka“ s trodijelnom dvoranom (SGGZ 17/05)
8. arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja nove školske dvorane u sklopu OŠ „Ante Kovačića“ (SGGZ 15/05)
9. urbanističko - arhitektonski natječaj za idejno rješenje OŠ D. Kušlana (SGGZ 6/05)
10. arhitektonski natječaj za izradu idejnog arhitektonskog rješenja Osnovne škole sa športskom dvoranom u stambenom naselju Špansko - Oranice, Zagreb (SGGZ 8/05)
11. natječaj za izradu idejnog urbanističko - arhitektonskog rješenja Parka Prečko (SGGZ 15/05)
12. natječaj za idejno urbanističko - arhitektonsko rješenje Športskog centra „Grana Klaka – Dubrava“ (SGGZ 15/05)
13. urbanističko - arhitektonski natječaj za zdravstveni kompleks uz Aveniju V. Holjevca (SGGZ 4/05)

Zaključci o utvrđenim **Izmjenama i dopunama Programa** za provedbu natječaja koje je Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba utvrdilo tijekom **2005.**:

JAVNI

1. Izmjena i dopuna Programa za izradu javnog arhitektonsko - urbanističkog natječaja Polivalentne rukometne dvorane u sklopu RŠC „Špansko“ (SGGZ 15/05)

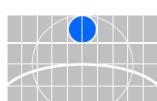
POZIVNI

1. Izmjena i dopuna programa za izradu pozivnog arhitektonsko - urbanističkog natječaja „Gračani – Dolje – Centar“ (SGGZ 8/05)
2. Izmjena prethodnog zaključka (SGGZ 15/05)
3. Dopuna prethodnog zaključka (SGGZ 17/05)
4. Izmjena i dopuna programa za arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja Dječjeg vrtića „Sesvete“ – Selčina (SGGZ 8/05)
5. Izmjena prethodnog zaključka (SGGZ 18/05)

Zaključci o utvrđivanju programa za provedbu **urbanističko - arhitektonskih natječaja** koje je Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba utvrdilo tijekom **2006.**:

Zaključak o **utvrđivanju programa** za:

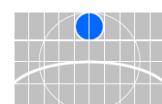
JAVNI

1. javni anketni urbanističko - arhitektonski natječaj Klara za prostor između Čavoglavske i Svetoklarske ulice (SGGZ 13/06)
2. javni urbanističko - arhitektonski natječaj Gradskog groblja Mirogoj (SGGZ 7/06)
3. javni natječaj za idejno urbanističko - skulptorsko rješenje izgradnje spomenika Stjepanu Radiću (SGGZ 19/06)
4. javni, otvoreni i pozivni, projektni u jednom stupnju, anonimni, arhitektonsko - urbanistički natječaj za gradnju poslovnog kompleksa ADRIS grupe d.d. na lokaciji Jagićeva bb (SGGZ 19/06)

POZIVNI

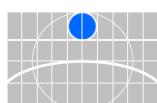
1. provedba pozivnog urbanističkog natječaja Blato – istok (SGGZ 19/06)
2. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za športsku dvoranu OŠ Ksavera Šandora Gjalskog (SGGZ 16/06)
3. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za uređenje prostora Ciglane (SGGZ 14/06)
4. pozivni anketni urbanističko - arhitektonski natječaj za prostor omeđen Ljubljanskom – Rudeškom – Aninom – produženom Jezerskom ulicom (SGGZ 13/06)
5. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za gradski projekt Križanje Ljubljanska avenija – Selska cesta (SGGZ 12/06)
6. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za montažni (tipski) dječji vrtić na području Grada Zagreba (SGGZ 19/06)
7. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za gradski projekt Sopot – ugao Avenije Dubrovnik i Avenije V.Holjevca (SGGZ 12/06)
8. pozivni natječaji za zonu Vukovarska – Hvarska i građevine uz Vukovarsku (SGGZ 14/06)
9. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za idejno rješenje Dječje ustanove u Španskom (SGGZ 12/06)
10. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za stambeno - poslovnu građevinu Lanište (SGGZ 16/06)
11. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu urbanističko - arhitektonskog rješenja za prostor uz križanje Radničke i Folnegovićeve ulice) (SGGZ 14/06)
12. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za rješenje Zgrade PMF - a na Horvatovcu (SGGZ 10/06)
13. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za idejno rješenje Duhovnog i kulturnog centra Špansko (SGGZ 12/06)
14. pozivni natječaj za izradu idejnog urbanističko - arhitektonskog rješenja Zgrade Pravoslavne gimnazije i Duhovnog centra (SGGZ 13/06)
15. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za športsku dvoranu OŠ Ksavera Šandora Gjalskog (SGGZ 16/06)
16. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za obrazovni i poslovno - stambeni kompleks na k.č.br. 158/1, 159/8 i 160/1, k.o. Trnje (SGGZ 7/06)
17. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za Nogometni kompleks Kajzerica (SGGZ 13/06)
18. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za polivalentnu dvoranu velikog kapaciteta u Zagrebu (SGGZ 16/06)
19. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja građevine društvene namjene uz produženu Babonićevu (SGGZ 12/06)
20. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za izgradnju stambene građevine u Ilici 184 (SGGZ 12/06)

- 21.pozivni urbanističko - arhitektonski naatječaj za stambeno - poslovnu građevinu Lanište) (SGGZ 16/06)
- 22.pozivni anketni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog urbanističko - arhitektonskog rješenja stambeno poslovne građevine Savska 127 – Odranska – Lomnička ulica (SGGZ 19/06)
- 23.pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj stambeno - poslovne građevine u naselju Utrine na križanju Šišićeve ulice i Katićevog prilaza (SGGZ 14/06)
- 24.pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja poslovne građevine na uglu Ljubljanske avenije i planirane Vrapčanske ul. (SGGZ 13/06)
- 25.pozivni arhitektonski natječaj za nadogradnju zgrade „Euroherc“, d.d. Zagreb (SGGZ 12/06)
- 26.pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za gradnju zgrade Hrvatske biskupske konferencije (SGGZ 10/06)
- 27.pozivni natječaj za izradu idejnog urbanističko - arhitektonskog rješenja za rekonstrukciju i prenamjenu trafostanice 1 TS Rooseveltov trg i uređenje okolnog prostora na Rooseveltovom trgu (SGGZ 13/06)

DRUGI NATJEČAJI

1. urbanističko - arhitektobnski natječaj Borovje za prostor južno od Ulice 1. Gardijske brigade – Tigrovi) (SGGZ 12/06)
2. urbanističko - arhitektonski natječaj Borovje za prostor između ulice Savice i Gavelline ulice (SGGZ 12/06)
3. natječaj za idejno urbanističko - arhitektonsko rješenje za prostor uz križanje Heinzelove i Branimirove ulice (SGGZ 16/06)
4. urbanitičko - arhitektonski natječaj za uređenje jugoistočnog ugla Gornjeg Grada (SGGZ 15/06)
5. anketni urbanističko - arhitektonski natječaj područja omeđenog ulicama LJ.Posavskog – Zavrtnica – Branimirova – Crvenog križa (SGGZ 12/06)
6. urbanističko - arhitektonski natječaj „Centar Gradski podrum“ (SGGZ 16/06)
7. urbanističko - arhitektonski natječaj Sopnica – jug (SGGZ 13/06)
8. arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja doma za djecu i odrasle osobe žrtve obiteljskog nasilja „Duga Zagreb“ (SGGZ 10/06)
9. urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja Doma za starije i nemoćne osobe u Markuševcu (SGGZ 13/06)
- 10.arhitektonsko - urbanističkinatječaj za izradu idejnog rješenja Dječjeg vrtića „Vrbani III“ i Doma za starije i nemoćne osobe „Vrbani III“ (SGGZ 12/06)
- 11.natječaj za idejno urbanističko - arhitektonsko rješenje za izgradnju diskontne trgovine prehranom u Laništu (SGGZ 16/06)
- 12.urbanističko - arhitektonski natječaj za Kazalište u Novom Zagrebu (SGGZ 19/06)
- 13.natječaj za izradu idejnog projekta za most Bundek preko Save (SGGZ 14/06)
- 14.natječaj za izradu idejnog projekta za Most Jarun preko Save (SGGZ 15/06)
arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja Nove školske dvorane u sklopu OŠ „Granešina“ (SGGZ 12/06)
- 15.arhitektonsko - urbanistički natječaj OŠ Brezovica – Hrvatski Leskovac (SGGZ 7/06)
- 16.urbanističko - arhitektonski natječaj za idejno rješenje osnovne škole „Sesvetska Sopnica“ (SGGZ 9/06)
- 17.urbanističko - arhitektonski natječaj za idejno rješenje višenamjenske javne građevine i policijske postaje u naselju Kozari putevi (SGGZ 7/06)

18.natječaj za izradu idejnog arhitektonsko - urbanističkog rješenja stambeno - poslovne zgrade Savska 137 / Lomnička (SGGZ 12/06)

19.natječaj za rješenje poslovne zgrade na k.č.br. 805, k.o. Trnje (SGGZ 7/06)

Zaključci o utvrđenim **Izmjenama i dopunama Programa** za provedbu natječaja koje je Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba utvrdilo tijekom **2006.**:

JAVNI

1. Izmjene i dopune Programa javnog urbanističko - arhitektonskog natječaja za uređenje Kaptola (SGGZ 12/06)
2. Izmjene i dopune Programa za provedbu javnog urbanističko - arhitektonskog natječaja za izgradnju stolnoteniske dvorane Kninski trg – Vrbik (SGGZ 16/06)

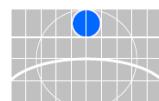
POZIVNI

1. Dopune Programa za pozivni anketni urbanističko - arhitektonski natječaj za urbanističko - arhitektonsko rješenje bloka Banjavčićeva, Tuškanova, Vrbanićeva i Heinzelova ulica (SGGZ 12/06)
2. Izmjene i dopune Programa za provedbu pozivnog natječaja za izradu idejnog urbanističko - arhitektonskog rješenja Doma rukometa Svetice (SGGZ 12/06)
3. Izmjene i dopune Programa za pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj Nogometni kompleks Kajzerica (SGGZ 16/06)
4. Izmjene i dopune Programa za provedbu pozivnog arhitektonsko - urbanističkog natječaja za izgradnju stambene građevine llica 184 (SGGZ 15/06)
5. Izmjene i dopune Programa za provedbu pozivnog arhitektonskog natječaja za izradu idejnog rješenja zgrade podcentra naselja Vrbani III. (SGGZ 13/06)

OSTALI NATJEČAJI

1. Izmjene i dopune programa za urbanističko - arhitektonski natječaj za donjogradski blok Branimirova – Ul.kneza Borne – Domagojeva – Erdodyjeva (SGGZ 19/06)
2. Izmjene i dopune Programa natječaja za izradu idejnog urbanističko - arhitektonskog rješenja za prostor uz križanje Heinzelove i Branimirove ulice (SGGZ 19/06)
3. Izmjene i dopune Programa za arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja Dječjeg vrtića „Sesvete“ – Selčina (SGGZ 8/06)
4. Izmjene i dopune Programa natječaja za OŠ „Horvati“ (SGGZ 6/06)
5. Izmjene i dopune Programa za arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu arhitektonsko - urbanističkog rješenja zgrade Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (SGGZ 12/06)
6. Izmjene i dopune Programa urbanističko - arhitektonskog natječaja za idejno rješenje višenamjenske javne građevine i policijske postave u naselju Kozari Putevi (SGGZ 12/06)
7. Izmjene i dopune Programa urbanističko - arhitektonskog natječaja za idejno rješenje višenamjenske javne građevine i policijske postave u naselju Kozari Putevi (SGGZ 19/06)
8. Izmjene i dopune Programa natječaja za urbanističko - arhitektonsko rješenje poslovne zgrade na k.č.br. 805 k.o. Trnje (SGGZ 19/06)

Zaključci o utvrđivanju programa za provedbu **urbanističko - arhitektonskih natječaja** koje je Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba utvrdilo tijekom **2007.**:

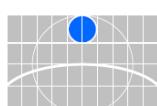
Zaključak o utvrđivanju programa za:

JAVNI

1. javni, opći i pozivni anonimni urbanističko - arhitektonski natječaj za realizaciju Župne crkve sa pastoralnim centrom i hostelom u stambenom naselju Špansko – Oranice (SGGZ 16/07)
2. javni, anketni, u jednom stupnju anonimni natječaj za izradu idejnog urbanističko - arhitektonskog rješenja za Racinjak - Zapruđe sjever (SGGZ 6/07)
3. javni, državni, opći, urbanističko - arhitektonski natječaj za „Trg pravde“ u Zagrebu (Ilica, Prilaz baruna Filipovića, Selska, Cankareva) (SGGZ 11/07)
4. javni, pozivni, projektni, u jednom stupnju anonimni natječaj za izradu idejnog arhitektonsko - urbanističkog rješenja stambeno - poslovne zgrade – Tkalčićeva 83 - 87 (SGGZ 5/07)

POZIVNI

1. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj - rješenje za Projekt Autosalona u sustavu Mazda MCR Hrvatska (SGGZ 8/07)
2. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za blok: „Banjavčićeva – Heinzelova – Vrbanićeva – Tuškanova“) (SGGZ 8/07)
3. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za crkvu i pastoralni centar bl.pape Ivana XXIII – Klaka – Zagreb) (SGGZ 5/07)
4. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj pastoralnog centra Makedonske pravoslavne crkve u Zagrebu (SGGZ 16/07)
5. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja Doma za starije i nemoćne osobe u naselju Lanište (SGGZ 15/07)
6. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za hotel za k.č.br. 3993, k.o. Maksimir (SGGZ 13/07)
7. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj Košarkaške dvorane KK Zagreb) (SGGZ 16/07)
8. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za idejno rješenje mrtvačnice Resnik (SGGZ 9/07)
9. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja dogradnje Osnovne škole Miroslava Mrkše u naselju Sv. Klara (SGGZ 16/07)
10. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za javnu zelenu površinu – javni park Oranice (SGGZ 8/07)
11. pozivni, urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja robne kuće Merkur u Laništu (SGGZ 11/07)
12. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja poslovne zgrade HG - spot u Laništu (SGGZ 12/07)
13. pozivni, anketni, urbanističko - arhitektonski natječaj za poslovno - stambenu gradnju Ilica 212 - 214 (SGGZ 6/07)
14. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja poslovne građevine na križanju Slavonske avenije i Radničke ceste u Trnju (SGGZ 16/07)
15. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za stambeno - poslovnu gradnju uz Vrapčansku ulicu u Rudešu (SGGZ 12/07)
16. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za stambeno - poslovnu građevinu na k.č.br. 2031/2, k.o. Centar (SGGZ 11/07)
17. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za izgradnju stambeno - poslovne građevine u Zagrebu, ugao Rudeške ceste i Zagrebačke avenije (SGGZ 16/07)
18. pozivni arhitektonski natječaj za trgovačko - kulturni centar u Sesvetama na prostoru između Bjelovarske ulice i željezničke pruge (SGGZ 8/07)

- 19.pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za Trgovački centar na području Laništa (SGGZ 5/07)
- 20.pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja ugostiteljsko - turističkog objekta u Gračanima (SGGZ 5/07)
- 21.pozivni, urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja zgrade televizije Z2 u Sloboštini (SGGZ 11/07)
- 22.pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za zonu zapadno od Ulice Savezne Republike Njemačke u naselju Središće (SGGZ 13/07).

OSTALI NATJEČAJI

1. urbanističko - arhitektonski natječaj za dogradnju Dječje bolnice Srebrnjak (SGGZ 15/07)
2. arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja osnovne škole „Vrbani III“) (SGGZ 15/07)
3. arhitektonski natječaj za stambeno - poslovnu zgradu u Vrbanićevoj ulici (SGGZ 8/07)
4. arhitektonski natječaj za trgovačko - kulturni centar u Sesvetama (SGGZ 1/07)
5. arhitektonsko - urbanistički natječaj za visoku gradnju na križanju Zagrebačke i Savske avenije (SGGZ 14/07)

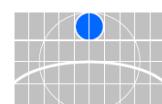
Zaključci o utvrđenim **Izmjenama i dopunama Programa** za provedbu natječaja koje je Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba utvrdilo tijekom **2007.**:

JAVNI

1. Izmjene i dopune Programa za javni, pozivni, projektni, u jednom stupnju, anonimni natječaj za izradu idejnog arhitektonsko - urbanističkog rješenja zamjenske građevine – Tkalčićeva 83 - 87 (SGGZ 12/07)
2. Izmjene i dopune programa za provedbu javnog urbanističko - arhitektonskog natječaja za izgradnju stolnoteniske dvorane Kninski trg – Vrbik (SGGZ 8/07)

POZIVNI

1. Izmjene i dopune Programa za pozivni arhitektonski natječaj za trgovačko - kulturni centar u Sesvetama na prostoru između Bjelovarske ulice i željezničke pruge (SGGZ 17/07)
2. izmjena zaključka o utvrđivanju Programa za izradu arhitektonsko - urbanističkog natječaja (postaje pozivni) za izradu arhitektonsko - urbanističkog natječaja za izradu idejnog rješenja dogradnje Osnovne škole Miroslav Mrkša u naselju Sv. Klara u Zagrebu (SGGZ 17/07)
3. Izmjene i dopune programa za pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja ugostiteljsko - turističkog objekta u Gračanima (SGGZ 11/07)
4. Izmjene i dopune programa za provedbu pozivnog urbanističko - arhitektonskog natječaja za gradski projekt „Križanje Ljubljanske avenije – Selske ceste“ (SGGZ 8/07)
5. Izmjene i dopune programa pozivnog urbanističko - arhitektonskog natječaja za izradu idejnog rješenja poslovne građevine na uglu Ljubljanske avenije i planirane Vrapčanske ulice (SGGZ 4/07)
6. Izmjene i dopune programa za pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za Nogometni kompleks Kajzerica (SGGZ 11/07)

7. Izmjene i dopune programa za pozivni anketni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog urbanističko - arhitektonskog rješenja stambeno poslovne građevine Savska 127 – Odranska – Lomnička ulica (SGGZ 4/07)

DRUGI NATJEČAJI

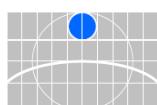
1. Izmjene i dopune programa arhitektonsko - urbanističkog natječaja za izradu idejnog rješenja Doma za djecu i odrasle osobe žrtve obiteljskog nasilja „Duga Zagreb“ (SGGZ 11/07)
2. Izmjene i dopune programa za urbanističko - arhitektonski natječaj za idejno rješenje Osnovne škole D.Kušlana (SGGZ 12/07)
3. Izmjene i dopune programa za provedbu urbanističko - arhitektonskog natječaja za športsku dvoranu Osnovne škole Ksavera Šandora Gjalskog (SGGZ 9/07)
4. Izmjene i dopune programa natječaja za idejno urbanističko - arhitektonsko rješenje Športskog centra „Grana Klaka – Dubrava“ (SGGZ 11/07)
5. Izmjene i dopune programa za provedbu natječaja za izradu idejnog arhitektonsko - urbanističkog rješenja stambeno - poslovne zgrade Savska 137/Lomnička (SGGZ 1/07)
6. Izmjene i dopune programa za urbanističko - arhitektonski natječaj za Zonu Ciglana u Sesvetama (SGGZ 11/07)

Zaključci o utvrđivanju programa za provedbu **urbanističko - arhitektonskih natječaja** koje je Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba utvrdilo tijekom **2008.**:

Zaključak o **utvrđivanju programa** za:

JAVNI

1. javni i pozivni, urbanističko - arhitektonski natječaj „Dječji vrtić Podbrežje“ (SGGZ 18/08)
2. anketni, javni i pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja Gradskog stadiona – varijantna lokacija (SGGZ 1/08)
3. javni, anketni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja poslovne građevine novog Centra IGH uz Slavonsku aveniju (SGGZ 2/08)
4. javni, arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja poslovne građevine na uglu Koledovčine i Kanalskog puta (SGGZ 11/08)
5. javni, anketni urbanističko - arhitektonski natječaj za visoku gradnju – poslovni toranj uz Ljubljansku aveniju (SGGZ 8/08)
6. javni, anketni urbanističko - arhitektonski natječaj za gradski projekt – gradnju visoke građevine u Radničkoj cesti (SGGZ 9/08)
7. javni arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja građevine u kazeti M1 zapadno od rotora Remetinec (SGGZ 6/08)
8. javni arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja građevine u kazeti M2 zapadno od rotora Remetinec (SGGZ 6/08)
9. javni anketni urbanističko - arhitektonski natječaj za stambeno - poslovni centar „Savica“ (SGGZ 2/08)
10. javni arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja poslovno - hotelskog kompleksa u Savskoj cesti) (SGGZ 2/08)
11. javni, anketni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja poslovne građevine na uglu Zagrebačke i planirane Vrapčanske ulice (Rudeš) na Trešnjevci (SGGZ 2/08)
12. javni arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja zone mješovite pretežito poslovne namjene u naselju Vrbani III uz produženu

- Vrapčansku ulicu javni, anketni, urbanistiko - arhitektonski natječaj za hotel na uglu Ulice grada Vukovara i Avenije Marina Držića) (SGGZ 11/08)
13. javni, anketni, urbanističko - arhitektonski natječaj za poslovnu zgradu u Ulici grada Vukovara (SGGZ 11/08)
14. javni urbanističko - arhitektonski natječaj za uređenje javnog parka Zagorska – Selska – Krapinska (SGGZ 10/08)
15. javni arhitektonski natječaj za visoku izgradnju na križanju Zagrebačke avenije i Savske ceste (SGGZ 7/08)
16. državni, javni, otvoreni i pozivni, projektni, u jednom stupnju i anonimni arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog arhitektonsko - urbanističkog rješenja za Župnu crkvu s pastoralnim centrom u naselju Sopnica – Jelkovec (SGGZ 7/08)

POZIVNI

1. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za stambenu građevinu u Basaričekovoj ulici broj 20 u Zagrebu na k.č.br. 1498, k.o. Centar (SGGZ 16/08)
2. pozivni, projektni, u jednom stupnju anonimni natječaj za izradu idejnoga urbanističko - arhitektonskog rješenja BIOCentra Zagreb (SGGZ 8/08)
3. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za stambeno - poslovnu gradnju uz Aveniju Dubrovnik) (SGGZ 5/08)
4. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za poslovno - stambenu gradnju u Heinzelovojoj ulici (SGGZ 8/08)
5. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za stambeno - poslovni kompleks u Ilica 423 (SGGZ 6/08)
6. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za poslovni hotel uz Jadransku aveniju (SGGZ 12/08)
7. pozivni arhitektonski natječaj za stambeno - poslovnu gradnju u Maksimirskoj ulici 41 (SGGZ 2/08)
8. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za stambenu građevinu na lokaciji Nova cesta – Zagrebačka avenija (SGGZ 14/08)
9. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za idejno rješenje stambeno - poslovne građevine (9.J.) na uglu Slavonske avenije i ulice XIII.Vrbik (SGGZ 15/08)
10. pozivni, u jednom stupnju, anonimni natječaj za izradu idejnog urbanističko - arhitektonskog rješenja stambeno - poslovnih zgada oznake D1 - 3a i D1 - 3b, u bloku D1 /Trnjanska ulica, Slavonska avenija, Marekovićeva ulica, Bosutska ulica/ Zagreb, Trnjanska cesta (SGGZ 21/08)
11. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za stambeno - poslovnu građevinu uz planiranu Vrapčanskui ulicu, Rudeš (SGGZ 17/08)
12. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za idejno rješenje središnje zone naselja Vrbani III. (SGGZ 27/08)
13. (M2a i M2 - b) (SGGZ 6/08)
14. pozivni, urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja kompleks „VRT“ crkve Majke Božje Lurdske u Ulici kralja Zvonimira u Zagrebu) (SGGZ 10/08)

DRUGI NATJEČAJI

1. urbanističko - arhitektonski natječaj za športsko - rekreacijski centar „Cromos – Savica“ (SGGZ 2/08)
2. arhitektonsko - urbanistički natječaj za odgojno - obrazovni kompleks Kajzerica (SGGZ 7/08)

3. urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja novih objekata u okrugu Psihijatrijske bolnice „Sveti Ivan“ U Zagrebu (SGGZ 10/08)
4. krajobrazno - urbanističko - arhitektonski natječaj za uređenje javnog parka na križanju Selske ceste i Baštjanove ulice (SGGZ 12/08)
5. arhitektonsko - urbanistički natječaj kompleksa URIHO na Kajzerici (SGGZ 8/08)
6. arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja športsko - rekreativske zone Vrbani III. (SGGZ 9/08)

Zaključci o utvrđenim **Izmjenama i dopunama Programa** za provedbu natječaja koje je Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba utvrdilo tijekom **2008.**:

JAVNI

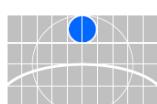
1. Izmjene i dopune Programa javnog, otvorenog i pozivnog, projektnog, u jednom stupnju anonimnog, arhitektonsko - urbanističkog natječaja za gradnju poslovnog kompleksa Adris grupe d.d. na lokaciji Jagićeva bb u Zagrebu, blok Jagićeva, Hochmanova, Klaićeva, Ul. Republike Austrije (SGGZ 4/08)
2. Izmjene i dopune Program za provedbu anketnog, javnog i pozivnog, urbanističko - arhitektonskog natječaja za izradu idejnog rješenja Gradskog stadiona – varijantna lokacija (SGGZ 2/08)
3. Izmjene i dopune Programa za javni urbanističko - arhitektonski natječaj rješenja dijela Mirogojske ceste, dijela Aleje Hermanna Bollera, okoliša mrtvačnice i dijela okoliša kapele Krista Kralja na Mirogoju (SGGZ 4/08)
4. Izmjene i dopune Programa za javni, državni, projektni, pozivni, u jednom stupnju, anonimni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja poslovne građevine na križanju Slavonske avenije i Radničke ceste u Trnju (SGGZ 15/08)

POZIVNI

1. Izmjene i dopune Program za provedbu pozivnoga arhitektonsko - urbanističkog natječaja za Projekt Autosalona u sastavu Mazda MCR Hrvatska (SGGZ 1/08)
2. Izmjene i dopune Programa za pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja dječjeg vrtića „Borovje“ (SGGZ 6/08)
3. Izmjene i dopune Programa za pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja poslovne zgrade HG - spot u Laništu (SGGZ 1/08)
4. Izmjene i dopune Programa za pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja robe kuće Merkur u Laništu (SGGZ 1/08)
5. Izmjene i dopune Programa za pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za stambenu građevinu na lokaciji Nova cesta – Zagrebačka avenija (SGGZ 16/08)
6. Izmjene i dopune Programa za provedbu pozivnog urbanističko - arhitektonskog natječaja za gradnju zgrade Pravoslavne gimnazije i Duhovnog centra (SGGZ 9/08)
7. Izmjene i dopune Programa natječaja za pozivni, u jednom stupnju anonimni natječaj za izradu idejnog arhitektonsko - urbanističkog rješenja stambeno - poslovne zgrade Savska 137 (SGGZ 17/08)

DRUGI NATJEČAJI

1. Izmjene i dopune Programa za provedbu urbanističko - arhitektonskog natječaja za izradu idejnog rješenja Košarkaške dvorane KK Zagreb (SGGZ 20/08)
2. Izmjene i dopune Programa za provedbu urbanističko - arhitektonskog natječaja pastoralnog centra Makedonske pravoslavne crkve (SGGZ 20/08)

3. Izmjene i dopune Programa za provedbu urbanističko - arhitektonskog natječaja za izgradnju stambeno - poslovne građevine u Zagrebu, ugao Rudeške ceste i Zagrebačke avenije (SGGZ 6/08)
4. Izmjene i dopune Programa za urbanističko - arhitektonski natječaj za stambeno - poslovnu gradnju uz Vrapčansku ul. u Rudešu (SGGZ 2/08)

Zaključci o utvrđivanju programa za provedbu **urbanističko - arhitektonskih natječaja koje je Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba utvrdilo tijekom 2009.:**

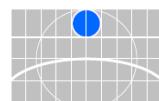
Zaključak o utvrđivanju programa za:

JAVNI

1. javni, pozivni, urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja dječjeg vrtića „Sveta Klara“ (SGGZ 5/09)
2. javni anketni urbanističko - arhitektonski natječaj za poslovni centar Miramarska – Bednjanska (Sl.gl. Grada Zagreba 7/09)
3. javni, arhitektonski natječaj za idejno rješenje visoke poslovne građevine na području SCZ Jankomir (SGGZ 8/09)
4. javni, anketni urbanističko - arhitektonski natječaj za visoku izgradnju – poslovni toranj uz jugozapadni dio križanja Zagrebačke avenije i produžene Vrapčanske ulice (SGGZ 8/09)
5. javni urbanističko - arhitektonski natječaj za kazetu A3 uz istočni dio Ulice Hrvatske bratske zajednice i urbanističkog rješenja poteza od Slavonske avenije do Ulice grada Vukovara (SGGZ 11/09)
6. javni, anketni urbanističko - arhitektonski natječaj za poslovni toranj „Cedevita“ (SGGZ 11/09)
7. javni urbanističko - arhitektonski natječaj - XII. gimnazija i dvorana za klizanje u Dubravi (SGGZ 11/09)
8. javni urbanističko - arhitektonski natječaj - FER - Školska knjiga – Tehnološki park (SGGZ 11/09)
9. pozivni, anketni, u jednom stupnju anonimnoga urbanističko - arhitektonskog natječaja za izradu idejnoga urbanističko - arhitektonskog rješenja Racinjak – Zapruđe sjever - izvan gradskog projekta (SGGZ 11/09)
10. pozivni natječaj za područje uz potez Vukovarske ulice od ulice Svetice do Heinzelove, izvan gradskog projekta (SGGZ 11/09)
11. javni, anketni urbanističko - arhitektonski natječaj područja Mullerovog brega (SGGZ 12/09)
12. javni, anketni urbanističko - arhitektonski natječaj za trgovačko - poslovni centar Mercator uz križanje Ulice grada Vukovara i Radničke ceste (SGGZ 13/09)

POZIVNI

1. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja poslovne građevine Zagrebačka avenija – produžena Vrapčanska ulica – ulica Vrbani (SGGZ 7/09)
2. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za zonu mješovite – pretežito stambene namjene uz produženu Aveniju Dubrovnik u Novom Zagrebu (SGGZ 8/09)
3. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja rekonstrukcije – dogradnje i nadogradnje vanjskog bazena Plivačko - vaterpolo centra SP Mladost (SGGZ 11/09)

4. pozivni urbanističko - arhitektonski natječj za izradu idejnoga urbanističko - arhitektonskog rješenja stambeno - poslovne gradnje Ilica 290 - 292 (SGGZ 11/09)
5. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja kazete mješovite namjene označe D u naselju Središće (SGGZ 12/09)
6. pozivni arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja doma za starije i nemoćne osobe na području Sloboština jug (SGGZ 12/09)
7. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja poslovne građevine na uglu Avenije Dubrovnik i Resselove ulice (SGGZ 12/09)
8. pozivni urbanističko - arhitektonski natječaj za adventističku crkvu, ul. Kotarnica / Stenjevec (SGGZ 13/09)

DRUGI NATJEČAJI

1. arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja rekonstrukcije – dogradnje i nadogradnje Fakulteta političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu (SGGZ 12/09)
2. natječaj za idejno urbanističko - skulptorsko rješenje za izgradnju spomenika hrvatskim ratnim vojnim invalidima iz Domovinskog rata (SGGZ 12/09)
3. urbanističko - arhitektonski natječaj s krajobraznom studijom za uređenje šireg prostora okretišta Mihaljevac (SGGZ 12/09)
4. arhitektonsko - urbanistički natječaj za izradu idejnog rješenja građevine zdravstvene namjene, Ksaverska cesta 10 (SGGZ 12/09)

Zaključci o utvrđenim **Izmjenama i dopunama Programa** za provedbu natječaja koje je Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba utvrdilo tijekom **2009.**:

JAVNI

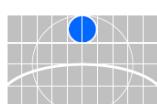
1. Izmjene i dopune Programa za provedbu javnog arhitektonskog natječaja za visoku izgradnju na križanju Zagrebačke avenije i Savske ceste (SGGZ 7/09)
2. Izmjene i dopune Programa za javni, arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja građevina u kazeti M1 zapadno od rotora Remetinec (SGGZ 12/09)
3. Izmjene i dopune Programa za javni, arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja građevina u kazeti M2 zapadno od rotora Remetinec (SGGZ 12/09)
4. Zaključak (Izmjene i dopune Programa za javni, arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja poslovne građevine na uglu Koledovčine i Kanalskog puta (SGGZ 12/09)
5. Izmjene i dopune Programa za javni, arhitektonski natječaj za izradu idejnog rješenja poslovno - hotelskog kompleksa u Savskoj cesti (SGGZ 12/09)

POZIVNI

1. Izmjene i dopune Programa za provedbu pozivnoga, anketnoga, u jednom stanju anonimnoga urbanističko - arhitektonskog natječaja za izradu idejnoga urbanističko - arhitektonskog rješenja Racinjak – Zapruđe sjever (SGGZ 11/09).
2. Izmjene i dopune Programa za provedbu pozivnog urbanističko - arhitektonskog natječaja za gradnju zgrade Pravoslavne gimnazije i Duhovnog centra (SGGZ 12/09).

OSTALI NATJEČAJI

1. Izuzimanje iz gradskog projekta prostora omeđenog zapadnim parkiralištem Doma športova, na sjeveru Magazinskom, na istoku Novom cestom i na jugu Trgom Krešimira Čosića (SGGZ 12/09)

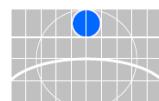
2. Izmjene i dopune Programa za provedbu urbanističko - arhitektonskog natječaja za izgradnju stambeno - poslovne građevine u Zagrebu, ugao Rudeške ceste i Zagrebačke avenije (SGGZ 11/09)

Tablica. Programi za urbanističko - arhitektonske natječaje

	Utvrđeni programi			Izmjene i dopune programa		
	JAVNI	POZIVNI	OSTALI	JAVNI	POZIVNI	OSTALI
2005.	6	15	13	1	5	-
2006.	4	27	19	2	5	8
2007.	4	22	5	2	7	6
2008.	16	14	6	4	7	4
do 06.2009.	12	8	4	5	2	2
Ukupno	42	86	47	14	26	20
Sveukupno	175			60		

Drugo u 2009. (do kraja svibnja 2009.)

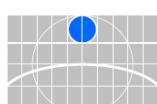
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja „Ferenščica - istok“ (SGGZ 2/09)
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja „Svetice“ (SGGZ 2/09)
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja „Resnik III“ (SGGZ 2/09)
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja „Gračani - Dolje“ (SGGZ 2/09)
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja „Prečko - zapad“ te njegovu upućivanju u javnu raspravu (SGGZ 3/09)
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o donošenju Detaljnog plana uređenja proširenja groblja Markovo polje te njegovu upućivanju u javnu raspravu (SGGZ 3/09)
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja Brezje – zona jug (SGGZ 7/09)
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja „Ferenščica – zapad“ (SGGZ 8/09)
- Odluka o donošenju Urbanističkog plana uređenja „Prečko – zapad“ (SGGZ 8/09)
- Odluka o donošenju Detaljnog plana uređenja proširenja groblja Markovo polje (SGGZ 8/09)
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Remetinec rotor – zapad (SGGZ 8/09)
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja „Munja“ (SGGZ 8/09)
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Heinzelova – Radnička –željeznička pruga (SGGZ 11/09)

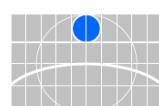
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja „Kruge“ (SGGZ 11/09)
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Martinovka – zona zapad (SGGZ 11/09)
- Ispravak Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja „Savska – Šarengradska - jug“ (SGGZ 11/09)
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Prostornog plana Grada Zagreba (SGGZ 2/09)
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba (SGGZ 2/09)
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana Sesveta (SGGZ 2/09)
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja „Savska – Šarengradska – jug“ te njegovu upućivanju u javnu raspravu (SGGZ 3/09)
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Poslovne zone Veliko polje te njegovu upućivanju u javnu raspravu (SGGZ 3/09)
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Odra II. te njegovu upućivanju u javnu raspravu (SGGZ 3/09)
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Prostornog plana Grada Zagreba te njegovu upućivanju u javnu raspravu (SGGZ 5/09)
- Zaključak o utvrđivanju Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba te njegovom upućivanju u ponovnu javnu raspravu (SGGZ 6/09)
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Prostornog plana Grada Zagreba (SGGZ 8/09)
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba (SGGZ 8/09)
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Savska – Šarengradska – jug“ (SGGZ 8/09)
- Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja Poslovne zone Veliko polje (SGGZ 8/09)
- Odluka o izradi izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja Podbrežja (SGGZ 8/09)
- Ispravak Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja „Oranice – TEP tematski park“ (SGGZ 8/09)
- Ispravak Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba (SGGZ 11/09)
- Ispravak Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o donošenju Urbanističkog plana uređenja „Oranice – TEP – tematski park (SGGZ 11/09)

7.4.6. Druga dokumentacija i studije

Za potrebe prostornog planiranja, zaštite okoliša i razvoja infrastrukture provedena su istraživanja, te izrađene studije i elaborati:

- Potencijalna erozija tla na području Zagreba s projekcijom zahvata zaštite, Agronomski fakultet, Zavod za opću proizvodnju bilja, Bašić i sur., 2005.;
- Elaborat zaštitnih zona vodocrpilišta na području Grada Zagreba, Rudarsko - geološko - naftni fakultet u Zagrebu, 2005.;
- Studija izvodljivosti i opravdanosti cestovnog tunela kroz Medvednicu, Građevinski fakultet u Zagrebu, 2006.;
- Urbanističko–prometna studija Sjeverne tangente, Arhitektonski fakultet i Institut građevinarstva Hrvatske, 2006.;
- Studija o stavovima i potrošnji turista i posjetitelja Zagreba, Institut za turizam, 2006.;
- Studija o vrstama životinja koje su prioriteti u planiranju očuvanja biološke raznolikosti na području Grada Zagreba, Tvrtković, N. 2006.;
- Izvješće o stanju okoliša Grada Zagreba, 2006.;
- Inventarizacija vaskularne flore Savice, Botanički zavod Prirodoslovno - matematičkog fakulteta, 2007.;
- Inventarizacija odabrane faune Savice sa zonacijom prostora, Hrvatski prirodoslovni muzej, 2007.;
- Detaljna inženjersko geološka karta Podsljemenske urbanizirane zone – Hrvatski geološki institut, Zagreb 2008.
- Biodiversity Report 2008 of the City of Zagreb;
- Studija opravdanosti uvođenja turističke autobusne linije;
- Studija lakošinskog sustava javnog prijevoza u Gradu Zagrebu;
- Studija novih mostova preko Save;
- Plan gospodarenja otpadom Grada Zagreba za razdoblje do 2015.god.;
- Studije utjecaja na okoliš (popis izrađenih studija u potpoglavlju 18.3.).

8. Ostalo

8.1. Odluke o uređenju grada

Ostale teme vezane za uređenje grada regulirane su sljedećim donesenim Odlukama:
2005.

„Odluka o mjestima za trgovinu na malo izvan prodavaonica i tržnica i mjestima za ugostiteljsku i uslužnu djelatnost izvan tržnica koje se obavljaju u kioscima“ (SGGZ 6/05.)

„Odluka o izmjenama i dopunama Odluke o mjestima za trgovinu na malo izvan prodavaonica i tržnica“ (SGGZ 21/05.)

2006.

„Plan pokretnih naprava za uslužne djelatnosti“ (SGGZ 16/06.)

2007.

„Odluka o mjestima za trgovinu na malo izvan prodavaonica i tržnica i mjestima za ugostiteljsku i uslužnu djelatnost izvan tržnica koje se obavljaju u kioscima“ (SGGZ 17/07.)

„Odluka o mjestima za trgovinu na malo izvan prodavaonica i tržnica koja se obavlja na pokretnim napravama“ (SGGZ 5/07.)

„Izmjene i dopune Plana pokretnih naprava za uslužne djelatnosti“ (SGGZ 16/07.)

2008.

„Pravilnik o postavljanju kioska, drugih građevina gotove konstrukcije i pokretnih naprava na području Grada Zagreba“ (SGGZ 10/08)

„Pravilnik o postavljanju zaštitnih naprava, tvrtke, natpisa, jarbola, reklama i reklamnih panoa na području Grada Zagreba“ (SGGZ 10/08).

„Pravilnik o postavljanju antena, klima uređaja i uređenje vanjskih dijelova zgrada na području Grada Zagreba“

2009.

Pravilnik o izmjeni i dopunama Pravilnika o postavljanju kioska, drugih građevina gotove konstrukcije i pokretnih naprava na području Grada Zagreba (SGGZ 13/09).

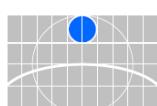
„Odluka o mjestima za trgovinu na malo izvan prodavaonica i tržnica koja se obavlja na pokretnim napravama“ (SGGZ 22/09).

Prijedlog izmjena i dopuna – pročišćeni tekst Odluke o mjestima za trgovinu na malo izvan prodavaonica i tržnica i mjestima za ugostiteljsku i uslužnu djelatnost izvan tržnica koje se obavljaju u kioscima.

U cilju planskog korištenja prostora, a s obzirom na izrazito velik pritisak za postavljanje kioska, montažnih objekata, pokretnih naprava, reklama, reklamnih panoa, ekrana, informacijskih blokova i sl. donesena je nova Odluka o komunalnom redu (SGGZ 4/08.).

Kroz navedene Odluke i Pravilnike Grad je odredio smjernice za postavljanje kioska, pokretnih naprava i otvorenih ugostiteljskih terasa, zatim u cilju valorizacije pročelja u središnjim dijelovima Grada određen je način korištenja pročelja za reklamiranje, te definiran poseban tretman pročelja unutar zaštićene povijesne jezgre Grada, osobito kad je riječ o reklamama većeg formata.

„Pravilnikom o postavljanju zaštitnih naprava, tvrtke, natpisa, jarbola, reklama i reklamnih panoa“ određene su zone na području Grada Zagreba na kojima se mogu postavljati „naprave“ (tende, rolovi platna i sl.), zatim je određena vrsta i način postavljanja po zonama.

Briga o zadovoljavanju komercijalnih potreba tvrtki za reklamiranjem na pročeljima poslovnih i stambeno - poslovnih objekata, te isticanje reklama na jumbo panoima i drugim tipovima reklama uz prometnice je kontinuirano prisutna.

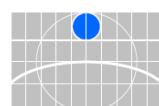
Osim navedenog u gradu su postavljene nadstrešnice na tramvajskim i autobusnim stajalištima (izrađivač nadstrešnica TŽV Gredelj) u skladu sa zahtjevima građana, odnosno prema zahtjevima Gradskih četvrti, pa je u razdoblju od 2005 - 2009. podneseno oko 400 zahtjeva, a trenutno se planira postava 600 nadstrešnica – od tih je postavljeno oko 250.

8.2. Povjerenstvo za ocjenu arhitektonske uspješnosti

Povjerenstvo je formirano 2007. Zaključkom o osnivanju i imenovanju Povjerenstva za ocjenu arhitektonske uspješnosti idejnog projekta (SGGZ 15/07). Formiranje Povjerenstva podržano je i novim Zakonom, usprkos prethodnoj tvrdnji i tumačenju prethodnog zakona da je ista nezakonita i protivna ovlastima ovlaštenih arhitekata.

Nisu poznati rezultati – broj i kvaliteta pregledanih – ocjenjenih radova ovlaštenih izrađivača projekata, kao niti stvarni učinak rada komisije. Takvo ocjenjivanje pojedinog rada bez unaprijed propisanih parametara upitno je i dovodi u pitanje status ovlaštenih izrađivača idejnih projekata, dok istovremeno ne postoji povjerenstvo za ocjenu uspješnosti prometnog rješenja, energetske učinkovitosti, opravdanosti zahvata, studije profitabilnosti javnih investicija ili slično. Isto također govori o stupnju samostalnosti ovlaštenih arhitekata u sredini u kojoj u gradogradnji prevladavaju građevinari.

Za primijetiti je da takva stručna komisija ne postoji za ocjenjivanje prostorno planskih dokumenata prije njihovog upućivanja u zakonom propisanu proceduru, a utječu na razvoj grada.

9. Zaključci i preporuke

Proteklo razdoblje karakterizira intenzivna graditeljska aktivnost. Gradi se više, gušće i užurbanije nego prije. Intervencije u gradskom tkivu su točkastog karaktera uz pokušaje urbanističkog redefiniranja postojećih i stvaranja novih zona u kojima bi trebali biti zastupljeni svi urbani i infrastrukturni sadržaji. Grade se kapitalne građevine: Arena Zagreb, Hitna pomoć i dovršava Muzej suvremene umjetnosti. Dovršavaju se i grade nova stambena naselja: Špansko – Oranice, Sopnica – Jelkovec, Sesvetski Kraljevec – Iver i Vrbani III, a navedenu izgradnju prate i veliki infrastrukturni zahvati. Uređuju se javni i parkovni prostori od kojih treba izdvojiti uređenje javnog parka Bundek na cca 25 ha.

Nova stambena gradnja u nekim se slučajevima realizira bez adekvatnih pristupa, naročito na Trešnjevcu i u Podsljemenu, čime se pogoršavaju uvjeti života i stanovanja.

U proteklom razdoblju značajno je povećan kapacitet u gradskim dječjim vrtićima. Također u proteklom razdoblju došlo je do realizacije čitavog niza projekata vezanih uz gradnju i nadogradnju građevina osnovnog školstva.

Gradnja dječjih vrtića i osnovnih škola u pravilu ne prati dinamiku gradnje stanova, a i postojeće građevine su dijelom prekapacitirane.

Javne površine su nedostatne jer se pri novoj gradnji često vodi računa samo o m² korisne (isplative) površine, bilo u slučaju kada je javni prostor planiran, a neizведен ili u slučaju kada se javni prostor prenamjenjuje u zonu za gradnju.

Različiti stupanj uređenosti prostora karakterizira sve gradske četvrti.

Povećanje razine motoriziranosti stanovnika dovodi do problematičnog stanja u gradskom prometu. Rješavanje prometa u mirovanju provodi se kroz „crtanje parkirnog mjesta“ i uvođenje naplate. Nakon obnove ulica u nazužem gradskom središtu npr: Nove Vesi, Bauerove, Martićeve i obnove trasa Zelenog vala - izgubio se karakter ulice koja više nije prostor ugodnog pješačkog kretanja i boravljenja, već samo provozna traka za automobile s komformnim uvjetima za zaustavljanje, a čovjek - pješak s potrebom za ugodnim pločnikom, zelenilom u teksturi urbane matrice, enklavama za zaustavljanje, druženje i slično je pao u drugi plan.

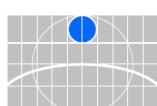
Unatoč realiziranim projektima zaštite okoliša, zbog teškog nasljeđenog stanja i dalje je potrebno uložiti znatne dodatne napore da se prevladaju problemi, poglavito u sanaciji i zaštiti zagrebačkog vodonosnika.

Još uvijek ne postoji jasno definirano rješenje zbrinjavanja otpada kada se zatvori odlagalište Prudinec 2012. godine. Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom je u formi prijedloga Programa, sa upitnim rješenjem lokacije za centar gospodarenja otpadom i postrojenja za termičku obradu otpada.

Grad Zagreb kao regionalni centar trebao bi se jasno odrediti o glavnim strateškim projektima razvoja koji će imati uravnoteženu ekološku, socijalnu i ekonomsku komponentu i planiranu dinamiku realizacije. Pri tome je nužna suradnja sa okolnim županijama.

Prioritetni zadatak je uvođenje hitnih mjera smanjenja količine otpada i definiranje i pokretanje cjelovitog sustava gospodarenja otpadom.

Sukladno Zakonu o prostornom uređenju i gradnji razviti informacijski sustav prostornog uređenja Grada Zagreba kao učinkovit alat praćenja stanja u prostoru sa

ciljem promptnog detektiranja problema i pravovremenog usmjeravanja sveobuhvatnog razvoja Grada.

U sve dokumente nove generacije potrebno je ugraditi konkretnе pokazatelje koji omogućuju jednostavno i transparentno praćenje i vrednovanje održivosti.

Na tragu europske prakse Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba predlaže izradu projekta **park ZAGREB** – „Parkovi i pejsažni prostori za održivi razvoj Zagreba“ kao početnu fazu rada na strategiji za otvorene gradske prostore, kao dijela održive urbane strategije grada Zagreba.

Krajnji cilj je mreža zelene infrastrukture i otvorenih prostora koja doprinosi uređenju i formiraju dijelova naselja sa identitetom, gdje ljudi vole i žele živjeti, raditi i dolaziti.

Podizanje kvalitete stanovanja u postojećim naseljima

Revitalizacija postojećih stambenih naselja sa prioritetima obnove i rekonstrukcije (stambena naselja nastala pedesetih i šezdesetih godina, energetski neučinkovita, narušenih fizičkih svojstava građevina – Borongaj, Zapruđe, Folnegovićevo naselje).

Urbana obnova povijesnoga grada kao nositelja identiteta, s posebnim naglaskom na finansijsko - organizacijske modele obnove i očuvanje stanovanja u području u kojemu su broj stanovnika i prirodni prirast u stalnom opadanju, a prisutno je propadanje graditeljskog fonda.

Unapređenje održivih oblika transporta, s posebnim naglaskom na efikasnom i dostupnom javnom gradskom prijevozu te zdravim oblicima kretanja (bicikl, hodanje).

Izvršiti analizu uređenosti gradskih četvrti i odrediti kriterije i prioritete uređenja. Potrebno je ostvariti približno jednakе standarde dostupnosti prometne i komunalne infrastrukture, te javnih i društvenih sadržaja na čitavom gradskom prostoru uz racionalno gospodarenje prostorom Grada

Ubrzati dinamiku gradnje predškolskih ustanova, s obzirom na obveze provedbe odredbi Državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe (NN 63/08) glede smanjenja broja djece u odgojno - obrazovnim skupinama dječjih vrtića kao i sve veći broj zahtjeva za upis djece jaslične dobi.

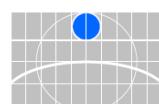
Intenzivirati ulaganja u mrežu osnovnih škola kako bi se uspjeli zadovoljiti propisani standardi osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja.

Gradnjom novih osnovnoškolskih objekata i povećanjem smještajnih kapaciteta (dogradnja, nadogradnja, rekonstrukcije) postojećih školskih objekata pratit će se stvarne potrebe roditelja i učenika te osigurati prostor za primjenu novog Državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja u kojem je, kao jedna od prioritetnih zadaća, istaknuto stvaranje uvjeta za rad škole u jednoj smjeni kao i drugi, ne manje značajni uvjeti za uspješno i kvalitetno ostvarivanje odgojno - obrazovnog rada.

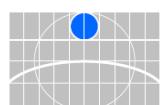
Utvrđiti razvojne prioritete i osigurati provedbu mjera aktivne zemljишne politike, uz korištenje zakonskih instrumenata, poput komasacije.

Unaprijediti energetsku učinkovitost – modernizacija sustava, obnovljivi izvori, kogeneracija, daljnja plinifikacija u cilju energetske učinkovitosti i štednje.

Osigurati i organizirati sudjelovanje javnosti u donošenju odluka. Poticati rasprave o važnim prostornim cjelinama: Medvednica, Sava, područja urbane obnove i središnji prostor Grada.

Kao pomoć u određivanju prioriteta za poboljšanje stanja u prostoru razmotriti dane prijedloge i razmišljanja za unaprjeđenje stanja u prostoru po pojedinim poglavljima, te ih realizirati u skladu s finansijskim mogućnostima i drugim okolnostima kako bi se Zagreb razvijao na proklamiranim principima održivog razvoja i zdravog grada;

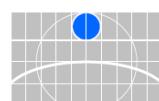
10. SURADNJA I IZVORI PODATAKA

Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
Gradski ured za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet
Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj
Gradski ured za gospodarstvo, rad i poduzetništvo
Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport
Gradski ured za zdravstvo i branitelje
Gradski ured za poljoprivrednu i šumarstvo
Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom
Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode
Služba za mjesnu samoupravu
Gradska četvrt Donja Dubrava
Gradska četvrt Stenjevec
Gradska četvrt Brezovica
Gradska četvrt Gornja Dubrava
Gradska četvrt Podsljeme
Gradska četvrt Novi Zagreb – istok

Zagrebački holding d.o.o. – podružnica Vodoopskrba i odvodnja
Zagrebački holding d.o.o. – podružnica Zagrebački digitalni grad
Zagrebački holding d.o.o. – podružnica ZGOS
Zagrebački holding d.o.o. – podružnica Zagrebački električni tramvaj
Zagrebački holding d.o.o. – podružnica Čistoća
Zagrebački holding d.o.o. – podružnica Gradska groblja
Zagrebački holding d.o.o. – podružnica Robni terminali
Zagrebački holding d.o.o. – podružnica Tržnice Zagreb
Zagrebački holding d.o.o. – podružnica Upravljanje sportskim objektima
Zagrebački holding d.o.o. – podružnica Zagrebparking
Zagrebački holding d.o.o. – podružnica Zrinjevac

Gradska plinara Zagreb d.o.o.
Hrvatske šume d.o.o. – Uprava šuma podružnica Zagreb
Odašiljači i veze d.o.o.
Hrvatske ceste d.o.o.
Plinacro d.o.o.
Šumarska savjetodavna služba, IV. podružnica zagrebačka
Hrvatske vode, VGO Zagreb
HEP d.d.
INA d.d.
Hrvatska pošta d.d.
Turistička zajednica Grada Zagreba
Javna ustanova Maksimir
Javna ustanova Park prirode Medvednica
Ministarstvo kulture
Ministarstvo unutarnjih poslova

Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Rudarsko-geološko-naftni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada
Zavod za prostorno uređenje Krapinsko-zagorske županije
Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije
Zelena akcija

Statistički ljetopis Grada Zagreba 2009.

Službeni glasnik Grada Zagreba

Odluka o donošenju Prostornog plana Grada Zagreba (SGGZ br. 8/01, 16/02, 11/03, 2/06, 1/09, 8/09)

Odluka o donošenju Generalnog urbanističkog plana grada Zagreba (SGGZ br. 16/07, 2/08, 6/08, 8/08, 10/08, 15/08, 19/08, 8/09, 11/09)

Prijedlog Plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba za razdoblje do 2015.

Bilanca otpada za Grad Zagreb u 2007., IPZ Uniprojekt TERRA, 2008.

Inventarizacija poljoprivrednog zemljišta grada Zagreba i preporuke za poljoprivrednu proizvodnju, Agronomski fakultet, Zagreb, 2008.

<http://www.zagreb.hr/>

Izvješće o stanju okoliša Grada Zagreba, Gradski zavod za prostorno uređenje, 2006.

